

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

امور تربیتی

Educational affairs

مقطع کارشناسی پیوسته

گروه جهانبگلی برنامه ریزی تربیت معلم

ویژه دانشگاه فرسنگیان

پایه

عنوان گرایش: --

نام رشته: امور تربیتی

دوره تحصیلی: کارشناسی پیوسته

گروه: علوم انسانی

نوع مصوبه: تدوین

کارگروه تخصصی: فرهنگیان

تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۰۵/۱۱

پیشنهادی: گروه هماهنگی برنامه‌ریزی تربیت معلم

برنامه درسی تدوین شده دوره کارشناسی پیوسته رشته امور تربیتی، در جلسه شماره ۲۵۰ تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۱ گروه هماهنگی برنامه‌ریزی تربیت معلم و جلسه ۹۴۵ تاریخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۱ شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب برنامه درسی یاد شده وارد دانشگاه فرهنگیان و تربیت دبیر شهید رجایی می‌شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول‌های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه فرهنگیان و تربیت دبیر شهید رجایی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می‌شود.

ماده سه- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر علی خاکی صدیق

دبیر شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزشی

دکتر محمدرضا آهنجیان

دبیر کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی

سوره حمد

۷	فصل اول: معرفی برنامه
۱۵	فصل دوم: جداول دروس
۲۳	فصل سوم: سرفصل دروس
۲۳	سرفصل درس «سلامت، بهداشت و صیانت از محیط زیست»
۳۲	سرفصل درس «فلسفه تربیتی اسلام»
۳۶	سرفصل درس «اسناد، قوانین و سازمان آموزش و پرورش در جمهوری اسلامی ایران»
۴۰	سرفصل درس «سیره تربیتی پیامبر (صلی الله علیه و آله) و اهل بیت (علیهم السلام)»
۴۳	سرفصل درس «اخلاق معلّمی از دیدگاه اسلام»
۴۸	سرفصل درس «تربیت دینی کودک و نوجوان در اسلام»
۵۲	سرفصل درس «آشنایی با ارزشهای تربیتی دفاع مقدس»
۵۶	سرفصل درس «روانشناسی تربیتی»
۶۱	سرفصل درس «نظریه‌های یادگیری و آموزش»
۶۴	سرفصل درس «جامعه‌شناسی آموزش و پرورش»
۶۸	سرفصل درس «اصول و روشهای تدریس»
۷۲	سرفصل درس «اصول و روشهای راهنمایی و مشاوره»
۷۸	سرفصل درس «اصول برنامه ریزی درسی»
۸۳	سرفصل درس «کاربست فناوری در یادگیری»
۹۳	سرفصل درس «روان‌شناسی عمومی»
۱۰۲	سرفصل درس «پرورش خلاقیت»
۱۰۸	سرفصل درس «اصول کتابداری و روشهای مطالعه»
۱۱۵	سرفصل درس «کارگاه نقاشی و کاردستی»
۱۲۰	سرفصل درس «روان‌شناسی تحولی کودک و نوجوان»
۱۲۴	سرفصل درس «متون نثر داستانی معاصر»
۱۲۷	سرفصل درس «کارگاه خوشنویسی»
۱۳۱	سرفصل درس «مقدمه‌ای بر مبانی نظری فرهنگ»
۱۳۴	سرفصل درس «سبک زندگی اسلامی-ایرانی»
۱۳۹	سرفصل درس «روش‌های پژوهش در علوم تربیتی»
۱۴۳	سرفصل درس «مدیریت روابط انسانی در مدرسه»

۱۴۹	سرفصل درس « روانشناسی اجتماعی »
۱۵۵	سرفصل درس «متون نظم معاصر»
۱۵۹	سرفصل درس «شیوه های تربیتی اثربخش با رویکرد فرهنگی»
۱۶۳	سرفصل درس « آموزش تخصصی قرآن (تجوید- ترتیل- قرائت)»
۱۶۷	سرفصل درس « روانشناسی شخصیت »
۱۷۲	سرفصل درس «آموزش کاربردی ادبیات کودک و نوجوان»
۱۷۶	سرفصل درس «سرود و نواهای انقلابی»
۱۸۰	سرفصل درس «سواد رسانه ای»
۱۸۵	سرفصل درس «راهنمایی و مشاوره تحصیلی»
۱۹۲	سرفصل درس «جامعه‌شناسی ارتباطات و شبکه‌های اجتماعی»
۱۹۹	سرفصل درس «مخاطب شناسی»
۲۰۴	سرفصل درس «احکام عمومی»
۲۰۹	سرفصل درس «تولید محتوای الکترونیکی»
۲۱۶	سرفصل درس «روش های اصلاح و تغییر رفتار»
۲۲۰	سرفصل درس «کارگاه داستان‌نویسی»
۲۲۵	سرفصل درس «نمایش ۱» (قصه گویی، نمایش خلاق)
۲۳۰	سرفصل درس «نقد و بررسی اندیشه‌های اجتماعی و سیاسی»
۲۳۴	سرفصل درس «آشنایی با روش فهم حدیث»
۲۴۰	سرفصل درس «گرافیک»
۲۴۶	سرفصل درس « فرصت های محلی و منطقه ای کارآفرینی»
۲۵۱	سرفصل درس «زبان تخصصی در امور تربیتی»
۲۵۴	سرفصل درس «آموزش والدین و شیوه های فرزندپروری»
۲۵۷	سرفصل درس «کارگاه نمایش‌نامه‌نویسی»
۲۶۱	سرفصل درس «نمایش ۲» (تئاتر صحنه‌ای و نمایش عروسکی)
۲۶۶	سرفصل درس «آسیب شناسی اجتماعی»
۲۷۴	سرفصل درس «زیبایی شناسی و حکمت هنر اسلامی»
۲۷۹	سرفصل درس «مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و تربیتی»
۲۸۵	سرفصل درس «آشنایی با فضاهای تربیتی دانش آموزان»
۲۸۹	سرفصل درس «فعالیت های فوق برنامه تربیت بدنی و ورزش»
۲۹۲	سرفصل درس «کارگاه روزنامه‌نگاری»

۲۹۵	سرفصل درس «پویایی گروه»
۳۰۰	سرفصل درس «نقش تربیتی کارکنان مدرسه»
۳۰۶	سرفصل درس «پژوهش و توسعه حرفه ای»
۳۱۰	سرفصل درس «کارورزی ۱»
۳۱۷	سرفصل درس «کارورزی ۲»
۳۲۳	سرفصل درس «کارورزی ۳»
۳۳۰	سرفصل درس «کارورزی ۴»
۳۳۸	سرفصل درس «پروژه»
۳۴۰	فصل چهارم: توزیع کلان دروس در هشت نیمسال تحصیلی رشته امور تربیتی (پیشنهادی)
۳۴۲	پیوست ۱- مشخصات تدوین کنندگان برنامه درسی رشته امور تربیتی دوره کارشناسی پیوسته

فصل اول: معرفی برنامه

معرفی بنیادین رشته امور تربیتی

امور تربیتی نهادی است که در وزارت آموزش و پرورش با مهندسی شهیدان رجایی و باهنر تاسیس گردید و تاکنون ثمرات بسیار ارزشمندی برای انقلاب داشته است که از آن جمله هدایت و رهبری نسل جوان در دوران دفاع مقدس، فضا سازی فرهنگی برای دفاع از ارزش های انقلاب در مدارس، ترویج فرهنگ انسان سازی برای تصدی مدیریت های آینده کشور، تحکیم سازه های معنوی خانواده هایی که در آینده دانش آموزان با آن روبرو هستند، مقابله با توطئه های فرهنگی استکبار و به طور خلاصه پرورش استعداد های آینده سازان میهن اسلامی می توان اشاره کرد.

با طراحی و تدوین سند تحول بنیادین آموزش و پرورش در سال ۱۳۹۰، چراغ راه آینده نظام تعلیم و تربیت جمهوری اسلامی مبتنی بر مبانی عمیق دین مبین اسلام، آموزه های انقلاب اسلامی و امامین انقلاب اسلامی تعیین و ابلاغ شد. با تدوین این سند، نظام آموزش و پرورش کشور باید زمینه ساز کسب شایستگی های اخلاقی با تاکید بر خصوصیات مشترک اسلامی-ایرانی و انقلابی در بین دانش آموزان باشد و معلم به عنوان هدایت کننده این روند محسوب می شود. راهکارهای تربیتی مورد تاکید در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مانند داشتن حداقل یک مهارت مفید برای تامین معاش حلال، توسعه فرهنگ اقامه نماز، توجه به تفاوت های فردی به ویژه هویت جنسی دانش آموزان و تفاوت های شهری و روستایی، تعمیق تربیت و آداب اسلامی، تقویت اعتقاد و التزام به ارزش های انقلاب اسلامی، توسعه و تعمیق فرهنگ حیا، افزایش سطح توانایی ها و مهارت های خانواده، ایجاد سازوکارهای لازم برای تقویت آداب و سبک زندگی اسلامی-ایرانی در تمام ساحت های تعلیم و تربیت، استفاده از ظرفیت برنامه درسی، اردوها و فعالیت های برون مدرسه به ویژه مساجد و کانون های مذهبی برای تقویت معرفت و باور به معارف الهی و بازنگرایی و بازتولید برنامه ها و محتوای آموزشی و روش های تربیتی برای درونی سازی و تعمیق فرهنگ حیا حجاب و عفاف، نیازمند آن است که طرحی نو در زمینه احقاق این اهداف در انداخته شود.

با توجه به اهداف عالی تاسیس امور تربیتی و پرورشی در وزارت آموزش و پرورش، یکی از ارکان اساسی که می تواند این اهداف را به عرصه ظهور برساند، مربیان امور تربیتی هستند. هم خوانی اهداف مصرح در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و سند برنامه درسی ملی با شرح وظایف مربیان امور تربیتی، ضرورت توجه با بازخوانی و تقویت این نهاد اساسی را به دنبال دارد. بر اساس مصوبه ۲۴۳ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۰۵ گروه هماهنگی برنامه ریزی تربیت معلم، دانشگاه فرهنگیان مکلف شد که برنامه درسی رشته امور تربیتی و رشته مشاوره و راهنمایی را که از سال ۱۳۹۱ به بعد به صورت تجمیعی، معلم امور تربیتی و مشاوره تربیت می کرد را به صورت دو برنامه درسی جداگانه تدوین و مقدمات تصویب آن را فراهم سازد. توجه به اصولی مانند توجه به شایستگی های اساسی مربیان تربیتی، یکپارچگی شایستگی در هر واحد درسی، توجه

به مهارتی بودن واحدها، همگامی با آخرین یافته‌های علمی و پژوهشی، و بهره‌گیری از تجارب زیسته و انباشته در این زمینه در تدوین برنامه درسی رشته امور تربیتی از جمله تمایزات اصلی این برنامه نسبت به برنامه‌های پیشین است.

منطق برنامه درسی رشته امور تربیتی

معلمان در مدارس اگر چه وظیفه آموزش و پرورش؛ یعنی هر دو را بر عهده دارند اما به علت اشتغال به فعالیت اصلی خود یعنی تدریس در رشته تخصصی و حوزه مورد علاقه خود فرصت و مجال کافی و زمان مناسب برای درگیری مستقیم در فعالیت‌های پرورشی و امور فرهنگی و فوق برنامه را به دست نمی‌آورند. لذا افرادی کارشناس و متخصص و علاقه‌مند در این رشته باید در نظام آموزش و پرورش کشور تربیت شوند تا بتوانند این امر خطیر را به مقصد برسانند. وظیفه فعالیت‌های فوق برنامه پرورشی، فرهنگی و هنری به عنوان یک راهکار مناسب و نسبتاً غیر مستقیم در نظام آموزش و پرورش، برای آماده ساختن کودکان، نوجوانان و جوانان برای ورود به زندگی اجتماعی و فعالیت‌های دسته جمعی و رشد همه جانبه دانش‌آموزان، به عنوان یکی از ضرورت‌های وجود برنامه درسی امور تربیتی به شمار می‌آیند. گاهی دانش‌آموزان در نظام آموزش رسمی و در کلاس‌های درسی فرصت ابراز وجود و بروز استعداد‌های خود را نمی‌یابند، اما در فعالیت‌های فوق برنامه این فرصت را خواهند یافت تا بتوانند در قالب برنامه‌های فرهنگی و هنری، توانمندی‌ها و شایستگی‌های همه جانبه خود را به منصفه ظهور برسانند. مدیریت و ساماندهی این برنامه‌ها، ضرورت وجود افراد توانمند و متخصص برخوردار از تحصیلات علمی و دانشگاهی، تحت عنوان مربیان امور تربیتی (پرورشی) که مجهز به دانش و شخصیت حرفه‌ای متناسب با تحولات روز جهان و کشور باشند را ایجاب می‌نماید.

با عنایت به ضرورت فوق "برنامه درسی دوره کارشناسی پیوسته امور تربیتی در راستای «بازمهندسی سیاست‌ها و بازتنظیم اصول حاکم بر برنامه درسی تربیت معلم با تأکید بر کارورزی و انطباق سطح شایستگی‌های حرفه‌ای مربیان در سطح ملی و جهانی با مقتضیات الگوی برنامه درسی در نظام تعلیم و تربیت ...^۱» و "سند ملی برنامه درسی تربیت معلم" طراحی و تدوین شده است. از آنجا که در مبانی نظری سند تحول، نقش معلم در فرآیند تربیت " ... کمک به بسط و توسعه ظرفیت‌های وجودی دانش‌آموزان و کسب شایستگی‌های مورد نیاز برای دستیابی به مراتبی از حیات طیبه...^۲ است، لذا هدف کلی برنامه درسی کارشناسی پیوسته امور تربیتی، توسعه ظرفیت حرفه‌ای مربیان پرورشی به منظور خلق فرصت‌های یادگیری جدید است^۳، که در آن امکان بکارگیری تجربیات شخصی و آزادی عمل یادگیرنده برای دستیابی به دانش لازم، پرورش مهارت‌ها، شناخت‌ها، احساسات و هیجانات، نگرش‌ها، انگیزش‌ها و رفتارهایی که زمینه‌ساز عمل و تداوم عمل یادگیرنده در دستیابی به شایستگی‌های مورد انتظار در نظام آموزشی و پرورشی است را فراهم می‌کند.

۱- هدف عملیاتی ۱۱ «سند تحول بنیادین آموزش و پرورش» (شورای عالی انقلاب فرهنگی، ۱۳۹۰:۳۸ ب)

۲- رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در نظام جمهوری اسلامی ایران، الگوی زیر نظام تربیت معلم و منابع انسانی ص ۱۰۶.

۳- رویکرد برنامه درسی ملی، نقش معلم، بند ۵ (معلم برای خلق فرصت‌های تربیتی و آموزشی مسئولیت تطبیق، تدوین، اجرا و ارزشیابی برنامه درسی و تربیتی در سطح کلاس درس را بر عهده دارد)، ص ۱۲ همان.

برای دستیابی به چنین اهدافی، کارگروه تخصصی ابتدا به تحلیل محتوا و مضمون اسناد فرادستی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، سند نقشه جامع علمی کشور، برنامه درسی ملی و شرح وظایف مربیان پرورشی اقدام نمود. حاصل این فعالیت، دستیابی به الگوی مندرج در شکل ۱ بود. بر اساس این الگو، واحدهای درسی انتخاب و جای گذاری شدند.

الزامات برنامه درسی رشته امور تربیتی بر اساس اسناد فرادستی

الف- سند ملی آموزش و پرورش

یکی از نقاط عطف در نوع تربیت و آماده سازی معلمان، تدوین سند ملی آموزش و پرورش (۱۳۸۲) بود که بخش نظام تربیت و تأمین منابع انسانی در سه مؤلفه‌ی جذب، آماده سازی و نگهداری تدوین شده است. مهم ترین اصول حاکم بر آماده سازی در تربیت معلم و به تبع آن تربیت مربی امور تربیتی عبارتند از (نقل از صافی، ۱۳۹۳):

اصل هشتم- از آن جا که تکامل و توسعه صفات انسانی و در نهایت تعالی مرتبه وجود شناختی از طریق توسعه صفات انسانی در طی حرکت های رفت و برگشت متوالی رخ می دهد لذا برنامه های آماده سازی مربیان باید از انعطاف لازم برخوردار بوده و امکان دستیابی و توسعه هویت حرفه ای مبتنی بر نظام معیار را برای یکایک مربیان (بر اساس تفاوت های فردی) فراهم نماید.

اصل نهم- آماده سازی مربیان باید به صورت آزادانه و از طریق درک موقعیت ویژه، تعیین نظام معیار و ارتباط با فراموقعیت صورت گیرد. در فرایند کسب شایستگی ها توسط مربیان باید مراحل ترسیم واقعیت، مفهوم پردازی واقعیت، باور به واقعیت و عمل به واقعیت مد نظر قرار گیرد تا آنان را برای کمک به خود و مربیان جهت دستیابی به حیات طیبه یاری رساند. اصل یازدهم- از آن جا که آرمان تربیت تکوین و تعالی پیوسته هویت است. لذا برنامه ها و فرایندهای تربیت مربیان باید پنج سطح دانش، گرایش، اراده، عمل و صفات (ملکات) را مورد توجه قرار دهند و به صورت همه جانبه ابعاد مختلف رشد حرفه ای را مد نظر قرار دهند.

ب- سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

مهم ترین بندها و مواد سند مرتبط با برنامه امور تربیتی عبارتند از:

۱۱- بازمهندسی سیاست ها و باز تنظیم اصول حاکم بر برنامه درسی تربیت معلم با تأکید بر کارورزی و انطباق سطح شایستگی های حرفه ای معلمان در سطح ملی و جهانی با مقتضیات الگوی برنامه درسی در نظام تعلیم و تربیت و طراحی سیاست های مناسب برای ارتقای شیوه های جذب، تربیت و نگهداشت معلمان در آموزش و پرورش
راهکار ۱۱/۵- ایجاد انعطاف در برنامه های درسی تربیت معلم متناسب با تحولات علمی و نیازهای نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی با تأکید بر رویکرد تلفیقی و به روزرسانی توانمندی های تربیتی و تخصصی معلمان.
راهکار ۱۱/۸- برنامه ریزی برای کارآموزی و کارورزی دانشجو معلمان در کنار تربیت معلم و بررسی نظریات جدید تعلیم و تربیت.

راهکار ۱۱/۹- رصد کردن تحولات نظام آموزش و پرورش و تربیت معلم و تحولات علمی در حوزه علوم تربیتی در سطح منطقه، جهان اسلام و بین الملل و بومی سازی تجربیات و یافته‌های مفید آنها و بهره‌مندی آگاهانه از آنها در چارچوب نظام معیار اسلامی.

ج- اساسنامه دانشگاه فرهنگیان

در سال ۱۳۹۰ با تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی، مراکز تربیت معلم با جدا شدن از مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای به «دانشگاه فرهنگیان» تبدیل شدند. این تغییر ساختاری، که از طرفی دانشگاه را ملزم به رعایت و تبعیت قوانین حاکم بر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌کرد و از طرفی به علت مأموریت‌گرایی تابع نیازهای وزارت آموزش و پرورش بود، رسالت خود را چنین بنیان نهاد:

«دانشگاه فرهنگیان... که برای تأمین، تربیت و توانمندسازی منابع انسانی وزارت آموزش و پرورش، پیشرو در آموزش، پژوهش، تولید و ترویج علم نافع مورد نیاز آموزش و پرورش، سرآمد در آموزش و شایستگی‌های حرفه‌ای و تخصصی تربیت‌محور، توانمند در بهره‌گیری از فناوری‌های نوین آموزشی و تربیتی در انجام مأموریت‌ها، مبتنی بر معیارهای نظام اسلامی، توانمند در زمینه‌سازی برای شکوفایی فطرت، استعدادها و شکل‌گیری هویت یکپارچه اسلامی، ایرانی و انقلابی دانشجو معلمان، برخوردار از هیأت علمی و مدیران مؤمن، آراسته به فضائل اخلاق اسلامی، عامل به عمل صالح، تعالی جو و تحول‌آفرین، باورمند به جامعه عدل جهانی (جامعه مهدوی)، وابسته به وزارت آموزش و پرورش است که با مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، ضوابط و مقررات وزارتین آموزش و پرورش و علوم، تحقیقات و فناوری و قوانین و مقررات مربوط اداره می‌شود (شورای عالی انقلاب فرهنگی، ۱۳۹۱).

بر این اساس، فرایند آموزش و آماده‌سازی معلمان در مسیر جدید قرار گرفت و برنامه‌ها و روندهای خاصی در راستای دستیابی به کیفیت تنظیم شد که مهم‌ترین آن‌ها عبارتند از:

-بازنگری در برنامه درسی تربیت معلم: آنچه بنیاد لازم برای تاسیس دانشگاه فرهنگیان را فراهم آورد، هدف عملیاتی ۱۱ «سند تحول بنیادین آموزش و پرورش» (شورای عالی انقلاب فرهنگی، ۱۳۹۰) است با این عبارت «بازمهندسی سیاست‌ها و بازتنظیم اصول حاکم بر برنامه درسی تربیت معلم با تأکید بر کارورزی و انطباق سطح شایستگی‌های حرفه‌ای معلمان در سطح ملی و جهانی با مقتضیات الگوی برنامه درسی در نظام تعلیم و تربیت و طراحی سیاست‌های مناسب برای ارتقای شیوه‌های جذب، تربیت و نگهداشت معلمان در آموزش و پرورش». بر این اساس بازنگری در برنامه درسی تربیت معلم به صورت جدی در دستور کار قرار گرفت و حاصل این عمل ایجاد سندی به نام «طراحی کلان (معماری) برنامه درسی تربیت معلم (برنامه درسی ملی تربیت معلم جمهوری اسلامی ایران)» (۱۳۹۴) بود که در شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه و کمیته اصلی عمومی گروه هماهنگی برنامه‌ریزی تربیت معلم در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب شد. بر اساس مندرجات این سند (دانشگاه فرهنگیان، ۱۳۹۴) پنج رویکرد مهم بر تدوین و بازنگری برنامه درسی تربیت معلم، حاکم

است. این رویکردها عبارتند از شایستگی محوری، تربیت محوری، تلفیقی بودن، انعطاف پذیری و عملی گرایی. در ادامه این سند، یکایک برنامه درسی رشته‌های شانزده گانه مورد بازبینی، تصویب و اجرا قرار گرفت.

د- سند نقشه جامع علمی کشور

راهبرد ملی ۱ راهبرد کلان ۲- گسترش و ترویج آموزه‌های قرآن کریم و معصومین (علیهم‌السلام) در تربیت علمی و آداب تعلیم و تعلم

راهبرد ملی ۲ راهبرد کلان ۲- توسعه فرهنگ مطالعه و تتبع و تحقیق؛ تقویت روحیه پرسشگری و حقیقت‌جویی و یادگیری مادام‌العمر

راهبرد ملی ۳ راهبرد کلان ۲- فرهنگ‌سازی عمومی برای تقویت جنبش نرم‌افزاری و تولید بومی علم در جامعه و ارتقای آگاهی‌های علمی عمومی در ابعاد مختلف فرهنگی و سیاسی و اقتصادی

راهبرد ملی ۱ راهبرد کلان ۳- ترویج فرهنگ کسب و کار دانش‌بنیان و فرهنگ کارآفرینی و ارتقای توانایی علمی، فناوری و مهارتی افراد با تأکید بر نیازهای جامعه و ایجاد آمادگی برای پذیرش مسئولیت‌های شغلی

اقدام ملی ۱۰ راهبرد کلان ۵- طراحی برنامه‌های ترویجی هدفمند به منظور ارتقای سطح دانش و معرفت دینی، سیاسی و اجتماعی و فرهنگ عفاف در فعالان عرصه علم و فناوری مطابق با ارزش‌های انقلاب اسلامی و متناسب با رشته تخصصی و علایق و تجارب آنان

اقدام ملی ۱۹ راهبرد کلان ۶- ترویج پژوهش محور کردن آموزش و مسئله محور کردن پژوهش

ه- برنامه درسی ملی

اصول ناظر بر تولید محتواها و برنامه‌های درسی: دین محوری، تقویت هویت ملی، اعتبار نقش یادگیرنده، اعتبار نقش مرجعیت معلم (مربی)، اعتبار نقش پایه‌ای خانواده، جامعیت برنامه‌های درسی و تربیتی، توجه به تفاوت‌ها در برنامه‌های درسی و تربیتی، تعادل برنامه‌های درسی و تربیتی، یادگیری مادام‌العمر، جلب مشارکت و تعامل فرآیند برنامه‌ریزی درسی و تربیتی، یکپارچگی و فراگیری برنامه‌های درسی و تربیتی

رویکرد و جهت‌گیری کلی: رویکرد برنامه‌های درسی و تربیتی «فطرت‌گرایی توحیدی» است.

الگوی هدف‌گذاری: شکوفایی فطرت و دستیابی به شئون مختلف حیات طیبه، جامعیت، یکپارچگی و توجه متوازن به ساحت‌های شش‌گانه تعلیم و تربیت

هدف کلی برنامه رشته امور تربیتی

تربیت یکپارچه عقلی، ایمانی، علمی، عملی و اخلاقی‌مربیانی که بتوانند دانش‌آموزانی تربیت کنند که موقعیت خود را نسبت به خود، خدا، دیگر انسان‌ها و نظام خلقت به درستی درک و توانایی اصلاح مستمر موقعیت فردی و اجتماعی خویش را کسب نمایند.

حوزه‌های تربیت و یادگیری: حکمت و معارف اسلامی؛ قرآن و عربی؛ زبان و ادبیات فارسی؛ فرهنگ و هنر؛ کار و فن آوری؛ علوم انسانی و مطالعات اجتماعی؛ آداب و مهارت های زندگی و بنیان خانواده

اهداف/ شایستگی های مورد انتظار در برنامه درسی انتظار می رود دانش آموخته رشته امور تربیتی بتواند:

۱. با رشد مهارت های شخصی، شخصیتی و حرفه ای خود در زمینه هایی از قبیل مهارت های ارتباطی و فن سخنوری، تقویت علاقه به نوع و ماهیت انسان، توانایی حل مساله، شناخت تعارض های شخصیتی و روانی و کسب سایر مهارت های زندگی، از تاثیر این ویژگی ها بر رشد دانش آموزان و کیفیت تعامل با سایر معلمان و افراد محل خدمت و محل زندگی خود آگاهی کسب نموده و روش های صحیح تر را برای یادگیری بهتر دانش آموزان به کار بگیرد.
۲. با کسب توانایی در زمینه مسائل پرورشی و امور فرهنگی در حوزه های موضوعی دوره ابتدایی، متوسطه اول و دوم راهبردهایی را برای حل مسائل تربیتی که در فرایند فعالیت با آن روبرو می شود شناسایی کند و نتایج بکارگیری را بهر دو راه را در بهبود عملکرد تربیتی دانش آموزان به همراه ملاک های روشن مورد ارزیابی قرار دهد.
۳. تصمیمات قابل دفاعی مبتنی بر اصول و مبانی تربیت اسلامی و یافته های علمی برای تاثیرگذاری مثبت بر رفتار دانش آموزان و تقویت هویت ایرانی- اسلامی در سطح کلاس درس و مدرسه و سایر فضاهای تربیتی اتخاذ نماید.
۴. در قالب فعالیت های پرورشی و فوق برنامه برای سازمان دادن فرصت های یادگیری و شناسایی فضاهای پرورشی و کمک به رشد استعداد های بالقوه دانش آموزان متناسب با ویژگی های آنان در گروه های مختلف دانش آموزی از لحاظ دوره های تحولی و میزان نیاز آنان، بصورت منعطف تلاش های خود را به کار بگیرد.
۵. برنامه درسی موضوعات مختلف دوره کارشناسی امور تربیتی را برای انطباق با ویژگی های بومی و نیازهای یادگیرندگان تحلیل کرده و بر اساس مفاهیم و مهارت های پرورشی و فوق برنامه، طرح برنامه درسی را با استفاده از ظرفیت رویکرد تلفیق در سازمان دادن فرصت های یادگیری و تقویت رشد همه جانبه دانش آموزان یکپارچه، تهیه و اجرا نماید.
۶. با بکارگیری اصول و مبانی تربیت اسلامی و یافته ها و روش های علمی و مهارت های ارائه خدمات پرورشی، راه حل های اثربخشی را برای موقعیت های تربیتی در سطح کلاس درس، مدرسه و سایر فضاهای تربیتی شناسایی و نتایج اجرای آن را در استمرار و بهبود فعالیت های پرورشی و عملکرد حرفه ای خود مورد ارزیابی قرار دهد.
۷. با درک فرآیند رشد شخصیتی، اجتماعی، اخلاقی، معنوی، روانی و جسمانی و توانایی حل مسائل دانش آموزان در دوره ابتدایی، متوسطه اول و دوم بتواند ماهیت کسب تجربیات دست اول و تبدیل دانش غیر رسمی به دانش سازمان یافته از سوی دانش آموزان را تحلیل و فرصت های یادگیری و ارائه خدمات پرورشی را برای توسعه و رشد همه جانبه توانایی های بالقوه آنان شناسایی و تدارک ببیند.

۸. از فناوری اطلاعات و ارتباطات برای خلق/غنی‌سازی فرصت‌های آموزشی/ تربیتی و درک دنیای مجازی و اثرات آن بر جریان‌های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان و توسعه توانایی‌های حرفه‌ای خود استفاده نماید.
۹. از زبان هنر(تجسمی، نمایشی، موسیقی و سرود های انقلابی) برای مطالعه و تحلیل موقعیت‌ها و فضاهای مختلف تربیتی جهت پرورش ظرفیت‌هایی چون قوه تخیل، تصور، سبک‌های تفکر، رشد هیجانات، مهارت‌های ارتباطی و به خصوص نقش تربیتی معلمان در رشد همه جانبه دانش‌آموزان و توانایی انعکاس احساسات و هیجانات کمک بگیرد.
۱۰. با مشارکت عوامل درگیر در فرایند آموزش / تربیت تصمیماتی را برای پشتیبانی از یادگیری دانش‌آموزان و تقویت رویه‌های تربیتی مناسب، کمک به آنان برای حل مشکلات یادگیری و ارتقاء سطح توانایی دانش‌آموزان اتخاذ کند و از نتایج آن برای نوسازی تجربیات شخصی استفاده نماید.
۱۱. با کسب توانایی‌های لازم برای رشد شناخت‌ها، احساسات، نگرش‌ها، انگیزه‌ها و رفتارهای خود، از تاثیر آن‌ها بر دانش‌آموزان و معلمان حوزه محل خدمت و زندگی خود آگاهی کسب نماید.
۱۲. با کسب مهارت‌های لازم در زمینه شناسایی، مدیریت، برنامه‌ریزی و سازمان‌دهی فعالیت‌ها و فرصت‌های پرورشی، اقدامات لازم را برای مدیریت و برنامه‌ریزی صحیح اجرای خدمات فرهنگی و پرورشی در محل خدمت و زندگی خود و در موقعیت‌های مناسب فرهنگی و پرورشی به کار بگیرد.

تعریف دوره

رشته امور تربیتی یکی از دوره‌های کارشناسی آموزش عالی در دانشگاه فرهنگیان است. هدف از تاسیس این رشته تربیت کارشناسان و متخصصانی است که از لحاظ اعتقادی، شخصیتی و حرفه‌ای شایستگی لازم را برای شناسایی، مدیریت و برنامه‌ریزی فعالیت‌های تربیتی، امور فرهنگی و فوق برنامه و تدریس دروس مربوطه را در فضاهای پرورشی و آموزشی مدارس دوره‌های ابتدایی، متوسطه اول و دوم، ادارات آموزش و پرورش و سایر مؤسسات آموزشی و تربیتی به عهده بگیرند.

شرایط و ضوابط کلی پذیرش

الف- شرایط:

- دانش آموختگان دوره پیش دانشگاهی نظام آموزشی سابق، و کلاس دوازدهم نظام آموزشی جاری همه رشته‌ها.

- پذیرفته شدن در آزمون ورودی و مصاحبه اختصاصی

ب- ویژگی‌ها:

- علاقه به تحصیل در رشته امور تربیتی

- علاقه به حرفه معلمی

- قدرت بیان و استدلال و رسایی کلام

- بهره مندی از اطلاعات عمومی مناسب و فناوری اطلاعات

زمان (طول) دوره

طول دوره کارشناسی راهنمایی و مشاوره ۴ سال است و دروس مورد نظر در ۸ نیمسال تحصیلی و روزانه حداکثر ۸ ساعت ارائه خواهند شد. هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزشی است. برای هر واحد درسی نظری ۱۶ ساعت، برای هر واحد درسی عملی ۳۲ ساعت، برای هر واحد درسی کارگاهی ۴۸ ساعت و برای هر واحد کارورزی ۶۴ ساعت منظور شده است. همچنین ساعت درس کارنمای معلمی (پروژه) به تشخیص استاد راهنما خواهد

واحد های درسی

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی پیوسته رشته امور تربیتی ۱۵۰ واحد است. از این تعداد ۲۶ واحد دروس عمومی، ۱۳ واحد دروس تربیت اسلامی، ۱۴ واحد دروس تربیتی، ۹۷ واحد دروس تخصصی می باشد.

جدول ۱- تعداد واحدهای درسی رشته امور تربیتی دوره کارشناسی پیوسته

تعداد واحد		نوع درس	
۸ واحد	۲۶	مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	عمومی (GK) ^۱
۱۶ واحد		معارف اسلامی	
۲ واحد		ویژه دانشگاه فرهنگیان	
۱۳ واحد		تربیت اسلامی	تربیتی (PK) ^۲
۱۴ واحد		تربیت علمی	
۸۳ واحد	۹۷	موضوعی ^۳ (CK)	تخصصی (CK, PCK)
۱۴ واحد		تربیتی- موضوعی ^۴ (PCK)	
مازاد بر سقف واحد		اختیاری	
۱۵۰ واحد		جمع	

^۱ General knowledge (GK)

^۲ Pedagogical Knowledge (PK)

^۳ Content Knowledge (CK)

^۴ Pedagogical Content Knowledge (PCK)

فصل دوم: جداول دروس

جداول دروس دوره کارشناسی پیوسته رشته امور تربیتی مشتمل بر جدول دروس عمومی مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دروس عمومی ویژه دانشگاه فرهنگیان، دروس تعلیم و تربیت اسلامی، دروس تربیتی و دروس تخصصی در طول دوره تحصیلی چهارساله می باشد.

جدول ۲- دروس عمومی مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رشته امور تربیتی دوره کارشناسی پیوسته

نوع شایستگی	عنوان درس	تعداد واحد			تعداد ساعت			پیش نیاز
		عملي	نظري	واحد	عملي	نظري	ساعت	
عمومي	زبان فارسی	-	۳	۳	-	۴۸	۴۸	-
	زبان انگلیسی	-	۳	۳	-	۴۸	۴۸	-
	تربیت بدنی ^۱	۰/۵	۰/۵	۱	۰/۵	۸	۲۴	۱۶
	ورزش ۱	-	-	۱	۱	-	۳۲	۳۲
جمع		۸	۶/۵	۱/۵	۱۵۲	۱۰۴	۴۸	-

جدول ۳- دروس معارف اسلامی عمومی رشته امور تربیتی دوره کارشناسی پیوسته

نوع شایستگی	گرایش	عنوان درس	تعداد واحد			تعداد ساعت			توضیحات
			واحد	نظري	عملي	واحد	نظري	ساعت	
عمومي	مبانی نظری اسلام	اندیشه اسلامی ۱ (مبدا و معاد)	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	انتخاب دو درس به ارزش ۴ واحد
		اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	
		انسان در اسلام	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	
		حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	
	اخلاق اسلامی	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	انتخاب یک درس به ارزش ۲ واحد
		اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	
		آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	
		عرفان عملی اسلامی	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	
	انقلاب اسلامی	انقلاب اسلامی ایران	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	انتخاب یک درس به ارزش ۲ واحد
		آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	
		اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	
	تاریخ و تمدن اسلامی	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	۲	-	۳۲	۳۲	-	انتخاب یک درس به ارزش ۲ واحد
تاریخ امامت		۲	۲	-	۳۲	۳۲	-		

^۱ به استناد ابلاغیه شماره ۱۸۴۵۴/۲۱/۱۳۹۶/۰۶/۰۴ مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۰۴ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، تربیت بدنی و ورزش ۱ جایگزین دروس تربیت بدنی ۱ و ۲ می گردد.

ارزش ۲ واحد								
انتخاب یک درس به ارزش ۲ واحد	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	تفسیر موضوعی قرآن	آشنایی با منابع اسلامی
ارزش ۲ واحد	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	تفسیر موضوعی نهج البلاغه	
الزامی	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران ^۱	
الزامی	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	دانش خانواده و جمعیت ^۲	
		۲۵۶	۲۵۶		۱۶	۱۶	جمع	

جدول ۴- عمومی ویژه دانشگاه فرهنگیان رشته امور تربیتی دوره کارشناسی پیوسته

پیش نیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد			عنوان درس	نوع شایستگی
	عملی	نظری	ساعت	عملی	نظری	واحد		
	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	سلامت/ بهداشت و صیانت از محیط زیست	عمومی
		۳۲	۳۲		۲	۲	جمع	

۱- به استناد ابلاغیه شماره ۲/۷۰۷۳ مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۰۳ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، این درس جزو دروس اجباری گروه معارف اسلامی قرار دارد.

۲- به استناد ابلاغیه شماره ۲/۹۳۷۲۷ مورخ ۱۳۹۲/۰۶/۲۵ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مسئول تنظیم برنامه‌ها و اجرای این درس در سطح دانشگاه‌ها گروه معارف اسلامی است.

جدول ۵- دروس تعلیم و تربیت اسلامی^۱ رشته امور تربیتی دوره کارشناسی پیوسته

پیش نیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد			عنوان درس	نوع شایستگی	
	عملی	نظری	ساعت	عملی	نظری	واحد			
	-	۴۸	۴۸	-	۳	۳	فلسفه تربیتی اسلام*	تعلیم و تربیت اسلامی	
	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	اسناد، قوانین و سازمان آموزش و پرورش در ج.ا.ا.*		
	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	سیره تربیتی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)*		
	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	اخلاق معلمی از دیدگاه اسلام*		
این درس در رشته امور تربیتی دوره کارشناسی پیوسته، به استناد مصوبه شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه، با نام « احکام عمومی » به ارزش ۲ واحد در مجموعه دروس موضوعی تعریف شده است.							تاریخ اندیشه و عمل تربیتی در اسلام و ایران		
این درس در رشته امور تربیتی دوره کارشناسی پیوسته، به استناد مصوبه شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه، با نام « آموزش تخصصی قرآن (تجوید- ترتیل- قرائت) » به ارزش ۲ واحد در مجموعه دروس موضوعی تعریف شده است.							چالش‌های تربیت اسلامی در دنیای معاصر		
	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	تربیت دینی کودک و نوجوان در اسلام*		
این درس در رشته امور تربیتی دوره کارشناسی پیوسته، به استناد مصوبه شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه، با نام « آشنایی با روش فهم حدیث » به ارزش ۲ واحد در مجموعه دروس موضوعی تعریف شده است.							آشنایی با تجارب مدارس اسلامی معاصر		
	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	آشنایی با ارزش‌های تربیتی دفاع مقدس*		
							جمع		
	-	۲۰۸	۲۰۸	-	۱۳	۱۳			

۱- به استناد ابلاغیه شماره ۹۳/۱۲۹۹۵ مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۲۶ ریاست محترم شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر اختصاص ۱۹ واحد به دروس تعلیم و تربیت اسلامی (موضوع تبصره ۲ ماده ۲۳ اساسنامه دانشگاه فرهنگیان)، دروس این جدول مخصوص دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان است و طی دوره تحصیلی (چهارساله) ارائه می‌شود.

جدول ۶- دروس تربیتی رشته امور تربیتی دوره کارشناسی پیوسته

پیش نیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد			عنوان درس	نوع شایستگی
	عملی	نظری	ساعت	عملی	نظری	واحد		
	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	روانشناسی تربیتی	دانش تخصصی
	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	نظریه های یادگیری و آموزش	
	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	جامعه شناسی آموزش و پرورش	
	۳۲	۱۶	۴۸	۱	۱	۲	اصول و روش های تدریس	
	۳۲	۱۶	۴۸	۱	۱	۲	اصول و روش های راهنمایی و مشاوره	
	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	اصول برنامه ریزی درسی	
	این درس در رشته امور تربیتی دوره کارشناسی پیوسته، به استناد مصوبه شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه، با نام «مدیریت روابط انسانی در مدرسه» به ارزش ۲ واحد در مجموعه دروس موضوعی تعریف شده است.						مدیریت آموزشی	
	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	کاربست فناوری در یادگیری	
	۶۴	۱۹۲	۲۵۶	۲	۱۲	۱۴	جمع	

جدول ۷- دروس تخصصی رشته امور تربیتی دوره کارشناسی پیوسته

پیش نیاز	تعداد ساعت					تعداد واحد					نام درس	نوع شایستگی
	کارگاهی	کارآزمایی	عملی	نظری	ساعت	کارآزمایی	کارگاهی	عملی	نظری	واحد		
			۳۲	۱۶	۴۸			۱	۱	۲	آموزش تخصصی قرآن (تجوید- ترتیل- قرائت)	دانش موضوعی CK
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	آشنایی با روش فهم حدیث	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	احکام عمومی	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	سبک زندگی اسلامی-ایرانی	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	زیبایی شناسی و حکمت هنر اسلامی	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	مخاطب شناسی	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	سواد رسانه ای	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	مقدمه ای بر مبانی نظری فرهنگ	

پیش نیاز	تعداد ساعت					تعداد واحد					نام درس	نوع سنجش
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	ساعت	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	واحد		
مقدمه‌ای بر مبانی نظری فرهنگ			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	شیوه‌های تربیتی اثربخش با رویکرد فرهنگی	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	نقد و بررسی اندیشه‌های اجتماعی و سیاسی	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	آسیب‌شناسی اجتماعی	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	جامعه‌شناسی ارتباطات و شبکه‌های اجتماعی	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	مدیریت روابط انسانی در مدرسه	
زبان و ادبیات فارسی			۳۲	۱۶	۴۸			۱	۱	۲	آموزش کاربردی ادبیات کودک و نوجوان	
			۳۲	۱۶	۴۸			۱	۱	۲	سخنوری و فن بیان	
		۴۸	-	-	۴۸		۱	-	-	۱	کارگاه شعر	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	متون نثر داستانی معاصر	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	متون نظم معاصر	
			-	۴۸	۴۸			-	۳	۳	روانشناسی عمومی	
روانشناسی عمومی			-	۴۸	۴۸			-	۳	۳	روانشناسی تحولی کودک و نوجوان	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	روانشناسی اجتماعی	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	روانشناسی شخصیت	
			۳۲	۱۶	۴۸			۱	۱	۲	روش‌های اصلاح و تغییر رفتار	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	آموزش والدین و شیوه‌های فرزند پروری	
			۳۲	۱۶	۴۸			۱	۱	۲	راهنمایی و مشاوره تحصیلی	
			۶۴	-	۶۴			۲	-	۲	سرود و نواهای انقلابی	
		۴۸	-	-	۴۸		۱	-	-	۱	کارگاه خوشنویسی	
		۴۸	-	-	۴۸		۱	-	-	۱	کارگاه نقاشی و کاردستی	
			۳۲	۱۶	۴۸			۱	۱	۲	نمایش ۱ (قصه گویی- نمایش خلاق)	
نمایش ۱ (قصه گویی- نمایش خلاق)			۳۲	۱۶	۴۸			۱	۱	۲	نمایش ۲ (تئاتر صحنه‌ای و نمایش عروسکی)	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	اصول کتابداری و روش‌های مطالعه	
		۴۸	-	-	۴۸		۱	-	-	۱	کارگاه داستان نویسی	
		۴۸	-	-	۴۸		۱	-	-	۱	کارگاه نمایشنامه نویسی	
		۴۸	-	-	۴۸		۱	-	-	۱	کارگاه روزنامه نگاری	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	پرورش خلاقیت	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	پویایی گروه	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	فرصت‌های محلی و منطقه‌ای کارآفرینی	

پیش نیاز	تعداد ساعت					تعداد واحد					نام درس	نوع سنجش
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	ساعت	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	واحد		
کار بست فناوری در یادگیری			۶۴	-	۶۴			۲	-	۲	تولید محتوای الکترونیکی	
		۴۸	-	-	۴۸		۱	-	-	۱	گرافیک	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	زبان تخصصی در امور تربیتی	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	نقش تربیتی کارکنان مدرسه	
			۳۲	۱۶	۴۸			۱	۱	۲	آشنایی با فضاهای تربیتی دانش آموزان	
			۳۲	۱۶	۴۸			۱	۱	۲	مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و تربیتی	
			-	۳۲	۳۲			-	۲	۲	فعالیت های فوق برنامه تربیت بدنی و ورزش	
		۳۳۶	۴۴۸	۹۹۲	۱۷۷۶		۷	۱۳	۶۳	۸۳	جمع	
			۳۲	۱۶	۴۸			۱	۱	۲	روش های پژوهش در علوم تربیتی	دانش تربیتی موضوعی PCK
-			۳۲	۱۶	۴۸			۱	۱	۲	پژوهش و توسعه حرفه ای	
پژوهش و توسعه حرفه ای	۱۲۸		-	-	۱۲۸	۲		-	-	۲	کارورزی ۱	
کارورزی ۱	۱۲۸		-	-	۱۲۸	۲		-	-	۲	کارورزی ۲	
کارورزی ۲	۱۲۸		-	-	۱۲۸	۲		-	-	۲	کارورزی ۳	
کارورزی ۳	۱۲۸		-	-	۱۲۸	۲		-	-	۲	کارورزی ۴	
پژوهش و توسعه حرفه ای	-									۲	پروژه	
	۵۱۲	-	۶۴	۳۲	۶۰۸	۱۰	-	۲	۲	۱۴	جمع	
	۵۱۲	۳۳۶	۵۱۲	۱۰۲۴	۲۳۸۴	۱۰	۷	۱۵	۶۵	۹۷	جمع کل	

جدول ۸- دروس اختیاری دوره کارشناسی پیوسته

پیش نیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد			نام درس	نوع شایستگی
	عملی	نظری	ساعت	عملی	نظری	واحد		
	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	مهارت‌های زندگی دانشجویی	معمومی
	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	کارآفرینی	
	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	شناخت محیط زیست	
	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	مدیریت بحران	
	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	استانداردسازی	
	-	۳۲	۳۲	-	۲	۲	کلیات حقوق شهروندی	
	۳۲	-	۳۲	۱	-	۱	ورزش ۲	
مازاد بر سقف واحد							جمع	

۱- به استناد ابلاغیه شماره ۲/۲۰۸۹۵۲ مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۲۲ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، در دانشگاه‌های دولتی ارائه دروس اختیاری تا حداکثر دو درس رایگان و در سایر موسسات، منوط به پرداخت هزینه توسط دانشجو خواهد بود. همچنین به استناد ابلاغیه شماره ۲/۲۸۵۷۶۱ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۱ دروس مذکور در چارچوب سنوات مجاز و مازاد بر سقف واحدهای دوره ارائه و با ثبت نمره دروس و تاثیر در معدل در کارنامه تحصیلی دانشجو درج می‌شود.

سرفصل درس «سلامت، بهداشت و صیانت از محیط زیست»

۱- معرفی درس و منطق آن

برخورداری از سلامتی صرف نظر از این که یکی از حقوق اساسی هر انسانی است، شرط لازم برای یادگیری و رشد انسانی است؛ زیرا انسان سالم، محور توسعه پایدار است. ورود به فرایند یادگیری، ماندن در آن، تمرکز بر آن و پیامدهای آن پیوند محکمی با سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی یادگیرنده دارد. هدف غایی نظام آموزش و پرورش نیز «تحقق حیات طیبه» است که بی گمان برخورداری از سلامتی برای دستیابی به آن ضرورت دارد. افزون بر آن معلمانی که از سلامت جسمانی و روانی بهتری برخوردار باشند بهره‌وری بالاتری خواهند داشت و موجبات کاهش بار اقتصادی ناشی از هزینه‌های درمانی و ساعات غیبت کاری را فراهم سازند. لازمه‌ی دستیابی به چنین هدفی آن است که معلمان آینده، یعنی کسانی که در نزدیک‌ترین سطح برنامه‌ی درسی با دانش آموز ارتباط برقرار خواهند کرد، با مقوله‌ی سلامت در آمیخته شوند. به سخنی دیگر، اگر دوره‌ی تربیت معلم بخواهد معلمانی روانه‌ی مدرسه‌ها کند که سالم و تندرست باشند و در آینده بتوانند در راستای ارتقای سلامت دانش آموزان گام بردارند، منطقی است که دربرگیرنده‌ی برنامه‌هایی باشد که منجر به افزایش سواد سلامت دانشجو معلم می‌شوند. سواد سلامت معرف توانمندی فرد در دستیابی به مباحث بهداشتی، درک، انتقال و کاربست آن و همچنین تصمیم‌گیری درست در برخورد با آن مباحث به منظور ارتقای سلامت خود و دیگران است.

به این ترتیب، در این درس، با توجه به عوامل تهدید کننده‌ی سلامت جامعه که عبارتند: بیماری قلبی عروقی، سرطان، و ایمنی و حوادث، بر ارتقای سلامت از طریق تغذیه سالم، فعالیت بدنی، پرهیز از مصرف الکل و دخانیات و همچنین ارتقای سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی تاکید می‌شود و بر این اساس فعالیت‌ها و فرصت‌های یادگیری گوناگونی در اختیار دانشجو معلم معلمان قرار داده. این فرصت‌ها به ارائه و انتقال صرف اطلاعات بهداشتی محدود نمی‌شوند، بلکه با تکیه بر تعریف ارائه شده برای سواد سلامت، زمینه‌ای فراهم می‌سازند تا دانشجو معلم بتواند آنچه آموخته است را به گونه‌ای معنادار با بافت واقعی زندگی خود پیوند بزند. همچنین با انجام چنین فعالیت‌هایی مهارت‌های فردی، بین فردی، تفکر انتقادی و خلاق در او پرورش می‌یابد. علاوه بر این، چون در یک دیدگاه وسیع‌تر از سلامت بایستی حفظ محیط زیست سالم نیز مورد توجه قرار گیرد، بخشی از این واحد درسی نیز به صیانت از محیط زیست اختصاص یافته است.

<p>نام درس به فارسی: سلامت، بهداشت و صیانت از محیط زیست نام درس به انگلیسی: <i>Health, Safety and environment protection</i></p>	<p>مشخصات درس نوع درس: نظری</p>
<p>پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود: منابع اطلاعات بهداشتی معتبر را به دیگران به ویژه دانش آموزان ارائه دهد. یک برنامه بلند مدت با اهداف روشن برای ارتقای سلامت خود طراحی و اجرا نماید و نتایج آن را بر روی سلامت خود ارزشیابی کند. یک برنامه بلند مدت با اهداف روشن برای ارتقای سلامت دانش آموز (دانش آموزان) طراحی و اجرا نماید و نتایج آن را بر سلامت او (آنها) ارزشیابی کند. با شناخت اکوسیستم و انواع منابع محل زندگی خود، اثرات آلودگی های موجود را ارزیابی و راهکارهای اصلاحی معرفی نماید.</p>	<p>تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲ شایستگی کلیدی: عمومی استاد متخصص برای تدریس: پزشکی، رشته بهداشت و رشته های پیراپزشکی، زیست شناسی</p>

۲- فرصت یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

بخش نخست: مبانی سلامت

▪ **معارفه و آشنایی با مفاهیم پایه:**

آشنایی با مدرس، دانشجو معلمان و سرفصل درس؛ معرفی مفهوم های مختلف مرتبط با سلامت؛ آشنایی با تاریخ تحول علم سلامت همگانی و رویکردهای سلامت همگانی.

تکالیف عملکردی:

از دانشجو معلمان بخواهید روی برگه ای پنج الویت که برای آنها ارزش محسوب می شود را یادداشت کنند و سپس همراه آنان بررسی کنید آیا سلامتی در میان این الویت ها جایی دارد؟
از دانشجویان بخواهید تعریف خود را از سلامت ارائه دهند و با تکیه بر دانش پیشین آنان، مفاهیم مرتبط با سلامت را ارائه دهید.

در بخشی از این جلسه، از دانشجویان بخواهید با استفاده از گزارش خود شرح حال نویسی و ترسیم چشم انداز، تجربه های پیشین، نیازها، امیدها، انتظارات خود را از این درس دو واحدی بیان نمایند و پیش از پایان نشست به شما (مدرس) تحویل دهند.
تکلیف عملی: در پایان این جلسه، از دانشجویان بخواهید مصادیق اقدامات سلامت همگانی در پیرامون خود را شناسایی کنند و گزارشی از آن ارائه دهند.

▪ **معرفی پایگاه های نمایه اطلاعات سلامت:**

انواع پایگاه های اطلاعات سلامت و چگونگی استفاده از آنها

تکالیف عملکردی:

از دانشجویان بخواهید یکی از موضوعات سلامت که به تازگی ذهن آنها را مشغول کرده است را انتخاب کنند و سپس در میان پایگاه مختلفی که به آنها معرفی شده است پیرامون آن گردش کنند. آنچه آموخته اند را در قالب گزارش به کلاس ارائه دهند.

بخش دوم: عوامل تهدید کننده سلامت

▪ بیماری‌های غیرواگیر:

تعریف و ویژگی‌ها بیماری‌های غیرواگیر، میزان مرگ و میر ناشی از بیماری‌های غیرواگیر در ایران، انواع عوامل خطر (قابل اصلاح و غیر قابل اصلاح)، شایعترین بیماری‌های غیرواگیر
بیماری‌های قلبی و عروقی: مروری بر سیستم گردش خون، تعریف و علل پدیدآیی تصلب شرایین، آنژین صدری، سکته قلبی و سکته مغزی و علائم شایع آن‌ها و چگونگی برخورد با آن‌ها؛ چگونگی کاهش خطر بروز سکته‌های قلبی و مغزی؛ نقش چربی‌ها در بروز بیماری‌های قلبی عروقی؛ فشار خون بالا (تعریف، علائم و تشخیص، پیشگیری)
سرطان: تعریف سرطان، عوامل سرطان‌زا، علائم هشدار دهنده، گام‌های پیشگیری کننده، اهمیت تشخیص زود هنگام، سرطان‌های شایع در ایران.

▪ بیماری‌های واگیردار:

عفونت‌های انگلی: کرمک یا اکسیور (ویژگی‌های اکسیور، راه انتقال، راه پیشگیری)؛ آسکاریوز (ویژگی‌های آسکاریس، راه انتقال، راه پیشگیری)؛ ژیاودیوز (ویژگی‌های ژیاودیاز، راه انتقال، راه پیشگیری)؛ سالک (تعریف بیماری سالک، وضعیت سالک در ایران و جهان، عوامل موثر در گسترش آن، انواع سالک و علائم بیماری در هر نوع، راه انتقال، راه پیشگیری، چگونگی برخورد با دانش آموز مبتلا به سالک). پدیکلوزیس (شپش): ویژگی‌های شپش، راه‌های آلوده شدن، چگونگی تشخیص آلودگی، راه‌های پیشگیری، چگونگی برخورد.
اچ آی وی / ایدز (چگونگی حمله ویروس اچ آی وی به بدن، تفاوت اچ آی وی و ایدز، راه‌های انتقال، عقاید غلط، راه‌های پیشگیری، راه‌های تشخیص)

▪ کمک‌های اولیه:

تعریف مفاهیم خطر، آسیب، تصادف، ایمنی؛ شناسایی خطرات فیزیکی، شیمیایی، بیولوژیکی؛ نحوه پیشگیری از آن‌ها؛ کمک‌های اولیه پایه در حوادث.

تکلیف عملکردی:

از دانشجویان بخواهید در گروه‌های کوچک، سبک زندگی خود یا پدر و مادر خود را از نظر خطر ابتلا به بیماری‌های قلبی عروقی و سرطان بررسی کنند. عوامل خطر را شناسایی کنند و برای کاهش این خطرات برنامه‌ریزی کنند.

تکلیف عملکردی:

از دانشجویان بخواهید با توجه به آنچه آموخته‌اند در گروه‌های کوچک خطرات مربوط به هر یک از محیط‌های زیر را شناسایی و راهکارهای پیشگیری از وقوع این خطرات را بیان نمایند.

در محیط کلاس:

در راهروها:

در حیاط مدرسه:

در سرویس‌های بهداشتی:

در دیگر مکان‌ها:

تکلیف عملکردی:

از دانشجویان بخواهید از یک مدرسه بازدید کنند و بر اساس آنچه که در مدرسه مشاهده کرده‌اند دو پیام آموزشی در زمینه‌ی ایمنی و پیشگیری از آسیب برای یکی از گروه‌های مخاطب (دانش آموزان، پدران و مادران، معلمان و غیره) طراحی کنند. تکلیف عملی: از دانشجویان بخواهید پمفلتی طراحی کنند و از طریق آن دانش آموزان، پدر و مادرها، کارکنان مدرسه، و غیره را با بیماری‌های انگلی کر مک، آسکاریوز، ژiardیوز، یا سالک آشنا سازند.

بخش سوم: ارتقای سلامت

▪ تغذیه سالم:

اصول تغذیه سالم و گروه‌های غذایی؛ شاخص‌های رشد در سنین پنج تا نوزده سالگی؛ شاخص قد به وزن، شاخص نمایه توده بدنی (چگونگی محاسبه نمایه توده بدنی، چگونگی تنظیم برنامه غذایی مناسب برای خود). دستورالعمل کشوری پایگاه تغذیه سالم (بوفه سابق)؛ تغذیه در دوران بلوغ (نیازهای تغذیه‌ای نوجوانان)؛ نحوه تغییر الگوهای تغذیه‌ای نامناسب دانش آموزان؛ کمبود ریزمغذی‌ها و اثرات آن بر دانش آموز و فرایند یادگیری (کمبود ید، آهن، کلسیم، روی، ویتامین D)؛ نحوه خواندن و تحلیل بر چسب مواد غذایی

▪ فعالیت بدنی:

تعریف فعالیت بدنی و گروه‌بندی آن؛ نقش بی‌حرکی در ایجاد بیماری‌های مختلف، وضعیت میزان فعالیت‌های بدنی در میان زنان و مردان ایرانی، اثرات سودمند فعالیت بدنی بر بدن، میزان فعالیت بدنی توصیه شده برای گروه‌های سنی گوناگون، هرم فعالیت بدنی

▪ اعتیاد:

عوامل موثر بر اعتیاد و عواقب آن

▪ آموزش سلامت و سواد سلامت

تکلیف عملکردی:

یک هفته پیش از ارائه این موضوع، دانشجویان موظف هستند در جدول موجود در پیوست، برنامه غذایی یک هفته‌ی خود را ثبت و مقدار تقریبی آن را یادداشت کنند و به کلاس بیاورند. پس از آنکه «اصول تغذیه سالم و گروه‌های غذایی» بیان شد دانشجویان بر اساس واحد غذایی مورد نیاز^۱ و گروه‌های غذایی به تحلیل جدول برنامه غذایی خود پردازند.

تکلیف عملکردی:

از دانشجویان بخواهید بر اساس هرم فعالیت بدنی، یک برنامه فعالیت بدنی برای یک هفته خود تنظیم کنند و به کلاس آورند.

تکلیف عملکردی:

از دانشجویان بخواهید نمایه توده بدنی خود را محاسبه کنند. رقم به دست آمده را بر روی نمودار نمایه توده بدنی پیدا کنند و با توجه به طبقه‌ای که در آن قرار می‌گیرند یک برنامه غذایی مناسب برای خود بنویسند.

^۱. Serving size

فعالیت پیشنهادی ۱: از دانشجویان بخواهید به پایگاه تغذیه سالم در یک مدرسه مراجعه کنند و فهرست مواد غذایی موجود در آن را تهیه کنند و مواد غذایی معجز و غیرمعجز را از هم تفکیک کنند. سپس راهکارهایی برای توجیه مسئولان مدرسه، مسئول پایگاه و دانش آموزان در خصوص تغییر موارد غیرمعجز به معجز پیشنهاد دهند.

فعالیت پیشنهادی ۲: از دانشجویان بخواهید با یک دانش آموز که در مرحله بلوغ است مصاحبه کنند و برنامه غذایی یک روز او را بررسی کنند و داده‌های حاصل را با نیازهای تغذیه‌ای گروه سنی او مقایسه نمایند. یافته‌های خود را به صورت گزارش به کلاس ارائه دهند.

بخش چهارم: سلامت جسمانی (بهداشت فردی)

■ سلامت جسمانی (بهداشت فردی و بیماری‌ها):

بهداشت دست و پاها (اهمیت بهداشت دست و پاها، آموزش شستشوی دست)؛ **مراقبت از پوست و مو** (ساختمان و عملکرد پوست و مو، آشنایی و چگونگی برخورد با مشکلات شایع پوست و مو، اکنه، شوره سر، اگزما)، **مراقبت از چشم‌ها** (ساختمان کره چشم، مشکلات متداول بینایی، چگونگی سنجش بینایی با چارت اسنلن)؛ **مراقبت از گوش‌ها** (ساختمان گوش، مشکلات متداول شنوایی، چگونگی سنجش شنوایی با آزمایش نجوا)؛ **بهداشت خواب** (اهمیت خواب و تاثیر آن بدن، گام‌هایی برای بهتر خوابیدن). **بهداشت دهان و دندان** (بخش‌های مختلف دندان، آشنایی با زمان رویش دندان‌های مختلف، عوامل موثر بر ایجاد پوسیدگی دندان، محل‌های شایع بروز پوسیدگی دندان، افراد در معرض خطر پوسیدگی دندان، راه‌های پیشگیری از پوسیدگی دندان: مسواک زدن (آموزش مسواک زدن به کودکان ۶ تا ۱۲ ساله)، استفاده از نخ دندان (آموزش استفاده از نخ دندان به کودکان)، فلورایدتراپی، فیشور سیلانت، رژیم غذایی؛ چگونگی برخورد با آسیب‌دیدگی و شکستگی دندان‌ها؛ تفاوت لثه سالم و ملتهب؛ علل بوی بد دهان). **بهداشت باروری** (بلوغ و دگرگونی‌های آن در هر یک از دو جنس، بهداشت بلوغ، خودارضایی و زیان‌های آن. **لژیته دانشجو معلمان دختر:** ساختمان، عملکرد و بهداشت دستگاه تناسلی زنان، قاعدگی و نشانه‌ها و حالات طبیعی و غیرطبیعی آن، سندروم پیش از قاعدگی). **لژیته دانشجو معلمان پسر:** ساختمان، عملکرد و بهداشت دستگاه تناسلی مردان}.

تکلیف عملکردی:

از دانشجویان بخواهید یکی از مسائل مرتبط با بهداشت فردی در محیط پردیس (یا خوابگاه) که ذهن آن‌ها را مشغول کرده است را شناسایی کنند و در قالب یک گزارش راه حل‌های نوین خود برای برطرف نمودن آن مساله را ارائه دهند.

تکلیف عملکردی:

از دانشجویان بخواهید کتاب خودآموز بهداشت بلوغ و نوجوانی را بخوانند و چکیده‌ای انتقادی از آن تهیه کنند.

تکلیف عملکردی:

از دانشجویان بخواهید یک پمفلت، یا بروشور طراحی کنند و از طریق آن دانش آموزان را به رعایت یکی از موضوعات مرتبط با بهداشت فردی تشویق کنند.

تکلیف عملکردی:

از دانشجویان بخواهید در گروه‌های کوچک قرار بگیرند و تصور کنند دانش آموزی در کلاس آن‌ها به شپش مبتلا شده است و آن‌ها باید از طریق نامه‌ای به خانواده او اطلاع دهند. نامه‌ای خطاب به آن خانواده نوشته و ضمن آشنایی آن‌ها با شپش این موضوع را به آنان اطلاع دهند.

فعالیت پیشنهادی ۱: از دانشجویان بخواهید مراحل آموزش شستشوی دست به دانش آموز را در کلاس به صورت عملی نمایش دهند.

فعالیت پیشنهادی ۲: از دانشجویان بخواهید بازی مار و پله که سازمان یونیسف برای آموزش شستن دست‌ها برای دانش آموزان طراحی کرده است را با بافت خود متناسب کنند و بازی جدید را به کلاس عرضه کنند.

فعالیت پیشنهادی ۳: از دانشجویان بخواهید که تصور کنند در مدرسه‌ی آنها مکانی برای شستن دست وجود ندارد. از آنها بخواهید راهکارهایی بیاندیشند که بر این محدودیت فائق آیند. راهکارهای خود را به صورت نقاشی، عکاسی، گزارش کتبی و غیره به کلاس ارائه دهند.

فعالیت پیشنهادی ۴: برای دانشجویان خوابگاهی: از دانشجویان بخواهید بررسی کنند دانشجویان خوابگاهی باید چه نکاتی را پیرامون بهداشت خواب بیاموزند؟

فعالیت پیشنهادی ۵: برای دانشجویان غیرخوابگاهی: موانعی که بر سر راه حفظ بهداشت خواب شما وجود دارد را شناسایی کنید و سپس راهکارهایی برای از میان برداشتن آن‌ها ارائه دهید.

بخش پنجم: سلامت روان

▪ سلامت روان و مدرسه:

تعریف سلامت روان و شناسایی عوامل موثر بر آن؛ عوامل تهدید کننده و محافظت کننده؛ راهبردهای کاهش آسیب و ارتقای سلامت روان؛ حمایت‌های روانی در حوادث و بلایا؛ افسردگی؛ اضطراب؛ خودکشی؛ اختلالات یادگیری؛ اختلال بیش‌فعالی و کمبود توجه؛ اختلال مقابله‌جویی و لجبازی؛ صرع

تکلیف عملکردی:

از دانشجویان بخواهید با مراجعه به آرشیو روزنامه‌ها و سایت‌های معتبر، حادثه یا رویدادی را بیابند که در محیط مدرسه (ترجیحاً در ایران) رخ داده است و یکی از اختلالات مرتبط با سلامت روان که در این نشست آموزشی مورد بحث قرار گرفته است در پدیدآیی آن رویداد نقش عمده داشته است. آنچه که روی داده است و راهکارهایی که می‌توانست از وقوع این رویداد پیشگیری کند را در قالب گزارشی به کلاس ارائه دهند.

بخش ششم: صیانت از محیط زیست

▪ شناخت محیط زیست:

تعریف محیط زیست و انواع آن

منابع مختلف محیط زیست (فیزیکی، زیستی، اجتماعی و اقتصادی)

تعریف اکوسیستم (بوم سازگان) و انواع آن

محیط زیست ایران

تکلیف عملکردی:

از دانشجویان بخواهید که با یک گزارش تصویری، نمایی از محیط زیست محل زندگی خود شامل نوع اکوسیستم و انواع منابع موجود ارائه دهند (بهتر است که این گزارش بدون استفاده از کاغذ باشد).

▪ شناخت انواع آلودگی ها و اثرات محیط زیستی:

تعریف آلودگی و اثر

انواع آلودگی ها و اثرات محیط زیستی

مدیریت پسماند و پساب و بازیافت

تکلیف عملکردی:

گفتگوهای گروهی درباره امکان و چگونگی آموزش انواع آلودگی ها و اثرات محیط زیستی در مدارس ایران و برحسب پایه

فعالیت خاص: تدارک سفری آموزشی برای بازدید از یک کارخانه، تصفیه خانه، مرکز بازیافت، تهیه کمپوست یا غیره

تکلیف عملکردی:

از دانشجویان بخواهید که در تدارک سفر همکاری کنند و در هنگام بازدید بدرستی انواع آلودگی ها و اثرات را ارزیابی و به راهکارهای اصلاحی اشاره نمایند.

▪ شناخت حفاظت و حمایت از محیط زیست

تعریف حفاظت و حمایت از محیط زیست

معرفی انواع روش های حفاظتی و شیوه صحیح مصرف

معرفی برخی از قوانین، ضوابط و کنوانسیون های محیط زیستی

تکلیف عملکردی:

گفتگوهای گروهی درباره امکان و چگونگی آموزش و بکارگیری انواع روش های حفاظتی و شیوه صحیح مصرف برحسب پایه

فعالیت خاص: نمایش فیلم یا اسلایدی در زمینه انواع شیوه های حفاظتی

تکلیف عملکردی:

از دانشجویان بخواهید که به جامعه کوچکی برحسب انتخاب خود، یک یا چند روش حفاظت و شیوه صحیح مصرف را آموزش دهند و بازخورد آموزش های خود و میزان همکاری جامعه مخاطب را گزارش دهند.

▪ ارائه مبانی آموزش محیط زیست و شناخت روش ها

تعریف آموزش محیط زیست

معرفی انواع روش های آموزش محیط زیست با توجه به پایه مورد آموزش

معرفی انواع رسانه ها و وسایل کمک آموزشی

تکلیف عملکردی:

گفتگوهای گروهی درباره امکان و چگونگی آموزش محیط زیست و انواع روش ها، رسانه ها و وسایل کمک آموزشی مناسب برحسب پایه

فعالیت خاص: نمایش اسلاید یا وسایل مختلف انواع روش های آموزش محیط زیست

تکلیف عملکردی:

از دانشجویان بخواهید که به یک مدرسه برحسب انتخاب خود مراجعه کنند و پس از هماهنگی های لازم با مدرسه، برای دو یا سه ساعت بصورت فوق برنامه برحسب پایه، موضوعی از محیط زیست را با وسایل و روش های مناسب آموزش دهند. اینکار می تواند در روزهای تقویم محیط زیستی^۱ ایران انجام شود. ارائه گزارش تصویری بصورت فیلم یا عکس الزامی است.

۳- راهبردهای تدریس و یادگیری

در این درس، فرایند یادگیری با مشارکت همه جانبه مدرس و دانشجومعلمان صورت می پذیرد. باید تلاش گردد تا ساختار جلسه ها به گونه ای باشد که همه ی افراد در فرایند یادگیری مشارکت داشته باشند. باور بر این است که گفت و شنودی که در نشست آموزشی به منظور وقوع یادگیری صورت می گیرد، تنها میان مدرس و دانشجویان نیست، بلکه میان خود دانشجویان با هم نیز هست. از این رو در این درس با طراحی فعالیت های یادگیری زمینه ای فراهم شده است تا دانشجویان بتوانند در گروه های کوچک (دو تا شش نفره) با هم کار کنند که با توجه به موقعیت های مختلف، ترکیب این گروه ها می تواند توسط مدرس یا خود دانشجویان تعیین گردد. همچنین پیشنهاد می شود کارهایی که در خارج از کلاس توسط دانشجو (دانشجویان) انجام می گردد و به صورت گزارش به کلاس ارائه می شود پیش از آن که به مدرس تحویل داده شود توسط دانشجو (دانشجویان) دیگر نیز خوانده شود و پس خوانند آن دانشجو بر روی آن کار آورده شود. لازم به ذکر است که در برخی از مباحث فعالیت های یادگیری به صورت پیشنهادی نیز مطرح شده اند و با توجه به موقعیتی که دانشجویان و مدرس در آن قرار دارند می توانند تغییر یابند. برای تسهیل در وقوع یادگیری، در آغاز هر نشست تلاش شود به شیوه های گوناگونی نخست نیازها و منابع یادگیری مرتبط با محتوایی که قرار است ارائه شود سنجش شود تا تجربه ها و دانش پیشین دانشجویان نسبت به آن محتوا آشکار گردد. پس از آن محتوای تازه ارائه گردد و سپس زمینه ای فراهم گردد تا دانشجو بتواند با محتوای ارائه شده کاری انجام دهد و آن را به بافت زندگی خود مرتبط سازد. در هر نشست تلاش شود به تمام پرسش هایی که برای دانشجومعلمان پدید آمده است پاسخ داده شود.

۴- منابع آموزشی

منبع اصلی:

- منتظری مقدم، علی و احمدی، فاطمه زهرا (۱۳۹۹). کلیات سلامت همگانی. تهران: انتشارات دانشگاه فرهنگیان.
- حاتمی، حسین و همکاران (۱۳۹۸). کتاب جامع بهداشت عمومی. تهران: ارجمند.

منبع فرعی:

^۱ - تقویم محیط زیستی در دفتر آموزش و مشارکت عمومی سازمان حفاظت محیط زیست موجود است.

- رجائی، سیدمهدی؛ سرشوق، محمدحامد و نبی‌پور، فاطمه‌سادات (۱۳۹۷). سلامت، بهداشت و صیانت از محیط زیست: درس مشترک کلیه رشته‌ها در دانشگاه فرهنگیان. ایلام: صبح آراد.

۵- راهبردهای ارزشیابی یادگیری

- **ارزشیابی تکوینی:** این ارزشیابی به صورت خود ارزشیابی دانشجو انجام می‌گیرد و یافته‌های به دست آمده از آن در ارزشیابی پایانی مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- **ارزشیابی پایانی:** سهم آزمون پایانی پنجاه درصد است.
- **ارزشیابی پوشه کار:** تمام فعالیت‌های یادگیری انجام شده توسط دانشجو و برنامه‌ها و پیام‌های طراحی شده توسط او در پوشه‌ای گرد آمده و در اختیار مدرس قرار می‌گیرد. ارزشیابی این پوشه نخست از طریق پاسخگویی به فرم خود ارزشیابی توسط خود دانشجو و سپس توسط مدرس صورت می‌گیرد. پر آشکار است که کیفیت خود ارزشیابی دانشجو نیز در تصمیم‌گیری مدرس در هنگام ارزشیابی نقش دارد. سهم این ارزشیابی نیز پنجاه درصد است (فرایند تدوین پوشه کار: سی درصد و خود پوشه کار به عنوان یک فرآورده: بیست درصد).

سرفصل درس «فلسفه تربیتی اسلام»

۱. معرفی درس و منطق آن:

این درس که به بررسی چیستی، چرایی و چگونگی تربیت اسلامی می‌پردازد، حداقل از سه جهت در نظام تربیت معلم جمهوری اسلامی ایران ضرورت می‌یابد:

۱- با توجه به مبتنی بودن تربیت و عمل تربیتی بر فهم صحیح عامل آن نسبت به جهان، انسان و ابعاد وجودی او و چگونگی حیات، رشد و تکامل و سعادت وی، زمینه‌سازی برای دست‌یافتن معلمان کشور به نوعی درک و فهم شخصی نسبتاً عمیق و فلسفی از این حقایق با تکیه بر مبانی و معارف اسلامی اهمیت خواهد یافت.

۲- از منظری اجتماعی، هر جامعه‌ای به یک نظام اندیشه‌ای-ارزشی متناسب با آرمان‌های خود متعهد بوده و صورت پذیرفتن تربیت در آن جامعه در چارچوب این نظام، زمینه‌ساز انسجام و رشد اجتماعی مطلوب آن خواهد بود. به همین خاطر، آشنا شدن معلمان و عاملان تربیت در یک جامعه اسلامی با بنیان‌های نظام تربیتی اسلامی - به عنوان فلسفه تربیتی مبتنی بر آرمان اجتماعی جامعه، متناسب با فرهنگ آن و مورد پذیرش عمومی - از ضرورت‌های نظام تربیت معلم است.

۳- در حال حاضر، تحول بنیادین آموزش و پرورش در جمهوری اسلامی ایران یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های مربوط به این نهاد است و این تحول، بدون مشارکت فعال و آگاهانه همه کارگزاران این نهاد - خصوصاً معلمان - تحقق‌پذیر نخواهد بود. ایده‌ها و برنامه‌های مربوط به این تحول نیز - همانند هر برنامه دیگری - بر پایه برخی اندیشه‌ها و ارزش‌های بنیادین نهاده شده که در این درس به آنها پرداخته خواهد شد.

نام درس به فارسی: فلسفه تربیتی اسلام	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: <i>Philosophy of Islamic Education</i>	نوع درس: نظری
	تعداد واحد: ۳ واحد
	تعداد ساعت: ۴۸ ساعت
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	شایستگی کلیدی: تربیت اسلامی
۱- مهم‌ترین بنیادهای نظری و مؤلفه‌های نظام تربیت اسلامی را به خوبی درک نماید.	دروس پیش‌نیاز: -
۲- فلسفه تربیتی شخصی خود را - به عنوان چارچوب فکری و ارزشی عمل در موقعیت‌های تربیتی - شکل دهد.	استاد متخصص برای تدریس:
۳- به ارزیابی واقعیت‌های تربیتی موجود در کشور بر پایه مبانی و اصول تربیت اسلامی بپردازد.	اساتید دارای مجوز

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

بخش اول: آشنایی با فلسفه تربیت اسلامی، پیشینه و اهمیت آن (۴ جلسه)

- معنای «فلسفه»، «تربیت» و «فلسفه تربیت»

- پیشینه و قلمرو فلسفه تربیت

- معانی و مراتب متنوع فلسفه تربیت (تاریخی، نظری، شخصی، سازمانی، اجتماعی)
- «فلسفه تربیت اسلامی»، «نظام تربیت اسلامی» و نسبت آن دو
- تحول بنیادین در نظام آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران و مبانی فلسفی آن (به عنوان فلسفه تربیتی اجتماع)
- اهمیت و ضرورت فلسفه تربیت برای معلمان و عواملان تربیت با تمرکز بر:
- شکل دادن به فلسفه تربیتی شخصی
- آگاهی نسبت به فلسفه تربیتی اجتماع

بخش دوم: مهم‌ترین مبانی تربیت اسلامی و دلالت‌های آن در تربیت (۱۲ جلسه)

- مبانی هستی‌شناختی
- مبانی انسان‌شناختی^۱
- مبانی معرفت‌شناختی
- مبانی ارزش‌شناختی
- مبانی دین‌شناختی
- با هم نگری مبانی

بخش سوم: تبیین چیستی تربیت اسلامی و ویژگی‌های آن (۳ جلسه)

- اهمیت تعریف تربیت و دیدگاه‌های مختلف درباره آن
- تعریف تربیت بر پایه مبانی فلسفی تربیت اسلامی
- مهم‌ترین مفاهیم و مؤلفه‌های معنایی تعریف
- مهم‌ترین ویژگی‌های تربیت

بخش چهارم: اهداف تربیت اسلامی (۴ جلسه)

- چیستی اهداف تربیتی و اهمیت آنها
- انواع و سطوح مختلف اهداف (غایی و میانی، طولی و عرضی، عام و خاص، بر حسب ساحت‌ها، ...)
- غایت / هدف نهایی در تربیت اسلامی
- اهداف میانی در تربیت اسلامی و انواع طبقه‌بندی آنها

بخش پنجم: اصول تربیت اسلامی (۵ جلسه)

- چیستی اصول تربیتی و نسبت آنها با مبانی (و دیگر مؤلفه‌های نظام تربیت اسلامی)
- انواع و سطوح مختلف اصول تربیتی (عام و خاص، ناظر به فرآیند کلان تربیت یا رابطه بین فردی (بر حسب مخاطب)، بر حسب ساحت، بر حسب مراحل، ...)

^۱ - در ضمن مبانی انسان‌شناختی، به مراحل تربیت از دیدگاه اسلامی نیز به اختصار پرداخته می‌شود.

- مهم ترین اصول عام تربیت اسلامی

- مهم ترین اصول خاص تربیت اسلامی

بخش ششم: عوامل و موانع تربیت اسلامی (۴ جلسه)

- مقصود از عوامل و موانع تربیت و نسبت آنها با دیگر مؤلفه های نظام تربیت اسلامی

- طبقه بندی های مختلف عوامل و موانع (سهیم و مؤثر، درونی و بیرونی، در اختیار و خارج از اختیار، مختار و

غیرمختار،...)

- مهم ترین عوامل و موانع تربیت اسلامی

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- در بحث از مبانی، توجه بیشتر نسبت به مبانی اثرگذار در تعریف تربیت و همچنین، توجه به ملموس کردن دلالت های

عملی و عینی مبانی در فرآیند تربیت

- استفاده از روش های بحث گروهی درباره مباحث اساسی برای کمک به دانشجو معلمان برای شکل گرفتن فلسفه شخصی

- استفاده از فعالیت های تحلیلی، مقایسه ای و ارزیابی وضعیت های واقعی و فرضی تربیتی از جهت میزان انطباق آنها با مبانی

و اصول تربیت اسلامی به منظور کمک به درونی شدن مباحث و خارج شدن درس از حالت انتزاعی

۴. منابع آموزشی

۱- شورای عالی انقلاب فرهنگی (۱۳۹۰)، مبانی نظری تحول بنیادین در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران، بخش نخست: فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران.

۲- صادق زاده قمصری، علیرضا و حسنی، محمد (۱۳۹۶)، تبیینی از فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران، شورای عالی آموزش و پرورش، تهران.

۳- گروه نویسندگان، زیر نظر آیت الله مصباح یزدی (۱۳۹۰)، فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی، انتشارات مدرسه، تهران.

۴- جمعی از نویسندگان (۱۳۹۷)، درآمدی بر نظام نامه تربیتی المصطفی (صلی الله علیه و آله)، مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی، قم.

۵- بهشتی، محمد (۱۳۸۸)، مبانی تربیت در قرآن، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران.

۶- باقری، خسرو (۱۳۹۰)، درآمدی بر فلسفه تعلیم و تربیت در جمهوری اسلامی ایران، جلد اول، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

- ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره

- ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش‌بینی شده و مشارکت در فعالیت‌ها ۵ نمره
- ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره
- ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می‌شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک‌ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «اسناد، قوانین و سازمان آموزش و پرورش در جمهوری اسلامی ایران»

۱. معرفی درس و منطق آن:

از جمله ویژگی‌هایی تربیت رسمی و عمومی قانونمند بودن است. سازو کارها اهداف و ابعاد دیگر این نوع تربیت مبتنی بر قوانین و مقرراتی است که توسط مراجع قانونگذار و تصمیم‌گذار تدوین و تصویب شده است. عمل تربیت در بستر تربیت رسمی و عمومی مبتنی بر این قوانین و مقررات است. از این رو معلم به عنوان کارگزاری که در این بستر به عمل تربیت اقدام می‌کند لازم است با این بستر وزمینه آگاهی و معرفت داشته باشد. یعنی که شناخت و فهم عمیق از اسناد راهبردی، قوانین و مقررات و سازمان این نهاد از لوازم و پیش نیازهای ضروری برای ایفای نقش‌های حرفه‌ای معلمی است که دانشجو معلمان باید به کسب آن نایل آیند.

مشخصات درس	نام درس به فارسی: اسناد، قوانین و سازمان آموزش و پرورش در جمهوری اسلامی ایران
نوع درس: نظری	نام درس به انگلیسی:
تعداد واحد: ۲ واحد	Documents, rules and structures of Education in Islamic Republic of Iran
تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:
شایستگی کلیدی: تربیت اسلامی	۱- موقعیت‌های تربیتی (عمل فردی و طرح‌ها و برنامه‌ها و فعالیت‌های سازمان‌های تربیت رسمی) را از منظر اسناد تحول بنیادین تبیین و مقایسه کند.
دروس پیش‌نیاز: -	۲- موقعیت‌های تربیتی (عمل فردی و طرح‌ها و برنامه‌ها و فعالیت‌های سازمان‌های تربیتی) را از منظر قوانین و مقررات نقد کند.
استاد متخصص برای تدریس: اساتید دارای مجوز	۳- هماهنگی و تناسب سازمان و قوانین نظام تربیت رسمی و عمومی را با اسناد راهبردی و رهنامه بررسی و نقد نماید.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: تربیت رسمی عمومی در جمهوری اسلامی ایران

- تاریخچه تربیت رسمی عمومی
- ضرورت و اهمیت تربیت رسمی عمومی
- مبانی سیاسی
- مبانی حقوقی
- مبانی جامعه‌شناختی
- مبانی روانشناختی

فصل دوم: اسناد مرتبط با آموزش و پرورش

- سند بیست ساله جمهوری اسلامی ایران
- نقشه جامع علمی کشور

- سند مبانی نظری تحول بنیادین نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی
- سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
 - الگوی نظری ساحت‌های تربیت
 - چرخش‌های اساسی در تربیت رسمی عمومی
- سند برنامه درسی ملی
 - چشم انداز و اصول برنامه درسی ملی
 - رویکرد برنامه درسی ملی
 - حوزه‌های تربیت و یادگیری

تکالیف عملکردی:

- نقد و بررسی راهکارهای سند تحول از منظر ارتباط با مبانی نظری
- نقد و بررسی سند تحول از منظر سازگاری درونی عناصر و مولفه‌ها و راهکارها
- نقد و بررسی سند برنامه درسی ملی از منظر ارتباط با مبانی نظری
- نقد و بررسی سند برنامه درسی ملی از منظر سازگاری درونی
- نقد هر یک از حوزه‌های یادگیری در تناسب با مبانی نظری و اسنادبالا دستی

فصل سوم: نهادها و مراجع سیاست‌گذار و قانون‌گذار در نظام آموزش و پرورش ایران

- مجلس شورای اسلامی
- مجمع تشخیص مصلحت نظام
- شورای عالی انقلاب فرهنگی
- شورای عالی اداری
- شورای عالی آموزش و پرورش و قوانین آن
- شورای آموزش و پرورش استان و منطقه و قوانین آن

فصل چهارم: قوانین و مصوبات آموزش و پرورش

- معرفی آیین نامه و بخشنامه
- آیین نامه اجرایی مدارس
- آیین نامه امتحانات
- آموزش و پرورش تلفیقی

- شرایط احراز مدیریت مدارس

- زمان آموزش

فصل پنجم: ساختار تشکیلاتی وزارت آموزش و پرورش

- سازمان اداری و تشکیلاتی گذشته و اکنون آموزش و پرورش

- دفتر وزارتی و معاونت‌های آموزش و پرورش

- ساختار اداری در سطح استان و منطقه و مدرسه

- دانشگاه‌های وابسته به آموزش و پرورش

• دانشگاه فرهنگیان

• دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

فعالیت یادگیری:

- بحث در باره تناسب قوانین و مقررات موجود با همدیگر

- بحث در باره دلایل تغییر در برخی قوانین و مقررات

- بحث در باره قوانین و مقررات و نقد آنها

- بحث و بررسی ساختار اداری استانی منطقه ای

- بحث در باره سازمانهای وابسته مانند سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی، نهضت سواد آموزی، کانون پرورش فکری

و سازمان نوسازی

تکالیف عملکردی:

- بررسی و ارائه گزارش از سازمان اداری اداره کل یک استان یا یک منطقه

- بررسی و ارائه گزارش از اهداف و ساختار اداری یکی از سازمان های وابسته

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- ارائه محتوای مباحث به روش توضیحی همراه با بهره گیری روش پرسش و پاسخ توسط استاد و در مواقع لازم استفاده از روش

بحث گروهی

- پیش مطالعه و تحقیق فردی برای حضور فعال تر در مباحث کلاسی و ارائه گزارش پیش مطالعه به کلاس و استاد به صورت

مکتوب توسط دانشجو

- انجام فعالیت‌های یادگیری مربوط به هر بحث به روش فردی یا گروهی در کلاس یا خارج از کلاس و ارائه به استاد به روش

مکتوب توسط دانشجو و بررسی و اعلام نظر به موقع استاد درس

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- مظاهری، حسن (۱۳۹۹). اسناد، قوانین و ساختار آموزش و پرورش. تهران: انتشارات دانشگاه فرهنگیان
- صافی، احمد (۱۳۸۵). سازمان و قوانین آموزش و پرورش. انتشارات سمت.

منابع فرعی:

- شورای عالی انقلاب فرهنگی (۱۳۹۰)، مبانی نظری تحول بنیادین در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران، بخش‌های دوم و سوم با عنوان‌های: «فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران» و «رهنامه نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران»، شورای عالی آموزش و پرورش و شورای عالی انقلاب فرهنگی، تهران.
- شورایی عالی انقلاب فرهنگی (۱۳۹۰). سند تحول بنیادین آموزش و پرورش.
- شورایی عالی انقلاب فرهنگی (۱۳۹۰). سند برنامه درسی ملی. وزارت آموزش و پرورش.
- علم‌الهدی، جمیله (۱۳۹۱)، نظریه اسلامی تعلیم و تربیت (مبانی آموزش رسمی)، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، تهران.
- سایت وزارت آموزش و پرورش: www.medu.ir/Portal/Home
- سایت شورایی عالی انقلاب فرهنگی: <http://sccr.ir/pages>
- سایت دولت: <http://dolat.ir>

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش‌بینی شده و مشارکت در فعالیت‌ها ۵ نمره

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می‌شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک‌ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «سیره تربیتی پیامبر (صلی الله علیه و آله) و اهل بیت (علیهم السلام)»

۱. معرفی درس و منطق آن:

یکی از وظایف مهم و اساسی پیامبر صلی الله علیه و آله تعلیم و تربیت مردم و هدایت آنان به سوی توحید و دیگر آموزه های اسلامی است و این سخن ایشان که «من معلم مبعوث شدم» تأکید و تأییدی بر این مدعاست. اهل بیت آن حضرت علیهم السلام نیز همین وظیفه خطیر را پس از ایشان بر عهده داشته و دارند. از این روی، سیره این بزرگواران گنجینه ای است سرشار از آموزه های تربیتی در زمینه تربیت اسلامی که افزون بر کارایی و اثربخشی از بالاترین اعتبار نیز برخوردار است و رهنمودهای عملی فراوانی برای معلمان دارد و چون چراغی فروزان راهنمای معلمان در فعالیتهای تعلیم و تربیتی آنان است. در این واحد معلمان با اصول و روشهای تربیتی پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام در ساحت های تربیت کودک، تربیت اعتقادی، تربیت عبادی و تربیت اخلاقی، تربیت اجتماعی و تربیت علمی آشنا شده و توانایی می یابند وضعیت مطلوب تربیتی برای دانش آموزان خود را در این ساحتها تشخیص داده و فعالیتها و اقدامات رایج تربیتی را بر اساس معیارهای به دست آمده از سیره تربیتی معصومان علیهم السلام ارزیابی و نقد کنند.

مشخصات درس	نام درس: سیره تربیتی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)
نوع درس: نظری	پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:
تعداد واحد: ۲ واحد	مفهوم، اهمیت و منابع سیره تربیتی، اصول و روشهای تربیتی را در سیره پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام در ساحت تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی توصیف و تحلیل کند.
تعداد ساعت: ۳۲	بر اساس اصول و روشهای تربیتی معصومان علیهم السلام، وضعیت موجود تربیتی در ساحتهای تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی را شناسایی و وضعیت مطلوب تربیتی را ترسیم و هر دو وضع را تحلیل کند.
شایستگی کلیدی: تربیت اسلامی	بر اساس اصول و روشهای تربیتی معصومان علیهم السلام، فعالیتها و اقدامات تربیتی رایج را در زمینه تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی ارزیابی و نقد کند.
دروس پیش نیاز: -	
استاد متخصص برای تدریس: اساتید دارای مجوز	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل ۱: چیستی و ضرورت سیره تربیتی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)

- تعریف سیره، سنت، تربیت، سیره تربیتی
- حجیت و اعتبار سیره
- دلالتها و کارکردهای سیره
- منابع سیره
- ضرورت آشنایی با سیره تربیتی پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام

فصل ۲: تربیت کودک

- اصول تربیت کودک
- روشهای تربیت کودک

فصل ۳: تربیت اعتقادی

- روشهای پرورش شناخت و ایمان به خدا
- روشهای پرورش شناخت و ایمان به پیامبر صلی الله علیه و آله
- روشهای پرورش شناخت و ایمان به امامت
- روشهای پرورش شناخت و ایمان به معاد

فصل ۴: تربیت عبادی

- آموزش قرآن
- آموزش ذکر و دعا
- آموزش نماز
- آموزش روزه

فصل ۵: تربیت اخلاقی

- اصول تربیت اخلاقی
- روشهای زمینه ساز در تربیت اخلاقی
- روشهای پرورش آگاهی و بصیرت اخلاقی
- روشهای پرورش گرایشها و عاداتهای مطلوب اخلاقی
- روشهای اصلاح رفتارهای نامطلوب

فصل ۶: تربیت اجتماعی

- اصول تربیت اجتماعی
- روشهای تربیت اجتماعی

فصل ۷: تربیت علمی

- اصول آموزشی در سیره معصومین ع
- روشهای آموزشی در سیره معصومین ع

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- ارائه محتوای مباحث به روش توضیحی همراه با بهره‌گیری روش پرسش و پاسخ توسط استاد و در مواقع لازم استفاده از روش بحث گروهی
- پیش مطالعه و تحقیق فردی برای حضور فعال تر در مباحث کلاسی و ارائه گزارش پیش مطالعه به کلاس و استاد به صورت مکتوب توسط دانشجو
- انجام فعالیت‌های یادگیری مربوط به هر بحث به روش فردی یا گروهی در کلاس یا خارج از کلاس و ارائه به استاد به روش مکتوب توسط دانشجو و بررسی و اعلام نظر به موقع استاد درس

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- حسینی زاده، سیدعلی و داودی محمد (۱۳۹۷). سیره تربیتی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع). دانشگاه فرهنگیان، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، سمت

منابع فرعی:

- طوسی، اسدالله (۱۳۹۳). سیره تربیتی و اخلاقی پیامبر و اهل بیت (علیهم السلام) در خانه و خانواده. تهران: انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
- طباطبایی، محمد حسین، سنن النبی، ترجمه و تحقیق محمد هادی فقهی، تهران: اسلامیه، ۱۳۵۴ ش.
- مرتضی، مطهری (۱۳۸۰). سیری در سیره نبوی. تهران: انتشارات صدرا

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

- ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره
- ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت‌ها ۵ نمره
- ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره
- ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می‌شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک‌ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «اخلاق معلّمی از دیدگاه اسلام»

۱. معرفی درس و منطق آن:

در معارف اسلامی، علاوه بر تأکید نسبت به اهمیت اخلاق پسندیده و رفتار اخلاقی صحیح نسبت به همگان، تخلق به اخلاق نیکو برای اهل علم (اعم از دانشمندان، فرادهندگان و فراگیران دانش) بسیار پراهمیت و ضروری شمرده شده است؛ به گونه‌ای که می‌توان ادعا کرد در میراث علمی مسلمانان، علم و اخلاق همیشه با یکدیگر توأم بوده و از منظری الهی به آنها نگریسته شده است. در نگاه اسلامی، علم و علم‌آموزی بدون اخلاق، نه تنها کمال‌آور نیست، بلکه زمینه‌ساز انحطاط استاد و شاگرد خواهد بود. معلّم نه تنها برای کمال خویش به اخلاق نیازمند است، بلکه از آن جهت که (خصوصاً از جانب شاگردان) به عنوان الگو شناخته می‌شود، می‌بایست شخصیتی اخلاقی داشته و به گونه‌ای اخلاقی عمل نماید. همچنین از سوی دیگر، فعالیت در موقعیت معلمی و در نهادها و محیط‌های تربیتی نیازمند آن است که از میان انبوه اوصاف و رفتارهای اخلاقی، برخی از آنها که در این موقعیت‌ها و محیط‌ها زمینه کاربرد / ابتلای بیشتری دارند، به صورت ویژه‌ای مورد توجه قرار گیرند تا معلم بتواند به خوبی با مسائل، چالش‌ها و موارد تزاخم‌آمیز اخلاقی مرتبط با فعالیت خود و چگونگی مواجهه مناسب با آنها آشنا گردد.

نام درس به فارسی: اخلاق معلّمی از دیدگاه اسلام نام درس به انگلیسی: <i>Morals of Teaching in Islam</i>	مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت شایستگی کلیدی: تربیت اسلامی دروس پیش‌نیاز: - استاد متخصص برای تدریس: اساتید دارای مجوز
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانش‌جو معلم قادر خواهد بود: ۱- مهم‌ترین ملکات اخلاقی و آداب باطنی و ظاهری مطلوب برای معلم از دیدگاه اسلام را بشناسد و در جهت آراسته شدن به آنها اقدام نماید. ۲- مهم‌ترین مسائل و چالش‌های اخلاقی در موقعیت‌ها و سازمان‌های تربیتی (خصوصاً مدرسه) را درک و تحلیل نموده و توانایی مواجهه صحیح با آنها را کسب نماید. ۳- با شناخت اصول و قواعد حل تزاخم‌های اخلاقی و شناسایی مناسب موقعیت‌های تزاخم‌آمیز اخلاقی، بتواند با تکیه بر اصول و قواعد تصمیم مناسب اتخاذ نماید.	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

بخش اول: چیستی و اهمیت «اخلاق معلّمی» در اسلام (۲ جلسه)

- چیستی «علم اخلاق» و نسبت میان خلیقات (ملکات)، آداب و اعمال
- «علم اخلاق اسلامی»، «اخلاق تعلیم و تربیت» و «اخلاق معلّمی» و نسبت میان آنها
- اهمیت و ضرورت اخلاق و آداب معلمی در معارف اسلامی و در میان اندیشمندان مسلمان
- نسبت میان «اخلاق معلّمی» از دیدگاه اسلام و قلمروهای «اخلاق حرفه‌ای (Professional Ethics)» و «اخلاق کاربردی (Applied Ethics)» در ادبیات مدرن
- اخلاق فردی و اخلاق سازمانی و نسبت میان آن دو

بخش دوم: مهم‌ترین خلیات و آداب باطنی و ظاهری معلمی از دیدگاه اسلام (در ضمن محورهای: تبیین مفهومی و مصداقی، زمینه‌های ایجاد و تقویت، پیامدها و نتایج، خلیات، حالات و رفتارهای مخالف / ناسازگار / تضعیف‌کننده) (۱۰ جلسه)

* در ارتباط با خداوند:

- اخلاص و انگیزه الهی

- توکل و استعانت از خداوند در انجام وظیفه الهی

* در ارتباط با خود:

- متانت و وقار

- مناعت طبع و عزت نفس

- خودسازی و هماهنگی عمل با علم (عمل کردن به دانسته‌ها)

- نظم و انضباط

- تعهد و احساس مسئولیت (پرهیز از پذیرش مسئولیت بدون کسب صلاحیت‌های شخصیتی، علمی و مهارتی

مورد نیاز)

- حفظ حرمت علم و مقام معلمی

- پاکیزگی و آراستگی ظاهری متناسب

* در ارتباط با دیگران:

** با شاگردان:

- حلم و بردباری در مواجهه با شاگردان

- عفو و گذشت نسبت به شاگردان

- خیرخواهی و دلسوزی نسبت به شاگردان

- محبت، خوش‌رویی و نرم‌خویی نسبت به شاگردان

- تواضع و فروتنی در برابر شاگردان

- حفظ حرمت شاگردان

- رعایت عدالت میان شاگردان

- امانتداری نسبت به اسرار شاگردان

- کوشش در بذل دانش و دریغ نکردن از انتقال آن به شاگردان

- اذعان به ندانستن در جایی که پاسخ پرسشی را نمی‌داند

- رعایت آداب سخن گفتن و سخن شنیدن (رسا بودن، رعایت ادب، احترام و اعتدال در سخن،

پرهیز از شوخی زیاد، پرهیز از عتاب و تندزبانی، خوب گوش کردن، پرهیز از قطع سخن مخاطب، ...)

** با همکاران:

- رعایت حرمت همکاران

- تواضع و فروتنی در برابر همکاران
 - حفظ اسرار همکاران
 - همکاری و همیاری با همکاران
 - رعایت آداب سخن گفتن و سخن شنیدن (رسا بودن، رعایت ادب، احترام و اعتدال در سخن، پرهیز از شوخی زیاد، پرهیز از عتاب و تندزبانی، خوب گوش کردن، پرهیز از قطع سخن مخاطب، ...)
- ** با والدین شاگردان:**

- رعایت حرمت والدین
- تواضع و فروتنی نسبت به والدین
- حفظ اسرار مربوط به والدین
- راهنمایی والدین در مسائل مربوط به شاگردان و خیرخواهی نسبت به آنان
- رعایت ادب نسبت به والدین

بخش سوم: مهم ترین مسائل و چالش های اخلاقی در موقعیت ها و سازمان های تربیتی (۲ جلسه)

موقعیت های آسیب زا، مسائل و چالش های اخلاقی در:

- تدریس
- اداره کلاس
- ارزشیابی
- روابط میان دانش آموزان
- ارتباط با همکاران
- ارتباط با والدین دانش آموزان
- مدرسه و مدیریت آن
- مهم ترین آفت ها و آسیب های حرفه معلمی از منظر اخلاقی

بخش چهارم: تزاخم / تعارض اخلاقی (در موقعیت ها و سازمان های تربیتی) و چگونگی حل آنها (۲ جلسه)

- چستی تزاخم / تعارض اخلاقی و خاستگاه نظری و عملی آن
- مهم ترین دیدگاه ها و رویکردهای مواجهه با تزاخم / تعارض اخلاقی
- اصول و قواعد تصمیم گیری در موارد تزاخم / تعارض اخلاقی بر اساس مبانی و معارف اسلامی

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- ارجاع دانشجو معلمان به منابع برای پیش مطالعه و اختصاص فرصت کلاس به حل ابهامات نظری و مفهومی و خصوصاً تأکید بر مصداق یابی مباحث در موقعیت های واقعی و انضمامی تربیتی

- استفاده از روش‌های مشارکت‌جویانه و بحث گروهی برای درگیر شدن فعال دانشجومعلم با مباحث
- بهره‌گیری (استاد، دانشجومعلم) از معلمان و فرهنگیان با تجربه و پیشکسوت برای شناسایی و بررسی مسائل و چالش‌های اخلاقی در موقعیت‌ها و محیط‌های تربیتی
- در تدریس اخلاق و آداب در ارتباط با دیگران، می‌توان اخلاق و آدابی که در مواجهه با هر سه گروه شاگردان، همکاران و والدین مشترک هستند را در ابتدا به عنوان «اخلاق و آداب مشترک در ارتباط با دیگران» تدریس نمود و پس از آن، به اخلاق و آداب اختصاصی هر گروه پرداخت.

۴. منابع آموزشی

* بخش اول:

- دیلمی، احمد و آذربایجانی، مسعود (۱۳۹۳)، اخلاق اسلامی (فصل اول از بخش اول: کلیات)، نشر معارف. (سرفصل مربوط به نسبت خلیات، آداب و رفتار اخلاقی)
- فرامرز قراملکی، احد (۱۳۹۷)، ویراست سوم، اخلاق حرفه‌ای، نشر مجنون، تهران.
- شریفی، احمد حسین (۱۳۹۰)، چیستی اخلاق کاربردی، فصلنامه معرفت اخلاقی، شماره ۳، ص ۸۳-۹۶.
- حاجتی، سیدمحمدباقر (۱۳۸۶)، آداب تعلیم و تربیت در اسلام، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران.

* بخش دوم:

- حاجتی، سیدمحمدباقر (۱۳۸۶)، آداب تعلیم و تربیت در اسلام، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران.
- قرائتی، محسن (۱۳۹۶)، مهارت معلّمی، مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن، تهران.
- امیدوار، آ. ف. (۱۳۸۳)، اخلاق تدریس در آئینه آیات و روایات، دفتر نشر معارف، قم.

* بخش سوم:

- فرامرز قراملکی، احد؛ برخوردار، زینب و موحدی، فائزه (۱۳۹۵)، اخلاق حرفه‌ای در مدرسه، مؤسسه خیریه شهید مهدوی، تهران. (بخش سوم)

* بخش چهارم:

- بوسلیکی، حسن (۱۳۹۱)، تعارض اخلاقی و دانش اصول فقه، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، قم.
- رضوانی، علی (۱۳۹۲)، شاخص‌های تقدیم اهم بر مهم در تراجم‌های اخلاقی، فصلنامه معرفت اخلاقی، شماره ۱۳، ص ۵-۱۸.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

- ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره
- ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش‌بینی شده و مشارکت در فعالیت‌ها ۵ نمره
- ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره

- ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می‌شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک‌ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «تربیت دینی کودک و نوجوان در اسلام»

۱. معرفی درس و منطق آن:

روانشناسی رشد دینی از عرصه‌های جدیدی در روانشناسی دین است که مانند جامعه‌شناسی دین درصدد مطالعه دین و دینداری در عصر حاضر است. رشد ایمان، عقیده، فرایندهای تحولی رفتارهای دینی مانند دعا، توکل و غیره از موضوعات مورد پژوهش در این عرصه به شمار می‌رود و به تبع آموزش دین و دینداری (تربیت دینی) نیز از قلمروهای مهم پژوهشی است که ذهن تربیت‌پژوهان را به خود مشغول کرده است.

از آنجا که در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، تربیت اسلامی تنها برعهده معلم درس قرآن و دینی نهاده نشده است؛ آشنایی همه دانشجومعلمان دانشگاه فرهنگیان با فرایندهای تحولی و رشد دانش آموزان در سنین کودکی و نوجوانی اهمیت دو چندان می‌یابد. در این درس دانشجومعلمان با رشد و تربیت دینی در کودکی و نوجوانی آشنا خواهند شد.

مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت شایستگی کلیدی: تربیت اسلامی دروس پیش‌نیاز: - استاد متخصص برای تدریس: اساتید دارای مجوز	نام درس به فارسی: تربیت دینی کودک و نوجوان در اسلام نام درس به انگلیسی: Religious education of children and teenagers in Islam
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجومعلم قادر خواهد بود: ویژگی‌های رشد و تربیت دینی در دوران طفولیت و کودکی اول را بشناسد و راهکارهای تربیتی لازم برای تربیت دینی را بداند انگیزه و توانش لازم برای تشخیص و گزینش روشهای موثر در تربیت دینی را کسب نماید بتواند بر اساس معیارهای اسلامی آسیب‌ها و انحرافات در فرایندهای تربیت دینی در کودکی و نوجوانی را تشخیص و ارزیابی و نقد نماید.	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل ۱: کلیات

تعاریف دین، دینداری، تربیت، رشد، رشد دینی،
تعریف و قلمرو تربیت دینی،
تعریف مقاطع سنی و مراحل تربیت

فصل ۲: رشد و تربیت دینی در طفولیت

- رشد دینی
- شکل‌گیری و تحول شناخت دینی

- شکل گیری و تحول تجربه و احساس دینی
- شکل گیری و تحول جامعه پذیری دینی
- باهم نگری
- تربیت دینی
- هدف تربیت دینی
- ویژگی های مربی تربیت دینی
- محتوای تربیت دینی (اخلاق، عقاید عبادات و مناسک)
- روشهای تربیت دینی
- مهارتهای تربیت دینی

فصل ۳: رشد و تربیت دینی در کودکی

- رشد دینی
- شکل گیری و تحول شناخت دینی
- شکل گیری و تحول تجربه و احساس دینی
- شکل گیری و تحول جامعه پذیری دینی
- باهم نگری
- تربیت دینی
- هدف تربیت دینی
- ویژگی های مربی تربیت دینی
- محتوای تربیت دینی
- روشهای تربیت دینی
- مهارتهای تربیت دینی

فصل ۴: رشد و تربیت دینی در نوجوانی

- رشد دینی
- شکل گیری و تحول شناخت دینی
- شکل گیری و تحول تجربه و احساس دینی
- شکل گیری و تحول جامعه پذیری دینی
- باهم نگری

- تربیت دینی

- هدف تربیت دینی
- ویژگی های مربی تربیت دینی
- محتوای تربیت دینی
- روشهای تربیت دینی
- مهارتهای تربیت دینی

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- ارائه محتوا به روش توضیحی به همراه بهره گیری از روش پرسش و پاسخ و روش بحث گروهی در مواقع لازم
- پیش مطالعه و تحقیق فردی برای حضور فعال تر در مباحث کلاس و ارائه گزارش از مطالعات خود
- انجام فعالیتهای یادگیری مربوط به هر بحث به روش فردی یا گروهی در کلاس و یا خارج از کلاس و ارائه مکتوب به استاد توسط دانشجو و بررسی و اعلام نظر به موقع استاد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی

- روان شناسی تحول دینداری، محمود نوذری، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تهران: سمت، چاپ اول، ۱۳۹۷.
- آموزش مفاهیم دینی همگام با روان شناسی رشد، ناصر باهنر، تهران: شرکت چاپ و نشر بین الملل.
- بررسی تحول ایمان به خدا در دوره کودکی نوجوانی: رویکرد روان شناختی دینی، محمود نوذری، رساله دکتری، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۸۹.

منابع فرعی

- تربیت دینی کودکان پیش دبستانی (ارائه الگویی برای برنامه درسی تربیت دینی کودکان) برنامه فعالیت والدین و مربیان، مرضیه نوذری و بابک شمشیری، انتشارات آوای نور، ۱۳۹۶.
- اصول تربیت توحیدی از کودکی تا بلوغ، کیومرث قیصری گودرزی، انتشارات سخنوران، ۱۳۹۷. (و نیز مقاله اصول تربیت توحیدی بر اساس آموزه های قرآن و ائمه اطهار، کیومرث قیصری، منصور خوشخویی، احمد سلحشوری، دوفصلنامه تربیت اسلامی، ۱۳۹۶، شماره ۲۵)
- مقاله رشد دینداری در اوائل کودکی: رویکردی روانشناختی اسلامی، محمود نوذری، فصلنامه روانشناسی و دینف تابستان ۱۳۹۵، شماره ۳۴.
- مقاله آموزش دین در دوره کودکی: ارزیابی انتقادی رویکرد روان شناختی، دوفصلنامه تربیت اسلامی، ۱۳۹۰، شماره ۱۳.

- خدا به تصور کودکان: شکل‌گیری فهم دینی در کودکان، حسین اسکندری، تهران: منادی تربیت، ۱۳۸۶.
- سند تعلیم و تزکیه (نظام‌سازی توحیدی در شهر و جامعه) احمد رضا اخوت و مریم قاسمی، ناشر: قرآن و اهل بیت نبوت، ۱۳۹۶
- معنویت و شیوه‌های ارتقاء آن در جوانان، باقر غباری بناب، تهران: پیشرفت، ۱۳۹۶.
- ۷۰ پرسش و پاسخ در مورد خدا، غلامرضا ابهری حیدری، ناشر: قدیانی، ۱۳۹۲.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

- **ارزشیابی پایانی:** آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره
- **ارزشیابی فرآیند:** عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش‌بینی شده و مشارکت در فعالیت‌ها ۵ نمره
- **ارزیابی پوشه کار:** مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره
- ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می‌شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک‌ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «آشنایی با ارزش‌های تربیتی دفاع مقدس»

۱. معرفی درس و منطق آن:

انقلاب اسلامی، از اساس، انقلابی فرهنگ‌بنیاد بوده و به تعبیر امام (ره) فتح الفتوح آن، تربیت نسلی با ایمان راسخ و شهادت‌طلب بوده^۱ و دفاع مقدس هشت‌ساله، الگویی از رفتار اجتماعی و سیاسی در قالب دفاع از وطن به نمایش گذاشت که بی‌بدیل بوده است «فرهنگ دفاع مقدس» به مثابه «ذخیره استراتژیک فرهنگی» در «جنگ فرهنگ‌ها» برای ایران اسلامی تلقی می‌شود که در هر برهه تاریخ و هر عرصه از عرصه‌های اقتصاد، صنعت، کشاورزی، علم، فرهنگ و سیاست مبتنی بر آن کنش‌های سیاسی و اجتماعی مردم و مسئولان شکل گرفته، ارزش‌هایی چون خودباوری، جهاد، ایثار و عدالت برجسته شده است. دانشگاه فرهنگیان به عنوان تنها دانشگاه برای تربیت معلم تراز جمهوری اسلامی ایران، نمی‌تواند در برنامه درسی خود از «فرهنگ دفاع مقدس» و بنیادهای نظری و شاخص‌ها و ارزش‌های آن غافل باشد. این درس درصدد است تا ضمن گذری تاریخی به مهم‌ترین وقایع جنگ تحمیلی و ارائه بینشی روشن از واقعیت‌های آن، از منظری فرازین به «مطالعه درباره دفاع مقدس» همت بگمارد و ارزش‌های خودسازانه و دگرسازانه تجلی‌یافته میان فرماندهان، رزمندگان و کمنشگران جنگ هشت‌ساله تحمیلی را فرهنگ‌پژوهی نماید و دانشجو‌معلم‌ان را با مهم‌ترین مبانی، اهداف و اصول تربیت مبتنی بر فرهنگ دفاع مقدس (تربیت جهادی) آشنا سازد.

نام درس به فارسی: آشنایی با ارزش‌های تربیتی دفاع مقدس نام درس به انگلیسی:	مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲
Introduction of holy defense's educational values	شایستگی کلیدی: تربیت اسلامی دروس پیش‌نیاز:- استاد متخصص برای تدریس: استاد دارای مجوز
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: ۱. ضمن آشنایی با مهمترین وقایع دفاع مقدس و ارزشهای تربیتی و مدیریتی آن و شناخت سیره مجاهدان و شهدا، با آنان انس بگیرد. ۲. مبتنی بر تجارب رزمندگان و شهدا در جهاد نظامی، علمی، آموزشی، پرورشی و ... انگیزه لازم جهت به کارگیری خلاقیت، نوآوری در عرصه تربیت اسلامی در مدارس را کسب نماید. ۳. برای اخذ تصمیمات درست مبتنی بر تجربه‌زیسته تربیتی مجاهدان و شهدا و نیز مبتنی بر فرهنگ دفاع مقدس بتواند توان لازم برای خودسازی و دگرسازی را کسب نماید.	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

بخش اول: آشنایی با تاریخچه دفاع مقدس

۱. صحیفه امام، ج ۱۵ ص ۳۹۵

فصل ۱: مبانی نظری جنگ و دفاع

- کلیات درس، اهمیت و ضرورت این درس،
- تعاریف جنگ و دفاع از منظرهای مختلف
- تفاوت مدیریت و فرماندهی در جنگ و راهبردهای امام و مردم برای مقاومت

فصل ۲: اوضاع و شرایط ایران و عراق پیش از شروع جنگ

فصل ۳: زمینه ها، علل، عوامل، دلایل و اهداف تهاجم عراق علیه ایران

فصل ۴: مقاطع مختلف جنگ تحمیلی

- مقطع ۱: تهاجم سراسری و مقاومت های مردمی و نیروهای مسلح
- مقطع ۲: بیرون راندن متجاوز
- مقطع ۳: عمق بخشی دفاعی یا تنبیه متجاوز
- مقطع ۴: پایان جنگ

فصل ۵: نقش کشورهای منطقه و فرمانطقه ای و سازمان های بین المللی در هشت سال دفاع مقدس

فصل ۶: علل و عوامل پیروزی جمهوری اسلامی در جنگ

فصل ۷: نتایج و دستاوردهای هشت سال دفاع مقدس در عرصه های داخلی و خارجی

فصل ۸: جنایتهای جنگی رژیم بعثی عراق (حمله شیمایی به شهرها (حلچه و ...))، حمله به مناطق مسکونی و نفت کشها، رفتار با اسرا)

بخش دوم: آشنایی با فرهنگ دفاع مقدس

فصل ۹: نقش آموزش و پرورش و دانشگاهها در دفاع مقدس

- بازخوانی میزان حضور و انواع مشارکت اقشار فرهنگی (دانش آموز، دانشجو، فرهنگی و دانشگاهی) در دفاع مقدس
- آمار شهدا، جانبازان و اسرای اقشار فرهنگی در دفاع مقدس
- «مجمع های آموزشی رزمندگان» در پشت جبهه
-

فصل ۱۰: ارزش های اخلاقی، معنوی، آموزشی و پرورشی در سیره شهدا^۱

- شهید ابراهیم هادی
- شهید دکتر چمران
- شهید صیاد شیرازی

^۱ تذکر: در این درسها با مرور شخصیت و سیره چند شهید شاخص، تلاش می شود تا دانشجویان با این الگوها انس بگیرند. معیارهای انتخاب شهیدان شاخص به قرار زیر است و مدرسان می توانند بر اساس این معیارها شهدای دیگری را مطرح نمایند: ۱. جامعیت شخصیت شهید، ۲. جوان بودن شهید، ۳. بومی بودن شهید ۴. از قشر فرهنگی بودن شهید (معلم، دانشگاهی، دانش آموز، دانشجو و دانشمند)، ۵. منابع مکتوب در دسترس در مورد سیره شهید وجود داشته باشد، ۶. ترجیح این است که یکی از شهدا خاتم باشد و حتی در پردیس های خواران دانشگاه فرهنگیان تعداد بیشتری از شهدا از شهدای خاتم و یا مادران و همسران شهدای شاخص که دارای معیارهای فوق باشند انتخاب شوند.

- شهید کاوه
- شهید باقری
- شهید قاسم سلیمانی
- یکی از شهدا و ایثارگران خانم

فصل ۱۱: فرهنگ دفاع مقدس به مثابه ارمغانی برای زندگانی امروز

- دفاع مقدس به مثابه فرهنگی برای حیات
- فرهنگ دفاع مقدس به مثابه راهبردی برای دهه چهارم انقلاب اسلامی
- درس‌های فرهنگ دفاع مقدس برای زندگی فردی و اجتماعی
- ...

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- با معرفی استاد، دانشجو گزارشی از زندگی و سیره اخلاقی / تربیتی شهدای فرهنگی تهیه نماید
- مشارکت در بحث و گفتگو در مورد مصادیق فرهنگ جهاد و مقاومت در زمان حاضر
- بازدید از موزه جنگ و یا حضور در نمایشگاه‌ها و برنامه‌های مربوط به دفاع مقدس
- گفتگو و یا مصاحبه با خانواده و هم‌زمان شهدای جنگ تحمیلی و یا شهدای مدافع حرم و صورت‌بندی ارزشهای تربیتی تجلی‌یافته در گفتار و کردار این شهدا
- مطالعه و تهیه گزارشی از مراکز علمی که با فرهنگ جهادی گام‌های بزرگی را برداشتند در عرصه سلول‌های بنیادی یا صنایع هوا و فضا و یا تسلیحاتی (مانند پژوهشکده رویان و ...)
- مرکز آموزشی و مدرس مربوطه موظف است حداقل ۴ ساعت بازدید از موزه دفاع مقدس استان و یا مناطق دفاع مقدس و یا اماکن مشابه را در برنامه دانشجویان قرار دهد.

۴. منابع آموزشی

برای بخش تاریخچه دفاع مقدس:

- شربتی، مجتبی و پیری، هادی (۱۳۹۷). آشنایی با علوم و معارف دفاع مقدس. چاپ بیست و یکم، تهران: سمت.
- پژوهشگاه علوم و معارف دفاع مقدس (۱۳۸۷). آشنایی با دفاع مقدس، چاپ اول، انتشارات خادم الرضا (ع).
- درویدیان، محمد (۱۳۹۱). آغاز تا پایان: بررسی وقایع سیاسی نظامی جنگ، تهران: مرکز اسناد و تحقیقات سپاه پاسداران.
- درویشی، فرهاد (۱۳۹۱). جنگ ایران و عراق: پرسشها و پاسخها، جلد ۱ تا ۳، مرکز اسناد و تحقیقات سپاه پاسداران.

برای بخش آشنایی با فرهنگ دفاع مقدس

- نوربخش، رحیم و حشمتی، فریده (۱۳۹۵). مقاله تاریخ شفاهی نقش وزارت آموزش و پرورش در دفاع مقدس. قابل بازیابی

در: <http://navideshahed.com/fa/>

- مجموعه کتب سیره شهدای شاخص

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

- ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره
- ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت‌ها ۵ نمره
- ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره

سرفصل درس «روانشناسی تربیتی»

۱. معرفی درس و منطق آن

تدریس فعالیت هدفمندی است که نیل به آن در گرو آگاهی معلمان از اصول تدریس اثر بخش است. چرا که در شرایط فعلی معلمای همواره خود را با این پرسش های جدیدی روبرو می بینند و نیازمند آن هستند تا با مسئله ها و موقعیت های پیش بینی شده ای که دانش آموزان با خود به کلاس درس می آورند/ روبرو هستند به شیوه خلاقانه ای برخورد نمایند. آن ها به طور مداوم باید به پرسش هایی از این دست در فرآیند عمل حرفه ای خود پاسخ دهند: چه اهدافی برای یادگیری دارای بیشترین ارزش است؟ دانش آموزان از چه توانمندی ها و ظرفیت هایی برخوردارند؟ نقش آنان در خلق موقعیت های یادگیری اثر بخش چیست؟ چگونه می توانند از موفقیت ها و خطاهای خود برای اتخاذ تصمیمات در آینده بهره بگیرند؟ مطالعه روانشناسی تربیتی به دانشجو معلمان کمک خواهد کرد تا از یافته های علمی پژوهشی برای پاسخ به مسئله ها یا پرسش هایی که با آن روبرو می شوند استفاده نموده و بتواند با تعمق در آن به توسعه ظرفیت ها و نیز متراکم شدن تجربیات خود در آینده کمک کنند.

نام درس به فارسی: روانشناسی تربیتی	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: <i>Educational Psychology</i>	نوع درس: نظری
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۲
با شناخت نقش یافته های علمی در زمینه تدریس اثر بخش تصمیمات آموزشی / و تربیتی اتخاذ شده در سطح کلاس درس / مدرسه را تحلیل و گزارش نماید.	تعداد ساعت: ۳۲
	شایستگی کلیدی: تربیتی
	پیش نیاز: -
	استاد متخصص برای
	تدریس: دارای تخصص
	روانشناسی و علوم تربیتی

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: کلیات

- تعریف روانشناسی
- موضوعات و گرایشهای روانشناسی
- کاربرد روانشناسی در آموزش

تکلیف یادگیری:

مقالات علمی پژوهشی در خصوص نقش روانشناسی در آموزش و تحولات آن را مطالعه و یافته ها را در قالب یک مقاله کوتاه ارائه نماید.

فصل دوم: روانشناسی تربیتی

- تعریف روانشناسی تربیتی

- روانشناسی تربیتی و تدریس اثر بخش
- معلمان کارآمد
- روشهای پژوهش در روانشناسی تربیتی

تکالیف یادگیری:

مقالات علمی پژوهشی در خصوص تدریس اثر بخش و ویژگی های آن/ روش های پژوهش در روانشناسی تربیتی را مطالعه و یافته های خود را در گزارشی مبنی بر چگونگی استفاده از یافته ها یا راهکار ها ارائه نماید.

فصل سوم: رشد

- رشد انسان
- رشد چیست؟
- رشد شناختی
- رشد اجتماعی و عاطفی
- رشد اخلاقی

تکالیف یادگیری:

دید گاه های مختلف در زمینه ابعاد رشد را مطالعه و در قالب یک جدول مقایسه ای شباهت ها و تفاوت های دیدگاه ها را گزارش نماید.

فصل چهارم: تفاوت های فردی

- عوامل مؤثر بر رفتار
- احساس و ادراک
- هوش
 - هوش و مسئله طبیعت و تربیت
 - هوش و رشد شناختی
 - دید گاه های مختلف درباره هوش
- شیوه های یادگیری و سبک تفکر
- شخصیت و خلق و خو
- انگیزش، آموزش و یادگیری
- تفاوت های فرهنگی و جنسیتی

تکالیف یادگیری:

پژوهش های انجام شده در زمینه تفاوت های فردی را در حوزه های مختلف را مطالعه و چگونگی استفاده از دلالت های این یافته ها برای تدریس اثر بخش را شناسایی و گزارش کند.

تکلیف عملکردی:

با مشاهده یک موقعیت آموزشی تصمیمات معلم/مربی را در مواجهه با تفاوت های فردی مطالعه و تأثیرات آن تحلیل نماید.

فصل پنجم: استعداد

بیان تعریف های «هوش» و «استعداد» و بیان رابطه میان آنها

فاصله گذاری میان دو مفهوم «هوش» و «استعداد»

بیان تعریف دیگر مفاهیم مرتبط با طرح (خلاقیت، تیزهوشی یا سرآمدی، هوش عاطفی و هیجانی و...) و رابطه میان آنها

تأکید بر تکیه طرح شهاب بر مفهوم «استعداد» و بیان تعریف مصوب شهاب از استعداد

معرفی انواع استعداد (استعداد کلی، استعداد های خاص)

بیان هشت حوزه استعدادی طرح شهاب {با رعایت اختصار، در حد معرفی اجمالی}

بیان عوامل مؤثر بر وجود تفاوت در استعدادها و بروز آنها

اشاره به عامل ژنتیک

اشاره به عامل محیط (خانواده، جامعه، ...)

تعامل دو عامل ژنتیک و محیط در تفاوت استعدادها

تأکید بر ایجاد بستر «محیط تربیتی مناسب» برای بروز استعدادها

بیان مشکلات شایع دانش آموزان مستعد و علل عدم موفقیت آنها در مدارس

تکالیف یادگیری:

پژوهش های انجام شده در زمینه تفاوت های فردی را در حوزه های مختلف را مطالعه و چگونگی استفاده از دلالت های این یافته

ها برای تدریس اثر بخش را شناسایی و گزارش کند .

تکلیف عملکردی :

با مشاهده یک موقعیت آموزشی تصمیمات معلم/مربی را در مواجهه با تفاوت های فردی مطالعه و تأثیرات آن تحلیل نماید.

فصل ششم: فرآیند های شناختی

- سطوح پایین فرآیند های شناختی

- فرآیند های شناختی پیچیده

- درک مفهوم

- تفکر

- حل مسئله

- خلاقیت

تکلیف یادگیری:

روش های بکارگیری فرآیند های شناختی را در کتاب های درسی بررسی و نمونه ای از این مهارت ها را شناسایی و چگونگی

آموزش آن را مورد نقد و بررسی قرار دهد.

روش های پرورش خلاقیت در آموزش موضوعات درسی مختلف را مطالعه و یافته های خود را به کلاس گزارش نماید.

فصل هفتم: مدیریت کلاس درس

- اصول کلی مدیریت کلاس
- شیوه های مدیریت کلاس
- فضای مطلوب برای یادگیری
- پیشگیری از مشکلات رفتاری
- مداخله های خاص برای هدایت رفتار نامناسب
 - قرار داد گروهی
 - قرارداد فردی
 - بازی رفتار خوب
 - دوری موقت

- ملاحظات هدایت کلاسی

- پذیرش و حرمت گذاری دانش آموزان با تفاوت های استعدادی
- ایجاد فضای امن در کلاس برای ابراز وجود و بروز استعداد
- توجه به شخصی بودن امر یادگیری و نقش فعال و محوری یادگیرندگان
- تلقی معلم به عنوان تسهیل گر فرایند یادگیری و زمینه ساز بروز استعداد
- تأکید بر هم زمانی و تلازم امر «شناسایی» و «هدایت» استعدادها در طراحی آموزشی و تدوین فعالیت های کلاسی («شناسایی» و «هدایت» استعدادها در کلاس، دو روی یک سکه هستند)

تکلیف عملکردی:

یک کلاس درس / موقعیت تربیتی در سطح مدرسه را مشاهده، و گزارشی از روش های مدیریت بکار گرفته شده تهیه و نتایج را به همراه نقد و بررسی و مبتنی بر یافته های علمی گزارش نماید.

فصل هشتم: کودکان با نیاز های ویژه

- دانش آموزان مبتلا به ناتوانی
- اختلالات حسی
- اختلالات جسمی
- کم توان ذهنی
- اختلالات زبانی و گفتاری
- ناتوانی های یادگیری
- اختلالات رفتاری و عاطفی
- کودکان تیزهوش
- کودکان سرآمد

تکلیف یادگیری:

از یک مدرسه دانش آموزان با نیاز های ویژه بازدید نموده و نحوه آموزش و نوع خدمات ارائه شده به این گروه از دانش آموزان را بررسی و گزارش نماید.
با مراجعه به منابع علمی روش های ارائه خدمات به دانش آموزان با نیاز های ویژه را در سایر کشور ها مطالعه و یافته ها را در قالب یک مقاله کوتاه ارائه کند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

استفاده از فرصت های یادگیری مستقیم/ فردی از طریق مطالعه نظریه های علمی در زمینه تدریس و کاربرد آن در موقعیت های آموزش/ تربیتی، بکارگیری راهبرد های شناختی برای مطالعه ویژگی های رشدی/ تفاوت های فردی در موقعیت های آموزشی/ تربیتی (کلاس درس و مدرسه)، تحلیل و ارائه پیشنهاداتی برای ارتقاء سطح اثر بخشی تصمیمات معلم/ مربی در کلاس درس/ مدرسه.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

منابع اصلی:

بنتهام، سوزان (۱۳۹۷). **روانشناسی کاربردی برای معلمان**، مترجم رابعه موحد. انتشارات ارجمند.
سانتراک، جان دبلیو (۱۳۹۱). **روان شناسی تربیتی**. ترجمه سعیدی شاهده و همکاران. نشر موسسه خدمات فرهنگی رسا.
مجدفر، مرتضی؛ اصلانی، ابراهیم و سلیقه دار، لیلا (۱۳۹۴). **دست نامه شهاب** (راهنمای آموزگاران و مدیران). تهران: مرکز ملی پرورش استعداد های درخشان و دانش پژوهان جوان.

منابع فرعی:

سیف، علی اکبر (۱۳۸۵). **روانشناسی پرورشی (روانشناسی یادگیری و آموزش)**. تهران: انتشارات آگاه.
فونتاننا، دیوید (۱۳۸۹). **روانشناسی کاربردی برای معلمان**، ترجمه مهشید فروغان. تهران: انتشارات ارجمند.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۲ نمره
ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۸ نمره

سرفصل درس «نظریه‌های یادگیری و آموزش»

۱. معرفی درس و منطق آن

تدریس اثربخش مستلزم درکی فزاینده از یادگیری و شیوه وقوع آن می‌باشد، چنین درکی شامل دانش مربوط به نظریه‌های یادگیری و آموزش و کاربرد هر یک از آنها در فرایند تدریس است که کسب آن می‌تواند معلمان را در کاربرد آگاهانه و مقتضی اصول مربوط به هر یک از نظریه‌ها یاری رساند. این درس ضمن هدایت روش‌های تدریس در موقعیت‌های مختلف تربیتی، دانشجو معلمان را با سودمندی و کاربردی بودن روش‌های تدریس به کار گرفته شده نیز آشنا می‌سازد.

نام درس به فارسی: نظریه‌های یادگیری و آموزش نام درس به انگلیسی: <i>Learning and teaching theories</i>	مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲ شایستگی کلیدی: تربیتی پیش نیاز: - تخصص مورد نیاز برای تدریس: دارای تخصص علوم تربیتی و روانشناسی
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود: ضمن درک انواع نظریه‌های یادگیری و آموزش، شرایط حصول و عدم حصول یادگیری را در موقعیت‌های مختلف تربیتی تحلیل نماید و بر آن اساس راهبردهای تدریس متناسبی بکار برد.	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

هفته اول: ارائه طرح درس و اعلام نحوه ارزشیابی و معرفی منابع

- بیان ضرورت و جایگاه نظریه در علم

- مکاتب تجربه گرا

- مکاتب خرد گرا

- نظریه‌های جدید در یادگیری

فصل دوم: تعریف مفاهیم (نظریه، نظریه علمی، یادگیری، آموزش)

- تعریف یادگیری و ویژگی‌های آن

- ویژگی‌های نظریه یادگیری جامع

- مقایسه یادگیری با آموزش

- ارائه چارت مربوط به نظریات یادگیری

تکالیف عملکردی:

از دانشجویان خواسته شود با مراجعه به منابع متعدد تعاریف مختلفی گردآوری و در قالب جدولی ارائه نمایند.

فصل سوم: نظریه‌های رفتاری یادگیری

فعالیت یادگیری:

نمونه هایی از روش های آموزش رفتارگرایان در کلاس مطرح و درخصوص اصول مربوطه بحث و تبادل نظر شود.

فصل چهارم: نظریه های شناختی یادگیری

فعالیت یادگیری:

نمونه هایی از روش های آموزش شناختی در کلاس مطرح و درخصوص اصول مربوطه بحث و تبادل نظر شود.

فصل پنجم: نظریه های خبرپردازی یادگیری

فعالیت یادگیری:

ارزیابی نقاط ضعف و قوت اصول یادگیری در نظریه خبرپردازی.

فصل ششم: نظریه های سازندگی یادگیری

تکالیف عملکردی:

مشاهده یک موقعیت آموزشی و تربیتی در کلاس درس و تحلیل میزان تأثیر پذیری تصمیمات آموزشی / تربیتی از نظریه های یادگیری و کاربرد های آن.

فصل هفتم: نظریه نورو فیزیولوژیکی

تکالیف عملکردی:

مقالات و پژوهش های منتشر شده در زمینه مطالعات مربوط به مغز و ارتباط آن با آموزش و یادگیری را مطالعه نموده و یافته های خود را در قالب یک مقاله کوتاه ارائه نماید.

فصل هشتم: کاربرد نظریه های یادگیری در آموزش

کاربرد رویکرد رفتاری

کاربرد رویکرد شناختی

کاربرد نظریه سازندگی یادگیری

کاربرد نظریه نورو فیزیولوژیکی

تکالیف عملکردی:

با استفاده از نظریه های مطالعه شده یک موقعیت آموزشی / تربیتی را با استفاده از نظریه های مطالعه شده تحلیل و تصمیمات آموزشی / تربیتی خود را به همراه مستندات پژوهشی یا علمی ارائه نماید.

فصل نهم: روش ها و ابزارهای شناسایی استعدادها

معرفی محورهای سه گانه تعریف شهاب از استعداد و مؤلفه های ذیل آنها (جمعاً ۸ مؤلفه) به عنوان مبنای شناسایی استعدادها

- تبیین حوزه های هشت گانه استعدادی شهاب به عنوان عرصه شناسایی استعدادها
- تبیین ویژگی های افراد مستعد در مؤلفه ها و حوزه های مختلف استعدادی شهاب
- معرفی نشانگرهای رفتاری افراد مستعد (ذکر مثال های کاربردی)
- شیوه های شناسایی استعدادها (مشاهده، مصاحبه، آزمون های روان شناختی، کارپوشه، سیاهه رفتار، چک لیست و...)
- معرفی کلی ابزار طرح شهاب

- بیان ضرورت و روش نظارت بر امر نمره گذاری و جمع بندی ابزار و مدیریت ورود اطلاعات به سامانه اینترنتی
- تأکید بر عدم انحصار شناسایی در طرح شهاب به یک ابزار

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

با توجه به اینکه درک عمیق دانش نظری مستلزم کاربرد آن در موقعیت‌های مختلف می‌باشد، پیشنهاد می‌شود ضمن ارائه مباحث نظری به شیوه مشارکتی، بر انجام فعالیت‌های عملی و به کارگیری دانش نظری در موقعیت‌های واقعی تدریس تأکید شود. علاوه بر این تدارک فرصت‌های یادگیری غیر مستقیم و خارج از محیط آموزشی می‌تواند زمینه رشد راهبردهای فراشناختی دانشجویان را فراهم سازد.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- اولسون، متیو.اچ و هرگنهان، بی.آر (۱۳۹۸). **مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری**، ترجمه علی اکبر سیف، ویرایش هشتم، تهران: دوران.
- سیف، علی اکبر (۱۳۹۰). **روانشناسی پرورشی نوین: روانشناسی یادگیری و آموزش**. ویرایش هفتم تهران: دوران.
- مجدفر، مرتضی؛ اصلانی، ابراهیم و سلیقه دار، لیلا (۱۳۹۴). **دست‌نامه شهاب (راهنمای آموزگاران و مدیران)**. تهران: مرکز ملی پرورش استعداد‌های درخشان و دانش‌پژوهان جوان.

منبع فرعی:

- شعبانی، حسن (۱۳۸۳). **مهارت‌های آموزشی و پرورشی**. تهران: سمت. جلد اول و دوم.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

۱-۵ ارزشیابی مستمر (۸ نمره)

- عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت‌ها ۴ نمره
- عملکرد دانشجو در مجموعه تکالیف عملکردی ۴ نمره

۲-۵ ارزشیابی پایانی (۱۲ نمره)

ارزشیابی پایانی درس نظریه‌های یادگیری و آموزش به صورت آزمون مکتوب در پایان ترم صورت می‌گیرد.

سرفصل درس «جامعه‌شناسی آموزش و پرورش»

۱. معرفی درس و منطق آن

تعلیم و تربیت امری اجتماعی است. تعلیم و تربیت با متن و زمینه جامعه در هم تنیده است و نمی‌توان جدا از مقوله اجتماعی بودن، به مطالعه در مسائل تعلیم و تربیت پرداخت. به بیان دیگر، شناخت واقعی مسائل تعلیم و تربیت مستلزم تجزیه و تحلیل مسائل اجتماعی و فرهنگی محیط اجتماعی است. بنابراین درک دانشجویان نسبت به جامعه‌شناسی آموزش و پرورش، این امکان را پدید می‌آورد تا با چشم انداز جامعه‌شناختی، نگاهی واقع‌بینانه به تعلیم و تربیت داشته باشد و درس جامعه‌شناسی آموزش و پرورش، زمینه‌ای مناسب برای انتخاب آگاهانه راه حل‌های تربیتی با توجه به مسائل عام جامعه و یا خاص منطقه خدمت دانشجویان فراهم می‌کند.

نام درس به فارسی: جامعه‌شناسی آموزش و پرورش نام درس به انگلیسی: <i>Sociology Of Education</i>	مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲ شایستگی کلیدی: تربیتی پیش‌نیاز: - استاد متخصص برای تدریس: دارای تخصص علوم تربیتی یا جامعه‌شناسی
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجویان قادر خواهد بود: - رابطه‌ی آموزش و پرورش با اجتماع و فرایندهای دستیابی به مزایای اجتماعی را بشناسد - دستاوردهای و معضلات فعلی آموزش و پرورش در ایران را بداند. - درک روشنی از مدرسه و روابط اجتماعی موجود در آن به عنوان مکانی اجتماعی داشته باشد و بتواند تاثیر ارکان مختلف مدرسه را بر جامعه پذیر کردن دانش‌آموزان تحلیل کند. - نظریات کلاسیک جامعه‌شناسی آموزش و پرورش بشناسد. - انواع سرمایه در آموزش و پرورش را بشناسد و با روش‌های جلب مشارکت آشنا باشد. - مفهوم عدالت آموزشی را بشناسد و با روش‌های توسعه‌ی آن با توجه به شرایط جامعه ایران و ساختار آموزش و پرورش کشور آشنا باشد.	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مروری بر آموزش، جامعه‌شناسی و جامعه‌شناسی آموزش و پرورش

تعاریف آموزش، جامعه‌شناسی، جامعه‌شناسی آموزش و پرورش

ساختار اجتماعی

فرایندهای دستیابی به مزایای اجتماعی

جامعه‌پذیری

تکالیف یادگیری: مطالعه و مرور یکی از کتاب‌های جامعه‌شناسی آموزش و پرورش

تکالیف عملکردی: ارائه‌ی تعریفی از جامعه‌شناسی آموزش و پرورش و کاربرد آن

فصل دوم: دستاوردها و معضلات آموزش و پرورش در ایران

تاریخچه آموزش و پرورش به شکل نوین در ایران

بررسی روند تغییرات جمعیتی در ایران پس از انقلاب اسلامی

روند معضلات آموزش و پرورش از دهه ۶۰ تا کنون

تاریخچه تربیت معلم و سیر تحول آن به دانشگاه فرهنگیان
تکالیف یادگیری: تهیه فهرستی از ۱۰ مورد از معضلات فعلی آموزش و پرورش به ترتیب اولویت
تکالیف عملکردی: مروری بر اسناد بالادستی دانشگاه فرهنگیان و ارائه در کلاس

فصل سوم: مدرسه به عنوان مکانی اجتماعی

نقش مدرسه در جامعه‌پذیری دانش آموزان
شناخت سازمان مدرسه و روابط انسانی در آن
مدرسه و نابرابری‌های اجتماعی
خانواده و مدرسه
گروه‌های دانش آموزی

تکالیف یادگیری: تحقیق در خصوص امر چستی جامعه‌پذیری و جامعه‌پذیری مطلوب از منظر جامعه‌ی ایران
تکالیف عملکردی: تهیه فهرستی از گروه‌های دانش آموزی متنوع در کشور که در قالب سازمان دانش‌آموزی و یا ... فعالیت می‌کنند و بررسی اثرات فعالیت‌ها

فصل چهارم: نظریه‌های جامعه‌شناسی آموزش و پرورش

نظریه کارکرد گرایی (امیل دورکیم)
نابرابری اجتماعی (کریستوفر جنک)
پارادایم انتقادی (نظریه آموزش و پرورش و کنش فرهنگی، فریره، ایوان ایلچ)
نظریه تفسیری (مایکل یانگ)
تکالیف یادگیری: طبقه بندی نظریه های جامعه شناسی تربیت و بیان ویژگیهای اصلی این نظریات در یک جدول
تکالیف عملکردی: انتخاب یک نظریه و مطالعه‌ی منابع بیشتر در خصوص آن

فصل پنجم: انواع سرمایه در آموزش و پرورش

سرمایه انسانی (معلمان، دانش آموزان، اولیا)
راهبردهای بهره‌گیری از انواع سرمایه در آموزش و پرورش
راهبردهای جلب مشارکت مردم در آموزش و پرورش
آموزش و پرورش در افکار عمومی
تکالیف یادگیری: تحقیق در خصوص نحوه جلب مشارکت‌های مردمی در آموزش و پرورش در قالب برنامه‌های گوناگون چون گسترش مدارس غیر دولتی، تعاملات انجمن اولیا و مربیان، فرایندهای جلب و جذب خیرین مدرسه ساز و مدرسه یار
تکالیف عملکردی: ارائه‌ی دو پیشنهاد نوآورانه در خصوص جلب مشارکت مردم (اولیا، سازمان‌ها و ...) در سطح مدرسه و منطقه

فصل ششم: ابعاد سازمانی آموزش و پرورش؛ حاکمیت و بودجه

تفاوت دیدگاه سرمایه گذاری و هزینه‌ای نسبت به آموزش و پرورش
مقایسه سهم بودجه آموزش و پرورش از کل بودجه کشورهای گوناگون و ایران
تکالیف یادگیری: تحقیق در خصوص اهمیت بودجه و سرمایه گذاری در آموزش و پرورش
تکالیف عملکردی: بررسی سهم بودجه ی آموزش و پرورش ایران از کل بودجه و مقایسه با سایر کشورهای پیشرو در جهان

فصل هفتم: دسترسی عادلانه به آموزش

طبقه اجتماعی و آموزش و پرورش
توسعه عدالت آموزشی
سیاست گذاری در خصوص مدارس غیردولتی و تاثیر آن بر توسعه عدالت آموزشی
تکالیف یادگیری: مروری بر مفاهیم موجود در زمینه چستی عدالت آموزشی
تکالیف عملکردی: تهیه گزارشی در خصوص اثرات جداسازی دانش آموزان در قالب انواع مدارس خاص

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

در این درس، آموزش با توجه به پیوند نظریه با عمل انجام می شود. کاربرد عملی دانش نظری و تحلیل مشاهدات از زاویه نظریه های جامعه شناسی تربیت توسط دانشجو مورد تأکید قرار می گیرد. بنابراین، علاوه بر مطالعه منظم دانشجویان، توجه به جنبه های کاربردی این درس مورد توجه است. بهتر است زمینه پرسش و پاسخ و تحلیل گزارشهای دانشجویان و بهره گیری از روش های مشارکتی در آموزش فراهم شود.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

موریش، ایور. درآمدی به جامعه شناسی تعلیم و تربیت، ترجمه غلامعلی سرمد (۱۳۸۷). مرکز نشر دانشگاهی تهران.
علاقه بند، علی (۱۳۹۵). جامعه شناسی آموزش و پرورش. تهران انتشارات روان.
شارع پور، محمود (۱۳۹۴). جامعه شناسی آموزش و پرورش. تهران. انتشارات سمت.

منابع فرعی:

منادی، مرتضی (۱۳۹۲). جامعه شناسی آموزش و پرورش. تهران: انتشارات آوای نور
رفیع پور، فرامرز (۱۳۹۰). تکنیکهای خاص تحقیق در علوم اجتماعی (جلد دوم کندوکاوها و پنداشته ها). تهران انتشارات شرکت سهامی انتشار.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی تکوینی: تکالیف یادگیری و تکالیف عملکردی و شرکت در مباحث کلاس ۸ نمره

سایر نکات

با توجه به بروز آوری سرفصل، پیشنهاد می گردد اساتید محترم علاوه بر منابع معرفی شده که ممکن است هم پوشانی کاملی با سرفصل ها نداشته باشند، از منابع جدید و فایل های مرتبط به خصوص در بحث معضلات آموزش و پرورش، بودجه و ... استفاده نمایند.

سرفصل درس «اصول و روش‌های تدریس»

۱. معرفی درس و منطق آن

تدریس در تمامی نظام‌های آموزش و برنامه درسی، عرصه اصلی اختیارات معلم است؛ و همین اختیارات است که مسئولیت معلم را برای بکارگیری موثر روش‌های تدریس الزامی می‌کند. «تدریس» فعالیتی موقعیتی است که شکل موثر آن بر بنیاد دانش و یافته‌های علمی دنبال می‌شود. چنین دانشی را معلمان آینده برای هرگونه عمل خود نیاز دارند؛ اما عمل معلمی کردن فقط با کسب این دانش ممکن نمی‌شود. آنچه دانشجومعلم را برای بکارگیری روش‌های تدریس آماده می‌کند، کسب دانش تدریس به همراه قابلیت‌های ساخت دانش تدریسی بر اساس تجربه‌های شخصی است؛ مجموعه تلفیق شده‌ای از دانش و هنر که می‌تواند شایستگی تدریس نامیده شود. اصول و روش‌های تدریس در پی آن است که زمینه‌های لازم و عمومی را برای دانشجومعلم در سطحی عام فراهم کند تا آنان قادر به ادراک و بکارگیری روش‌های تدریس شوند. در این درس، دانشجومعلم با مبانی، اصول و مراحل تدریس آشنا می‌شوند و قادر می‌شوند از فنون آن در عمل بهره بگیرند. برای تحقق دستاوردی، ضروری است معلمان با منابع این حوزه علمی، با نمونه‌هایی از تدریس و با برخی از اعمال و فعالیت‌های تدریسی معلمان پیشین در عرصه واقعی آشنا شوند و برای اقدام به آن، تمرین‌هایی داشته باشند. چنین شرایطی می‌تواند به آنان کمک کند تا معلمان آینده در طول دوره آموزشی در معرض تجربیات متنوع و غنی قرار گرفته و قادر به مطالعه، تصمیم‌گیری و ارزیابی نتایج تصمیمات در موقعیت‌های پیچیده آموزشی و تربیتی مبتنی بر یافته‌های علمی و پژوهشی باشند.

نام درس به فارسی: اصول و روش‌های تدریس نام درس به انگلیسی: Principles and methods of teaching	مشخصات درس نوع درس: نظری- عملی تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۴۸ شایستگی کلیدی: تربیتی پیش‌نیاز: - استاد متخصص برای تدریس: دارای تخصص علوم تربیتی
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجومعلم قادر خواهد بود: به ارائه تصویری از تدریس مدرسه‌ای اقدام کند که در آن نقش معلم به عنوان کارگزار اصلی آن عرصه به روشنی تشریح و تبیین گردد و چگونگی عمل خود را به عنوان کارگزار یک کلاس درس فرضی، به استاد دانش معتبر مدلل سازد و از برنامه خود دفاع نماید. همچنین، دانشجومعلم در پایان این واحد یادگیری با اصول عام و خاص تدریس آشنایی دارد و برخی روش‌های تدریس را با قابلیت‌های بکارگیری آنها در موقعیت‌های متفاوت می‌شناسد و از منابع معتبر تدریس آگاه است و امکان شناسایی منابع مناسب‌تر را دارد و به پیگیری دستاوردهای علمی جدید حوزه تدریس، متعهد است.	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: طرح ضرورت و جایگاه موضوع و ایجاد انگیزه جهت پیگیری درس و ارزشیابی تشخیصی و اعلام

برنامه درس

- شناسایی انتظارات دانشجویان
- سنجش نوع نگرش و سطح دانش مربوط

- معرفی برنامه و سرفصل درس
- تشریح منطق درس و کاربردهای آن برای معلمان
- معرفی تکالیف عملکردی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس پیامدها و سطوح عملکرد.

فعالیت های یادگیری:

هر دانشجو یکی از تجربیات تدریس معلمان مدرسه‌ای خود را یادآوری و آن را روایت و مقبول یا نامقبول بودن آن را مدلل تشریح کند.

فصل دوم: چستی تدریس

- ارائه نمونه‌ها و یادآوری تجربه‌ها
- تشریح چستی تدریس
- تبیین نقش معلم در تدریس مدرسه‌ای

فعالیت های یادگیری:

چرا معلمان نیاز دارند از اصول و روش‌های تدریس آگاه باشند و چگونه می‌توانند چنین کنند؟

فصل سوم: برنامه‌ریزی تدریس

- مراحل تدریس مدرسه‌ای
- برنامه‌ریزی تدریس: طرح درس سالیانه
- برنامه‌ریزی تدریس: طرح درس روزانه
- مدیریت کلاس درس

فعالیت های یادگیری:

هر یک از دانشجو معلمان یک طرح درس سالیانه برای موضوع مورد نظر خود تهیه و به مدرس درس ارائه کند.
هر یک از دانشجو معلمان یک طرح درس روزانه برای موضوع مورد نظر خود تهیه و به مدرس درس ارائه کند.

فصل چهارم: روش‌های تدریس

- روش‌های تدریس معلم محور
- روش‌های تدریس شاگرد محور
- توضیح دادن در کلاس درس
- پرسش کردن معلم در کلاس
- مواجهه معلم با پرسش‌های کلاسی شاگردان

فعالیت های یادگیری:

دانشجویان در گروه‌های کوچک به طراحی تدریس بر اساس این روش اقدام و به تدریس می‌پردازند.

فصل پنجم: سنجش یادگیری شاگردان

- روش‌های آزمون و سنجش پیشرفت تحصیلی در کلاس درس
- انواع آزمون‌ها و مزایا و معایب آنها برای بکارگیری در کلاس درس
- اهداف سنجش در کلاس درس
- روش‌های اعلام نتایج به شاگردان در کلاس درس در هر یک از روش‌های تدریس

فعالیت‌های یادگیری:

گفتگوی دانشجویان درباره روش‌های موثر سنجش یادگیری در موقعیت‌های تجربی یا فرضی

۳. راهبردهای آموزش و یادگیری

در این درس، آموزش‌های کلاس درس با مشارکت همه‌جانبه آموزشگر - دانشجو انجام می‌شود. دانشجوی این درس موظف است بر اساس برنامه اعلام شده به مطالعه منابع نیز پردازند و در مباحث شرکت نماید. همچنین، دانشجویان حق دارند به طرح پرسش پردازند و برای ارائه دیدگاه‌ها یا نتایج حاصل از مطالعات خود با درخواست تعیین وقت قبلی، تا ۱۵ دقیقه در کلاس درس به ارائه نظر پردازند. در همه جلسات درس، یک مبحث به صورت نظری ارائه می‌گردد و به صورت عملی مورد تمرین قرار می‌گیرد. در عین حال، در جلسات درس ممکن است پرسش‌هایی مطرح شود که به تشخیص آموزشگر یا به درخواست دانشجویان، پاسخگویی به برخی از آنها می‌تواند به صورت شفاهی در جلسه بعد یا به صورت کتبی تا پایان نیمسال انجام و ارائه شود. این قبیل پرسش‌ها می‌تواند برای همه یا برخی از دانشجویان جایگزین تکالیف درس گردد؛ مشروط به آنکه تعداد آنها از ۵۰ درصد تجاوز نکند.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- شعبانی، حسن. (۱۳۹۸). مهارت‌های آموزشی: روش‌ها و فنون تدریس. چاپ سی و سوم، تهران: سمت
- مهرمحمدی، محمود. (۱۳۸۶). بازانندیشی فرایند یاددهی - یادگیری و تربیت معلم. تهران: مدرسه.
- مارزانو، رابرت. (۲۰۰۷). هنر و علم تدریس (چارچوبی جامع برای آموزش اثربخش). مترجمان: نازیلا کریمی و عبدالرحیم نوه ابراهیم (۱۳۹۴). تهران: موسسه فرهنگی منادی تربیت.

منابع فرعی:

- صنعت پور امیری، حسین (۱۳۹۵). نیم قرن تدریس و تبلیغ حجت الاسلام و المسلمین قرائتی. تهران: مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی در درس اصول و روش‌های تدریس در قالب یک آزمون مکتوب پایانی صورت می‌گیرد که در آن دانشجویان یادگیری‌ها و تجارب خود از کار عملی، مطالعه منابع و مشارکت در مباحث کلاس درس را بر اساس پرسش‌های آموزشگر، ارائه می‌کنند.

ارزشیابی ضمن نیمسال: ارزشیابی ضمن نیمسال از سویی تمام فعالیت‌های بخش عملی درس را شامل می‌شود و از سوی دیگر برای اطمینان از پیشرفت مناسب یادگیری انجام می‌گیرد و دستاورد هر دو قسمت جهت ارزشیابی نهایی بکار گرفته می‌شود. ارزشیابی تکالیف: ارزشیابی انجام تکالیف کلاس درس و مشارکت در مباحث با هم لحاظ می‌شود. آموزشگر در مواردی که مصلحت بداند، اجازه می‌دهد تا دانشجویان بر اساس بازخوردهای او به کار پژوهشی به اصلاح آن اقدام کنند.

سهم هر یک از موارد ارزشیابی به شرح زیر محاسبه می‌شود:

- پاسخگویی به تکالیف و شرکت فعال در کلاس: ۲۵ درصد امتیاز

- آزمون ضمن نیمسال: ۴۰ درصد امتیاز

- آزمون پایانی: ۳۵ درصد امتیاز

سایر نکات:

مواردی که توجه به آن در این درس مهم است:

۱. آمادگی مدام برای فعالیت عملی.
۲. مشارکت جدی و موثر در مباحث کلاس.
۳. رعایت نظم حضور و حساسیت به زمان درس.
۴. رعایت اخلاق پژوهش در انجام تکالیف و در فعالیت عملی.
۵. مطالعه منابع تکمیلی معرفی شده توسط آموزشگر و سایر منابع مفید.
۶. ظرافت و زیبایی ظاهری تکالیفی که به صورت مکتوب به آموزشگر تحویل می‌شود.

سرفصل درس «اصول و روش‌های راهنمایی و مشاوره»

۱. معرفی درس و منطق آن:

راهنمایی مجموعه فعالیت‌های منظم و سازمان یافته‌ای است که به منظور حداکثر استفاده از توانایی‌های بالقوه در طول زندگی درباره فرد اعمال می‌شود. مشاوره رابطه رویاروی بین مراجع و مشاور است که بدان وسیله به مراجع کمک می‌شود تا پس از شناخت خویش تصمیمات مناسبی اتخاذ نماید، از طریق مشاوره مراجع می‌آموزد که چگونه یک زندگی سالم و سازنده را طرح ریزی کند و بدان ادامه دهد.

راهنمایی و مشاوره همواره به عنوان تسهیل‌کننده فرایند تعلیم و تربیت دانش‌آموزان برای معلمان مطرح بوده است. از طریق خدمات راهنمایی و مشاوره می‌توان به توانایی‌ها و محدودیت‌های دانش‌آموزان پی برد، یکی از وظایف اساسی معلمان راهنمایی و هدایت دانش‌آموزان می‌باشد به طور مسلم ارایه خدمات راهنمایی و مشاوره به دانش‌آموزان بدون آگاهی معلمان از مبانی، اصول و روش‌های راهنمایی و مشاوره میسر نمی‌باشد، بنابراین لازم است دانشجو معلمان در دوران تحصیل خود با مبانی، اصول و روش‌های راهنمایی و مشاوره آشنا شده تا بتوانند در آینده به عنوان معلم مدرسه نقش راهنمایی و مشاوره‌ای خود را به خوبی ایفا نمایند. همچنین این درس به عنوان یکی از دروس پایه برای دانشجویان رشته راهنمایی و مشاوره محسوب می‌شود که آمادگی‌های لازم در آنها برای کسب مهارت‌های پایه حرفه‌ای فراهم نموده و زمینه ساز ورود به دروس تخصصی مشاوره می‌باشد.

مشخصات درس	نام درس به فارسی: اصول و روش‌های راهنمایی و مشاوره
نوع درس: نظری- عملی	نام درس به انگلیسی: Principles and methods of Guidance and counseling
تعداد واحد: ۲	پایامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:
تعداد ساعت: ۴۸	با مطالعه درس مبانی و اصول راهنمایی و مشاوره، با مفاهیم اساسی راهنمایی و مشاوره آشنا شده، در فرایند آموزش از مبانی و اصول مشاوره بهره کافی ببرد، به جایگاه راهنمایی و مشاوره در نظام آموزش و پرورش پی ببرد و با نقش مشاوره‌ای معلمان در فرایند تدریس و کلاس درس آشنا شود. همچنین از فنون و روش‌های شناخت راهنمایی و مشاوره دانش‌آموزان اطلاعات کافی کسب نموده و بتواند در موقعیت واقعی مدرسه بکار ببرد.
شایستگی کلیدی: تربیتی	دانشجو پس از گذراندن این درس قادر خواهد بود از اصول و فنون راهنمایی و مشاوره در موقعیت‌های واقعی مدرسه بهره برده و با شناختی که از تفاوت‌های فردی، ویژگی‌ها و مسایل و مشکلات دانش‌آموزان پیدا می‌کند بتواند در زمینه‌های تحصیلی- شغلی و سازشی به آنها کمک نماید.
پیش‌نیاز: -	
استاد متخصص برای تدریس: دارای تخصص مشاوره و روانشناسی بالینی	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مباحث اساسی

- اهمیت و ضرورت راهنمایی و مشاوره
- فلسفه و اهمیت راهنمایی و مشاوره در نظام آموزش و پرورش
- تاریخچه راهنمایی و مشاوره در جهان و ایران

- راهنمایی و مشاوره در اسلام
- مفهوم و تعریف راهنمایی
- اصول و اهداف راهنمایی
- وظایف و خدمات راهنمایی و مشاوره
- مفهوم و تعریف مشاوره
- اصول و اهداف مشاوره
- مفهوم و تعریف مشورت
- تعریف روان درمانی
- پیدایش و تکامل روان درمانی
- تفاوت بین مشورت، راهنمایی، مشاوره و روان درمانی

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه مفاهیم راهنمایی، مشورت، مشاوره و روان درمانی و بیان تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

- تحلیل و مقایسه اهداف و خدمات راهنمایی و مشاوره و ارائه گزارش آن در کلاس درس

فصل دوم: انواع راهنمایی و مشاوره و الگوهای آن

- انواع راهنمایی و مشاوره از نظر موضوع
- انواع راهنمایی و مشاوره از نظر شیوه اجرا
- انواع مشاوره از نظر موضوع
- انواع مشاوره از نظر شیوه اجرا
- فرایند تشکیل مشاوره گروهی
- انواع گروه های یاورانه
- الگوهای رایج راهنمایی

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه انواع راهنمایی و مشاوره از نظر موضوع و شیوه اجرا و بیان تفاوت های آنها
- ۴- مقایسه الگوهای راهنمایی و بیان شباهت ها و تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

- ۱- تحلیل و مقایسه الگوهای راهنمایی و مشاوره و ارائه گزارش آن در کلاس درس
- ۲- تهیه جدول مقایسه انواع راهنمایی و مشاوره و بیان کاربرد هر یک از آنها در محیط واقعی مدرسه

فصل سوم: روش ها و فنون راهنمایی و مشاوره

- تعریف روش و فن
- روش های راهنمایی و مشاوره
- فنون راهنمایی (مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه، شرح حال نویسی، واقعه نویسی، مقیاس درجه بندی رفتار، گروه سنجی، مطالعه موردی، مطالعه پرونده تحصیلی، سیاهه رفتار، آزمون های روانی)
- فنون مشاوره (گوش دادن، تشویق کردن، برخورد با مقاومت مراجع، برخورد با سکوت، سازمان دادن، انعکاس احساس و محتوا، قرارداد بستن، تعیین تکلیف، پایان دادن به جلسه، همدلی، مواجهه سازی، تفسیر و بینش، رهبری، ایفای نقش، آرمیدگی یا آرام بخشی، ارجاع، ارزشیابی و خلاصه کردن)
- مهارت های مشاوره ای
- مهارت های مشاوره ای معلمان
- در نظر گرفتن تفاوت های فردی در راهنمایی و مشاوره با دانش آموزان

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه فنون راهنمایی و مشاوره با یکدیگر و بیان تفاوت های آنها
- ۴- مشاهده اجرای فنون مشاوره توسط متخصصان (مستقیم/ فیلم) و تحلیل مشاهدات به صورت مکتوب

فعالیت عملکردی:

- ۱- تحلیل و مقایسه فنون راهنمایی و مشاوره و ارائه گزارش آن در کلاس درس
- ۲- طراحی و اجرای یک نمونه از هر کدام از فنون راهنمایی نظیر مشاهده، مصاحبه و...، و ارائه گزارشی از آنها به مدرس ۳- بیان کاربرد هر یک از فنون راهنمایی و مشاوره در محیط واقعی مدرسه در قالب گزارش کتبی
- ۴- اجرای فنون مشاوره توسط دانشجویان با توجه به مشاهدات خود (مستقیم/ فیلم) در مورد یک نفر از دانش آموزان و ارائه گزارش صوتی- تصویری و کتبی آن به مدرس

فصل چهارم: نقش و وظایف کارکنان مدرسه در برنامه راهنمایی و مشاوره دانش آموزان

- نقش و وظایف مدیر مدرسه
- نقش و وظایف معاونان مدرسه
- نقش و وظایف معلم مدرسه
- نقش و وظایف مشاور مدرسه
- نقش و وظایف مربی پرورشی مدرسه

- نقش سایر متخصصان در فرایند راهنمایی و مشاوره

- نقش خانواده در فرایند راهنمایی و مشاوره

- نقش دانش آموز در فرایند راهنمایی و مشاوره

فعالیت یادگیری:

- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه نقش و وظایف معلم، مدیر، مشاور، معاون، مربی پرورشی و سایر متخصصان در برنامه راهنمایی و مشاوره مدرسه و بیان تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

۱- تحلیل و مقایسه نقش و وظایف معلم، مدیر، معاون، مشاور، مربی پرورشی و سایر متخصصان در برنامه راهنمایی و مشاوره مدرسه و ارایه گزارش آن در کلاس درس

فصل پنجم: جایگاه راهنمایی و مشاوره در نظام آموزش و پرورش

- برنامه های راهنمایی و مشاوره در دوره های تحصیلی ابتدایی و متوسطه

- برنامه های راهنمایی و مشاوره در سطح آموزش عالی

- نقش و عمل مشاور در دوره های تحصیلی ابتدایی و متوسطه

- ساختار و تشکیلات راهنمایی و مشاوره در آموزش و پرورش ایران

- خدمات و وظایف مراکز مشاوره دانش آموزی و خانواده در مناطق آموزش و پرورش

- خدمات و وظایف مراکز مشاوره دانشجویی در دانشگاهها

فعالیت یادگیری:

- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه برنامه های راهنمایی و مشاوره در مدارس ابتدایی و متوسطه و بیان تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

۱- تحلیل و مقایسه برنامه های راهنمایی و مشاوره در مدارس ابتدایی و متوسطه و ارایه گزارش آن در کلاس درس

۲- تحلیل و مقایسه برنامه های راهنمایی و مشاوره در مراکز مشاوره دانش آموزی، خانواده و دانشجویی و ارایه گزارش کتبی آن به مدرس

فصل ششم: خدمات مشورتی در مدرسه

- تعریف مشورت

- مثلث مشورت

- ویژگی های مشورت و رابطه مشورتی

- انواع خدمات مشاورتی در مدرسه
- ارایه مشورت به والدین دانش آموزان
- مراحل فرایند مشورت در مدرسه
- رابطه مشورتگر-مشورت جو-مراجع
- آموزش خانواده در مدارس
- راه اندازی خدمات مشاورتی روان شناختی برای ارتقای سالم زیستی دانش آموزان در مدارس

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه برنامه های خدمات مشاورتی در مدارس ابتدایی و متوسطه و بیان تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

- ۱- تحلیل و مقایسه انواع خدمات مشاورتی در مدارس ابتدایی و متوسطه و ارایه گزارش آن در کلاس درس
- ۲- طراحی و اجرای یک نمونه از برنامه های خدمات مشاورتی نظیر آموزش خانواده در مدرسه و ارایه گزارشی از آن به مدرس

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارایه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. برقراری ارتباط میان آموخته های کلاسی و الزامات محیط آموزشی، بهره گیری از فرصت های یادگیری خارج از محیط آموزشی، برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت گروهی دانشجویان در انجام فعالیت های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب و بکارگیری دانش نظری راهنمایی و مشاوره توسط دانشجو معلمان در موقعیت های واقعی مدرسه خواهد شد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های مختلف محیط آموزشی می باشد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- نبوی، سیدصادق و قدمی، سیدامیر. (۱۳۹۸). مبانی، اصول و فنون راهنمایی و مشاوره. تهران: نشر علوم تربیتی و روان شناسی.
- گلاذینگ، ساموئل. تی. (۱۳۹۰). اصول و مبانی مشاوره. ترجمه مهدی گنجی، تهران، نشر ساوالان.
- شفیع آبادی، عبدالله (۱۳۹۰). مقدمات راهنمایی و مشاوره. تهران، انتشارات رشد.

منابع فرعی:

- اصغری پور، حمید (۱۳۹۱). کلیات راهنمایی و مشاوره، مشهد، نشر تمرین

- گیسون، رابرت و میشل، ماریان (۱۳۸۶). زمینه مشاوره و راهنمایی، ترجمه باقر ثنایی و همکاران، انتشارات رشد
- صافی، احمد (۱۳۸۳). راهنمایی و مشاوره در دوره های تحصیلی، تهران، انتشارات رشد
- تمدنی، مجتبی و بهمنی، بهمن (۱۳۹۱). فنون مشاوره و روان درمانی، تهران، نشر دانژه

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری (باز پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف (فعالیت) عملکردی ۸ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده براساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود.

مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «اصول برنامه ریزی درسی»

۱. معرفی درس و منطق آن

برنامه‌ریزی درسی به عنوان یک «فرایند»، یکی از فعالیت‌های اساسی در آموزش و پرورش نوین است. آموزش نظام‌مند و گسترده، نیازمند آن است که با اتخاذ تدابیر قبلی همراه شود. چنین تدابیری می‌توانند فعالیت‌های عاملان فرایند تربیتی را هدایت کند. اتخاذ تدابیر هدایت‌گر فعالیت‌های معلم و متعلم در موقعیت تربیتی، برنامه‌ریزی درسی نامیده می‌شود. برنامه‌ریزی درسی با این معنا، یکی از فعالیت‌های ضروری معلم است. معلم حتی در نظام‌های متمرکز برنامه‌ریزی درسی هم «برنامه‌ریز درسی بهره‌گیر» یا «برنامه‌ریز درسی اجرایی» است. چنین تکلیف و البته چنین اختیاری سبب می‌شود یادگیری استفاده از این پدیده مهم حیات آموزشی برای معلمان ضروری گردد. دانستن زبان برنامه‌ریزی درسی یا آشنائی با دانش آکادمیک برنامه‌ریزی درسی برای معلمان حتی در یک سیستم متمرکز که تصور می‌شود معلم نقش عمده‌ای در تولید ندارد و مصرف‌کننده صرف است، ضرورت دارد؛ زیرا برنامه درسی در «سطوح مختلف» تعریف می‌شود و در بسیاری از این سطوح در نظام‌های آموزشی متمرکز هم معلم (به شکل فردی یا جمعی) نقش دارد. پس معلم به جای آنکه به حلقه سست زنجیره تعلیم و تربیت بدل شود، باید اتفاقاً در نقش مقوم برنامه و تقویت‌کننده آن ظاهر شود. برنامه درسی در دستان معلم می‌تواند به یک پدیده «پوچ» (برنامه درسی پوچ) تبدیل شود. یعنی معلم می‌تواند آنچه در مرحله تولید به درستی تدوین شده است، را از دستور کار خارج کند یا به صورت غیر موثر آموزش دهد. پرهیز از این دام، یکی از لوازم عمل حرفه‌ای معلم است. به بار نشستن تلاش‌های دیگران نیاز به همت و دقت معلم دارد تا محرومیت ناشی از حذف آنچه باید آموزش داده شود، بر شاگردان تحمیل نشود. معلمان آینده به دلیل چنین شرایطی نیاز دارند با مبانی، اصول و مراحل برنامه‌ریزی درسی آشنا شوند و بتوانند از فنون آن در عمل بهره بگیرند. کسب این مهارت به همراه فهم برنامه درسی، لازمه عمل حرفه‌ای معلم در موقعیت مدرسه است. برای تحقق چنین دستاوردی، ضروری است معلمان با منابع این حوزه علمی و برخی از اعمال و فعالیت‌های برنامه‌ریزی درسی آشنا شوند. چنین شرایطی می‌تواند به آنان کمک کند تا معلمان آینده در طول دوره آموزشی در معرض تجربیات متنوع و غنی قرار گرفته و قادر به مطالعه، تصمیم‌گیری و ارزیابی نتایج تصمیمات در موقعیت‌های پیچیده آموزشی و تربیتی مبتنی بر یافته‌های علمی و پژوهشی باشند.

نام درس به فارسی: اصول برنامه‌ریزی درسی	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: The Principles Curriculum Development	نوع درس: نظری
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۲
- به تشریح اصول و مراحل برنامه‌ریزی درسی اقدام کند و با تحلیل برنامه‌های درسی مصوب، به برنامه‌ریزی درسی اجرایی دروس اقدام کند.	تعداد ساعت: ۳۲
- ضمن تبیین انواع برنامه‌های درسی در مدرسه، برنامه درسی خود برای یک درس را تولید و ارائه کند و به استناد دانش معتبر از برنامه خود دفاع نماید.	شایستگی کلیدی: تربیتی
	دروس پیش‌نیاز: -
	استاد متخصص برای تدریس:
	متخصص برنامه ریزی درسی

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفهوم برنامه درسی و قلمروهای برنامه درسی

- انواع تعریف از برنامه درسی
- برنامه درسی و آموزش
- گستره موضوعی حوزه برنامه‌ریزی درسی به عنوان یک علم

تکلیف عملکردی:

از دانشجو معلم خواسته شود تا به مقایسه تعاریف برنامه درسی از دیدگاه چند صاحب‌نظر برنامه درسی اقدام کند.

فصل دوم: سطوح و انواع برنامه درسی

- برنامه درسی رسمی (مصوب و تجویز شده)
- برنامه درسی اجرایی (تدریس شده)
- برنامه درسی پنهان
- برنامه درسی پوچ
- برنامه درسی آزمون شده
- برنامه درسی فوق برنامه

فعالیت یادگیری:

در معرفی هر یک از انواع برنامه درسی به تبیین نقش معلم در تحقق انواع برنامه درسی بپردازد.

تکلیف عملکردی:

از دانشجو معلم خواسته شود تا یکی از تجربیات مواجهه خود با برنامه درسی مدرسه‌ای را یادآوری و آن را روایت و تحلیل کند و بر اساس آن تحلیل به معرفی انواع برنامه درسی در تجربه خود اقدام نماید.

فصل سوم: نظریه‌های برنامه درسی

- متاتئوری آیزنر
- متاتئوری دکر واکر
- متاتئوری هونکی
- متاتئوری ژيرو، پنا و پایتار
- متاتئوری همی بر

تکلیف عملکردی:

از دانشجو معلم خواسته شود تا در جدولی به مقایسه و تحلیل نظریه‌های برنامه درسی بپردازد.

فصل چهارم: الگوهای برنامه‌ریزی درسی

- الگوهای فنی
- الگوهای غیرفنی
- الگوهای میانه

تکلیف عملکردی:

از دانشجو معلم خواسته شود تا الگوی برنامه ریزی درسی در نظام های آموزشی برتر را شناسایی کند و به ارائه شفاهی بپردازد.

فصل پنجم: عناصر برنامه ریزی درسی

- اهداف
- محتوا
- راهبردهای یاددهی-یادگیری
- منابع آموزشی
- فعالیت های یادگیری
- زمان
- مکان آموزشی
- گروه بندی فراگیران
- روش های ارزشیابی از یادگیری

فصل ششم: مراحل برنامه ریزی درسی

- نیازسنجی و تدوین اهداف
- تشریح چگونگی تعیین اهداف در هنگام تولید برنامه درسی، معرفی انواع الگوهای انتخاب اهداف، معرفی انواع هدف ها و نقش آنها در فرایند برنامه ریزی درسی، شرح اصول انتخاب اهداف و معرفی برخی از اهداف برنامه های درسی به تناسب رشته تحصیلی دانشجویان.

تکلیف عملکردی:

از دانشجو معلم خواسته شود تا به تحلیل یک نمونه از اهداف و تبدیل آنها به هدف های یک درس بر اساس اصول تدوین اهداف بپردازد.

- انتخاب محتوا و فرصت های یادگیری
- روش ها و اصول انتخاب محتوا و فرصت های یادگیری؛ انواع سازماندهی محتوا، اصول سازماندهی محتوا (وحدت، مداومت، توالی و تعادل).

تکلیف عملکردی:

از دانشجو معلم خواسته شود تا بر اساس اصول سازماندهی محتوا به تحلیل محتوای یک درس بپردازد.

- انتخاب فعالیت های یادگیری
- اصول انتخاب فعالیت های یادگیری بر اساس موقعیت مشتمل بر شناخت مخاطب و سبک های یادگیری آن، شناخت جامعه و ابعاد مختلف فرهنگی، سیاسی، اقتصادی آن، شناخت علم و محتوای آموزشی

تکلیف عملکردی:

از دانشجو معلم خواسته شود تا بر اساس اصول انتخاب فعالیت های یادگیری، چند فعالیت یادگیری برای یک درس ارائه نماید.

- انتخاب روش تدریس

معرفی انواع روش های تدریس در فضای واقعی و فضای مجازی، اصول انتخاب روش های تدریس براساس موقعیت

- انتخاب روش ارزشیابی از یادگیری

معرفی انواع روش های ارزشیابی از یادگیری، اصول انتخاب روش های تدریس براساس موقعیت

فصل هفتم: اجرای برنامه درسی

- نظام اجرایی وفادارانه

- نظام اجرایی نیمه سازگارانه

- نظام اجرایی سازگارانه

- عوامل موثر بر اجرای برنامه درسی شامل عوامل داخلی و عوامل خارجی

- اقدامات اساسی در اجرای برنامه درسی شامل شناخت وضعیت، آماده سازی، تدارک نیروی انسانی، هدایت و نظارت

- مقاومت در برابر تغییر برنامه درسی

تکلیف عملکردی:

از دانشجو معلم خواسته شود تا علل مقاومت معلم در برابر تغییرات برنامه درسی را شناسایی نماید و به ارائه راهکار بپردازد.

فصل هشتم: ارزشیابی برنامه درسی

- مفهوم ارزشیابی برنامه درسی و ضرورت آن

- سطوح ارزشیابی برنامه درسی

- الگوهای ارزشیابی شامل الگوی ارزشیابی هدف محور، الگوی ارزشیابی هدف آزاد، الگوی ارزشیابی سیپ، الگوی ارزشیابی

کرک پاتریک، خبرگی و انتقاد آموزشی

- بازنگری برنامه درسی

۳. راهبردهای آموزش و یادگیری

در این درس، آموزش های کلاس درس با محوریت آموزشگر انجام می شود؛ هرچند که در هر جلسه درس دانشجویان مشارکت

دارند و آنها موظف اند بر اساس برنامه اعلام شده به مطالعه منابع بپردازند و در مباحث شرکت نمایند. در عین حال، در جلسات درس

ممکن است پرسش هایی مطرح شود که به تشخیص آموزشگر یا به درخواست دانشجویان، پاسخگویی به برخی از آنها می تواند به

صورت شفاهی در جلسه بعد یا به صورت کتبی تا پایان نیمسال انجام و ارائه شود.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- فتحی واجارگاه، کوروش (۱۳۹۵). اصول و مفاهیم اساسی برنامه ریزی درسی. تهران: علم استادان.

- ملکی، حسن (۱۳۸۷). مقدمات برنامه ریزی درسی. تهران: سمت.

منبع فرعی:

- موسی پور، نعمت‌الله (۱۳۹۳). مبانی برنامه‌ریزی آموزش متوسطه. مشهد: به نشر.
- مهرمحمدی، محمود (آخرین چاپ). برنامه درسی: نظرگاهها، رویکردها و چشم اندازها. تهران: انتشارات آستان قدس رضوی.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی تکوینی: ۱۰ نمره شامل ارزشیابی ضمن نیمسال و ارزشیابی انجام تکالیف کلاس درس و مشارکت در مباحث
ارزشیابی پایانی: ۱۰ نمره شامل آزمون مکتوب پایانی

سایر نکات:

مواردی که توجه به آن در این درس مهم است:

- آمادگی مدام برای گفتگوهای کلاس.
- مشارکت جدی و موثر در مباحث کلاس.
- رعایت نظم حضور و حساسیت به زمان درس.
- رعایت اخلاق پژوهش در انجام تکالیف و در فعالیت عملی.
- مطالعه منابع تکمیلی معرفی شده توسط آموزشگر و سایر منابع مفید.
- ظرافت و زیبایی ظاهری تکالیفی که به صورت مکتوب به آموزشگر تحویل می‌شود.

سرفصل درس «کاربست فناوری در یادگیری»

۱. معرفی درس و منطق آن:

روش‌های یادگیری با توسعه‌ی فناوری و ظهور برنامه‌های تعاملی تغییر کرده است. فناوری یادگیری بسیاری از آرمان‌های آموزشی را از جمله یادگیری در هر مکان و زمان، یادگیری مشارکتی، خودارزیابی و خودراهبردی تحقق بخشیده است. بنابراین می‌توان فناوری آموزشی را به کارگیری فناوری جهت خلق و مدیریت منابع و فرایندهای فناورانه جهت بهبود عملکرد آموزشی با هدف ایجاد انگیزه و ترغیب دانش‌آموزان به یادگیری و جستجوگری و سازندگی مفاهیم دانست که یادگیرندگان را وادار به تفکر در سطوح بالا نموده تا بتوانند اطلاعات پیچیده را تحلیل کنند. لذا آشنایی و بهره‌مندی از فناوری یادگیری یکی از نیازهای معلمانی است که وظیفه‌ی آماده‌سازی فراگیران را برای ورود به جامعه و عرصه‌ی کار را دارند. با تلفیق فناوری در فرصت‌های یاددهی و یادگیری علاوه بر بهبود کارایی آموزش، دانش‌آموزان آموزش می‌بینند که چگونه خود را برای استفاده‌ی صحیح از فرصت‌های پیش رو بواسطه این فناوری در زندگی آماده کنند.

نام درس به فارسی: کاربست فناوری در یادگیری	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: Technology Use for Learning	نوع درس: عملی
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۲
۱. ضمن آشنایی با استانداردها و معیارهای تولید محتوای الکترونیکی، به تولید محتوای الکترونیکی در یکی از دروس رشته خود اقدام نماید.	تعداد ساعت: ۶۴
۲. برنامه‌های کاربردی سیستم عامل ویندوز ۱۰ را در محیط‌های آموزشی بکار گیرد.	شایستگی کلیدی: تربیتی
۳. بخش‌های مهم و کاربردی مجموعه نرم‌افزاری آفیس ۲۰۱۰ را یاد گرفته و از آن استفاده کند.	پیش‌نیاز: -
۴. یک نرم‌افزارهای آموزشی طراحی و تولید کند.	تخصص مورد نیاز برای
۵. به ارزشیابی نرم‌افزارهای مختلف آموزشی پردازد.	تدریس: متخصص تکنولوژی
	آموزشی و IT

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

- فصل اول: فناوری و محیط‌های یاددهی-یادگیری

- اهداف
- تکنولوژی آموزشی
- رسانه‌های آموزشی
- چندرسانه‌ای‌ها
- فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش
- یادگیری الکترونیکی
- تعامل در محیط‌های الکترونیکی

- محتوای الکترونیکی
- استانداردها و معیارهای تولید محتوای الکترونیکی
- کلیات تولید نرم افزارهای چندرسانه‌ای
- ارزشیابی از محتوای الکترونیکی چندرسانه‌ای
- **فعالیت یادگیری:** با ذکر تعاریف و مثال‌های گوناگون تعاریف به طور دقیق مورد بررسی قرار گیرد و نقاط تفاوت و تشابه مفاهیم با ذکر مصادیق آن شناسایی گردد.
- **تکلیف عملکردی:** از دانشجو معلمان خواسته می‌شود در مورد مفاهیم مطرح شده به تحقیق پرداخته و گزارشی از میزان استفاده و جنبه‌های کاربردی فناوری برای یادگیری تهیه نمایند.

- فصل دوم: آشنایی با سیستم عامل Windows ۱۰ و برنامه‌های کاربردی آن

- اهداف
- آشنایی با محیط ویندوز
 - اتصال برنامه به نوار وظیفه
 - تنظیمات زمان و تاریخ در ویندوز
 - پنجره‌ها در ویندوز ۱۰
- تنظیمات سیستم در Control Panel
 - حذف نرم‌افزار از سیستم
 - ایجاد حساب کاربری و تنظیمات آن
 - ایجاد رمز عبور برای ویندوز
 - نصب قلم‌های فارسی در ویندوز
- برنامه‌های کاربردی Windows ۱۰
- نمایش و ویرایش تصاویر در برنامه‌ی Photos
 - پخش فیلم و موسیقی در ویندوز ۱۰
 - برنامه‌ی نقاشی (Paint)
 - عکس برداری از صفحه‌نمایش با برنامه‌ی Snipping Tool
 - ضبط صدا در Voice Recorder
 - برنامه‌ی ماشین حساب (Calculator)
 - ابزار ذره بین (Magnifier)
- انتقال اطلاعات
 - انتقال اطلاعات به لوح فشرده

○ انتقال اطلاعات از حافظه‌ی جانبی فلش به هارد رایانه

- مدیریت ویندوز

○ مدیریت وظایف در ویندوز (Task Manager)

○ بازیابی سیستم (System Restore)

فعالیت یادگیری: محیط سیستم عامل ویندوز ۱۰ و نحوه‌ی استفاده از آن مورد بررسی قرار گرفته و جنبه‌های کاربردی و لزوم فراگیری آن به طور دقیق مورد واکاوی قرار گیرد.

تکلیف عملکردی: از دانشجو معلمان خواسته می‌شود سیستم را در Control Panel تنظیم کرده و برنامه‌های کاربردی مختلف ویندوز ۱۰ را مورد استفاده قرار دهند و فایل‌های ساخته شده را در سیستم خود ذخیره نمایند.

فصل سوم: آشنایی با برنامه‌های پرکاربرد مجموعه نرم افزاری ۲۰۱۶ Office

• اهداف

• معرفی مجموعه‌ی نرم افزاری آفیس ۲۰۱۶

• محیط برنامه‌های مجموعه‌ی آفیس و اصول کار مشترک در آن‌ها

○ بستن فایل و خروج از برنامه

○ ذخیره کردن فایل‌ها

○ باز کردن فایل‌های موجود

○ انتخاب داده‌ها

○ برش، کپی و چسباندن داده‌ها

○ لغو آخرین فرمان انجام شده و تکرار فرمان‌ها

○ حفاظت از فایل در آفیس

○ کلیدهای میانبر مشترک در مجموعه‌ی آفیس

• آشنایی با واژه پرداز ورد ۲۰۱۶ و اصول تایپ متن در آن

○ اجرای ورد و محیط برنامه‌ی آن

○ اصول کلی تایپ متن در ورد

○ آشنایی با صفحه کلید و اصول تایپ استاندارد

○ قالب بندی کاراکتر و پاراگراف

○ درج انواع لیست در سند

○ کار با اشیای گرافیکی در ورد

○ ایجاد کادرهای متنی و طرح‌های هنری

○ درج تصاویر در سند

- درج اشکال مختلف در سند و ویرایش آنها
- درج انواع نمودار در سند
- درج نمادهای ویژه و علائم ریاضی
- اصول کار با جدول در ورد
- تنظیم حاشیه، جهت و اندازه‌ی صفحات
- چند ستونی کردن صفحات
- قراردادن کادر و پس‌زمینه برای صفحات
- کار با سرصفحه و پاصفحه، افزودن شماره صفحه
- ایجاد پاورقی برای عبارت‌های سند
- کار با ادغام پستی در برنامه‌ی ورد
- شمارش در ورد
- چاپ سند

● آشنایی با محیط کار نرم‌افزار پاورپوینت و ایجاد فایل نمایشی در آن

- افزودن اسلاید و انتخاب طرح‌بندی (*Layout*)
- حذف، کپی و انتقال اسلایدها
- نماهای برنامه‌ی پاورپوینت
- درج عناصر و اشیای مختلف در اسلایدها
- طراحی اسلایدها
- متحرک‌سازی در پاورپوینت
- مدیریت اسلایدها و تنظیمات نمایش آن
- افزودن پاصفحه، تاریخ و شماره‌ی اسلاید به اسلایدهای نمایش
- نمایش اسلایدها در نمای *Slide Show*
- ذخیره‌ی نمایش آماده شده در قالب‌های دیگر

● آشنایی با نرم‌افزار صفحه‌گسترده *Microsoft Excel ۲۰۱۶*

- آشنایی با صفحه‌گسترده و محیط برنامه‌ی اکسل
- تغییر جهت کاربرگ‌ها
- وارد کردن داده‌ها و ویرایش آنها
- حذف یا درج سلول، سطر یا ستون
- قالب‌بندی قلم (فونت)
- تنظیم جهت متن و ترازبندی

- ویرایش و تنظیمات سلول‌ها
- فرمول‌نویسی و توابع در اکسل
- درج نمودارها در اکسل و تنظیمات آن
- مدیریت کارپوشه و کاربرگ‌ها
- مرتب‌سازی، فیلتر و چاپ اطلاعات در اکسل
- تنظیمات صفحه

فعالیت یادگیری: مجموعه‌ی آفیس و مباحث مشترک موجود در آن را توضیح داده داده و کاربرد هر یک از نرم‌افزارهای Office در آموزش و یادگیری را مورد بحث و بررسی قرار دهند.

تکلیف عملکردی: از دانشجو معلمان خواسته می‌شود یک نمونه‌ی سوال امتحانی کامل را در برنامه‌ی ورد تایپ کرده، گزارشی را در برنامه‌ی اکسل ارائه دهند. همچنین با استفاده از برنامه‌ی Power Point به ارائه‌ی یکی از مباحث موجود در کتاب‌های درسی پردازند.

فصل چهارم: شبکه و اینترنت

- اهداف
- مفهوم و انواع شبکه‌های رایانه‌ای
- شبکه‌ی اینترنت
- فرایند کار با مودم برای اتصال به اینترنت
- معرفی مرورگرهای رایج
- آموزش استفاده از مرورگر گوگل کروم (*Google Chrome*)
- تنظیمات مرورگر کروم
- تنظیمات *History* در مرورگر کروم
- *Bookmark* در مرورگر کروم
- ایجاد و استفاده از پست‌الکترونیکی در سایت *Google (Gmail)*

اصول جستجو در موتور جستجوی Google

فعالیت یادگیری: نمونه‌هایی از استفاده از شبکه، شبکه‌ی اینترنت، مرورگرها، موتور جستجو و ... را ارائه داده و در مورد استفاده از موارد ذکر شده برای تسهیل امر یادگیری و آموزش بحث نمایند.

تکلیف عملکردی: از دانشجو معلمان خواسته می‌شود با اتصال به شبکه‌ی اینترنت یک پست الکترونیکی ایجاد کرده، فهرستی از وب سایت‌های آموزشی را در مرورگر خود اضافه و نهایتاً از موتور جستجو برای جستجوی اطلاعات آموزشی دروس رشته استفاده نمایند و گزارش را به کلاس ارائه دهند.

فصل پنجم: اصول و روش طراحی و ویرایش پیام‌های صوتی

- اهداف

- اصول پیام‌های صوتی در تولید محتوای الکترونیکی
- معرفی نرم افزارهای تولید و ویرایش صدا
- تنظیمات سخت افزاری و نرم افزاری صدا
- آموزش نرم افزار AVS Audio Editor

معرفی نرم افزار مبدل صوتی AVS Audio Converter

فعالیت یادگیری: استانداردهای پیام‌های صوتی بررسی شده و در مورد نرم افزارهای ویرایش پیام‌های صوتی و تفاوت با دیگر نرم افزارهای آن بحث شود.

تکلیف عملکردی: از دانشجو معلمان خواسته می‌شود با رعایت استاندارد های مطرح شده در مورد پیام‌های صوتی و به واسطه نرم افزار تشریح شده به ویرایش پیام صوتی بپردازد.

فصل ششم: اصول و روش طراحی و ویرایش پیام‌های تصویری

- اهداف

- اصول طراحی پیام‌های تصویری در تولید محتوای الکترونیکی
- انواع تصاویر گرافیکی
- اصول و ویژگیهای تصاویر آموزشی
- معرفی ابزارها و نرم افزارهای تولید ویرایش تصاویر
- آموزش نرم افزار SnagIt ۲۰۲۰,۱,۰,۴۹۶۵

فعالیت یادگیری: استانداردهای پیام‌های تصویری و گرافیکی را تشریح کرده و در مورد نرم افزارهای ویرایش پیام‌های تصویری و تفاوت با دیگر نرم افزارهای مربوطه بحث شود.

تکلیف عملکردی: از دانشجو معلمان خواسته می‌شود با رعایت استانداردهای مطرح شده در مورد پیام‌های تصویری و گرافیکی و به واسطه نرم افزار تشریح شده به ویرایش پیام تصویری بپردازند.

فصل هفتم: اصول و روش طراحی و ویرایش فیلم‌های آموزشی

- اهداف

- اصول طراحی فیلم آموزشی در تولید محتوای الکترونیکی
- اصول و ویژگیهای فنی فیلم های آموزشی
- اصول و ویژگیهای آموزشی فیلم های آموزشی
- معرفی نرم افزارهای تولید فیلم های آموزشی
- آموزش نرم افزار AVS Video Editor ۹,۲,۱,۳۴۹

• آموزش نرم افزار Camtasia Studio ۲۰۱۹, ۰, ۹, ۱۷۶۴۳

فعالیت یادگیری: اصول و ویژگی های فنی فیلم های آموزشی را تشریح کرده و استفاده از فیلم آموزشی در بهبود فرایند یاددهی - یادگیری را مورد نقد و بررسی قرار دهند.

فعالیت عملکردی: از دانشجو معلمان خواسته می شود که با در نظر گرفتن استاندارد های تولید فیلم آموزشی در مورد یک موضوع آموزشی فیلم تهیه کرده و آن را ویرایش نمایند.

فصل هشتم: اصول و روش طراحی و ویرایش پویانمایی های آموزشی

• اهداف

• اصول طراحی پیامهای انیمیشنی در تولید محتوای الکترونیکی

• ویژگیهای پیامهای انیمیشن های آموزشی

• معرفی نرم افزارهای تولید و ویرایش انیمیشن

• آموزش مقدماتی نرم افزار ۶ v۱۲, ۰, ۰, ۴۸۱ Adobe Flash Professional CS۶

• آموزش نرم افزار ۳ SWF Decompile Expert v۳

فعالیت یادگیری: در مورد میزان تاثیر و ضرورت انیمیشن های آموزشی در فرایند انتقال و تعامل آموزش تحقیق نموده و نرم افزارهایی تولید انیمیشن آموزشی را به نقد گذارند.

تکلیف عملکردی: از دانشجو معلمان خواسته می شود در مورد ضرورت انیمیشن آموزش به تحقیق پردازد و با استفاده از آن نرم افزار تشریح شده به ایجاد یک انیمیشن آموزشی اقدام نمایند.

فصل نهم: اصول و روش طراحی و تولید آزمون های الکترونیکی

• اهداف

• اصول طراحی تولید آزمون های الکترونیکی

• اصول کلی در طراحی آزمون های الکترونیکی

• معرفی نرم افزارهای آزمون ساز الکترونیکی

• آموزش نرم افزار ۱, ۵, ۴ Wondershare QuizCreator

فعالیت یادگیری: ویژگی های آزمون های الکترونیکی و اصول طراحی آزمون های الکترونیکی مورد بحث و بررسی قرار گرفته و نقاط ضعف و قوت نرم افزارهای تولید آزمون های الکترونیکی بیان شود.

تکلیف عملکردی: از دانشجو معلمان خواسته می شود با استفاده از نرم افزار تشریح شده، آزمون الکترونیکی در مورد مباحث آموزشی دروس رشته تهیه و ارائه نمایند.

فصل دهم: اصول و روش طراحی و ویرایش رابط گرافیکی (ترکیب عناصر چندرسانه ای)

• اهداف

- اصول طراحی و تولید رابط گرافیکی
- اصول و روش‌های طراحی چندرسانه‌ای
- نمای کلی یا نقشه نرم افزار آموزشی
- معرفی نرم افزارهای چند رسانه‌ای برای تولید نرم افزار آموزشی
- آموزش نرم افزار ۸,۵,۳,۰ AutoPlay Media Studio

فعالیت یادگیری: کاربرد نرم افزارهای آموزشی در ارائه‌س آموزش و نرم افزارهایی که می‌توانند عناصر چندرسانه‌ای ایجاد کنند، مورد بحث و بررسی قرار گیرد.

تکلیف عملکردی: از دانشجو معلمان خواسته می‌شود تا بتوانند یک درس از دروس رشته را انتخاب و با استفاده از عناصر چندرسانه‌ای یک نرم افزار آموزشی را تولید نمایند به طوری که استانداردهای تولید محتوای الکترونیکی در آن رعایت شده باشد.

فصل یازدهم: قفل گذاری و انتشار نرم افزار آموزشی

- اهداف

- فرایند عمومی انتشار نرم افزار آموزشی

- آموزش نرم افزار ۷,۳,۰ GiliSoft Secure Disc Creator

- آموزش نرم افزار ۷,۲,۱ Build ۷۶۷ CD Label Designer

فعالیت یادگیری: علل قفل گذاری بر روی نرم افزارهای آموزشی مورد نقد و واکاوری قرار گرفته و اصول زیباشناسی برای طراحی نرم افزارهای آموزشی بررسی شود.

تکلیف عملکردی: از دانشجو معلمان خواسته می‌شود تا با استفاده از نرم افزار تشریح شده، روی نرم افزار آموزشی خود قفل بگذارند و همچنین طرح متناسب با محتوای خود را برای جلد لوح فشرده طراحی نمایند.

فصل دوازدهم: اصول طراحی و تولید اپلیکیشن‌های آموزشی

- اهداف

- اصول و روش طراحی و تولید اپلیکیشن‌های آموزشی

- نکاتی پیرامون طراحی و تولید اپلیکیشن‌های آموزشی

- اصول و ویژگی‌های آموزشی و فنی اپلیکیشن آموزشی

- معرفی نرم افزارهای مهم برای طراحی اپلیکیشن

- آشنایی با محیط و اصول کار با نرم افزار آپچه (Appche)

- ارزشیابی اپلیکیشن ساخته شده

فعالیت یادگیری: در مورد تأثیر اپلیکیشن‌های آموزشی گزارشی تهیه نموده و ساخت اپلیکیشن‌های آموزش و نرم افزارهای آن را مورد بحث و تحلیل قرار دهند.

تکلیف عملکردی: از دانشجومعلمان خواسته می شود به کمک محتوای آموزشی درس و با استفاده از نرم افزارهای معرفی شده در تلفن همراه، به ساخت اپلیکیشن آموزشی پرداخته و در پایان به ارزشیابی اپلیکیشن آموزشی همکلاسی های خود بپردازند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

در این درس آموزش با محوریت استاد و مشارکت دانشجویان در کارگاه رایانه انجام می شود و دانشجو ملزم است بر اساس منابع اعلام شده به مطالعه پرداخته و با آمادگی در کلاس درس حضور یابد. به تشخیص استاد جلساتی به آموزش مباحث نظری و باقی جلسات به آموزش عملی نرم افزارهای پیشنهادی برای درس پرداخته شود. از آن جا که دانشجو معلم ملزم به ارائه ی یک پروژه ی پایانی به صورت محتوای الکترونیکی است، تمرین عملی در کلاس و انجام تدریجی پروژه در طول ترم پیشنهاد می گردد.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

کتاب کاربست فناوری در یادگیری، در دست تدوین و منبع اصلی خواهد شد.

منابع فرعی:

عباسی، سیف الله؛ بادل، علیرضا. (۱۳۹۳). تولید محتوای الکترونیکی (نرم افزار آموزشی) استانداردها، ابزارها و نرم افزارها. تهران: دیباگران.

بادل، علیرضا؛ مدلل کار، اعظم؛ سیف الله، حامد. (۱۳۹۲). اصول و روش تولید کتاب های الکترونیکی چندرسانه ای، تهران: دیباگران.
عباسی، حامد؛ بادل، علیرضا. (۱۳۹۶). محتواساز آموزش الکترونیکی (براساس استاندارد سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور) شغل محتواساز آموزش الکترونیکی. تهران: دیباگران

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیشیناز در این درس قبل از شروع فعالیت های آموزشی انجام می گیرد.

ارزشیابی تکوینی: ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، کلاسی و ارزشیابی مستمر ۵ نمره

ارزشیابی پایانی:

- ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در پایان ترم، بصورت آزمون عملی ۵ نمره
- اجرای تولید محتوای الکترونیکی (نرم افزار آموزشی) با رعایت استانداردها براساس عنوان درسی که در طول ترم مشخص می گردد ۱۰ نمره

سایر نکات:

مواردی که توجه به آن در این درس مهم است:

۱. آمادگی مدام برای فعالیت عملی در هر جلسه.

۲. مشارکت جدی و موثر در کار با رایانه.

۳. رعایت نظم حضور و حساسیت به زمان.

۴. انجام تکالیف و در فعالیت عملی محوله بر اساس محتوایی که تکلیف شده.

سرفصل درس «روان شناسی عمومی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

روان شناسی، علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی است. رفتار، شامل اعمال قابل مشاهده است و فرایندهای ذهنی، شامل افکار، احساسات و انگیزه هایی است که قابل مشاهده مستقیم نیستند. با کمک علم روان شناسی می توان به شناخت بهتری از خود و دیگران دست یافت. دانشجو معلمان در آغاز دوره کارشناسی، به صورت فشرده با مباحث اولیه روان شناسی عمومی آشنا می شوند و به یک دیدگاه کلی از این رشته علمی دست پیدا می کنند. یادگیری این درس، مبنای آموختن دروس مهم دیگری نظیر روان شناسی رشد، روان شناسی شخصیت، روان شناسی اجتماعی، و آسیب شناسی روانی است. دانشجو معلمان با استفاده از مباحث روان شناسی، به شناخت عمیق تری از ویژگی ها و نیازهای دانش آموزان دست پیدا می کنند و از این مباحث، برای بهبود ارتباط با دانش آموزان و ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره در محیط های آموزشی استفاده می کنند.

نام درس به فارسی: روان شناسی عمومی نام درس به انگلیسی: General Psychology	مشخصات درس
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود: - ضمن کسب دانش پایه در مورد روان شناسی، نقدش ایدن مباحث را در شناخت ویژگی های هدا و نیازهای دانش آموزان تحلیل و گزارش کند. همچنین کاربرد مباحث اساسی روان شناسی را در انجام خدمات راهنمایی و مشاوره در محیط های آموزشی مشخص کرده و از آن برای بهبود فرایند آموزش و ارتقای بهداشت روانی دانش آموزان، خانواده های آنان و کارکنان مدرسه استفاده کند. با مطالعه مباحث این رشته علمی به درک عمیق تری از توانایی ها، محدودیت ها و نیازهای شخصی دست پیدا کند و سطوح بالاتری از خودشناسی را کسب کند. از آموخته های خود در این درس، برای یادگیری موفقیت آمیز سایر دروس مرتبط با روان شناسی استفاده کند و ضمن برقرار کردن ارتباط میان مطالب آموزشی این حوزه، شایستگی اساسی، یادگیری منسجم و سازمان یافته ای را به دست آورد.	نوع درس: نظری
	تعداد واحد: ۳
	تعداد ساعت: ۴۸
	شایستگی کلیدی: موضوعی
	پیش نیاز: - استاد متخصص برای تدریس: روانشناسی

۲. فرصتهای یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول:

- روان شناسی چیست؟

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت در پرسش و پاسخ و مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

فصل دوم:

- روش های علمی روان شناسی

* با توجه به اینکه دانشجویان درس های روش تحقیق و آمار توصیفی و استنباطی را به صورت مستقل می گذرانند، این فصل به صورت خلاصه و فشرده در کلاس مورد بحث قرار می گیرد.

فصل سوم:

- مبانی زیست شناختی رفتار

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت در پرسش و پاسخ و مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

فصل چهارم:

- رشد انسان

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت در پرسش و پاسخ و مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

فصل پنجم:

- احساس و ادراک

* با توجه به حجم مطالب، این فصل به صورت خلاصه و فشرده در کلاس مورد بحث قرار می گیرد.

فصل ششم:

- حالات هشیاری

* با توجه به حجم مطالب، این فصل به صورت خلاصه و فشرده در کلاس مورد بحث قرار می گیرد.

فصل هفتم:

- یادگیری

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت در پرسش و پاسخ و مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

فصل هشتم:

- حافظه

* با توجه به حجم مطالب، این فصل به صورت خلاصه و فشرده در کلاس مورد بحث قرار می گیرد.

فصل نهم:

- زبان و اندیشه

* با توجه به حجم مطالب، این فصل به صورت خلاصه و فشرده در کلاس مورد بحث قرار می گیرد.

فصل دهم:

- هوش

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت در پرسش و پاسخ و مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

فصل یازدهم:

- انگیزش و هیجان

* با توجه به حجم مطالب، این فصل به صورت خلاصه و فشرده در کلاس مورد بحث قرار می گیرد.

فصل دوازدهم:

- شخصیت

* با توجه به اینکه دانشجویان درس روان شناسی شخصیت را به صورت مستقل می گذرانند، این فصل به صورت خلاصه و فشرده در کلاس مورد بحث قرار می گیرد.

فصل سیزدهم:

- اختلالات روانی

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت در پرسش و پاسخ و مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

فصل چهاردهم:

- درمان ها

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت در پرسش و پاسخ و مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

فصل پانزدهم:

- فشار روانی، کنار آمدن و سلامتی

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت در پرسش و پاسخ و مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

فصل شانزدهم:

- روان شناسی اجتماعی

* با توجه به اینکه دانشجویان درس روان شناسی اجتماعی را به صورت مستقل می گذرانند، این فصل به صورت خلاصه و فشرده در کلاس مورد بحث قرار می گیرد.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

کلاس با تدریس استاد و پرسش و پاسخ و شرکت فعال دانشجویان و ارائه محتوای مرتبط با فصل های درسی با استفاده از سایر منابع توسط دانشجویان انجام می شود. در هر جلسه ارائه فیلم های آموزشی همراه با توضیحات دانشجویان به عینی شدن مباحث نظری و گسترش دانش دانشجویان کمک خواهد کرد و توانایی آنها را در زمینه جستجوی منابع و ارائه مطالب به سایر دانشجویان بهبود می بخشد.

۴. منابع آموزشی

سانتراک، ج. (آخرین سال انتشار). زمینه روان شناسی سانتراک (جلد اول و دوم). ترجمه: مهرداد فیروزبخت (آخرین سال انتشار). تهران: رسا.

هوکسما، س، ن، فردریکسون، ب. ، لافتوس، ج. ، واگنار، و. (آخرین سال انتشار). زمینه روان شناسی اتکینسون و هیلگارد. ترجمه: ارجمند رفیعی (آخرین سال انتشار). تهران: رشد.

منابع فرعی:

۱- اسدورو، ل. (آخرین سال انتشار). روان شناسی. ترجمه جهانبخش صادقی (آخرین سال انتشار). انتشارات سمت. ،

۲- گنجی، ح. (آخرین سال انتشار). روان شناسی عمومی. تهران: سالوان

۳- ویتن، وین. (۱۳۹۷). روان شناسی عمومی. ترجمه یحیی سید محمدی. نشر روان

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیش نیاز در این درس، ارزشیابی آغازین قبل از شروع فعالیت های آموزشی انجام می گیرد.

ارزشیابی تکوینی: شرکت فعال در مباحث کلاسی و آزمون های کوتاه میان ترم ۸ نمره

ارزشیابی پایانی: آزمون پایان ترم ۱۰ نمره

کارپوشه: کار عملی دانشجویان ۲ نمره

سرفصل درس «سخنوری و فن بیان»

۱. معرفی درس و منطق آن:

فن بیان زیر مجموعه‌ای از آداب معاشرت است که در روابط اجتماعی نقش تعیین‌کننده‌ای دارد. صدای رسا، واضح، انعطاف‌پذیر و نافذ، دارایی گران‌بها و شاخص شخصیت، منش، سواد، معلومات و بسیاری از نمادهای افراد است. همان‌گونه که به آراستگی لباس و سر و وضع خود رسیدگی می‌کنیم، بیان فصیح نیز، نه تنها دست کمی از آن ندارد، بلکه مهم‌تر نیز است. آشنایی با سخنوری و فن بیان یکی از مهارت‌های لازم برای هر فرد و مخصوصاً مدیران و معلمان در کلاس‌داری است؛ به خصوص معلمان امورتربیتی که بیش از همه باید به این فن آراسته باشند. فن بیان مؤثر، مهارتی است که می‌توان آن را با تمرین و ممارست به دست آورد. فن بیان مناسب، راه برقراری ارتباط با دیگران و توانایی سخن گفتن در هر شرایط و زمان است. برای یادگیری فن بیان باید قدرت کلام را بالا برد و از تمرین‌ها و تکنیک‌های عمومی استفاده کرد و بدانیم با هر کسی چگونه صحبت کنیم و با توانایی خود کاری کنیم که از سخن گفتن و معاشرت با ما لذت ببرند. هدف از این درس بالا بردن مهارت سخنوری و فن بیان در دانشجومعلمان به منظور ارائه تدریس بهتر و در تمام حوزه‌های شخصی و کاری است. ماهیت درس سخنوری، مهارتی است که با تمرین می‌توان در آن تبحر یافت. در این درس تکنیک‌های سخنوری به طور عملی و حرفه‌ای تدریس می‌شوند. در کنار مهارت‌های عملی برای سخنرانی و فن بیان خوب، مهارت‌های لازم دیگر مثل داشتن اعتماد به نفس مناسب در ارائه و جلب توجه حداکثری و گرفتن واکنش مناسب از مخاطبان هنگام بیان و نظایر آن آموزش داده می‌شود.

نام درس به فارسی: سخنوری و فن بیان نام درس به انگلیسی: Rhetoric and art of Speech	مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲ شایستگی کلیدی: موضوعی پیش‌نیاز: - تخصص موردنیاز برای تدریس: دکترای زبان و ادبیات فارسی
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجومعلم قادر خواهد بود: ۱- ویژگی‌های سخنران و سخنرانی و انواع آن را بشناسد و توضیح دهد. ۲- عوامل تأثیرگذار و برانگیزاننده در فن بیان و سخنرانی را بشناسد و به کار گیرد. ۳- انواع سخنرانی را تهیه، طراحی و اجرا کند.	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: کلیات و اصول و مبانی نظری فن بیان و سخنرانی

۱- سخنوری و فن بیان چیست؟

ضرورت آموزش فن بیان و کاربردهای آن (جایگاه پیام در زندگی بشر و سخنوری در پهنه تاریخ، سخنرانی یک رسانه

قدرتمند، پیامدهای ضعف در سخنرانی، دستاوردها و مزایای مهارت در سخنرانی،)

۲- تعاریف و شناخت انواع سخنرانی‌ها (خطابه، سخنرانی علمی و...)

۳- شناخت سیر سخنرانی در فارسی و تازی و شناخت اجمالی آن در یونان و روم قدیم و اروپا

۴- موضوع، هدف و مخاطب سخنرانی

فعالیت یادگیری: مقایسه مکاتب اروپایی و ایرانی در فن بیان

تکالیف عملکردی: مطالعه زندگی سخنوران معروف

فصل دوم: ویژگی‌ها و توانمندی‌های یک سخنران موفق

۱. توجه به ویژگیهای شخصی (صدای خوب، آراستگی و حافظه خوب، لباس، گشاده رویی، توجه به واکنشها، نوع ایستادن،

نگاه، و...)

ویژگیهای ارتباطات گفتاری (تنوع، جان بخشی، متفاوت بودن، همدلی با شنونده، صمیمیت، صداقت و جامعیت در بیان

آغاز و پایان خوب و قوی، قدرت جلب اعتماد، شناخت و تحلیل مخاطب،...)

۲. بهره‌گیری مطلوب از ارتباطات غیر کلامی (زبان بدن، ارتباط آوایی،)

۳. صدا، ارتباط و سخنوری (پرورش صدا، تشخیص ریتم و لحن در متن و چگونگی ارزش گذاری آن بر روی

کلمات، شناخت آوازهای بلند و بکارگیری آن، سرعت صدا و شنیدن صداها،)

۴. اصول و مراحل سخن گفتن مؤثر (آماده شدن، ارائه نمودن، تأیید گرفتن)

۵. متن سخنرانی (کوتاه، همراه مثال، متناسبی با فهم، و..)

۶. تکنیک‌های مؤثر برای سخنرانی و ترفندهای فن بیان

فعالیت یادگیری: بررسی‌های تشخیصی برای سنجش شیوه سخنرانی

تکالیف عملکردی: سخنرانی چند سخنور ماهر را بررسی و نکات مثبت آن را فهرست کنید

فصل سوم: موانع فن بیان و روش‌های رفع آن

نداشتن اعتماد به نفس شیوه‌های آموزش آن (تشویق، احترام گذاشتن، رقابت سالم، قصه‌گویی، و...)

کمرویی و خجالت و روش‌های رفع آن (کار گروهی، بلندخوانی، صحبت در جمع، و...)

موانع اجتماعی

تسلط نداشتن بر خویش و جمع و رفع آن

اشتباهات خطرناک در فن بیان

فعالیت یادگیری: مسئله اعتماد به نفس در مباحث روانشناسی بررسی و با موضوع فصل منطبق شود.

تکالیف عملکردی: طی مصاحبه‌ای با معلمان، نقش مدرسه و خانواده را در رفع موانع سخنوری و فن بیان دانش‌آموزان بررسی کنید.

فصل چهارم: مبانی زبانی و ادبی فن بیان

توانایی‌ها و ویژگی‌های گفتار و نوشتار

تکیه در زبان فارسی

آموزش فصاحت و بلاغت جهت اجرای سخنرانی‌های موثر

کاربرد درست کلمات از لحاظ دستوری و نگارشی و کاربرد زبان معیار

رابطه فن بیان با هنرهای دیگر (تئاتر، آواز، نقالی، سخنوری، و...)

فعالیت یادگیری: بین فن بیان و علم بیان در بلاغت مقایسه کنید و موارد مشابه و متفاوت را فهرست کنید.

تکالیف عملکردی: فهرستی از کلمات دو تلفظی یا بدخوانی مجریان تهیه کنید و درست آنها را بنویسید.

فصل پنجم: فن بیان و فناوری‌های نوین

سخنرانی و فناوری

آشنایی با سالن

استفاده از ابزار دیداری

استفاده از نرم افزارهای الکترونیکی در ارائه سخنرانی

سخنرانی در فضای مجازی

فعالیت یادگیری: معایب و فواید سخنرانی در فضای مجازی چیست؟

تکالیف عملکردی: نحوه تهیه پرده‌نگار (پاورپینت) را فرا گرفته و به دیگران بیاموزید.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

• استفاده از الگوهای مناسب تدریس مثل حل مسأله، کار گروهی؛

• پیش‌بینی درس پژوهی

- استفاده از ابزار و فناوری‌های آموزشی مناسب در کلاس مانند: رایانه، کارت، پرده‌نگار و...؛
- تکیه بر تمرین و کار عملی در کلاس به شیوه کارگاهی.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- فروغی، محمدعلی، (۱۳۹۲) آیین سخنوری، تهران: سرایش

منابع فرعی:

- ۱- ادریس، محمدحسن، (۱۳۹۵) فن بیان و اصول سخنوری، اصفهان: ریشه.
- ۲- ارسطو، (۱۳۹۳) فن خطابه، ترجمه پرخنده ملکی، تهران: اقبال
- ۳- استفن ای. لوکاس، (۱۳۸۱) هنر سخنرانی (مهارت‌های علمی فن بیان در قالب نظریه‌های کلاسیک و معاصر)، ترجمه ساده حمزه و بابا طاهر علیزاده، تهران: رشد
- ۴- امیرنوری، غلامعلی، (۱۳۸۴) گویندگی و فن بیان، تهران: طرح آینده
- ۵- بریان، برتسی (۱۳۸۸)، قدرت بیان، مترجم پروین آقایی، قم: اشکذر
- ۶- خجسته‌نیا، محمد (۱۳۷۹)، نکاتی درباره سخنرانی، تهران: اداره کل انتشارات و تبلیغات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- ۷- رسولی، احمدرضا، (۱۳۸۳) آموزش فن بیان، تهران: هورمزد
- ۸- سیون، ژرژ (۱۳۷۹)، هنر سخن گفتن، ترجمه اسماعیل اسعدی، تهران: اقبال
- ۹- شفیعی، امیر، (۱۳۹۷) فن بیان سخنران، تهران: نسل نواندیش
- ۱۰- شیرمرز، رضا، (۱۳۹۱) فن بیان: تمرین‌های عملی، تهران: قطره
- ۱۱- ضیایی، علی اکبر، (۱۳۷۳) آیین سخنوری و نگرش بر تاریخ آن، تهران: امیرکبیر
- ۱۲- فلسفی، محمدتقی (۱۳۷۸) سخن و سخنوری، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی
- ۱۳- کوششی، حسین، (۱۳۸۸) آیین سخنوری، ویژگیها و روشها، قم: میثم تمار
- ۱۴- کارنگی، دیل (۱۳۹۸)، آیین سخنرانی، مترجم مهرداد مهرین، تهران: آریان
- ۱۵- گودلد، سینکلر، (۱۳۸۱) مهارت‌های سخنرانی تخصصی، ترجمه پرویز استیری، تهران: چاپار
- ۱۶- مقسمی، رضا، (۱۳۹۷) هنر گویندگی و فن بیان، تهران: فارابی
- ۱۷- مندل، استیو، (۱۳۷۸) مهارت‌های مؤثر در فن بیان، ترجمه علی کریمی و شهربانو حقیقت، شیراز: امیدواران
- ۱۸- نعمتی، نعمت، (۱۳۹۷) فن بیان و آیین سخنوری، گیوا

۱۹- هیندل، تیم، (۱۳۸۱) فنون سخنرانی، ترجمه شفیع الهی، تهران: نشر سارگل
۲۰- یودر، المون، (۱۳۸۰) مهارت‌های سخنرانی و ارائه مطالب در ۲۱ گام، ترجمه مهدی مهدوی عرب و نغمه خادم باشی،
تهران: انستیتو ایزایران

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: ارائه متن جهت ویرایش
ارزشیابی تکوینی: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش‌بینی شده و مشارکت در فعالیت‌های کلاسی ۵ نمره
ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۵ نمره + کار کارگاهی ۱۰ نمره + مجموعه تکالیف ترم ۵ نمره

سرفصل درس «پرورش خلاقیت»

۱. معرفی درس و منطق آن:

خلاقیت موهبتی است الهی و همگانی که ظهور آن مستلزم پرورش آن است. معلمان به سبب ارتباط وسیعی که با دانش آموزان دارند بیش از سایر عوامل می توانند نقشی موثر در رشد خلاقیت آن ها داشته باشند. نگرش معلمان به خلاقیت، میزان شناخت آن ها به موضوع و راه های پرورش و توسعه خلاقیت، تاثیر مستقیمی بر غنی سازی محیط مدرسه و کلاس دارد. پرورش خلاقیت می تواند کلیه جنبه های زندگی فردی و اجتماعی فرد را متاثر سازد و بهبود بخشد. این درس به معلمان هنر کمک می کند تا با شناخت نسبت به موضوع خلاقیت، روش های مناسبی را برای بهبود و ارتقاء آن از طریق هنر بیابند و نیز از روش های پرورش خلاقیت به دانش آموزان بهره گیرند و در رشد خلاقیت آنان موثر باشند.

مشخصات درس	نام درس به فارسی: پرورش خلاقیت نام درس به انگلیسی: Creativity Training
نوع درس: نظری	
تعداد واحد: ۲	پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:
تعداد ساعت: ۳۲	<ul style="list-style-type: none">• تعاریف و کارکرد خلاقیت را از منظر محققان این حوزه گزارش کند.• با شناخت نسبت به روش های پرورش خلاقیت، آن ها را در موقعیت های مختلف آموزشی و تربیتی به کار گیرد.• روش های پرورش خلاقیت را مورد نقد و تحلیل قرار دهد و از آن ها استفاده کند.• از حوزه های مختلف هنر به درستی برای رشد خلاقیت کودکان و نوجوانان استفاده کند.• با کسب نگرش مثبت نسبت به کارکرد خلاقیت در زندگی فردی و اجتماعی، در پرورش خلاقیت خود و دانش آموزان موثر عمل کند و با علاقه به توسعه و رشد خلاقیت پردازد.
شایستگی کلیدی: موضوعی	
پیش نیاز: -	
استاد متخصص برای تدریس: مورد تایید گروه	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: کلیات

- معنا و کارکرد خلاقیت
- ویژگی های افراد خلاق
- موانع خلاقیت (شناختی، عاطفی، اجتماعی و...)
- عوامل موثر در رشد خلاقیت

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی

• ارائه گزارش درباره خلاقیت، کارکرد آن، موانع و عوامل

فعالیت عملکردی:

• ارائه گزارش درباره خلاقیت، کارکرد آن، موانع و عوامل

فصل دوم: مفاهیم کلیدی در خلاقیت و پرورش آن

• تفکر واگرا و همگرا

• قالب شکنی

• سیالی (لغات، تداعی، بیان، اندیشه)

• انعطاف پذیری

• ابتکار

• بسط دادن

• سازمان دادن

• تشبیه

• ترکیب

• تخیل

• حذف کردن

• بستن

• پیش بینی

• و ...

فعالیت یادگیری:

• پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی

• ارائه گزارش درباره مفاهیم کلیدی خلاقیت و نقد و بررسی آن ها

فعالیت عملکردی:

• تهیه گزارش درباره مفاهیم کلیدی خلاقیت و نقد و بررسی آن ها

فصل سوم^{۱۸}: روش هایی برای پرورش خلاقیت روش های فردی^{۱۹}:

• روش تعمق (Meditation)

• روش توهم خلاق (Creative illusion)

^{۱۸} تعداد ۱۰ تا ۱۵ روش از بین کلیه روش های پرورش خلاقیت به انتخاب استاد در کلاس مورد بررسی دقیق قرار گیرد.

^{۱۹} تقسیم بندی بر اساس کاربرد بیشتر روش ها به صورت فردی یا گروهی انجام شده و قطعا بر اساس شرایط و موضوعات، برخی روش ها را می توان به صورت فردی یا گروهی به کار برد.

- روش (Do it technique) do it
- روش چک لیست اسبورن (Osborn's Checklist)
- روش رسم علائق (Doodles)
- روش خواب خلاق (Creative Dream)
- روش نگاه با چشم ذهن (View with mind eyes)
- روش حل ناخود آگاه مسائل (Unconscious mind)
- روش نمودار استخوان ماهی (fishbone diagram)
- و...

روش های گروهی ۲۰:

- روش شش کلاه فکری (Six thinking hats)
- روش گردش تخیلی (Speculative excursion)
- روش طوفان فکری (Brain storming)
- روش طوفان فکری مکتوب (Brain Writing)
- روش طوفان فکری معکوس (Inverse brain Storming)
- روش دلفی (Delphi technique)
- روش سینکتیکس (Synectics)
- روش ایده کاتور (Ideation)
- روش ایفای نقش (Role playing)
- روش روایت تصویری (Storyboards)
- روش جدل (Dialectic technique)
- روش گروه اسمی (Nominal group)
- و...

روش های فردی - گروهی

- روش ارتباط اجباری (Forced association)
- روش اسکمپر (SCAMPER)
- روش پی آی سی ال (Product Improvement Check List: P.I.C.L)
- روش پی ام آی (PLUS Minus Interesting :P.M.I)

۲۰ تقسیم بندی بر اساس کاربرد بیشتر روش ها به صورت فردی یا گروهی انجام شده و قطعا بر اساس شرایط و موضوعات، برخی روش ها را می توان به صورت فردی یا گروهی به کار برد.

- روش تجزیه و تحلیل ماتریسی (Matrix Analysis)
- روش چه می شود اگر...؟ (What if...?)
- روش چرا؟ (Why ? Technique)
- روش درنگ خلاق (Creative Pause)
- روش در هم شکستن مفروضات (Assumption Smashing)
- روش رسم مشکل (Drawing Problem)
- روش زنجیر تراز (Leven Chain Techique)
- روش شکوفه نیلوفر (Lotus Bloosum)
- روش فهرست خصوصیات (Attribute Listing)
- روش گوردون (Gordon)
- روش نقشه های ذهنی (Mind Maps)
- روش وارونه سازی (Problem Reversal)
- روش واژه تصادفی (Random Word)
- و...

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- مطالعه منابع و ارائه گزارش درباره روش های پرورش خلاقیت
- ارائه جدول مقایسه ای برای چند روش پرورش خلاقیت

فعالیت عملکردی:

- مطالعه منابع و تهیه گزارش از روش های پرورش خلاقیت
- تهیه جدول مقایسه ای برای چند روش پرورش خلاقیت

فصل سوم: کاربرد هنر در پرورش خلاقیت کودکان و نوجوانان^{۲۱}

- چگونگی پرورش خلاقیت با استفاده از هنرهای تجسمی، نمایشی و شنیداری

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- ارائه نمونه هایی از تمرینات و راهکارها برای استفاده از هنرهای تجسمی در پرورش خلاقیت
- ارائه نمونه هایی از تمرینات و راهکارها برای استفاده از هنرهای نمایشی در پرورش خلاقیت
- ارائه نمونه هایی از تمرینات و راهکارها برای استفاده از هنرهای شنیداری در پرورش خلاقیت

۲۱ مصداق های کاربرد هنر می تواند کاملا در مفاهیم کلیدی و روش های پرورش خلاقیت ادغام گردد.

فعالیت عملکردی:

- تدوین نمونه هایی از تمرینات و راهکارها برای استفاده از هنرهای تجسمی در پرورش خلاقیت
- تدوین نمونه هایی از تمرینات و راهکارها برای استفاده از هنرهای نمایشی در پرورش خلاقیت
- تدوین نمونه هایی از تمرینات و راهکارها برای استفاده از هنرهای شنیداری در پرورش خلاقیت

فصل چهارم: کاربرد روش های پرورش خلاقیت در آموزش هنر به کودکان و نوجوانان

- کاربرد روش های پرورش خلاقیت در آموزش مباحث هنرهای تجسمی، هنرهای نمایشی و هنرهای شنیداری

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- ارائه نمونه هایی از تمرینات و راهکارها برای آموزش مباحث هنرهای تجسمی با استفاده از اصول و روش های مختلف پرورش خلاقیت
- ارائه نمونه هایی از تمرینات و راهکارها برای آموزش مباحث نمایش و قصه گویی با استفاده از اصول و روش های مختلف پرورش خلاقیت
- ارائه نمونه هایی از تمرینات و راهکارها برای آموزش مباحث هنرهای شنیداری با استفاده از اصول و روش های مختلف پرورش خلاقیت

فعالیت عملکردی:

- تدوین نمونه هایی از تمرینات و راهکارها برای آموزش مباحث هنرهای تجسمی با استفاده از روش های مختلف پرورش خلاقیت
- تدوین نمونه هایی از تمرینات و راهکارها برای آموزش مباحث نمایش و قصه گویی با استفاده از روش های مختلف پرورش خلاقیت
- تدوین نمونه هایی از تمرینات و راهکارها برای آموزش مباحث هنرهای شنیداری با استفاده از روش های مختلف پرورش خلاقیت

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم (توضیح مفاهیم، رسم اشکال، استفاده از اسلایدهای آموزشی و مشاهده فیلم و انیمیشن های آموزشی) در مباحث به همراه مشارکت دانشجویان در نقد و تحلیل و پاسخ به پرسش های طرح شده است. همچنین استفاده از شیوه های مشارکتی و خلاق برای درک عمیق تر و بکارگیری مباحث درسی در موقعیت های واقعی تدریس لازم است. بهره گیری از فرصت های یادگیری غیر مستقیم و خارج از محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه های مطالعه فردی برای ارائه بخشی از مباحث درسی به صورت گزارش، تهیه گزارش کار از فعالیت عملی انجام شده در کلاس و نیز انجام نمونه های عملی خلاق است.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- حسینی، افضل السادات (۱۳۹۰). یادگیری خلاق، کلاس خلاق (شیوه های عملی در پرورش خلاقیت). تهران: مدرسه
- صمدآقایی، جلیل (۱۳۸۵). تکنیک های خلاقیت، فردی و گروهی. تهران: موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی
- میرمیران، سیدجلیل (۱۳۸۴). خلاقیت و نوآوری (فردی، گروهی، سازمانی). تهران: میرمیران
- شمیسا، علی (۱۳۹۶). خلاقیت و نوآوری. تهران: ذهن آویز
- حسینی، افضل السادات (۱۳۸۴). ماهیت خلاقیت و شیوه های پرورش آن. تهران: به نشر

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

آزمون پایانی: (برگزاری آزمون نظری) ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: (عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها) ۵ نمره

ارزیابی پوشه کار: (مجموعه تکالیف عملکردی) ۵ نمره

نکات مهم:

- ترتیب مطالب در فصل های مختلف صرفاً جنبه تاکید بر محتوا دارد و تقدم و تاخر و یا ادغام مباحث با توجه به نظر استاد صورت می پذیرد.
- استفاده از روش های فعال تدریس و روش های پرورش خلاقیت توسط استاد و خلق فرصت های یادگیری فردی و مشارکتی مورد تاکید است.

سرفصل درس «اصول کتابداری و روش‌های مطالعه»

۱. معرفی درس و منطق آن:

کتابخانه و کتابداری جهان و ایران در طول تاریخ تکامل خود فراز و نشیب‌های فراوانی بوده است. از الواح گلی در تاریخ پیش از اسلام گرفته تا بعد از اسلام و شکل‌گیری نظامیه‌ها، بیت‌الحکمه‌ها، ریح‌ها و مدارس علمیه، توجه به نحوه نگهداری و استفاده از کتاب‌ها یکی از دغدغه‌ها و مسائل بوده است. با اختراع چاپ روندی دیگر و نوین بر نحوه نگهداری کتاب‌های چاپ شده افزوده شد. همه این تحولات بر روش‌های کتابداری اثرگذار بوده، به ویژه در چند دهه اخیر، نگهداری مواردی مانند لوح‌های فشرده و منابع اینترنتی نیز موجب شد که پارادایم جدیدی در علم کتابداری شروع شود و آن را به علم اطلاع‌شناسی و کتابداری تبدیل کند. مدارس به عنوان یکی از مراکز علمی و شاید حساس‌ترین مرکز علمی، نقش مهمی در نهان‌سازی فرهنگ مطالعه و کتابخوانی دارند. در مدارس منابع چاپی بیش از سایر منابع وجود دارند و نگهداری از آن‌ها برای استفاده دانش‌آموزان به عنوان یکی از وظایف اصلی مدرسه به شمار می‌رود. معمولاً وظایف مدیریتی کتابخانه مدرسه، به مربی امور تربیتی تفویض می‌شود. از طرفی آگاهی مربیان امور تربیتی با اصول کتابداری و روش‌های نگهداری اطلاعات و از طرفی آشناسازی دانش‌آموزان با روش‌های کتابخوانی و مطالعه می‌تواند تأثیری بی‌نظیر بر کسب دانش و مهارت‌های لازم در دانش‌آموزان ایجاد نماید. این واحد درسی برای ایجاد دانش و مهارت لازم در دانشجو معلمان برای مدیریت بهینه کتابخانه‌های مدارس و روش‌های طبقه‌بندی و استفاده بهتر از کتابخانه به لحاظ فیزیکی و روانی طراحی و تدوین شده است.

مشخصات درس	نام درس به فارسی: اصول کتابداری و روش‌های مطالعه
نوع درس: نظری	نام درس به انگلیسی: <i>Principles of Librarianship and Studying Methods</i>
تعداد واحد: ۲	پایمدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:
تعداد ساعت: ۴۸	۱- سیر تحول خط و نگارش را به عنوان ابزار تکوین دانش بشری تحلیل و تبیین کند.
شایستگی کلیدی:	۲- سیر تحول کتابخانه‌ها را به صورت پارادایمیک تحلیل و تشریح کند.
موضوعی	۳- اهداف و وظایف اساسی انواع کتابخانه‌ها را تبیین و مقایسه نماید.
پیش‌نیاز: -	۴- خدمات فنی کتابخانه‌ها را تشریح و در عمل پیاده‌سازی نماید.
استاد متخصص برای	۵- خدمات عمومی کتابخانه‌ها را پیاده‌سازی نماید.
تدریس: متخصص	۶- با مهارت منابع کتابخانه‌های مدرسه را سازماندهی نماید.
کتابداری، متخصصین دارای	۷- انواع سبک‌های مطالعه را در عمل به کار گیرد.
سوابق مرتبط	۸- اصول و مبانی بهداشت مطالعه را تبیین و تحلیل نماید.
	۹- آسیب‌های مطالعه را تبیین و روش‌های مقابله با آن‌ها را تشریح نماید.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: اصول اولیه و کلیات

- پیدایش خط و سیر تحول آن
- ابزارها و وسایل ضبط و انتقال دانش

- تعریف کتابخانه
- تعریف کتابداری
- فلسفه کتابداری
- اهداف و کارکردهای حرفه کتابداری

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- ۱- پژوهش مختصر درباره پیدایش خط و سیر تحول آن و ارائه آن به کلاس
- ۲- پژوهش مختصر درباره ابزارها و وسایل ضبط و انتقال دانش و ارائه آن به کلاس

فصل دوم: سیر تحول کتابخانه ها

- کتابخانه های قرون باستان (قبل از میلاد مسیح تا ۵۰۰ میلادی)
- کتابخانه های قرون وسطی (۵۰۰ تا ۱۵۰۰ میلادی)
- کتابخانه های قرون جدید (۱۵۰۰ تا ۱۸۰۰ میلادی)
- کتابخانه های دوران معاصر (۱۸۰۰ میلادی تا کنون)
- سیر تحول کتابخانه های ایران

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مطالعه انواع کتابخانه های مندرج در این فصل و مقایسه آن ها با هم

فعالیت عملکردی:

- ۱- مراجعه به منابع مطالعاتی دیگر، و معرفی یک کتابخانه خاص در یکی از دوران به صورت ارائه کلاسی.

فصل سوم: انواع کتابخانه ها و اهداف آنها

- وظایف کلی کتابخانه ها
- اهداف و معیارهای تفکیک انواع کتابخانه ها
- کتابخانه ملی
- کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

- کتابخانه دانشگاهی
- کتابخانه عمومی
- کتابخانه تخصصی
- کتابخانه آموزشگاهی

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه اهداف مختلف کتابخانه های مذکور در این فصل

فعالیت عملکردی:

- ۱- مراجعه به یکی از کتابخانه های مذکور در این فصل (واقعی) و ارائه گزارشی از آن ها به کلاس درس

فصل چهارم: خدمات فنی کتابداری

- مجموعه سازی
- فهرست نویسی
- فهرست نویسی توصیفی
- فهرست نویسی تحلیلی
- سرعنوان های موضوعی فارسی
- فهرست مستند مشاهیر
- رده بندی
- رده بندی ده دهی دیویی
- رده بندی کنگره
- رده بندی ان.ال.ام (رده بندی علوم پزشکی)
- ابزارهای مورد نیاز برای فهرست نویسی و رده بندی
- برگه آرایی
- آماده سازی کتاب
- نمایه سازی و چکیده نویسی

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

۱- تمرین هر یک از رده بندی های ذکر شده در یکی از کتابخانه های مرتبط

۲- شبیه سازی رده بندی های ذکر شده در کلاس درس

فصل پنجم: خدمات عمومی کتابداری

- خدمات مرجع

- خدمات اطلاع رسانی

- خدمات امانت

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

۱- مراجعه به یک کتابخانه آموزشی و مشاهده خدمات عمومی کتابداری و تهیه گزارشی از وضعیت این خدمات

فصل ششم: محتواها و منابع در کتابخانه ها و سازماندهی آنها

- کتابها

- نشریات و مجلات

- روزنامه ها

- لوح های فشرده

- منابع مبتنی بر وب

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

۱- تمرین نحوه سازماندهی منابع مختلف در کلاس درس یا کتابخانه پردیس

فصل هفتم: مبانی مطالعه

- تعریف مطالعه

- اهداف مطالعه

مطالعه در عصر دیجیتال

- سبک‌ها و تکنیک‌های مطالعه

▪ سطحی

▪ پوشش متنی

▪ پذیرا

▪ پس‌ختم

▪ گروهی

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

۱- تمرین روش‌های مطالعه در کلاس درس و زیر نظر استاد درس

۲- مقایسه تکنیک‌های مطالعه و ترسیم یک نقشه از تفاوت‌ها، ویژگی‌ها و شباهت‌ها

فصل هشتم: بهداشت مطالعه

- برنامه‌ریزی مطالعه

- نظم در اجرای برنامه مطالعه

- یادداشت‌برداری

- آرامش و مقابله با اضطراب

- مدیریت صحیح زمان در مطالعه

- تغذیه مناسب

- تنفس صحیح

- زمان مناسب

- مکان مطالعه

- اصول ارگونومی

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فصل نهم: آسیب شناسی مطالعه

- بلندخوانی
- راه رفتن
- مطالعه در کنار وسایل صوتی
- خواندن در شروع مطالعه، ساده به مشکل
- بی وقفه خوانی
- وسواس در مطالعه
- علاقه مندسازی دانش آموزان به مطالعه
 - نقش خانواده
 - نقش مدرسه
 - نقش رسانه های گروهی
 - نقش ناشران و کتابفروشی ها
 - نقش کتابخانه های آموزشی

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- ۱- با مراجعه میدانی، گزارشی از آسیب های مطالعه در مدرسه محل کارورزی ارائه نماید.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه رایج مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. برقراری ارتباط میان آموخته های کلاسی و الزامات محیط آموزشی، بهره گیری از فرصتهای یادگیری خارج از محیط آموزشی، برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت گروهی دانشجویان در انجام فعالیت های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب و بکارگیری دانش نظری توسط دانشجو معلمان در موقعیت های واقعی خواهد شد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- مزینانی، علی. (۱۳۹۸). کتابخانه و کتابداری. تهران: سمت.
- سلیمی باهر، حسین؛ موسوی، شفیقه. (۱۳۹۸). اصول و روشهای مطالعه با تأکید بر عوامل موثر در ترویج کتاب و کتابخوانی. تبریز: ستوده.
- عباسی هرمزی، سوسن. (۱۳۸۵). کتابخانه‌های مدارس. اهواز: مه‌زیار.

منابع فرعی:

- صبا، ایرج. (۱۳۸۶). شیوه بهره‌گیری از کتابخانه و منابع آن. تهران: پیام نور.
- فیض‌آبادی، حمیده. (۱۳۹۱). مطالعه، کتاب و کتاب‌خوانی. تهران: انتشارات فیض دانش

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

- ارزشیابی پایانی:** آزمون مباحث نظری (باز پاسخ، بسته پاسخ، چندگزینه‌ای و یا ترکیبی) به میزان ۱۰ نمره
- ارزشیابی فرآیند:** عملکرد دانشجو در فعالیتهای یادگیری پیش‌بینی شده کلاسی ۲ نمره
- ارزشیابی پوشه کار:** مجموعه تکالیف (فعالیت) عملکردی ۸ نمره
- ارزشیابی از یادگیرنده براساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می‌شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک‌ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «کارگاه نقاشی و کاردستی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

آموزش هنر به معلم توانایی آنان را در خلق فرصت های یادگیری در درون و بیرون از حوزه یادگیری هنر افزایش می دهد و به آنان کمک می کند تا مشکلات یادگیری دانش آموزان را با استفاده از ظرفیت هنر در آموزش موضوعات درسی مختلف برطرف نمایند. علاوه بر این خلق یک اثر هنری در رشته های مختلف به آنان این امکان را می دهد تا با ایده یابی، خلق ایده و ارزیابی اثر هنری تولید شده توانایی های هنری خود را شناسایی نموده و ضمن رشد و توسعه ظرفیت های شخصی از زبان هنر در موقعیت های واقعی زندگی استفاده نمایند.

نام درس به فارسی: کارگاه نقاشی و کاردستی نام درس به انگلیسی: Painting & Crafts Workshop	مشخصات درس نوع درس: کارگاهی تعداد واحد: ۱ تعداد ساعت: ۴۸ شایستگی کلیدی: موضوعی پیش نیاز: - استاد متخصص برای تدریس: هنر
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود: <ul style="list-style-type: none">• اهمیت و ضرورت نقاشی و کاردستی در برنامه هنر دانش آموزان را تبیین و گزارش کند.• با شناخت نسبت به انواع نقاشی و کاردستی، نمونه هایی را خلق و تولید کند.• چگونگی نقد و ارزشیابی آثار نقاشی و کاردستی دانش آموزان را، تبیین و تحلیل کند.• فرصت های یادگیری مناسبی را برای تقویت مهارت مشاهده/آشنایی، درک و دوستی با طبیعت و میراث فرهنگی، هنری /پرورش خلاقیت / نقد هنر / آشنایی با تاریخ هنر/ خلق و تولید هنری با استفاده از هنر نقاشی و کاردستی برای دانش آموزان خلق کند.	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: خلق آثار طراحی و نقاشی

- تقویت مهارت مشاهده با استفاده از هنر نقاشی
- آشنایی با مبانی هنرهای تجسمی (عناصر بصری: نقطه، خط، سطح، حجم و... مفاهیم و اصول بصری: تعادل، ریتم، حرکت و...) ۲۲
- آشنایی با نظم، اصول و زیبایی های طبیعت و درک مبانی هنرهای تجسمی از طریق جستجو و مذاقه در طبیعت و میراث فرهنگی و هنری
- آشنایی با رنگ و انواع آن
- خلق آثار نقاشی با ابزار و مواد مختلف (مداد رنگی، آبرنگ، گواش، انواع چاپ دستی، ماژیک و...) به دو شیوه:

^{۲۲} برای آشنایی با مبانی هنرهای تجسمی می توان از هنرهایی چون عکاسی با موبایل هم استفاده کرد.

۱- بازنمایی واقعیت (عینی و ذهنی)

۲- انتزاعی

- خلق آثار نقاشی دیجیتال (با اپلیکیشن ها و نرم افزارهای ساده ی مناسب کودکان و نوجوانان مثل Paint و ...)
- خلق آثار نقاشی گروهی
- نقد آثار نقاشی
- نقاشی در تاریخ هنر و میراث فرهنگی ایران

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ و همراهی با فعالیت های کلاسی
- ارائه راهکارهایی برای تقویت مهارت مشاهده در کودکان و نوجوانان با استفاده از هنر نقاشی
- ارائه گزارشی درباره نظم، اصول و زیبایی های طبیعت و جستجوی مبانی هنرهای تجسمی در طبیعت و میراث هنری و فرهنگی
- ارائه گزارشی از به کارگیری ابزار و مواد مختلف در نقاشی، توسط کودکان و نوجوانان
- انجام تمرینات عملی نقاشی با موضوع رنگ
- انجام تمرینات عملی با انواع ابزار و مواد در نقاشی (مداد رنگی، آبرنگ، گواش، انواع چاپ دستی، ماژیک و...)
- انجام تمرینات عملی نقاشی به شیوه های بازنمایی واقعیت (عینی و ذهنی)
- انجام تمرینات عملی نقاشی به شیوه های انتزاعی
- انجام تمرینات عملی نقاشی با نرم افزارهای ساده مناسب کودکان و نوجوانان مانند paint و ...

تکالیف عملکردی:

- جستجو و تدوین راهکارهایی برای تقویت مهارت مشاهده در کودکان و نوجوانان با استفاده از هنر نقاشی
- تهیه گزارشی درباره نظم، اصول و زیبایی های طبیعت و جستجوی مبانی هنرهای تجسمی در طبیعت
- تهیه گزارشی از به کارگیری ابزار و مواد مختلف در نقاشی، توسط کودکان و نوجوانان
- انجام تمرینات عملی و خلق آثار هنری به شیوه های مختلف

فصل دوم: ساخت انواع کاردستی

- شناخت ابزار و مواد در کاردستی کودکان و نوجوانان
- کاردستی با دور ریختنی ها، کولاژ و شیوه های جفت و جور کاری (اسمبلاژ)
- ساخت عروسک و صورتک با مواد و شیوه های مختلف (با تاکید بر عروسک های محلی)
- کاردستی با انواع کاغذ (مانند ملبله کاغذ، اورینگامی، برش کاغذ و...)، مقوا، پارچه، پلاستیک و ...
- سفالگری به روش های مختلف

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ و همراهی با فعالیت های کلاسی
- ارائه گزارشی از به کارگیری ابزار و مواد مختلف در کاردستی، توسط کودکان و نوجوانان
- ساخت کاردستی با دور ریختنی ها، شیوه های کولاژ و جفت و جور کاری (اسمبلاژ)
- ساخت عروسک و صورتک با مواد و شیوه های مختلف (با تاکید بر عروسک های محلی)
- ساخت کاردستی با انواع کاغذ (مانند ملیله کاغذ، اورینگامی، برش کاغذ و ...)، مقوا، پارچه، پلاستیک و ...
- انجام کار عملی سفالگری به روش های مختلف

تکالیف عملکردی:

- انجام تمرینات عملی و خلق آثار هنری با موضوعات طرح شده در این فصل
- تهیه گزارشی از به کارگیری ابزار و مواد مختلف در کاردستی، توسط کودکان و نوجوانان

فصل سوم: آموزش نقاشی و کاردستی به دانش آموزان

- انتخاب محتوا و راهبردهای آموزش و ارزشیابی آن برای مباحث این سرفصل، متناسب با پایه دانش آموزان
- چگونگی ایجاد انگیزه، علاقه و نگرش مثبت نسبت به هنر نقاشی و کاردستی در دانش آموزان
- چگونگی تقویت مهارت مشاهده، ارتقا حس زیبایی شناسی، تخیل و خلاقیت در دانش آموزان
- چگونگی تقویت مهارت نقادی و خلق هنری در دانش آموزان
- چگونگی تربیت هنری دانش آموزان برای آشنایی، درک و دوستی با طبیعت و میراث فرهنگی/هنری

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- ارائه راهکارهایی برای ایجاد انگیزه، علاقه و نگرش مثبت نسبت به مباحث این سرفصل در دانش آموزان
- ارائه راهکارهایی برای تقویت مهارت مشاهده و ارتقاء حس زیبایی شناسی، تخیل و خلاقیت در دانش آموزان با استفاده از هنر نقاشی و کاردستی
- ارائه راهکارهایی برای تقویت مهارت نقادی و خلق هنری در دانش آموزان
- ارائه راهکارهایی برای آشنا ساختن و ایجاد دوستی دانش آموزان با طبیعت و میراث فرهنگی/هنری
- ارائه محتوا و راهبردهای آموزش آن برای بخشی از مباحث این سرفصل متناسب با پایه دانش آموزان

فعالیت عملکردی:

- تدوین راهکارهایی برای ایجاد انگیزه، علاقه و نگرش مثبت نسبت به هنر نقاشی و کاردستی در دانش آموزان
- تدوین راهکارهایی برای تقویت مهارت مشاهده و ارتقاء حس زیبایی شناسی، تخیل و خلاقیت در دانش آموزان با استفاده از هنر نقاشی و کاردستی
- تدوین راهکارهایی برای تقویت مهارت نقادی و خلق هنری در دانش آموزان

- تدوین راهکارهایی برای آشنا ساختن و ایجاد دوستی دانش آموزان با طبیعت و میراث فرهنگی/هنری
- جستجوی محتوا و راهبردهای آموزش آن برای بخشی از مباحث این سرفصل متناسب با پایه دانش آموزان

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم (توضیح مفاهیم، رسم اشکال، استفاده از اسلایدهای آموزشی و مشاهده فیلم و انیمیشن های آموزشی) در مباحث به همراه مشارکت دانشجویان در نقد و تحلیل و پاسخ به پرسش های طرح شده است. همچنین استفاده از شیوه های مشارکتی برای درک عمیق تر و بکارگیری مباحث درسی در موقعیت های واقعی تدریس لازم است. انجام فعالیت های عملی طراحی شده در محیط کارگاه و تحلیل نتایج و کاربرد آن در زندگی مورد نظر است. توجه به استفاده از رویکردهای نوین آموزش هنر در ارائه درس و تکالیف یادگیری و عملکردی قطعاً باید مورد توجه قرار گیرد. هم چنین ارائه دروس و تکالیف در راستای آشنایی هرچه بیشتر دانشجویان با تربیت هنری طراحی شود.

بهره گیری از فرصت های یادگیری غیر مستقیم و خارج از محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه های مطالعه فردی برای ارائه بخشی از مباحث درسی به صورت گزارش، تهیه گزارش کار از فعالیت عملی انجام شده در کارگاه و نیز انجام نمونه های عملی خلاق است. همچنین ضروری است فرصت های یادگیری غیرمستقیم دیگری مانند گردش در طبیعت و بازدید از نمایشگاه های مختلف مرتبط با محتوای درس را تدارک دید.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- صلواتیان، محمد حسین (۱۳۹۳). راز نقاشی های قشنگ (مجموعه ۲۰ جلدی). مشهد: به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)
- واثقی، مینو (۱۳۹۵). آموزش هنر نقاشی و کاردستی. تهران: انتشارات فاطمی
- سهرابی، امیر (۱۳۹۴). عروسک های نوروزی. تهران: مرکز میراث ناملموس تهران و سازمان میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری
- مجموعه کتاب های با هم بسازیم جلد ۱ تا ۴. تهران: انتشارات نغمه نو اندیش
- عظیمی، هدی و محمدی، محمد هادی (۱۳۹۳). عروسک های انگشتی راهی به سوی قصه گوئی، بازی و خلاقیت. تهران: مؤسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان

منابع فرعی:

- حقیقی، هرمز (۱۳۹۷). عروسک های متحرک. تهران: هورخش
- رایبسون، نیک (۱۳۹۲). هنر کاغذ و تا. ترجمه: مهرک ایروانلو. تهران: انتشارات آوند دانش

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی پایانی: (برگزاری ژوژمان) ۴ نمره

ارزشیابی فرآیند: (مشارکت و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده) ۸ نمره

ارزیابی پوشه کار: (مجموعه تکالیف عملکردی) ۸ نمره

نکات مهم:

- ترتیب مطالب در فصل های مختلف صرفاً جنبه تاکید بر محتوا دارد و تقدم و تاخر و یا ادغام مباحث، با توجه به نظر استاد صورت می پذیرد.
- زیبایی شناسی، مذاقه در طبیعت و الهام گرفتن از آن، توجه به حفظ میراث فرهنگی و محیط زیست، پرورش مهارت مشاهده، تخیل و خلاقیت در مباحث مختلف این سرفصل، به طور جدی مورد توجه قرار گیرد.
- خلق فرصت های یادگیری فردی و گروهی، مورد تاکید است.
- در ارائه مباحث و تکالیف، هنر و میراث فرهنگی ایران و اقوام/ بوم های مختلف، مورد توجه قرار گیرد.
- بازدید از مراکز هنری مرتبط با مباحث این سرفصل، برنامه ریزی گردد.

سرفصل درس «روان شناسی تحولی کودک و نوجوان»

۱. معرفی درس و منطق آن:

قصه رشد و تحول انسان، تصویری شورانگیز از حیات در فرایند شدن است. این قصه از تولد تا مرگ، پیچیدگی روزافزون موجودی به نام انسان را آشکار می کند. رشد، تغییر قابلیت های انسان است که از لحظه لقاح شروع می شود و تا آخر عمر ادامه می یابد. روان شناسی رشد و تحول انسان در ابتدا به مطالعه شیرخواران و کودکان اختصاص داشت، سپس به مطالعه مقاطع دیگر زندگی مانند نوجوانی و سالمندی تصری یافت و اکنون تمامی گستره عمر از تولد تا مرگ را مورد بررسی قرار می دهد. دانش روان شناسی رشد به معلمان کمک می کند تا متناسب با ویژگی های رشدی دانش آموزان، انتظارات متناسبی را از آنان در حوزه های جسمی، شناختی، هیجانی و اجتماعی شکل بدهند. هم چنین، نسبت به اختلال در مسیر رشد دانش آموزان حساس باشند و اقدامات لازم را بعمل آورند. دانش روان شناسی رشد، توصیه ها و آموزش های کاربردی برای تسهیل رشد کودکان و نوجوانان در خانه و مدرسه ارائه می دهد که آگاهی دانشجو معلمان از این توصیه ها راهگشا خواهد بود.

مشخصات درس	نام درس به فارسی: روان شناسی تحولی کودک و نوجوان نام درس به انگلیسی: <i>Developmental psychology of Child and adolescent</i>
نوع درس: نظری	پایمدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:
تعداد واحد: ۳	۱- با مبانی رشد و نقش وراثت و محیط در رشد و تحول انسان آشنایی پیدا می کند.
تعداد ساعت: ۴۸	۲- از ویژگی های رشد جسمانی، شناختی، هیجانی و اجتماعی کودکان از لقاح تا تولد و از تولد تا ورود به دبستان آگاهی پیدا می کند و عوامل تسهیل کننده و تهدید کننده رشد کودکان را تشخیص می دهد.
شایستگی کلیدی:	۳- ضمن آگاهی از ویژگی های رشد بهنجار در دانش آموزان دوره ابتدایی، نسبت به نابهنجاری ها و عوامل تهدید کننده رشد دانش آموزان حساس است و در صورت مشاهده، اقدامات حمایت کننده انجام می دهد.
موضوعی ck	۴- ویژگی های رشد در دوره نوجوانی را بخوبی می شناسد و رشد بهنجار دانش آموزان دوره اول و دوم متوسطه را مورد توجه قرار می دهد. نسبت به نابهنجاری ها و عوامل تهدید کننده رشد دانش آموزان حساس است و در صورت مشاهده، اقدامات حمایت کننده انجام می دهد.
پیش نیاز: روان شناسی عمومی	
استاد متخصص برای تدریس: اساتید رشته روان شناسی و مشاوره/ علوم تربیتی	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: کلیات

- رشد انسان: حوزه ای علمی، کاربردی و میان رشته ای

- مباحث اساسی در رشد

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت فعال در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

فصل دوم: مبانی رشد

- مبانی ژنتیکی و محیطی

- رشد پیش از تولد، تولد و نوزاد

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت فعال در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

فصل سوم: رشد در سنین پیش از مدرسه

- رشد در نوباوگی و نوپایی (۲ سال اول زندگی)

- رشد در اوایل کودکی ۲ تا ۶ سالگی

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت فعال در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

فصل چهارم: رشد در اواسط کودکی (۶ تا ۱۱ سالگی)

رشد جسمانی:

- رشد بدن

- مشکلات سلامتی رایج

- رشد حرکتی و بازی

رشد شناختی:

- نظریه پیازه: مرحله عملیات عینی

- پردازش اطلاعات

- تفاوت های فردی در رشد ذهنی

- رشد زبان

- یادگیری در مدرسه

رشد هیجانی و اجتماعی:

- نظریه اریکسون: سخت کوشی در برابر احساس حقارت

- خود آگاهی
- رشد هیجانی
- رشد اخلاقی
- روابط با همسالان
- دسته بندی جنسیتی
- تاثیرات خانواده
- مشکلات رایج رشد

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت فعال در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

فصل پنجم: رشد در نوجوانی

رشد جسمانی:

- برداشت هایی از نوجوانی
- بلوغ جنسی: انتقال جسمانی به بزرگسال
- تاثیر روانی رویدادهای بلوغ جنسی
- مسائل تندرستی

رشد شناختی:

- نظریه پیازه: مرحله عملیات صوری
- دیدگاه پردازش اطلاعات
- پیامدهای تفکر انتزاعی
- تفاوت های جنسیتی در توانایی های عقلانی
- یادگیری در مدرسه
- تفاوت های جنسی در توانایی های عقلانی
- یادگیری در مدرسه

رشد هیجانی و اجتماعی:

- نظریه اریکسون: هویت در برابر سردرگمی هویت
- خود پرورانی
- رشد اخلاقی
- نقش یا بی جنسی

- خانواده

- روابط با همسالان

- مشکلات رشد

تکالیف یادگیری: مطالعه منابع درسی و شرکت فعال در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: دانشجویان به جستجو و ارائه فیلم های آموزشی در ارتباط با محتوای فصل می پردازند و یادگیری مفاهیم درسی را به صورت توضیح روی محتوای فیلم آموزشی نشان می دهند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری:

تدریس استاد همراه با ارائه فیلم های آموزشی، مشاهده کودکان در گروه های سنی مختلف توسط دانشجویان و ارائه گزارش از ویژگی های رشدی آنان به کلاس درس، مطالعه منظم منابع درسی و شرکت در مباحث کلاسی توسط دانشجویان

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- ۱- برک، لورا. (آخرین سال انتشار). روان شناسی رشد: از لقاح تا کودکی. جلد اول. ترجمه یحیی سید محمدی (آخرین سال انتشار). تهران: نشر ارسباران
- ۲- برک، لورا. (آخرین سال انتشار). روان شناسی رشد روان شناسی رشد: از نوجوانی تا پایان عمر. جلد دوم. ترجمه یحیی سید محمدی. (آخرین سال انتشار). تهران: نشر ارسباران
- ۳- پاپالیا، د. ا.، وندکاس الدز، س.، فلدمن، ر.، د. (آخرین سال انتشار). روان شناسی رشد و تحول انسان. ترجمه عرب فهستانی، د.، آوادیسینس، ه.، سهرابی، ح.، ر.، داورپناه، ف.، و حیات روشنایی، ا. (آخرین سال انتشار). تهران: انتشارات رشد.

منابع فرعی:

- ۱- رایس، فیلیپ. (آخرین سال انتشار). رشد انسان، روان شناسی رشد از تولد تا مرگ. ترجمه مهشید فروغان. تهران: انتشارات ارجمند
- ۲- منصور، محمود. (آخرین سال انتشار). روان شناسی ژنتیک، تحول روانی از تولد تا پیری. تهران: انتشارات سمت
- ۳- منصور، محمود. و دادستان، پریخ. (آخرین سال انتشار). روانشناسی ژنتیک ۲، از روان تحلیل گری تا رفتار شناسی. تهران: انتشارات رشد

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیش نیاز در این درس، ارزشیابی آغازین قبل از شروع فعالیت های آموزشی انجام می گیرد.

ارزشیابی تکوینی: ارزشیابی تکوینی براساس عملکرد دانشجو در آزمون های میان ترم و همچنین میزان حضور و مشارکت فعال وی در کلاس انجام می شود (۸نمره)

ارزشیابی پایانی: بر اساس عملکرد دانشجو در آزمون مباحث نظری پایان نیمسال (بازپاسخ، بسته پاسخ و یا ترکیبی) خواهد بود (۱۰ نمره)

کارپوشه: تهیه و ارائه فیلم های آموزشی همراه با تحلیل آن (۲ نمره)

سرفصل درس «متون نثر داستانی معاصر»

۱. معرفی درس و منطق آن

این درس، دانشجویان را با داستان معاصر و انواع آن، نثر متون داستانی معاصر و ویژگی های آن آشنا می نماید. مطالعه و بررسی متون نثر داستانی معاصر فارسی، نقش تعیین کننده ای در آشنایی سازنده دانشجویان با آثار نویسندگان معاصر دارد و مشارکت پذیری آنان را در تحلیل و ارزیابی آثار افزایش می دهد. در این درس، دانشجو معلمان شناخت نسبی از سیر تطور نثر داستانی معاصر فارسی، چگونگی پیدایی رمان و داستان کوتاه، داستان نویسان و نثر آفرینان معاصر به دست می آوردند. آشنایی دانشجویان با ویژگی های زبانی و فکری و عناصر سازنده آثار داستانی، می تواند دست مایه فهم و درک بیش تری را فراهم کند. در این درس، داستان های برخی از شخصیت های ادبی، بررسی، تحلیل، و ارزیابی می شود.

<p>نام درس به فارسی: متون نثر داستانی معاصر نام درس به انگلیسی: Contemporary Fiction prose texts</p>	<p>مشخصات درس نوع درس: نظری</p>
<p>پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:</p>	<p>تعداد واحد: ۲</p>
<p>بود:</p>	<p>تعداد ساعت: ۳۲ ساعت</p>
<p>۱- پیشینه جریان تاریخی و ادبی داستان، نثر داستانی معاصر و ویژگی های ساختاری و درون مایه آن ها را بشناسد.</p>	<p>شایستگی کلیدی: موضوعی پیش نیاز: ندارد</p>
<p>۲- متن های داستانی دوره معاصر را روان و با لحن مناسب بخواند و اطلاعات آشکار آن ها را درک و شاخص های نثر داستانی فارسی را شناسایی کند و در این باره توضیح دهد.</p>	<p>تخصص مورد نیاز برای تدریس: دکترای زبان و ادبیات فارسی</p>
<p>۳- ویژگی های زبانی، ساختاری، ادبی و فکری به کار رفته در آثار بزرگ داستانی را با اثری مشابه از نظر قلمرو زبانی، ادبی و فکری، مقایسه و وجوه تشابه و تمایز هر یک را بیان کند.</p>	
<p>۴- با الگوپذیری از نثر داستانی نویسندگان بزرگ معاصر، بتواند داستانی کوتاه بنویسد.</p>	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: معرفی، اهمیت، تاریخچه، ویژگی و جریان شناسی داستان و نثر داستانی معاصر و انواع آن

- معرفی و اهمیت داستان و نثر داستانی معاصر
- تاریخچه و تطور نثر داستانی معاصر فارسی

- آشنایی با جریان فکری، هنری و فرهنگی انواع نثر داستانی معاصر، از پیدایی و اوج تا فرود، علل و عوامل شکل‌گیری آن‌ها
- عناصر داستان و ویژگی‌های ساختاری و درون‌مایه نثر داستان معاصر
- انواع نثر داستانی معاصر: رمان، داستان بلند، داستان کوتاه
- پیشاهنگان داستان نویسی معاصر

فعالیت یادگیری: بحث گروهی درباره عناصر داستانی در داستان‌های معاصر

تکالیف عملکردی: انتخاب یک گزارش در راستای نثر داستانی معاصر و طرح در کلاس

فصل دوم: معرفی برخی از داستان‌نویسان معاصر و بررسی و تحلیل آثار ایشان

- آماده‌سازی برگزیده‌ای از آثار نویسندگان: جمال‌زاده، صادق هدایت، بزرگ علوی، صادق چوبک، جلال آل احمد، سیمین دانشور، محمود دولت‌آبادی، هوشنگ گلشیری، نادر ابراهیمی، هوشنگ مرادی کرمان، مصطفی مستور، رضا امیرخانی و بررسی و تحلیل و ارزیابی آثار شاخص آن‌ها

فعالیت یادگیری: بحث درباره سبک نویسندگان معاصر در داستان نویسی

تکالیف عملکردی: استخراج کاربردهای زبان عامه از نثر داستانی آثار نویسندگان برگزیده و تدوین برابره‌های آن در زبان معیار

نوشتار، تحلیل یکی از داستان‌های نویسندگان، نوشتن یک داستان کوتاه با الگویذیری از داستانی از داستان‌نویسان بزرگ ایرانی

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- بهره‌گیری از راهبرد یادگیری کارگروهی و فعالیت‌های عملی مشارکتی
- خواندن متن داستان با لحن مناسب و رفع اشکالات زبانی و بیانی خوانش‌ها
- آفرینش یک داستان کوتاه با موضوع روز
- مطالعه مقالاتی درباره نثر داستانی و عناصر و ویژگی‌های ضروری داستان نویسی و ارائه گزارش آن در کلاس

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی

- پاینده، حسین، (۱۳۹۶)، داستان کوتاه در ایران (جلد ۳)، تهران: نیلوفر

منابع فرعی

- ۱- میرعابدینی، حسن (۱۳۷۷)، صد سال داستان نویسی در ایران، (۴ جلد) تهران: انتشارات چشمه
- ۲- میرصادقی، جمال (۱۳۸۶)، ادبیات داستانی، تهران: انتشارات سخن
- ۳- سرشار، محمدرضا (۱۳۹۰)، ادبیات داستانی ایران پس از انقلاب اسلامی، تهران: انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- ۴- میرعابدینی، حسن (۱۳۸۶)، فرهنگ داستان‌نویسان ایران از آغاز تا امروز، تهران: نشر چشمه
- ۵- بالایی، کریستف-کویی پرس، میشل (۱۳۸۷)، سرچشمه‌های داستان کوتاه فارسی، ترجمه احمد کریمی حکاک، تهران: معین-انجمن ایران شناسی فرانسه.

۶- سپانلو، محمدعلی (۱۳۶۲)، نویسندگان پیشرو ایران (مروری بر قصه نویسی، رمان نویسی، نمایشنامه نویسی و نقد ادبی) تهران: انتشارات زمان

۷- ذوالفقاری، حسن، (۱۳۹۱)، چهل داستان کوتاه ایرانی از چهل نویسنده معاصر، تهران: نیما

۸- تسلیمی، علی (۱۳۸۳)، گزاره هایی در ادبیات معاصر ایران (داستان)، تهران: نشر اختران

۹- کامشاد، حسن (۱۳۸۲)، پایه گذاران نثر جدید فارسی، تهران: نشر نی

۱۰- شیری، قهرمان (۱۳۸۶)، مکتب های داستان نویسی در ایران، تهران: نشر چشمه

۱۱- پارسانسب، محمد (۱۳۹۴)، کتابشناسی تحلیلی ادبیات داستانی، تهران: انتشارات دانشگاه خوارزمی

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی تکوینی: فعالیت یادگیری و تکالیف عملکردی و شرکت در مباحث کلاس ۵ نمره

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری ۱۵ نمره

سرفصل درس «کارگاه خوشنویسی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

خوشنویسی از جمله هنرهای سنتی ایرانیان است که از دیرباز در این سرزمین وجود داشته و هر بیننده ای را مجذوب زیبایی خود می کند. اما زیبایی و جنبه تزئینی خط تنها یک بعد این هنر است و بعد دیگر آن خوش خطی و خوانایی است که لازمه ارتباط در جامعه است. متأسفانه امروزه در بین جوانان و نوجوانان ما، کمتر افراد خوش خط دیده می شوند و بدخطی یکی از معضلاتی است که در مدارس ما و در بین دانش آموزان وجود دارد و حتی گاهی معلمان را نیز برای تصحیح برگه های امتحان دانش آموزان دچار مشکل می کند. این در حالی است که در گذشته توجه به خط و خوانایی و زیبایی آن از موارد آموزشی مهم بوده است که امروزه در بین برنامه های مختلف مدارس به دست فراموشی سپرده شده است. از آنجا که خط و خوشنویسی نیاز روزمره افراد در جامعه است، لذا باید بیش از این در مدارس مورد توجه قرار گیرد و حتی به صورت یک درس مستقل در مدارس آموزش داده شود.

نام درس به فارسی: کارگاه خوشنویسی نام درس به انگلیسی: Calligraphy Workshop	مشخصات درس
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	نوع درس: کارگاهی
بود:	تعداد واحد: ۱
<ul style="list-style-type: none">• با شناخت خط تحریری نستعلیق، قواعد ساختاری، مراحل شکل گیری و شیوه یادگیری و یاددهی آن، این خط را با مهارت بنویسد.• زیبایی شناسی خوشنویسی را تبیین و تحلیل کند.• خوشنویسی تحریری و قواعد آن را با موفقیت به دانش آموزان آموزش دهد.	تعداد ساعت: ۴۸
	شایستگی کلیدی: موضوعی
	پیش نیاز: -
	استاد متخصص برای تدریس: دارای
	مدرک ممتاز و بالاتر از انجمن خوشنویسان

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: کلیات

- آشنایی با کلیات خوشنویسی و انواع
- ضرورت و اهمیت آموزش خوشنویسی
- زیبایی شناسی خوشنویسی

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ، شرکت و تعامل در مباحث درسی
- ارائه گزارش و کنفرانس درباره موضوعات فصل

- بررسی منابع نوشتاری و تصویری

تکالیف عملکردی:

- تهیه گزارش و کنفرانس درباره موضوعات فصل

- بررسی منابع نوشتاری و تصویری

فصل دوم: خوشنویسی تحریری نستعلیق

- قواعد سطر و سطر نویسی و خط زمینه
- حروف و کلمات و جایگاه آنها در سطر
- اتصالات بر مبنای حروف و کلمات
- گروه بندی و معرفی اتصالات همسان و هم شکل (مثلا حروف ب پ ت ث ی ن که در اتصالات ابتدا و وسط در کلمات شکل یکسانی دارند)
- قواعد سطر در ترکیب حروف و کلمات
- سطر نویسی بر مبنای حروف و کلمات
- ترکیب سطر و صفحه (قرار دادن سطور مختلف و صفحه آرایبی در یک کادر مشخص با فرم بندی های متنوع)

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ ، تعامل در مباحث درسی
- تمرین عملی حروف و کلمات آموزش داده شده
- تمرین عملی نوشتار سطر
- تمرین عملی نوشتار و ترکیب در یک صفحه

تکالیف عملکردی:

- انجام تمرین های عملی برای درک و شناخت کامل مباحث و ارائه در کلاس

فصل سوم: آموزش خوشنویسی تحریری به دانش آموزان

- انتخاب محتوا و راهبردهای آموزش و ارزشیابی آن برای مباحث این سرفصل متناسب با پایه دانش آموزان
- چگونگی ایجاد انگیزه در دانش آموزان
- چگونگی ایجاد علاقه و نگرش مثبت نسبت به هنر خوشنویسی در دانش آموزان
- چگونگی تقویت مهارت مشاهده و ارتقا حس زیبایی شناسی، تخیل و خلاقیت دانش آموزان

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- ارائه راهکارهایی برای ایجاد انگیزه در دانش آموزان
- ارائه راهکارهایی برای ایجاد علاقه و نگرش مثبت نسبت به مباحث این سرفصل در دانش آموزان
- ارائه راهکارهایی برای تقویت مهارت مشاهده و ارتقاء حس زیبایی شناسی، تخیل و خلاقیت در دانش آموزان با استفاده از هنر خوشنویسی
- ارائه محتوا و راهبردهای آموزش آن برای بخشی از مباحث این سرفصل متناسب با پایه دانش آموزان

تکالیف عملکردی:

- تدوین راهکارهایی برای ایجاد انگیزه در دانش آموزان
- تدوین راهکارهایی برای ایجاد علاقه و نگرش مثبت نسبت به هنر خوشنویسی در دانش آموزان
- تدوین راهکارهایی برای تقویت مهارت مشاهده و ارتقاء حس زیبایی شناسی، تخیل و خلاقیت در دانش آموزان با استفاده از هنر خوشنویسی
- جستجوی محتوا و راهبردهای آموزش آن برای بخشی از مباحث این سرفصل متناسب با پایه دانش آموزان

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم (توضیح مفاهیم، رسم اشکال، استفاده از اسلایدهای آموزشی و مشاهده فیلم و انیمیشن های آموزشی) در مباحث به همراه مشارکت دانشجویان در نقد و تحلیل و پاسخ به پرسش های طرح شده است. همچنین استفاده از شیوه های مشارکتی برای درک عمیق تر و بکارگیری مباحث درسی در موقعیت های واقعی تدریس لازم است. انجام فعالیت های عملی طراحی شده در محیط کارگاه و تحلیل نتایج و کاربرد آن در زندگی مورد نظر است.

بهره گیری از فرصت های یادگیری غیر مستقیم و خارج از محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه های مطالعه فردی برای ارائه بخشی از مباحث درسی به صورت گزارش، تهیه گزارش کار از فعالیت عملی انجام شده در کارگاه و نیز انجام نمونه های عملی خلاق است. همچنین ضروری است فرصت های یادگیری غیرمستقیم دیگری مانند بازدید از موزه ها و نمایشگاه های مختلف مرتبط با محتوای درس را تدارک دید.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

• اثباتی، محمدحسن (۱۳۸۷). شیوه نو در آموزش خط تحریری (ریز) از نستعلیق تا شکسته ویژه معلمان و دانش آموزان. تهران: گریفین

• کتب تمرینی و روزآمد خوشنویسی تحریری با نظر استاد درس

• فضایی، حبیب الله (۱۳۹۰). اطلس خط. تهران: سروش

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: اخذ نوشتار خوشنویسی تحریری از دانشجو معلمان جهت تعیین سطح اولیه

ارزشیابی پایانی: تا ۴ نمره برای مباحث نظری طرح شده در کلاس

ارزشیابی فرآیند: (عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها) ۸ نمره

ارزیابی پوشه کار: (مجموعه تکالیف عملکردی) ۸ نمره

نکات مهم:

• ترتیب مطالب در فصل های مختلف صرفاً جنبه تاکید بر محتوا دارد و تقدم و تاخر و یا ادغام مباحث با توجه به نظر استاد صورت می پذیرد.

• مباحث زیبایی شناسی خوشنویسی، طرح و بررسی گردد.

• مشارکت در رویدادهای خوشنویسی روز و بازدید از مراکز هنری مرتبط مورد توجه قرار گیرد.

سرفصل درس « مقدمه ای بر مبانی نظری فرهنگ »

۱. معرفی درس و منطق آن:

تربیت در خلأ محقق نمی شود، بلکه در فضای فرهنگی و اجتماعی (خانه، مدرسه، جامعه، فضای رسانه های نوین) و در تعامل با دیگران (به ویژه همسالان) انجام می شود و با در نظر گرفتن محیط فرهنگی است که می توان تصویر جامع، همه جانبه و دقیقی از عوامل، عناصر و متغیرهای مرتبط با تربیت مترئیان ترسیم نمود و واقع گرایانه و کاربردی محور؛ مدیریت و رهبری امور تربیتی را در فضاهای آموزشی و پرورشی به ویژه مدارس که قرار است نهادی فرهنگی و تربیتی و مولد سرمایه انسانی در محله باشند، مورد مطالعه قرار داد. مربی که مسائل فرهنگی را درک می کند و به اهمیت فرهنگ و امور فرهنگی واقف است، به دنبال اعتلای فرهنگ بومی (اسلامی-ایرانی) جامعه مخاطب خویش بر می آید و به دور از هر گونه تعصب، با رویکردی علمی، در جهت احیای ارزش های اصیل ایرانی و اسلامی و تقویت هویت ملی و دینی مترئیان تلاش خواهد نمود. در این درس تلاش می شود زمینه های لازم برای دانشجو-مربی امور تربیتی ایجاد شود تا بتواند در جمع کلاسی و در کنار همکلاسی هایش، به مراتبی از دانایی و توانایی لازم، بینش تخصصی، قوه تشخیص و بصیرت و دور اندیشی حرفه ای دست یابد.

مشخصات درس	نام درس به فارسی: مقدمه ای بر مبانی نظری فرهنگ
نوع درس: نظری	نام درس به انگلیسی: <i>An Introduction to the Theoretical Principals of Culture:</i>
تعداد واحد: ۲	پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:
تعداد ساعت: ۳۲	۱- تعاریف اصطلاحات فرهنگی را بیان نماید.
شایستگی کلیدی:	۲- مختصات فرهنگ ایرانی-اسلامی و برخی از دیگر فرهنگ ها از جمله فرهنگ غرب را بشناسد.
موضوعی	۳- مسائل تربیتی را با رویکرد فرهنگی، شناسایی، تجزیه و تحلیل نماید.
پیش نیاز: -	۴- با در نظر گرفتن تحولات فرهنگی و با بهره گیری از تفکر راهبردی، مسائل تربیتی نظام های آموزش و پرورش (به ویژه ایران) را فهم، بررسی و مقایسه نماید.
استاد متخصص برای تدریس: علوم اجتماعی / مطالعات فرهنگی	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول:

- تعریف فرهنگ و نظریه فرهنگ

- فرهنگ پذیری، خرده فرهنگ، سرمایه فرهنگی، اشاعه فرهنگی، هوش فرهنگی

- بازتولید فرهنگی تبادل فرهنگی، هم افزایی فرهنگی، تهاجم فرهنگی

- ویژگی های فرهنگ

- سطح بندی فرهنگ از دیدگاه شاین

- عناصر و روابط درونی نظام فرهنگ

تکالیف یادگیری: هر یک از دانشجویان یک مقاله علمی با موضوعات فرهنگی و تربیتی را که به تأیید مدرس رسیده باشد را خلاصه سازی می نمایند و در پایان نظرات تحلیلی- راهبردی خود را نیز به آن می افزایند.

تکالیف عملکردی: هر دانشجو-مربی، مقاله خلاصه شده را در عرض حدود ده دقیقه در کلاس ارائه می دهد. این ارائه می تواند با بهره گیری از نرم افزارهایی همچون پاورپوینت و در قالب اسلاید، موشن گرافی و اینفوگرافی انجام شود.

فصل دوم:

- آشنایی با برخی از نظریات فرهنگی کلاسیک غرب

- فرهنگ در نظریه های مختلف جامعه شناختی

- پسا مدرنیسم و فرهنگ پسامدرن

- چالش های بین فرهنگی

- جهانی شدن و فرهنگ

تکالیف یادگیری: الف) مطالعه یک مسأله فرهنگی موجود در جامعه و تلاش در جهت یافتن راه حل برای آن، با بهره گیری از یک یا چند نظریه فرهنگی (ب) دانشجو مربی با رویکرد فرهنگی، وضعیت تربیتی دانش آموزان مدارس کشور را مورد ارزیابی قرار دهند.

تکالیف عملکردی: الف) ارائه تحلیل فرهنگی و تربیتی یک مسئله اجتماعی با بهره گیری از یک یا چند نظریه فرهنگی در کلاس (ب) معرفی تکنیک های تربیتی خلاقانه با رویکرد فرهنگی در جهت تحقق مراتبی از حیات طیبه در مدرسه

فصل سوم:

- آشنایی با ویژگی های فرهنگ اسلامی-ایرانی، و دیگر فرهنگ ها(به ویژه فرهنگ غرب) و به تبع آن، شناسایی ویژگی ها و مشخصه های متفاوت فرهنگی

- فرهنگ عمومی

- دیدگاه و نظرات امام خمینی، شهید مطهری و مقام معظم رهبری در خصوص فرهنگ

تکالیف یادگیری: بررسی تحولات فرهنگی و چالش های موجود در یکی از عناصر سبک زندگی کشور و ارائه تحلیل راهبردی و راهکارهای عملیاتی در جهت ارتقای وضع موجود

تکالیف عملکردی: ارائه فکر نوشت در کلاس با هدف ارائه تصویری واقع گرایانه و دقیق از وضعیت فرهنگی جامعه، با ارائه راهکارهای راهبردی برای ارتقای فرهنگی جامعه(از جمله شناسایی نقاط قوت ضعف و قوت و فرصت ها و تهدیدهای فرهنگی - بومی و بیگانه- موجود در سطوح محلی، ملی و بین المللی) به ویژه با در نظر گرفتن این که مربی امور تربیتی می تواند در مدرسه با

بهره گیری از ظرفیت سرمایه انسانی در دسترس (دانش آموزان، همکاران فرهنگی و اولیا) در جهت تحقق مراتبی از حیات طیبه در محیط مدرسه نقش آفرینی نماید.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

استفاده از روش سازنده گرایی اجتماعی/ پرورش تفکر انتقادی، خلاق و مراقبتی / تشکیل و فعال سازی تیم های شبکه محور مباحثه محور دانشجویی در کلاس که یافته های علمی خود را به اشتراک می گذارند/ با تشکیل و راه اندازی تیم های دانشجویی در هر کلاس؛ هر دانشجو در یک تیم کلاسی قرار می گیرد. اعضای تیم، یک سرتیم انتخاب می کنند. سرتیم با همفکری اعضا، وظایف خود و هر یک از اعضا را در انجام پروژه های کلاسی تعیین و بر آن نظارت می نماید. مسئولیت حسن انجام وظایف تیم بر عهده سرتیم می باشد. نمره هر تیم به کلیه دانشجویان آن تیم تعمیم داده می شود.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

۱- روح الامینی، محمود (۱۳۹۴). زمینه فرهنگ شناسی، انتشارات عطار، چاپ یازدهم.

منابع فرعی:

- ۱- سایت مقام معظم رهبری
- ۲- بنیانیان، حسن (۱۳۸۶). فرهنگ توسعه در ایران، انتشارات امیر کبیر.
- ۲- صالحی امیری، سید رضا (۱۳۹۵). مفاهیم و نظریه های فرهنگی، نشر ققنوس.
- ۳- اسمیث، فیلیپ (۱۳۹۶). درآمدی بر نظریه فرهنگی، دفتر پژوهش های فرهنگی، چاپ پنجم.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیشیناز در این درس قبل از شروع فعالیت های آموزشی انجام می گیرد.

ارزشیابی تکوینی: ارائه های کلاسی (در قالب سخنرانی، برگزاری کارگاه آموزشی و ... در کلاس با بهره گیری از نرم افزارهایی همچون پاور پوینت، موشن گرافی و اینفوگرافی و ..) ۵ نمره

ارزشیابی پایانی: (آزمون مکتوب) ۱۵ نمره

سرفصل درس «سبک زندگی اسلامی-ایرانی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

سبک زندگی شامل مجموعه رفتارها و الگوهای کنش هر فرد که معطوف به ابعاد هنجاری و معنایی زندگی اجتماعی است اطلاق می‌شود و نشان‌دهنده کم و کیف نظام باورها و کنش‌های فرد است. به عبارتی سبک زندگی بر ماهیت و محتوای خاص تعاملات و کنش‌های اشخاص در هر جامعه دلالت دارد و مبین اغراض، نیت، معانی و تفاسیر فرد در جریان عمل روزمره و زندگی روزانه است. سبک زندگی، پایه و اساس فهم شرایط فرهنگی موجود و تحولات پیش رو در این حوزه تلقی می‌شود و نشان می‌دهد که در بطن ارزش‌های موجود در خرده‌نظام فرهنگی چه می‌گذرد. در واقع با به کارگیری مفهوم سبک زندگی و تعمق در آن می‌توان از هنجارهای پنهان در اذهان، باورها و رفتارهای مردم یک جامعه، سر درآورد و از جهت‌گیری‌ها و الگوهای موجود یا در حال شکل‌گیری، تفسیر واقع‌بینانه‌ای ارایه کرد.

سبک زندگی ایرانی-اسلامی برگرفته از حیات طیبه اسلامی و مبتنی بر توجه به تولید و آسایش همراه با احسان به دیگران است. این سبک از روش‌های زندگی که بایستی از طریق نظام تعلیم و تربیت در دانش‌آموزان نهادینه شود، مستلزم آن است که به صورت گسترده و برای تمامی دانش‌جو معلمان آموزش داده شود. دانش‌جو معلمان رشته تحصیلی امور تربیتی به لحاظ آن که در شکل‌گیری نظام تربیتی دانش‌آموزان نقش اساسی تری دارند، در زمینه یادگیری این نوع از سبک زندگی، بایستی تلاش بیشتری کنند و در توسعه آن اهتمام بورزند. این واحد درسی در نظر دارد ضمن آشنایی دانش‌جو معلمان با اصول و مبانی سبک زندگی اسلامی-ایرانی، روش‌های آموزش و توسعه آن را نیز آموخته و با مهارت و شایستگی، آن را گسترش دهند.

نام درس به فارسی: سبک زندگی اسلامی-ایرانی	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: <i>Islamic & Iranian Life Style</i>	نوع درس: نظری
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانش‌جو معلم قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۲
۱- مفهوم سبک زندگی اسلامی-ایرانی را در نقشه مفهومی زندگی ترسیم نماید.	تعداد ساعت: ۳۲
۲- نقاط قوت و ضعف نظریه‌های غربی درباره سبک زندگی اسلامی-ایرانی را تحلیل نماید.	شایستگی کلیدی: موضوعی
۳- استدلال‌های لازم برای تبیین سبک زندگی اسلامی-ایرانی در برابر سبک زندگی غربی را بیان نماید.	پیش‌نیاز: -
۴- اصول و عناصر سبک زندگی اسلامی-ایرانی را تحلیل کند.	استاد متخصص برای
۵- آسیب‌ها و موانع اجرای سبک زندگی اسلامی-ایرانی را تحلیل و تبیین نماید.	تدریس: مشاوره، روانشناسی
	دینی، جامعه‌شناسی

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: کلیات و چستی‌شناسی

- مفهوم سبک زندگی
- الگوهای مختلف سبک زندگی
- فرهنگ و سبک زندگی
- ویژگی‌های سبک زندگی اسلامی-ایرانی

- ارزشهای مورد توجه اسلام برای شکل‌گیری سبک زندگی

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- ترسیم نقشه مفهومی سبک زندگی اسلامی-ایرانی

فصل دوم: ارزیابی نظریه‌ها و دیدگاه‌ها نسبت به سبک زندگی

- سبک زندگی در آثار اندیشمندان غربی

- تورستون ویلن

- فراغت خودنماپانه
- مصرف تظاهری
- طبقه تن آسا
- پدیده مد
- تجمل‌گرایی زنان
- نحوه انتقال سبک زندگی

- جورج زیمل و سبک زندگی

- فرایند انتخاب سبک زندگی

- روابط سبک زندگی، مصرف، دین و سبک زندگی در اندیشه زیمل

- ماکس وبر

- آلفرد آدلر

- پیر بوردیو

- آنتونی گیدنز

- مقایسه نظریه‌های نظریه پردازان غربی

- آثار مربوط به حوزه سبک زندگی اسلامی-ایرانی

- سبک زندگی ایرانیان
- سبک زندگی اسلامی
- تلفیق سبک‌های زندگی اسلامی و ایرانی

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مطالعه نظریه پردازان سبک زندگی و بیان تفاوت و شباهت های نظریه های آنها

فعالیت عملکردی:

۱- با مراجعه به منابع اطلاعاتی، نمونه هایی از سبک زندگی غربی که با سبک زندگی اسلامی-ایرانی در تعارض است را به صورت گزارش به کلاس ارائه نماید.

۲- نمونه های موفق سبک زندگی اسلامی-ایرانی را یافته و به کلاس گزارش نماید.

فصل سوم: اصول و عناصر سبک زندگی اسلامی-ایرانی

- اصول توحید و وحدت

- اصل هماهنگی با فطرت و طبیعت

▪ رعایت حق خدا

▪ رعایت اعتدال و میانه روی

▪ حفظ عزت

- سبک زندگی و اسلام

- بررسی دیدگاه های اسلامی درباره سبک زندگی

- نظریه های جامعه شناسان

▪ عناصر وحدت و تمایز در سبک زندگی

▪ عناصر زیبایی شناختی در سبک زندگی

▪ عادت یا روزمرگی شدن سبک زندگی

▪ منزلت اجتماعی در سبک زندگی

▪ امکان انتخاب در سبک زندگی

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه دیدگاه های مختلف نظریه پردازان اسلامی در باره سبک زندگی اسلامی-ایرانی

فعالیت عملکردی:

۱- تحلیل و مقایسه سبک زندگی اسلامی-ایرانی در چندین مورد و ارایه گزارش آن در کلاس درس

فصل چهارم: شاخص های سبک زندگی در اسلام و غرب

- شاخص های سبک زندگی

- شاخص‌های سبک زندگی اسلامی-ایرانی

- مدیریت بدن
- شاخص سلامت
- شاخص زینت و آرایش
- شاخص پوشاک
- مدیریت مصارف زندگی
- مدیریت مصرف در بخش وسایل نقلیه
- شاخص رابطه زناشویی (زن در قبال مرد)
- شاخص رابطه زناشویی (مرد در قبال زن)
- مدیریت ارتباطات اجتماعی

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- ۱- مطالعه چندین مقاله و تهیه فهرستی از شاخص‌های سبک زندگی و سبک زندگی اسلامی-ایرانی

فصل پنجم: آسیب‌شناسی و موانع سبک زندگی اسلامی-ایرانی

- موانع موجود در راه شکل‌گیری سبک زندگی اسلامی-ایرانی

- ناآگاهی از مبانی
- عدم تطابق ساخت فرهنگی-اجتماعی جامعه

- تعارضات در سبک زندگی زنان ایرانی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- ۱- مراجعه به مقالات متعدد و آسیب‌شناسی عدم توسعه سبک زندگی اسلامی-ایرانی و ارائه گزارش به کلاس درس
- ۲- مصاحبه با تنی چند از صاحب‌نظران درباره عدم توسعه سبک زندگی اسلامی-ایرانی

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارابه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. برقراری ارتباط میان آموخته های کلاسی و الزامات محیط آموزشی، بهره گیری از فرصتهای یادگیری خارج از محیط آموزشی، برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت گروهی دانشجویان در انجام فعالیت های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب و بکارگیری دانش نظری توسط دانشجو معلمان در موقعیت های واقعی خواهد شد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- اولیایی، منصوره. (۱۳۹۶). پیش درآمدی بر سبک زندگی اسلامی-ایرانی. قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم.
شریفی، احمدحسین. (۱۳۹۲). سبک زندگی اسلامی-ایرانی. تهران: آفتاب توسعه.
اندیشکده برهان. (۱۳۹۷). چالش سبک زندگی اسلامی-ایرانی. تهران: دیدمان.

منابع فرعی:

- حق شناس، سید مهدی. (۱۳۹۳). راهبردهای سبک زندگی اسلامی-ایرانی. قم: چاف.
آقارفعی، احمدعلی؛ رضایی، مصطفی. (۱۳۹۵). سبک زندگی اسلامی-ایرانی. تهران: آرزوی دیدار

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری (باز پاسخ، بسته پاسخ، چندگزینه ای و یا ترکیبی) به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف (فعالیت) عملکردی ۸ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده براساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «روش های پژوهش در علوم تربیتی»

۱. معرفی درس و منطق آن

معلمان همه روزه در سطح کلاس درس و مدرسه و در مواجهه با دانش آموزان و نیازهای متنوع و پویایی ایشان، با تصمیمات پیچیده و متنوع آموزشی و تربیتی روبرو هستند. پژوهش محوری، از مهمترین راهبردهایی است که بستر لازم برای پویایی و بالندگی فرایند یاددهی یادگیری را فراهم می‌سازد. این موضوع ضرورت توانمندسازی معلمان در حوزه شایستگی‌های پژوهشی را مضاعف می‌نماید. معلمان پژوهنده و پژوهش محور، نه تنها پویایی و نشاط علمی خود را حفظ نموده و ارتقا می‌بخشند، بلکه زمینه تعالی مهارت‌های زندگی و به ویژه مهارت‌های پژوهندگی را در دانش آموزان خود تسهیل و تقویت می‌نمایند. محور و جهت اصلی این درس تواناسازی عملی معلمان از طریق ایجاد تغییرات پایدار و ارزش آفرین در بینش و نگرش علمی ایشان، شکل‌گیری و تقویت مهارت‌های عملی در کنار ارتقای شناخت آن‌ها برای بهبود فضای یادگیری در مدرسه و بسترسازی برای تصمیم‌سازی مدیران ارشد نظام آموزشی و به ویژه نظام آموزش و پرورش است. توانمندسازی معلمان در حوزه روش‌های تحقیق و به ویژه از طریق رویکردهای اکتشافی و تولیدی آن، می‌تواند کمک کند تا هم بالنده و ارزش آفرین باشند و هم روحیه جستجوگری و تعالی را به دانش آموزان و سازمان آموزش و پرورش انتقال دهند.

نام درس به فارسی: روش‌های پژوهش در علوم تربیتی	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: Research methods in educational science	نوع درس: نظری-عملی
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجویان قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۲
با توانمندسازی دانشجویان در شناخت و استفاده از روش‌های تحقیق، انتظار می‌رود از بینش علمی مناسبی در استفاده از روش‌های نوین کیفی، کمی و ترکیبی برخوردار شد و ضمن کسب توانایی شناسایی و دسته‌بندی مشکلات محیطی و موقعیتی در مدارس و نظام آموزش و پرورش، قادر باشند تا مشکلات را به مسائل پژوهشی تبدیل نموده و از روش‌ها و فنون مناسب برای پژوهش در یکی از موضوعات اصیل و مورد نیاز نظام آموزش و پرورش و ترجیحاً در سطح مدرسه خویش، استفاده نمایند. همچنین انتظار می‌رود ضمن تدوین گزارش علمی پژوهش انجام شده، در عمل و متناسب با شرایط و امکانات در اختیار، از راهکارهای بدست آمده در سطح کلاس و مدرسه استفاده نموده و راهکارهای سازمانی را به متولیان امر پیشنهاد دهند. در انتها انتظار می‌رود قادر باشند، روند و نتایج بدست آمده از پژوهش خود در مجامع علمی نظیر همایش‌ها و سمینارها به خوبی ارائه نموده و از کیفیت انجام آن و یافته‌های بدست آمده دفاع نمایند.	تعداد ساعت: ۴۸
	شایستگی کلیدی: موضوعی
	پیش‌نیاز: -
	تخصص مورد نیاز برای
	تدریس: علوم تربیتی

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مبانی نظری و بنیاد اساسی پژوهش

- توانایی تشخیص ویژگی هر یک از پارادایم‌های زیربنایی پژوهش‌های تربیتی

- آشنایی با نقش نظریه های علمی در پژوهش و فرایند ساخت پژوهش
- توانایی تشخیص انواع رویکردها و روش های پژوهشی و ویژگی های آن
- آشنایی با شیوه ها و فنون جستجوی منظم پیشینه پژوهش
- آشنایی با چارچوب نظری، چارچوب مفهومی، گزاره های مسئله پژوهش (هدف کلی، هدف های ویژه و سئوال ها و فرضیه های پژوهشی)
- آشنایی با نقش مفاهیم، بُعد و طیف در مقوله پردازی
- توانایی در تشخیص مفهوم، بُعد و طیف در مقوله پردازی
- تشخیص نقش سازه، مفهوم و متغیر در پژوهش
- آشنایی با فرایندهای اجرای پژوهش های کیفی، کمی و ترکیبی
- آشنایی با انواع شیوه های نمونه گیری کمی و کیفی و نحوه محاسبه حجم نمونه گیری
- آشنایی با انواع ابزارها و فنون گردآوری داده ها و ویژگی های فنی ابزار
- آشنایی با فرایندهای تحلیل داده های کیفی و کمی
- آشنایی با فرایندهای اجرای پژوهش های کیفی، کمی و ترکیبی
- آشنایی با ملاک های ارتقای کیفیت در پژوهش های کمی و کیفی و ترکیبی
- آشنایی با شیوه مآخذ نویسی / ارجاعات
- آشنایی با اجزای طرح پژوهشی و مقاله نویسی

تکالیف یادگیری:

با مراجعه به منابع علمی و مطالعه دقیق منابع با ویژگی هر یک از پارادایم های زیربنایی پژوهش های تربیتی، نقش نظریه های علمی در پژوهش و فرایند ساخت پژوهش، انواع رویکردها و روش های پژوهشی و ویژگی های آن، شیوه ها و فنون جستجوی منظم پیشینه پژوهش، چارچوب نظری، چارچوب مفهومی، گزاره های مسئله پژوهش (هدف کلی، هدف های ویژه و سئوال ها و فرضیه های پژوهشی)، نقش و چستی مفاهیم، بُعد و طیف در مقوله پردازی، نقش سازه، مفهوم و متغیر در پژوهش، فرایندهای اجرای پژوهش های کیفی، کمی و ترکیبی، شیوه های نمونه گیری کمی و کیفی و نحوه محاسبه حجم نمونه گیری، انواع ابزارها و فنون گردآوری داده ها و ویژگی های فنی ابزار، فرایندهای تحلیل داده های کیفی و کمی، فرایندهای اجرای پژوهش های کیفی، کمی و ترکیبی، ملاک های ارتقای کیفیت در پژوهش های کمی و کیفی و ترکیبی، شیوه های مآخذ نویسی درون متنی و برون متنی و اجزا و فرایند تدوین طرح پژوهشی و مقاله نویسی آشنا شود.

فصل دوم: شایستگی های پژوهشگری

- توانایی تشخیص مشکلات محیطی و موقعیتی در مدرسه و کلاس
- توانایی تحلیل و تبدیل مشکلات محیطی و موقعیتی در مدرسه و کلاس به مسائل پژوهشی
- توانایی تشخیص و تبیین فرایند پژوهش‌های درون‌مدرسه‌ای و درون‌کلاسی به شیوه‌های کیفی، کمی، و ترکیبی
- توانایی تعریف صورت‌بندی گزاره‌های مسئله پژوهشی (هدف کلی، هدف‌های ویژه و سؤال‌ها و فرضیه‌های پژوهشی)
- توانایی برای استفاده از انواع شیوه‌ها و فنون جستجوی منظم پیشینه پژوهش و تنظیم گزارش آن
- توانایی در مفهوم‌پردازی اولیه در پژوهش‌های درون‌مدرسه‌ای و درون‌کلاسی
- توانایی تشخیص و شکل‌گیری نگرش حرفه‌ای به مسایل اخلاقی و حقوقی در تحقیقات تربیتی
- توانایی تعریف مثال‌هایی برای سازه، مفهوم و متغیر در پژوهش در دو سطح مفهومی و عملیاتی
- توانایی در استفاده از شیوه‌های نمونه‌گیری کمی و کیفی و محاسبه حجم آن
- توانایی در استفاده از انواع ابزارها و فنون گردآوری داده‌ها و بررسی ویژگی‌های فنی ابزار
- توانایی تدوین پروتکل مصاحبه و استفاده از آن در انجام مصاحبه، پیاده‌سازی و تحلیل داده‌ها
- آشنایی با فرایندهای اجرای پژوهش‌های کیفی، کمی و ترکیبی
- توانایی در مدیریت فرایند تحلیل داده‌های کیفی و کمی
- توانایی در بررسی ملاک‌های ارتقای کیفیت در پژوهش‌های کمی و کیفی و ترکیبی
- توانایی در مآخذ نویسی درون‌متنی برون‌متنی
- توانایی در تدوین طرح پژوهشی و نگارش مقاله‌نویسی

تکلیف عملکردی:

- برای یکی از مسایلی که در موقعیت‌های آموزشی و تربیتی با آن روبرو است یک نمونه مسئله پژوهشی را با تعیین متغیرها، فرضیه‌ها/اهداف سئوالات تهیه و ارائه نماید.
- با مراجعه به مقالات و منابع علمی، پژوهشی نقش معلمان در توسعه دانش تربیتی را بررسی و یافته‌ها را در قالب یک مقاله کوتاه به کلاس ارائه کنند
- نمونه‌ای از انواع پژوهش‌ها (حد اقل دو نمونه) را که خلاصه آن در قالب مقالات علمی ارائه شده است با یکدیگر از جهت نوع هدف، روش و ابزار پژوهش، شیوه تجزیه و تحلیل اطلاعات مقایسه و گزارش نماید.
- قادر باشد تا طرح پژوهشی مناسبی را برای مسئله منتخب خود تدوین نماید.

- برای مسئله پژوهشی خود با مراجعه به منابع و با استفاده از شیوه های مأخذ نویسی چند منبع را مطالعه و یافته ها را برای پشتیبانی از مسئله پژوهشی با یکدیگر تلفیق نماید.
- جامعه و نمونه را برای مسئله پژوهشی مشخص نماید.
- روش ها و ابزار ها را با توجه به اهداف/ فرضیه های مسئله پژوهشی مشخص نماید.
- با استفاده از پژوهشی، مهمترین اولویت تشخیص داده شده در حوزه درون مدرسه ای یا کلاسی را به صورت میدانی مورد بررسی قرار داده و یافته ها را در قالب یک مقاله کوتاه به کلاس ارائه نموده و بتواند از کیفیت فرایند و یافته های آن دفاع نماید.
- قادر باشد تا یافته های بدست آمده را در قالب یک مقاله برای همایش های معتبر تنظیم نماید.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم، غیرمستقیم و خودآموزی برای تبیین مبانی و بنیادهای اساسی پژوهش و همچنین شکل گیری و تقویت شایستگی های پژوهشگری؛ در این راهبردها عمده تلاش این است تا با محوریت رویکرد هیتاگوژی، زمینه برای خودیادگیری و خودتوسعه ای شایستگی های پژوهشگری فراهم شده و در عمل مورد استفاده قرار گیرد.

۴. منابع آموزشی

کرسول، جان دلبیو (۱۳۹۷). طرح پژوهش: رویکردهای کیفی، کمی و ترکیبی. (مترجمان علیرضا کیامنش و مریم دانای طوس). تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی.

جانستون، بارک و کریستین، کری (۱۳۹۶). روش های پژوهش در علوم تربیتی. (مترجمان علی اکبر خسروبابادی؛ کامبیز پوشنه؛ محرم آقازاده). تهران: آبیژ.

بازرگان، عباس (۱۳۹۸). مقدمه ای بر روش های تحقیق کیفی و ترکیبی. تهران: دیدار

سرمه، بازرگان؛ بازرگان، زهره؛ حجازی، الهه (۱۳۹۸). روش های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: آگاه

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

۱. ارزشیابی پایانی:
 - آزمون مباحث نظری به میزان ۵ نمره (استفاده از سئوال های کوتاه پاسخ و تشریحی)؛
 - تحویل گزارش عملی پژوهش: ۱۰ نمره؛
۲. ارزشیابی فرآیند:
 - عملکرد دانشجو در تکالیف یادگیری و تکالیف عملکردی پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها ۵ نمره
 - ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامد های یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «مدیریت روابط انسانی در مدرسه»

۱. معرفی درس و منطق آن:

امروزه نقش و تاثیر مهم ارزشمند "روابط انسانی" در زندگی اجتماعی و سازمان های آموزشی به ویژه مدرسه مورد تاکید صاحب نظران است. بدیهی است انسان در فرایند اجتماعی شدن، برخی از مهارت های ارتباط بین فردی را کسب می کند. اما سطح عملکرد او در این مهارت ها را می توان بهبود بخشید و با مجموعه مستحکمی از دانش نظری، الگوهای مناسب و فرصت های تجربه شخصی می توان فرایند انسان کامل تر شدن او را تا حد زیادی تسریع نمود. یکی از جنبه های طنز آمیز تمدن نوین آن است که اگر چه توسعه ابزارهای مکانیکی ارتباط از آخرین مرزهای دست یافتنی تخیل نیز گذشته است، اما اغلب مردم برقراری ارتباط رویاروی را کاری دشوار می یابند. پس تعجب آور نیست اگر فیلسوف آلمانی کارل یاسپرس مدعی است که: "عالی ترین دستاورد انسان در دنیا، ارتباط شخصیت با شخصیت است." از آنجا که بهره وری یک فرد به عنوان یک مدیر، معلم، پزشک، پرستار، مهندس، وزیر و فروشنده... از طریق کسب توانایی برقراری یک ارتباط خوب افزایش می یابد، لذا آموزش مهارت های برقراری ارتباط، از رموز موفقیت در محیط های شغلی به شمار می رود. با توجه به اینکه رسالت آموزش و پرورش و در قلب آن مدارس، تولید انسان و انسان سازی با ویژگی های شش ساحت تربیتی به هدف تحقق حیات طیبه است، ضرورت واحد درسی روابط انسانی در مدرسه با هدف آموزش مهارت های برقراری روابط رضایت بخش روشن و آشکار است. این درس به دانشجو معلمان رشته مشاوره کمک می کند تا ارتباط را به عنوان مایه حیات هر رابطه حفظ کنند و قادر باشند تا بر روی بخشی از شکاف های بین فردی خود و دانش آموزان شان در آینده پل ارتباطی ایجاد کنند و توانایی مدیریت بهینه روابط انسانی و انتقال مطلب و گفتگو را به منظور شاه کلید حل مشکلات داشته باشند.

نام درس به فارسی: مدیریت روابط انسانی در مدرسه	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: Human Relations Management in school	نوع درس: نظری
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۲
	تعداد ساعت: ۳۲
۱- با ماهیت ارتباطات آشنا می شود و مدل های ارتباطی مختلف را تشخیص می دهد.	شایستگی کلیدی: موضوعی
۲- ارتباطات را به عنوان رفتاری آموختنی پذیرفته و چگونگی تفاهم با دیگران را مورد توجه قرار می دهد تا مهارت های ارتباطی را برای بهره وری بیشتر در محیط مدرسه به کار گیرد.	CK
۳- با انواع هوش همچون هوش عاطفی، هوش فرهنگی و نقش آن در ارتباطات انسانی موفق آشنا خواهد شد و دانش خود را در باره تئوری های رهبری، پارادایم انتقادی، نظریه های رهبری در محیط سازمانی مدرسه مورد استفاده قرار می دهد.	پیش نیاز: -
	استاد متخصص برای
	تدریس: متخصص رشته روان
	شناسی و مشاوره، متخصص
	علوم ارتباطات و مدیریت

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: ماهیت ارتباطات و مدل های ارتباطی

- تعریف ارتباطات و عملکرد آن

- انواع ارتباطات
- چگونگی ارتباط موثر
- کاربرد مدل های ارتباطی
- مفروضه هایی در باره انسان (انسان عقلایی، اقتصادی، انسان اجتماعی با تاکید بر متون اسلامی و دین اسلام)
- نهضت روابط انسانی (مطالعات هائورن)
- تعریف روابط انسانی و شاخص های آن
- تکالیف یادگیری:** مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
- تکالیف عملکردی:** مرور مقالات علمی پژوهشی درخصوص معیارهای یک ارتباط موثر و ارائه آن در کلاس.

فصل دوم: ارتباطات به عنوان رفتاری آموختنی

- تشخیص بین نظریه شرطی کلاسیک، یادگیری ابزاری یا وسیله ای، یادگیری اجتماعی
- درک بهتر مفهوم تقلید و اثر آن در ارتباطات اجتماعی
- آموزش جرات ورزی، شناخت بهتر بازخورد و اهمیت آن در ارتباطات
- درک بهتر انگیزش، پاداش و ارتباطات
- نفوذ و اثر گذاری بر دیگران از طریق بازخورد
- تفکر ماکیاویسم و ارتباطات انسانی
- جزم گرایی و ارتباطات
- تکالیف یادگیری:** بحث و تبادل نظر پیرامون مباحث مطرحه در کلاس
- تکالیف عملکردی:** تهیه فیلم کوتاه، کلیپ در مورد روش های آموزش جرات ورزی و اثر بخشی آن در مهارت های ارتباطی

فصل سوم: اثر بخشی در ارتباطات میان فردی

- تعریف گشودگی و ارتباطات منتج از آن، مزایا و معایب خود گشودگی
- تعریف همدلی و تفاوت آن با همدردی در روابط انسانی
- تعریف حمایتگری، مثبت گرایی و تساوی و نقش آن در فراگرد ارتباطات میان فردی
- تکالیف یادگیری:** مطالعه و مشارکت در بحث کلاسی
- تکالیف عملکردی:** هر یک از دانشجویان روابط میان فردی خویش را به لحاظ مقوله های مذکور تحلیل نموده و تجربه زیسته خود را در کلاس بیان نماید.

فصل چهارم: مفهوم خود آگاهی و عوامل حاکم بر آن، شیوه اصلاح خود آگاهی

- فراگرد مفهوم از خود و اصلاح آن

- خود فرہیختگی و مفہوم از خود
- پنجرہ جوہری و اثربخشی آن در روابط انسانی
- شناخت چرخہ میاتی یک رابطہ میان فردی و مراحل آن، توصیف مراحل شکل گیری و تضعیف روابط انسانی
- تکالیف یادگیری:** مشارکت در مباحث کلاسی
- تکالیف عملکردی:** گفتگوی دانشجویان با یکدیگر در مورد ابعاد پنجرہ جوہری، نوشتن خاطرات توسط دانشجویہ منظور اصلاح خود آگاهی خویشتن

فصل پنجم: تفاهم با دیگران با تاکید بر مہارت ہنر گوش دادن و ہمدلی

- شیوہ های مداخلہ در بالا بردن توانایی گوش دادن موثر، آثار سوء خنثی بودن یابی تفاوتی در فراگرد ارتباطی
- تمایل و نزدیکی بر اساس جاذبہ های انسانی و نظریہ های مرتبط با اثر نزدیکی
- نزدیکی و ارتباطات بین فرہنگی
- نظریہ تعادل و مفروضات اساسی آن
- نظریہ تشابہ، تشریح رابطہ میان جذب و تشابہ
- نظریہ نیازهای مکمل، تشریح رابطہ میان جذب و تفاوت
- تاثیر عوامل روانشناختی همچون اضطراب، تنہایی و انزوا، و پدیدہ بازگشت بہ عزت نفس در شکل گیری روابط انسانی
- آزمون های گروہ سنجی و فواید آن
- تکالیف یادگیری:** مطالعه منابع و شرکت در مباحث کلاسی و پاسخگویی سوالات
- تکالیف عملکردی:** انجام آزمون گروہ سنجی در اجتماع کوچک کلاس و ترسیم الگوی ارتباطی آن و بررسی عوامل روانشناختی نتایج حاصل از گروہ سنجی

فصل ششم: ارتباطات غیر کلامی (تمایز بین زبان اشارہ، زبان عمل و زبان اشیاء)

- تشریح مفہوم "زمان" و "اقسام" فواصل میان فردی "در ارتباطات
- تشریح اصطلاحات "جنبش و حرکت"، "زبان آوایی" و ہمہانگی های عاطفی منتج از آن"، "بن بست دوسویہ و نقش آنہادر ارتباطات انسانی
- نقش عامل اعتبار و مشروعیت در روابط انسانی
- تکالیف یادگیری:** حضور فعال در مباحث کلاسی
- تکالیف عملکردی:** بررسی و مطالعه مقالات علمی موجود در مورد ہر یک از اصطلاحات مورد بحث و تاثیر آن در روابط انسانی و گزارش آن در کلاس

فصل ہفتم: ارتباطات دونفرہ سازمان یافته و سازمان نیافتہ و ارتباطات در گروہ های کوچک

- نیازهای مربوط به همبستگی و تعلق، غلبه، پایگاه، منزلت، قدرت و ارتباطات دوفره
 - تحلیل مرادده ای یا تعاملی اریک برن در ارتباطات انسانی
 - چارچوب اجتماعی (هنجارها، نقش ها) در ارتباطات انسانی
 - انواع گروه های کوچک، پویایی گروه، همنوایی گروه، نفوذ اجتماعی
 - مشکل گشایی و تصمیم گیری در گروه، گروه و تفکر خلاق، ساختار گروه، نقش های کارکردی اعضای گروه، استقرار دستور جلسه و رهبری گروه های کوچک
 - نظریه های رهبری و پارادایم انتقادی
 - نظریه های رهبری و پارادایم فرانگرا یا پست مدرن
 - نظریه های رهبری و پارادایم مشارکتی
 - نقش سیک های رهبری در رفتار و روابط انسانی (دستوری، تفویضی، مشارکتی، توجیهی، رهبری تحولی در مدرسه)
- تکالیف یادگیری:** مقایسه انواع نظریه های رهبری و بیان نکات قوت و ضعف
- تکالیف عملکردی:** تشکیل گروه های یادگیری مشارکتی در کلاس و طرح مسئله در گروه و اجرای فرایند مشکل گشایی و تصمیم گیری

فصل هشتم: تعارض و مذاکره

- شکل های متداول تعارض و سطوح تعارض
 - تعارض سازنده در برابر تعارض مخرب
 - مدیریت حل تعارض و راهکارهای حل تعارض (اجتناب، انطباق، مصالحه، رقابت، تشریک مساعی و...)
 - مذاکره و مدل شش مرحله ای آن
 - راهبردهای مذاکره
- تکالیف یادگیری:** بحث و تبادل نظر در مباحث کلاسی
- تکالیف عملکردی:** مشاهده روابط انسانی موجود در یک مدرسه و تشخیص تعارضات موجود در آن با ذکر راهکارهای حل تعارض

فصل نهم: ارتباط گریزی

- تعریف ارتباط گریزی و انواع آن (ارتباط گریزی شخصیتی، موقعیتی، وابسته به مخاطب)
 - ارتباط گریزی و دنیای سازمانی
 - ارتباط گریزی و آموزش
 - درمان ارتباط گریزی
- تکالیف یادگیری:** مطالعه مقالات مرتبط با انواع ارتباط گریزی و درمان

تکالیف عملکردی: تفکر و تأمل در خصوص رفتار همکلاسی خود و تشخیص وجود یا عدم وجود ارتباط گریزی در دوستان و تحلیل آن

فصل دهم: انواع هوش و ارتباطات انسانی

- هوش عاطفی و موفقیت های شغلی و اجتماعی
 - هوش فرهنگی و ارتباطات انسانی
 - مهارت های مدیران (مهارت ادراکی، مهارت فنی، مهارت انسانی)
- تکالیف یادگیری:** بحث و تبادل نظر در خصوص مباحث مطروحه در کلاس
- تکالیف عملکردی:** مطالعه جدیدترین مقالات مرتبط و ارائه در کلاس

فصل یازدهم: مدرسه یک سیستم اجتماعی

- اهداف مدرسه و نقش آن در روابط انسانی و انسان سازی
 - جوسازمانی حاکم بر مدرسه (جوسازمانی باز، جو بسته یا مسموم، جو خودگردان، جو کنترل شده، جو آشنا)
 - نقش مدیر مدرسه در شیوه مدیریت روابط انسانی
 - نقش معلمان مدرسه در امور مربوط به روابط انسانی با دانش آموزان و اولیا آنها و همکاران مدرسه
 - نقش مربی تربیتی در مدیریت روابط انسانی در مدرسه
 - نقش اولیای دانش آموزان در بهبود مدیریت روابط انسانی در مدرسه
- تکالیف یادگیری:** بحث دانشجویان پیرامون جو سازمانی حاکم بر مدرسه دوره متوسطه خود و تجزیه و تحلیل نقش هر یک از کارکنان از جنبه روابط انسانی
- تکالیف عملکردی:** مصاحبه با یک مدیر مجرب در مدرسه و پرس و جواز او پیرامون سبک مدیریتی و برنامه های بدیع او در خصوص مدیریت روابط انسانی مجموعه خودش و نیز مصاحبه با چند تن از کارکنان آموزشی و اداری همان مدرسه و مقایسه و تحلیل نظرات مطروحه مدیر با کارکنان و ارائه گزارش آن در کلاس.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری: آموزش به شیوه یادگیری مشارکتی و مباحثه گروهی که فرصت تحلیل و مقایسه و نقد دیدگاه ها و رویکردهای مختلف را فراهم کند به نظر ثمر بخش است.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- ۱- فرهنگ، علی اکبر. (۱۳۹۸). مبانی ارتباطات انسانی. جلد اول و دوم (چاپ بیست و هشتم). تهران: نشر موسسه خدمات فرهنگی رسا

منابع فرعی:

- ۱- سرمد، غلامعلی. (۱۳۸۹). روابط انسانی در سازمان های آموزشی. تهران: انتشارات سمت
- ۲- فرح بخش، سعید. (۱۳۹۷). مدیریت روابط انسانی در سازمان های آموزشی. تهران: نشر آبیژ

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیش نیاز در این درس، ارزشیابی آغازین قبل از شروع فعالیت های آموزشی به شیوه پرسش و پاسخ و بارش مغزی انجام می گیرد.

ارزشیابی تکوینی: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی و میزان مشارکت فراگیران در بحث های کلاسی ۳ نمره

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۴ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۳ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود.

سرفصل درس « روانشناسی اجتماعی »

۱. معرفی درس و منطق آن:

روانشناسی اجتماعی علمی است در جستجوی شناخت ماهیت رفتارهای فردی در وضعیت های اجتماعی و می توان آن را پیوند دهنده روانشناسی و جامعه شناسی دانست. در تمام طول تاریخ، آدمی اشتیاق وافر به فهم و شناخت رفتار اجتماعی خویش داشته است. با وجود این کمتر از یک قرن است که روش های علمی و تجربی برای تحلیل مناسبات بین افراد و نظام های اجتماعی معمول و متداول شده است. روانشناسی اجتماعی از جهت محتوا بسیار کهن و سالمند و از لحاظ روش نسبتاً نوپا و جوان است. کاربرد روانشناسی اجتماعی در تعلیم و تربیت به منظور ارتقاء ادراک اجتماعی و آموزش مهارت های اجتماعی برای کمک به فراگیران به منظور رفع کاستی های میان فردی و افزایش سازگاری است. دانشجوی معلمان در جریان فراگیری این واحد درسی، ارتباط میان مباحث روانشناسی اجتماعی و مسایل مطرح در محیط آموزشی را درک می کنند و با استفاده از آموخته های خود، به تبیین روشنی در مورد عوامل اجتماعی موثر بر رفتار دانش آموزان دست می یابند و با طراحی و اجرای برنامه های عملیاتی، موجب تغییر نگرش و اصلاح رفتار دانش آموزان و کارکنان در محیط آموزشی می شوند.

مشخصات درس	نام درس به فارسی: روانشناسی اجتماعی نام درس به انگلیسی: <i>Social Psychology</i>
نوع درس: نظری	پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجوی معلم قادر خواهد بود:
تعداد واحد: ۲	۱- با تکیه بر دیدگاه های نظری مطرح در روانشناسی اجتماعی به دریافت بهتری از محیط اجتماعی خود برسد و به تجزیه و تحلیل عوامل اجتماعی موثر در بروز رفتار غیر عادی افراد بپردازد.
تعداد ساعت: ۳۲	۲- قابلیت شرکت موثر در تعاملات میان فردی روزمره را توأم با درک و تفسیر صحیح تر از رفتار مردم بدون پیشداوری پیدا کند.
شایستگی کلیدی: موضوعی ck	۳- با توجه به فرایندهای نفوذ اجتماعی و نحوه رفتار در گروه ها، دانش آموزان را رهبری و مدیریت کند و با استفاده از فنون تبلیغات و متقاعد سازی در راستای حفظ ارزشهای اخلاقی به اهداف سازنده حرفه ای و شغلی خویش به طور موفقیت آمیز دست یابد.
پیش نیاز: روانشناسی عمومی	
استاد متخصص برای	
تدریس: متخصص روانشناسی و مشاوره	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: درآمدی بر روانشناسی اجتماعی

- تعریف روانشناسی اجتماعی
 - تفاوت روانشناسی اجتماعی با رشته های علمی مشابه
 - کاربرد روانشناسی اجتماعی در جامعه
- تکالیف یادگیری:** مطالعه منابع معرفی شده و شرکت فعال در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: تحقیق و پژوهش پیرامون تاثیر علم روانشناسی اجتماعی در زندگی روزمره شخصی و حرفه ای و ارائه در کلاس

فصل دوم: نظریه های مطرح در روانشناسی اجتماعی و روش های پژوهش

- نظریه یادگیری، نظریه شناختی، نظریه انگیزشی، نظریه نقش، نظریه زیست شناختی، نظریه جامعه شناختی
- روش پژوهش مشاهده ای (توصیف رفتار اجتماعی)، روش همبستگی (پیش بینی رفتار اجتماعی)، روش آزمایشی (پاسخ به پرسش های علی)

تکالیف یادگیری: مقایسه و تجزیه و تحلیل نقاط قوت و ضعف نظریه ها

تکالیف عملکردی: بررسی و مطالعه مقالات موجود در خصوص حوزه های نوین در پژوهش های روانشناسی اجتماعی همچون علم اعصاب اجتماعی، مطالعات میان فرهنگی، رویکرد تکاملی

فصل سوم: خود اجتماعی

- مطالعه خود آگاهی

- تعریف و اندازه گیری خود پنداره و عزت نفس

- نظریه ادراک خویشتن، رفتارهایی که به ما می گویند کیستم

- نظریه ناهمخوانی خود

- نظریه خود گستری، وارد کردن دیگران در خود

- چگونه معرفی خودمان را به دیگران تنظیم کنیم تا بر آنها تاثیر بگذاریم

- خود شیرینی و خود ناتوان سازی

- فرهنگ، مدیریت برداشت و خود افزایی

تکالیف یادگیری: مشارکت فعال در بحث کلاسی

تکالیف عملکردی: تحقیق در مورد اینکه روانشناسی اجتماعی چگونه خود آگاهی و خود پنداره را تعریف کرده است. و چرا خودهای مختلفی را در موقعیت های مختلف از خود نشان می دهیم؟

فصل چهارم: شناخت اجتماعی

- چگونه فکر می کنیم؟ تفکر خود کار چیست، انواع تفکر خود کار

- طر حواره های ذهنی و طبقه بندی آنها

- پردازش دو گانه، شهود و منطق

- تاثیرات مستقیم دو سیستم فکر بر روی هم

تکالیف یادگیری: مشارکت فعال در بحث کلاسی

تکالیف عملکردی: تهیه گزارش علمی در مورد اینکه چرا گاهی مغز ما اشتباه می کند؟ آیا می توانیم به شهودمان اعتماد کنیم؟

فصل پنجم: ادراک شخص

- چگونه برداشت از دیگران را تشکیل می دهیم
- اولین برداشت ها، انتظارات و پیشگویی های معطوف به مقصود
- کاربردهای پیشگویی معطوف به مقصود
- چگونه به صورت غیر کلامی ارتباط برقرار کنیم
- نظریه اسناد
- خطاهای شناختی به صورت ادراک های معیوب انباشته می شوند
- فرهنگ و ادراک اجتماعی

تکالیف یادگیری: مشارکت فعال در بحث کلاسی

تکالیف عملکردی: تحقیق در مورد اینکه آیا می توانید بگویید چه موقعی افراد دروغ می گویند؟ ارزیابی کنید چرا درباره رفتار یکدیگر اسنادهای معیوب می کنیم.

فصل ششم: نگرش و قانع سازی

- ماهیت و منشا نگرش ها
- انواع نگرشها (نگرش های آشکار در مقابل نگرش های نا آشکار)
- نگرش ها چه زمانی رفتار را پیش بینی می کنند؟ (پیش بینی رفتار های خودانگیزه، پیش بینی رفتارهای سنجیده)
- نگرش ها چگونه تغییر می کنند؟
- تغییر نگرش از طریق تغییر رفتار، بازنگری در نظریه ناهماهنگی شناختی
- پیام های متقاعد کننده و تغییر نگرش
- قدرت تبلیغات (تبلیغات در تغییر نگرش افراد چگونه عمل می کند؟)
- مقاومت در برابر پیام های متقاعد کننده

تکالیف یادگیری: مشارکت فعال در بحث کلاسی

تکالیف عملکردی: بررسی راهبردهای تلاش برای مقاومت در برابر متقاعد سازی

فصل هفتم: نفوذ اجتماعی و هم‌رنگی نقش های اجتماعی

- هم‌رنگی چیست و چرا روی می دهد؟
- نفوذ اجتماعی اطلاعاتی (نیاز به دانستن اینکه چه چیزی درست است)
- نفوذ اجتماعی هنجاری (نیاز به پذیرفته شدن)
- هم‌رنگی و تایید اجتماعی

- پیامدهای مقاومت کردن در برابر نفوذ اجتماعی هنجاری
- افراد چه زمانی با نفوذ اجتماعی هنجاری هم‌رنگی می‌کنند؟
- اطاعت از مرجع قدرت

تکالیف یادگیری: مشارکت فعال در بحث کلاسی

تکالیف عملکردی: تحقیق و بررسی مقالات در مورد اینکه چگونه نقش‌های اجتماعی رفتار ما را تغییر می‌دهد؟ چرا نفوذ اجتماعی اطلاعاتی ما را وسوسه می‌کند؟

فصل هشتم: فرایندهای گروه

- گروه چیست؟ کارکردهای گروه
- رفتار فردی در موقعیت گروهی
- آسان‌سازی (تسهیل) اجتماعی
- تنبلی (اتلاف) اجتماعی
- تفاوت‌های جنسیتی و فرهنگی در تنبلی اجتماعی
- فردیت باختگی (ناشناس ماندن در جمع)
- تصمیم‌گیری گروهی
- قطبی شدن گروه: افراط کردن
- رهبری در گروه
- چرا برخی افراد بیشتر از دیگران کمک می‌کنند؟
- چه شرایطی احتمال کمک‌رسانی را بیشتر یا کمتر می‌کند؟
- مدل کمک‌رسانی پنج مرحله‌ای لائین و دارلی
- تکالیف یادگیری:** مشارکت فعال در بحث کلاسی

تکالیف عملکردی: مطالعه مقالات جدید علمی با تأکید بر تفاوت‌های فردی در کمک‌رسانی، تفاوت‌های بین فرهنگی در کمک‌رسانی، بررسی مفاهیم روانشناختی در مورد اینکه چه متغیرهای موقعیتی به کمک‌رسانی بیشتر یا کمتر در موقعیت‌های متفاوت می‌انجامد.

فصل نهم: کلیشه‌سازی تعصب و تبعیض

- چگونه کلیشه‌ها به تعصبات تبدیل می‌شود؟
- نظریه تعارض واقع‌گرایانه
- نظریه سپر بلا
- نظریه هویت اجتماعی

- ما با هیجان‌ها واکنش نشان می‌دهیم (مدل محتوای کلیشه)

- شخصیت خود کامه

- جهت‌گیری سلطه اجتماعی

- تعصب دینی

- تعصب مدرن نمادی

- نیکخواهی، خصومت، تعصب دوسوگرا

تکالیف یادگیری: مشارکت فعال در بحث کلاسی

تکالیف عملکردی: مطالعه و بررسی مقالات علمی در مورد اینکه چگونه می‌توانیم کلیشه‌سازی، تبعیض و تعصب را کاهش

دهیم؟ به نظر شما آیا تعصب مشکل شخصیتی است؟

فصل دهم: پرخاشگری

- پرخاشگر بودن یعنی چه؟

- تیپ‌شناسی‌هایی که انواع مختلف پرخاشگری را تعریف و سازماندهی می‌کند.

- تداوم پرخاشگری با گذشت زمان

- تشدید پرخاشگری، مراحل تحریک

- مکانیزم‌های زیستی پرخاشگری

- آیا تأثیرات فرهنگی پرخاشگری را توجیه می‌کند؟

- نقش‌های جنسیتی و پرخاشگری

- آیا تأثیرات موقعیتی پرخاشگری را توجیه می‌کند؟

تکالیف یادگیری: مشارکت فعال در بحث کلاسی

تکالیف عملکردی: تهیه گزارش علمی در مورد اینکه چگونه می‌توان پرخاشگری را مدیریت کرد یا کاهش داد. تهیه گزارش

علمی در مورد تخلیه هیجانی و انتقام یا امید به آینده، فرهنگ‌های صلح‌والگو سازی بخشش

فصل یازدهم: روابط صمیمانه

- چه چیزی موجب جذب می‌شود؟ شباهت، مواجهه صرف و مجاورت، برخی ویژگی‌های جسمانی

- سبک‌های دلبستگی و معنای آن در روابط

- چگونه تصمیم می‌گیریم که متعهد شویم؟

- گزینه‌های رابطه غیر سنتی

- نظریه وابستگی متقابل (نظریه تبادل اجتماعی)

- تفاوت‌های جنسی در جذب

- تفاوت های جنسی در حسادت

- تفاوت های جنسیتی در بی قید و بندی جنسی

تکالیف یادگیری: مشارکت فعال در بحث کلاسی

تکالیف عملکردی: تحلیل اینکه چرا جذابیت، حسادت، و بی قید و بندی جنسی در روابط بین مردان و زنان فرق می کند؟

فصل دوازدهم: روانشناسی اجتماعی کاربردی

- روانشناسی اجتماعی چگونه می تواند به پیروی از توصیه پزشکی کمک کند؟ (استفاده از اصول قانع سازی)

- روانشناسی مثبت نگر و سلامت ذهنی (موضوعات تاریخی و آینده در روانشناسی اجتماعی مثبت نگر)

- مدیریت استرس و مشکلات مرتبط با آن

- اختلال استرس پس از آسیب و روانشناسی اجتماعی

تکالیف یادگیری: مشارکت فعال در بحث کلاسی

تکالیف عملکردی: بررسی مقالات جدید علمی پژوهشی پیرامون موضوعات مطروحه.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

استفاده از شیوه های نوین تدریس همچون روش یادگیری مشارکتی و بحث و تبادل نظر داخل گروه های کلاسی و آرایه جمع بندی

کار گروه ها به کلاس و تصحیح و تحلیل آن و تدریس نهایی مباحث توسط استاد

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

۱- هایزن، توماس. و گودفرد، ویند. (۱۳۹۹). روانشناسی اجتماعی. ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر ارسباران

منابع فرعی:

۱- رومن، جمی.؛ اشنایدر، فرانک. و کوتس، لاری. (۱۳۹۸). روانشناسی اجتماعی کاربردی، آگاهی از مسائل اجتماعی

و عملی و رسیدگی به آنها. ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر روان

۲- بارون، رابرت.؛ بیرن، دان. و برنسکامب، نایلا. (۱۳۹۹). روانشناسی اجتماعی. ترجمه یوسف کریمی. تهران: نشر روان

۳- آرونسون، ایوت.؛ ویلسون، تیموتی؛ آکرت، رایین. و سامرز، ساموئل. (۱۳۹۷). روانشناسی اجتماعی. ترجمه مجید

سفاری نیا و پرستو حسن زاده. تهران: نشر ارسباران

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیش نیاز در این درس، ارزشیابی آغازین قبل از شروع فعالیت های

آموزشی به شیوه بارش مغزی انجام می گیرد.

ارزشیابی تکوینی: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی و میزان مشارکت فراگیران در بحث های کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۵ نمره
ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۳ نمره

سرفصل درس «متون نظم معاصر»

۱. معرفی درس و منطق آن:

ادبیات معاصر به ویژه در حوزه شعر از امضای فرمان مشروطیت تا انقلاب اسلامی از دوره های با اهمیت به شمار می آید از جمله تحولاتی که در زمینه شعر و رواج شعر نو و نیمایی در این دوره روی داد در تاریخ ادبیات ایران جایگاه خاصی یافته است، لذا بررسی اوضاع سیاسی و اجتماعی و ادبی در این برهه از تاریخ ایران و آشنایی با شخصیت های تأثیر گذار و تغییر محتوایی و صوری شعر برای معلمان ضروری است تا از این رهگذر ضمن آشنایی با تحولات ادبی معاصر، راهنمای آگاه و توانایی برای فراگیران تحت آموزش خود باشند.

نام درس به فارسی: متون نظم معاصر نام درس به انگلیسی: Contemporary Poetry Texts	مشخصات درس
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	نوع درس: نظری
۱- زمینه های پیدایش و تکوین شعر معاصر را بشناسد.	تعداد واحد: ۲
۲- با انواع و سبک های مختلف شعر معاصر آشنا شود.	تعداد ساعت: ۳۲
۳- شخصیت و آثار شاعران برجسته و تأثیر گذار معاصر را بشناسد و تبیین نماید.	شایستگی کلیدی: موضوعی
۴- متون شعری معاصر را صحیح بخواند و شرح و تفسیر لازم از آن ها ارائه دهد.	پیش نیاز: ندارد
۵- محتوای متون شعری معاصر را تحلیل، ارزیابی و مقایسه کند.	تخصص مورد نیاز برای تدریس: دکترای زبان و ادبیات فارسی

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: کلیات ادبیات دوره مشروطه

- اوضاع تاریخی و اجتماعی و سیاسی دوره مشروطه
- بررسی اوضاع ادبی دوره مشروطه
- شعر دوره بیداری
- ویژگی های شعر دوره بیداری

- پیشگامان شعر بیداری
- ادبیات کارگری و پیشگامان این دوره
- **فعالیت یادگیری:** بحث در خصوص تحولات ایجاد شده بعد از امضای مشروطیت و بررسی دست کم سه مقاله علمی - پژوهشی در این زمینه
- **تکالیف عملکردی:** تحقیق در منابع پژوهشی ادبیات دوره مشروطیت و بیداری.

فصل دوم: عصر شعر نیمایی یا دوره نوگرایی

- پیکار کهنه و نو
- انجمن ادبی دانشکده
- پیشگامان تحول در حوزه شعر پیش از نیما
- ویژگی نوزایی ادبی در این زمانه
- ظهور نیما یوشیج
- دوره بندی تاریخی شعر نیمایی
- جریان های شعر نیمایی و نمونه ها

فعالیت یادگیری: بررسی علل تحول در شعر فارسی با تحقیق و تشریح در نظرات بزرگان شعر در این حوزه.

تکالیف عملکردی: پژوهش در منابع شعر معاصر و نیمایی

فصل سوم: شاعران پایبند به شیوه سنتی و نمونه های شعری

- میرزاده عشقی
- ایرج میرزا
- عارف قزوینی
- سید اشرف الدین گیلانی (نسیم شمال)
- پروین اعتصامی
- ملک الشعراء بهار
- علی اکبر دهخدا
- رهی معیری
- مهرداد اوستا
- امیری فیروزکوهی

- شهریار
- پژمان بختیاری
- پرویز ناتل خانلری
- حمیدی شیرازی
- محمدرضا شفیعی کدکنی
- قیصر امین پور

فعالیت یادگیری: آشنایی با شخصیت های ادبی این دوره و بررسی چند نمونه از شعر ایشان
تکالیف عملکردی: تحقیق در زمینه منابع پژوهشی شعر معاصر در حوزه سنتی سرایی

فصل چهارم: نیما، پیروان و نمونه های شعری

- نیما یوشیج
- فروغ فرخزاد
- مهدی اخوان ثالث
- احمد شاملو
- فریدون مشیری
- سیاوش کسرای
- سهراب سپهری
- فریدون توللی
- گلچین گیلانی

فعالیت یادگیری: خواندن صحیح و تشریح نمونه هایی از شعر شاعران این دوره
تکالیف عملکردی: پژوهش در منابع تحقیقی شعر عصر نیمایی

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

در آموزش این واحد درسی علاوه بر آشنایی با زمینه های تاریخی تحول در شعر فارسی و تحقیق در این خصوص، توصیه می شود در جلسات درس علاوه بر گزینش آثار شاعران برگزیده و خواندن شعرهای سنتی و نیمایی، شیوه بحث گروهی و تبادل نظر در خصوص موضوعات مورد نظر شاعران پیگیری شود.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- ۱- زرقاتی، سید مهدی (۱۳۹۴)، چشم انداز شعر معاصر ایران، تهران: ثالث
- ۲- آراین پور، یحیی (۱۳۸۷)، از صبا تا نیما، تهران: زوار
- ۳- آراین پور، یحیی (۱۳۸۷)، از نیما تا روزگار ما، تهران: زوار
- ۴- امین پور، قیصر (۱۳۹۲)، سنت و نوآوری در شعر معاصر، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی

منابع فرعی:

- ۱- شفیعی کدکنی، محمدرضا (۱۳۸۰)، ادوار شعر فارسی از مشروطه تا سقوط سلطنت، تهران: سخن
- ۲- یاحقی، محمد جعفر (۱۳۹۳)، جویبار لحظه ها، تهران: جامی
- ۳- روزبه، محمدرضا (۱۳۸۱)، ادبیات معاصر ایران (شعر)، روزگار
- ۴- شمس لنگرودی (۱۳۷۸) تاریخ تحلیلی شعر نو (۳ جلد)، مرکز، چاپ دوم
- ۵- زرین کوب، حمید (۱۳۵۸)، چشم انداز شعر نو فارسی، توس
- ۶- براهنی، رضا (۱۳۷۱)، طلا در مس، (۳ جلد)، ناشر: مؤلف
- ۷- سنگری، محمدرضا (۱۳۷۹)، ادبیات معاصر، تهران: دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی آموزش و پرورش
- ۸- بدیع جمعه، محمد (۱۳۸۶)، مباحثی پیرامون شعر فارسی معاصر (ترجمه حاتم زندی و دیگران)، تهران: انتشارات فرتاب
- ۹- میرجعفری، اکبر (۱۳۷۷)، حرفی از جنس زمان، تهران: قو
- ۱۰- آژند، یعقوب (۱۳۶۳)، ادبیات نوین ایران، تهران: امیرکبیر
- ۱۱- ----- (۱۳۸۵)، تجدد ادبی در دوره مشروطه، تهران: مؤسسه تحقیقات و توسعه علوم اجتماعی
- ۱۲- حاکمی، اسماعیل (۱۳۸۶)، ادبیات معاصر ایران، تهران: اساطیر

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

- ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۴ نمره
- ارزشیابی فرآیند: خواندن صحیح شعر در طول نیم سال ۲ نمره
- ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۴ نمره

سرفصل درس «شیوه های تربیتی اثربخش با رویکرد فرهنگی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

فرهنگ بستر تربیتی کودکان و نوجوانان است. مدرسه در جزیره متروکه واقع نشده است، بلکه به عنوان یک سازمان یا نهاد فرهنگی و تربیتی با افراد جامعه و نهادها و سازمان های دیگر اجتماع رابطه چندسویه دارد. تغییرات فرهنگی جوامع همیشه محسوس و مشهود صورت نمی پذیرد، تغییر هنجارها و رفتارها، ارزش و حتی باورهای جامعه ای مانند ایران که جامعه ای دینی (اسلامی) است، یکباره و ناگهانی اتفاق نمی افتد. این تغییرات همیشه خودآگاه و مستقیم صورت نمی گیرد. فاصله گرفتن فرهنگ عمومی از فرهنگ مطلوب و ایده آل (اسلامی-ایرانی) از چند دهه قبل با هشدارهای مستمر رهبر انقلاب با عباراتی همچون «تهاجم فرهنگی»، «جنگ نرم»، «شیخون فرهنگی» و «هشدار در مورد سبک زندگی و رفتار اجتماعی»، همراه بوده است. بدیهی است فهم و درک تغییرات فرهنگی نیازمند دانش خاص در این زمینه می باشد. همه عوامل مؤثر و سهم در تربیت متریان، در داخل مدرسه جمع نشده اند، هر چند که شیوه زندگی واقعی مردم در جامعه، در رفتار سازمانی فرهنگیان و متریان و احیاناً اولیا در داخل فضای مدرسه به همراه ویژگی های فیزیکی مدارس، خود نمود پیدا می کند و شاخصی از فرهنگ آن جامعه به حساب می آید. در عصر حاضر، با گسترش رسانه های الکترونیکی پیشرفته، مرزهای بین کشورها، ملت ها و ملیت ها شکسته شده اند، ارتباطات بسیار سهل و فراگیر شده است؛ در سایه استفاده از رسانه های نوین، فرهنگ های غالب، به سرزمین های دیگر، صادر می شوند و سبک زندگی جوامع مخاطب را شبیه سبک زندگی جامعه مبدأ می سازند. این درس، به منظور تمهید مقدمات و امکان بخشی به تحقق تربیت اسلامی مورد نظر سند تحول طراحی شده است، این درس، با هدف امکان بخشی به تربیت انسان های به واقع مسلمان که جامعه اسلامی و از پس آن، تمدن نوین اسلامی مورد نظر رهبر انقلاب، را شکل خواهند داد، طراحی شده است.

<p>نام درس به فارسی: «شیوه های تربیتی اثربخش با رویکرد فرهنگی» نام درس به انگلیسی:</p>	<p>مشخصات درس نوع درس: نظری</p>
<p>Effective educational methods with a cultural approach</p>	<p>تعداد واحد: ۲ واحد</p>
<p>پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:</p>	<p>تعداد ساعت: ۳۲ ساعت</p>
<p>۱- وضعیت فرهنگی کشور را با نگاهی راهبردی تحلیل نماید.</p>	<p>شایستگی کلیدی:</p>
<p>۲- فرصت ها و تهدیدهای هویتی و فرهنگی نسل جدید متریان مخاطب را شناسایی و فهم کند.</p>	<p>موضوعی</p>
<p>۳- تحولات فرهنگی جهان معاصر را پایش و تحلیل نماید.</p>	<p>پیش نیاز: مقدمه ای بر مبانی نظری فرهنگ</p>
<p>۴- ضمن شناسایی ظرفیت های موجود در فرهنگ اسلامی ایرانی، شیوه های مواجهه فعال و تعیین کننده با فرهنگ غرب را ارائه نماید.</p>	<p>استاد متخصص برای</p>
<p>۵- شناسایی راهکارهای حفظ و تقویت هویت ملی دانش آموزان و دستیابی به مراتبی از استقلال فرهنگی</p>	<p>تدریس: علوم اجتماعی /</p>
<p>۶- با درک تحولات فرهنگی، به خوبی، رهبری راهبردی امور تربیتی در نهاد فرهنگی و تربیتی</p>	<p>مطالعات فرهنگی</p>
<p>مدرسه را عهده دار شود.</p>	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول:

- خودشناسی فرهنگی
- بازشناسی ظرفیت ها و عناصر پویای فرهنگ اسلامی-ایرانی و شیوه های تقویت آن
- سنت و مدرنیته
- چالش ها، مسائل و بحران های فرهنگی جامعه های در حال گذار در طی فرآیند نوگرایی
- شناخت ویژگی های شخصیتی، نیازها و ذائقه فرهنگی نسل جدید و همچنین انتظارات جامعه دانش آموزی از کارکنان مدرسه
- برآورد آینده پژوهانه نیازهای فرهنگی و تربیتی و ویژگی های شخصیتی دانش آموزان در دهه های آینده
- شیوه های پاسخگویی مناسب به نیازهای فرهنگی و تربیتی نسل جدید مترتبان
- نقش خلاقیت، نوآوری و کارآفرینی در ارتقای بهره وری فعالیت های پرورشی و فرهنگی
- آشنایی با روش های درگیر ساختن، همراه سازی و جذب مشارکت فعال مخاطب و ذینفعان(دانش آموزان، سایر کارکنان آموزشی و پرورشی و اولیا) در انجام فعالیت های فرهنگی و تربیتی

تکالیف یادگیری: هر یک از دانشجویان یک یا چند کتاب مرتبط با عنوان درس و مطالب آموخته شده را که به تأیید مدرس رسیده باشد را خلاصه سازی می نمایند و در پایان نظرات تحلیلی-راهبردی خود را نیز به آن می افزایند.

تکالیف عملکردی: هر دانشجو-مربی، خلاصه کتاب/کتاب های با موضوع فرهنگی را که به تأیید مدرس رسیده است را در عرض حدود پانزده دقیقه در کلاس ارائه می دهد. این ارائه می تواند با بهره گیری از نرم افزارهایی همچون پاورپوینت و با بهره گیری از اسلاید، کلیپ، موشن گرافی و اینفوگرافی انجام شود.

فصل دوم:

- فرهنگ پذیری
- توسعه فرهنگی و رابطه آن با فرهنگ توسعه
- برخورد سنت و مدرنیته در ایران
- نقاط ضعف و قوت فرهنگ عمومی در ایران در دهه های اخیر
- بحران غرب گرایی و شکاف فرهنگی
- تغییرات فرهنگی (ارزشی، هنجاری و ...) در جامعه ایران و بررسی چالش میان باورها، ارزش ها و هنجارهای بومی و جهانی
- قدرت نرم
- نقش متغیرهای فرهنگی در تغییرات سبک زندگی
- هژمونی فرهنگی
- رسانه و فرهنگ سازی

- شناسایی شیوه های مواجهه با فرهنگ های مهاجم (به ویژه فرهنگ غرب)
- آشنایی با مؤلفه های هویت اسلامی، ایرانی و انقلابی
- شناخت راهکارهای تقویت مبانی هویت ملی، اسلامی و انقلابی دانش آموزان
- نقش خانواده، مدرسه، رسانه، اجتماع، همسالان و گروه های مرجع در تربیت متریان

تکالیف یادگیری: هر یک از دانشجویان یک مقاله علمی با موضوعات فرهنگی و تربیتی را که به تأیید مدرس رسیده باشد را خلاصه سازی می نمایند و در پایان نظرات تحلیلی- راهبردی خود را نیز به آن می افزایند.

تکالیف عملکردی: هر دانشجو-مربی، مقاله خلاصه شده را در عرض حدود پانزده دقیقه در کلاس ارائه می دهد. این ارائه می تواند با بهره گیری از نرم افزارهایی همچون پاورپوینت و در قالب اسلاید، موشن گرافی و اینفوگرافی انجام شود.

فصل سوم:

- تجزیه و تحلیل راهبردی مسائل فرهنگی و تربیتی ایران و جهان
- مدرسه محوری و تأثیرات آن بر فرایند تربیت متریان
- بررسی امکان تعاملات فرهنگی برون سازمانی وزارت آموزش و پرورش (با شهرداری و وزارت ورزش و جوانان و مساجد و ...)
- شیوه های نقش آفرینی مؤثر مربی امور تربیتی در رهبری راهبردی امور تربیتی مدرسه
- پیوست نگاری فرهنگی در مدرسه
- امکان بخشی به استفاده بهینه از فضای الکترونیکی و رسانه ای در فعالیت های پرورشی و فرهنگی
- الگوی بومی تفریح سالم (نوع سرگرمی ها، شادی، نشاط و
- تعریف سنج و شاخص برای فعالیت های پرورشی و فرهنگی مدرسه
- سنجش میزان کارآیی و اثربخشی فعالیت های پرورشی و فرهنگی مدرسه

تکالیف یادگیری: هر تیم دانشجویی شیوه های نقش آفرینی راهبردی و تأثیرگذار مربی امور تربیتی در مدرسه را در قالب یک الگو طراحی می نماید.

تکالیف عملکردی: عضو منتخب هر تیم دانشجویی الگوی راهبردی طراحی شده (نقش آفرینی راهبردی و تأثیرگذار مربی امور تربیتی در مدرسه) را در کلاس درس ارائه می دهد.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

استفاده از روش سازنده گرایی اجتماعی/ پرورش تفکر انتقادی، خلاق و مراقبتی / تشکیل و فعال سازی تیم های شبکه ای (به هم پیوسته) مباحثه محور دانشجویی در کلاس که یافته های علمی خود را به اشتراک می گذارند/ با تشکیل و راه اندازی تیم های دانشجویی در هر کلاس؛ هر دانشجو در یک تیم کلاسی قرار می گیرد. اعضای تیم، یک سر تیم انتخاب می کنند. سر تیم با همفکری اعضا، وظایف خود و هر یک از اعضا را در انجام پروژه های کلاسی تعیین و بر آن نظارت می نماید. مسئولیت حسن انجام وظایف تیم بر عهده سر تیم می باشد. نمره هر تیم به کلیه دانشجویان آن تیم تعمیم داده می شود.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

۱- روح الامینی، محمود (۱۳۹۴). زمینه فرهنگ شناسی، انتشارات عطار، چاپ یازدهم.

منابع فرعی:

- ۱- کاظمی، علی اصغر (۱۳۸۲). بحران نوگرایی و فرهنگ سیاسی در ایران معاصر، نشر قومس.
- ۲- سایت مقام معظم رهبری
- ۳- سایت شورای عالی انقلاب فرهنگی
- ۴- بنیانیان، حسن (۱۳۸۶). فرهنگ توسعه در ایران، انتشارات امیر کبیر.
- ۵- مقاله های علمی مرتبط از جمله مقاله علمی پژوهشی رسانه و فرهنگ سازی، محمدرضا دهشیری، فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران ۱۳۸۸، شماره ۴.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیشنهاد در این درس قبل از شروع فعالیت های آموزشی انجام می گیرد.
ارزشیابی تکوینی: ارائه های کلاسی (در قالب سخنرانی، برگزاری کارگاه آموزشی و ... در کلاس با بهره گیری از نرم افزارهایی همچون پاور پوینت، موشن گرافی و اینفوگرافی و ..) ۵ نمره
ارزشیابی پایانی: (آزمون مکتوب) ۱۵ نمره

سرفصل درس « آموزش تخصصی قرآن (تجوید- ترتیل- قرائت)»

۱. معرفی درس و منطق آن:

اولین گام برای آشنایی با قرآن و بهره گیری از معارف بلند آن تلاوت درست آیات الهی است. سیره معصومین در تشویق مردم به انس با قرآن، گواه آن است که قرائت قرآن کریم نقش بسیار مهمی در آشنایی و انس با معارف بلند قرآن به عهده دارد. چنانچه فرمایش مقام معظم رهبری تا زمانی که متن قرآن را درست یاد نگیریم عمل به قرآن در جامعه ما تضمین نخواهد شد. و در بیان دیگری فرمودند در کشوری که بر اساس اسلام اداره می شود همه مردم باید قادر به خواندن درست قرآن کریم باشند بنابراین آموزش دقیق شیوه های خواندن قرآن این امکان را به دانشجو معلم می دهد که در قرائت صحیح قرآن مهارت لازم را کسب کرده و آمادگی ورود به ژرفای کتاب انسان ساز را پیدا کند.

نام درس به فارسی: « آموزش تخصصی قرآن نام درس به انگلیسی: Quran Reading Course	مشخصات درس نوع درس: نظری/عملی تعداد واحد: ۲(۱+۱) تعداد ساعت: ۴۸ شایستگی کلیدی: موضوعی پیش نیاز: - استاد متخصص برای تدریس: متخصص الهیات
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود: - آموزش صحیح و دقیق شیوه های روان خواندن قرآن کریم را یاد بگیرد. - کسب مهارت روخوانی و روانخوانی قرآن را پیدا کند. - آمادگی بهره گیری از معارف الهی و سرلوحه قرارداد آنها در زندگی تا به فلاح و رستگاری نائل گردد.	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: کلیات

- تعریف علم قرائت قرآن کریم و ارزش و فضیلت آن
- آداب قرائت قرآن کریم
- اقسام روش های قرائت قرآن
- ویژگی های قاری قرآن
- تقسیمات و مشخصات قرآن و تعریف آنها مانند جزء- حزب- رکوع،...
- علومی که در قرائت قرآن دخالت دارند.
- ویژگی های رسم الخط قرآن و انواع آنها

تکالیف یادگیری:

- ۱- گفتگو و مشارکت فعال در مورد مباحث مطرح شده در کلاس
- ۲- یکی از سوره های قرآن به روشهای مختلف قرائت تقلید و تمرین شود
- ۳- مثالها و تمرین هایی برای نشان دادن مشخصات و تقسیمات قرآنی

۴-مثالها و تمرین هایی برای رسم الخط های مختلف

تکالیف عملکردی:

- ۱-ارائه گزارشی از تاریخچه قرائت قرآن
- ۲-تمرین سوره حمد به انواع روش های قرائت قرآن
- ۳-ارائه گزارشی از تاریخچه رسم الخط قرآن
- ۴-ارائه مثالها یا تمرین هایی برای رسم الخط های متفاوت و تقسیمات و مشخصات قرآنی

فصل دوم: اسامی حروف و حرکات و اشکال آنها

- ۱- حروف مقطعه
- ۲- حرکات کوتاه
- ۳- حرکات کشیده
- ۴- ترکیب حروف و حرکات و اشکال آنها (حروف ساکن-تنوین-تشدید)

تکالیف یادگیری:

- ۱- قرائت کلمات قرآن توسط دانشجو و تلاوت عبارت های قرآنی
- ۲-گفتگو و مشارکت فعال در مورد مباحث مطرح شده در کلاس
- ۳-یافتن قواعد مشخص شده در آیات و عباراتی از قرآن

تکالیف عملکردی:

- قواعد گفته شده در اجزاء مشخص شده از قرآن استخراج شود.
- توسط نوارهای آموزشی تکرار و تمرین تلفظ صحیح کلمات و عبارات و آیات قرآن با توجه و مرور قواعد و سوره های مشخصی از قرآن انجام گیرد.

فصل سوم: حروف ناخوانا و حروف نانوینا و التفاء ساکنین

- حروفی که نوشته شده اما خوانده نمی شود و حرکات آنها (حروف ناخوانا وصل و وقف)
- حروفی که نوشته نشده اما باید خوانده شود
- تنوین در برخورد با حروف ساکن

تکالیف یادگیری:

- ۱-گفتگو و مشارکت فعال در مورد مباحث مطرح شده در کلاس
- ۲-قرائت کلمات قرآنی توسط دانشجو و تلاوت عبارت های قرآنی
- ۳-یافتن قواعد مشخص شده در آیات و عبارتی از قرآن

تکالیف عملکردی:

-قواعد گفته شده در اجزاء مشخص شده از قرآن استخراج شود
-توسط نوارهای آموزشی تکرار و تمرین تلفظ صحیح کلمات و عبارات و آیات قرآنی با توجه و مرور قواعد در سوره‌های مشخصی از قرآن انجام گیرد.

فصل چهارم: وقف و راههای وقف و ابتداء، تبدیل صداهای کوتاه به کشیده و صداهای کشیده به کوتاه

-تبدیل صدای کوتاه به صدای کشیده و قواعد آن (اشباع و عدم اشباع)

-تبدیل صداهای کشیده به کوتاه و موارد آن

-طرق وقف بر آخر کلمات، علائم وقف

-نحوه ابتدا کلمات به همزه وصل و اقسام آن (وقف و وصل)

تکالیف یادگیری:

۱-گفتگو و مشارکت فعال در مورد مباحث مطرح شده در کلاس

۲-قرائت کلمات قرآنی و تلاوت عبارتهای قرآنی توسط دانشجو

۳-یافتن قواعد مشخص شده در آیات و عبارات قرآنی

تکالیف عملکردی:

-قواعد گفته شده در اجزاء مشخص شده از قرآن استخراج شود

-توسط نوارهای آموزشی تکرار و تمرین تلفظ صحیح کلمات و عبارات و آیات قرآنی با توجه و مرور قواعد در سوره‌های مشخصی از قرآن انجام گیرد.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

استاد با فراهم کردن زمینه بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ و فعال کردن دانشجویان و کاربردی و عملی نمودن مباحث را با ممارست و تمرین کردن در قرآن فرآیند یادگیری را تسهیل بخشیده و در نهایت آموزش در قالب کلمات و عبارات قرآنی موجب عملی شدن یادگیری در این درس می‌گردد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

موسوی، بلده محسن (۱۳۹۳): حلیقه القرآن (سطح ۱ و ۲)، قم، انتشارات تلاوت.

-شهیدی و حبیبی، محمد رضاعلی (۱۳۹۷): آموزش روخوانی و روان خوانی، قم، مرکز نشر هاجر.

منبع فرعی:

پورفرزب، ابراهیم، بی تا، تجوید جامع، انتشارات سمت.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیش نیاز در این درس قبل از شروع فعالیت‌های آموزشی انجام می‌گیرد و در احتساب ارزشیابی پایانی مد نظر قرار خواهد گرفت.

ارزشیابی تکوینی: این ارزشیابی بر اساس بازخوردهای داده شده به عملکرد دانشجو در تکالیف یادگیری پیش بینی شده و حضور در کلاس و مشارکت در فعالیت‌ها و در طول ترم صورت می‌گیرد (۵ نمره)

ارزشیابی پایانی: این آزمون به شکل کتبی بر اساس فرصت‌های یادگیری صورت می‌گیرد که در آن دانشجویان باید مطالب آموخته شده در طی دوره را در پاسخ به این آزمون به کار ببرند. (۸ نمره) و به شکل شفاهی بر اساس قرائت سوره قرآنی انجام می‌گیرد (۵ نمره)

کارپوشه (Port Folio): کلیه تکالیف دانشجو ضبط و به عنوان یکی از منابع ارزشیابی او در این درس قرار خواهد گرفت (۲ نمره).

سرفصل درس « روانشناسی شخصیت »

۱. معرفی درس و منطق آن:

روان شناسی شخصیت، حوزه بسیار گسترده ای است. زیرا شخصیت، خود موضوعی پیچیده و دارای ابعاد و جنبه های گوناگون است. برای شناخت شخصیت انسان از دیر باز کوششهای فراوانی به عمل آمده است و درک لزوم مطالعه روانشناسی شخصیت چندان دشوار نیست. شناخت شخصیت، ویژگیها، چگونگی شکل گیری شخصیت، عوامل موثر بر شخصیت و مسائلی از این قبیل، از یک جنبه به ارضای حس کنجکاوی و میل به حقیقت جوئی را در انسان کمک می کند و در واقع این شناخت، نوعی خود شناسی است. از سوی دیگر دانش روان شناسی شخصیت به افراد امکان می دهد که در ارتباط متقابل با دیگران، موضع گیریهای مناسب و آگاهانه داشته باشند. واحد درسی روانشناسی شخصیت در برنامه درسی دانشجو معلمان رشته مشاوره از اهمیت خاصی برخوردار است و به آنها برای درک عمیق تر دانش آموزان، اولیای آنها و نیز معلمان کمک می کند. دانش روانشناسی شخصیت به مشاوران مدرسه جهت تشخیص ناسامانی های شخصیتی و اختلالات مرتبط با آن کمک نموده و موجب موضع گیریهای مناسب و آگاهانه و برخورد های مناسب در رویارویی با این مشکلات می شود.

مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲ ساعت شایستگی کلیدی: موضوعی CK پیش نیاز: روانشناسی تحولی استاد متخصص برای تدریس: متخصص روانشناسی و مشاوره	نام درس به فارسی: روانشناسی شخصیت نام درس به انگلیسی: <i>Psychology of Personality</i> پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود: ۱- شخصیت را تعریف کند و تشخیص دهد که شناخت صفات شخصیتی افراد برای پیش بینی رفتارهای آتی آنها در موقعیت های مختلف ضروری است. ۲- با نظریه های مختلف شخصیت و نظریه پردازان بزرگ این علم آشنا شده و با بررسی و مطالعه، طبقه بندی تیپ های شخصیتی متفاوت، دانش خود را در این حوزه برای خودشناسی و دیگر شناسی بکار ببرد. ۳- با روش های ارزیابی شخصیت آشنا شده و بر اساس رفتارهای فراد بتواند تیپ شخصیت آنها و اختلالات شخصیت احتمالی را تشخیص دهد.
---	--

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: شخصیت چیست؟

- روان شناسی شخصیت، تیپ های شخصیتی، خود پنداره، عزت نفس
- دسته بندی نظریه های شخصیت و نکات عمومی مهم در نظریه های شخصیت
- آیا شخصیت را به ارث می بریم؟ عوامل موثر در شکل گیری شخصیت
- روش های ارزیابی شخصیت

تکالیف یادگیری: مشارکت در بحث کلاسی و نیز تلاش هر دانشجو در توصیف شخصیت خود قبل از فراگیری مباحث روانشناسی شخصیت جهت مقایسه آن با تعریف شخصیت خود در پایان دوره.

تکالیف عملکردی: بررسی چگونگی شخصیت افراد در فضاهای مجازی و شبکه های اجتماعی. آیا شخصیت افراد در دنیای مجازی با شخصیت آنها در محیط واقعی متفاوت است؟ آیا می توان شخصیت افراد را از روی رفتار آنها در محیط مجازی قضاوت کرد؟

فصل دوم: نظریه های سایکو دینامیک یا سایکو دینامیک (روان پویایی)

جلسه اول:

- زیگموند فروید (ساختار شخصیت، تعاملات درون شخصیت، رشد و تحول شخصیت، مکانیسم های دفاعی، نگرش در مورد ماهیت انسان، ارزیابی نظریه فروید)

تکالیف یادگیری: حضور فعال در مباحث کلاسی و مشارکت در پرسش و پاسخ

تکالیف عملکردی: نمایش فیلم ساختار شخصیت در نظریه فروید از زبان خودش در کلاس، تهیه کلیپ و فیلم های کوتاه توسط دانشجویان و ارائه در کلاس در خصوص روان درمانی به شیوه فرویدی

جلسه دوم:

- کارل یونگ (عناصر شخصیت: پرسونا، آنیما، آنیموس، سایه، خود، تیپ های روان شناختی، نگرش یونگ در مورد ماهیت انسان، ارزیابی نظریه یونگ)

تکالیف یادگیری: بررسی تیپ شخصیتی خود و یکی از دوستان با توجه به تیپ های شخصیتی یونگ و تبادل نظر با همکلاسی ها و تعیین حدود صحت و سقم شناخت از شخصیت خویشان.

تکالیف عملکردی: مقایسه نظریه فروید و یونگ و نقاط اشتراک و تفاوت آنها

جلسه سوم:

- آلفرد آدلر (نقص جسمی و جبران سازی، احساس حقارت و جبران سازی، تلاش برای برتری، تحلیل فلسفه انگارانه، سبک های زندگی، ترتیب تولد، علاقه اجتماعی، خودخلاق، استراتژی های حفاظتی، ناهشیار و روان درمانی آدلری، ارزیابی نظریه)

تکالیف یادگیری: حضور فعال در کلاس و مشارکت در مباحث مطروحه

تکالیف عملکردی: مطالعه مقالات علمی - پژوهشی در خصوص فرزند پروری و اصلاح رفتار به شیوه آدلری و ارائه در کلاس

جلسه چهارم:

- اریک فروم (آزادی، مکانیسم های فرار، تسلط گرایی یا خودکامگی، ویران گری یا تخریب گرایی، پیروی بی اراده، نیازهای اساسی، کاراکتر فردی و اجتماعی، نگرش در مورد ماهیت انسان، ارزیابی نظریه)

تکالیف یادگیری: بحث و تبادل نظر در مورد نکات کلیدی نظریه اریک فروم و کاربرد آن در زندگی شخصی و اجتماعی

تکالیف عملکردی: مطالعه کتاب های معروف اریک فروم و بیان خلاصه مطالب آن در کلاس

جلسه پنجم:

- کارن هورنای (خصوصت واضطراب اساسی وسازگاری با آن، سه تیپ شخصیتی، خود واقعی وخود آرمانی، تعادل شخصیت، افراط در خود کنترلی، تحمیل عقیده، فرار از مسئولیت، روان شناسی زنان، روان درمانی، ارزیابی نظریه)

تکالیف یادگیری: بحث کلاسی درخصوص مفاهیم اساسی نظریه به ویژه شیوه های خودکنترلی شخصیت و تاثیرات آن در زندگی فردی واجتماعی

تکالیف عملکردی: بررسی مقالات علمی پژوهشی در مورد روانشناسی زنان با توجه به دیدگاه کارن هورنای

جلسه ششم:

- هری سالیوان (مفاهیم اصلی، نقش اضطراب در شخصیت، مکانیسم های امنیتی، فرایندهای شناختی، مراحل رشد، روان رمانی، ارزیابی نظریه)

تکالیف یادگیری: بحث پیرامون تاثیر پدر و مادر درابعاد زندگی شما چگونه بوده است؟

تکالیف عملکردی: گزارش پیرامون اهمیت روابط میان فردی در مراحل رشدی به ویژه نوجوانی با توجه به دیدگاه سالیوان

جلسه ششم:

- اریک اریکسون (آدمی وسرنوشت، روان شناسی ایگو، بحران های روانی اجتماعی در طول رشد ایگو، هشت مرحله رشد شخصیت، ارزیابی نظریه)

تکالیف یادگیری: حضور فعال در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: مقایسه نظریه فروید واریکسون

جلسه هفتم:

- هنری موری (مفاهیم اساسی نظریه موری وطبقه بندی نیازهای انسانی و ارزیابی نظریه)

تکالیف یادگیری: کسب اطلاعات و آشنایی با اجرای آزمون *TAT* هنری موری وتحلیل شخصیت

تکالیف عملکردی: تحقیق در مورد رابطه بین فیزیولوژی مغز وشخصیت از دیدگاه هنری موری و ارایه در کلاس

جلسه هشتم:

- ملانی کلاین(شیء و نظریه روابط شیء، مفاهیم کلیدی نظریه، نظریه های بعدی در مورد روابط شیء همچون جان بولبی و مارگارت ماهلر، ارزیابی نظریه)

- هاینتس کوهوت (مفاهیم اصلی، مراحل رشد نفس، خود، تیپ های شخصیتی، ارزیابی نظریه)

تکالیف یادگیری: بحث وتبادل نظر پیرامون مباحث مطروحه در کلاس

تکالیف عملکردی: بررسی فیلم کوتاه وجلسات روان درمانی مرتبط با این نظریه وتجزیه وتحلیل آن

فصل سوم: نظریه های صفات شخصیتی

جلسه نهم:

-ریموند کتل

- هانس آیزنک

- گوردون آلپورت

تکالیف یادگیری: حضور فعال در مباحث کلاسی و پاسخگویی به سوالات

تکالیف عملکردی: بررسی مقالات مرتبط و ارائه در کلاس

فصل چهارم: نظریه های رفتار گرایی و یادگیری اجتماعی

جلسه دهم:

- برس فردریک اسکینر

- جان دالرد و نیل میلر

جلسه یازدهم:

- جرج کلی

- والتر میشل و جولین راتر

- آلبرت بندورا

تکالیف یادگیری: حضور فعال در مباحث کلاسی و پاسخگویی به سوالات

تکالیف عملکردی: بررسی مقالات مرتبط و ارائه در کلاس

فصل پنجم: نظریه های انسان گرا - اگزستانسیال

جلسه دوازدهم:

- کارل راجرز

- آبراهام مازلو

جلسه سیزدهم:

- ویکتور فرانکل

- رولومی

تکالیف یادگیری: حضور فعال در مباحث کلاسی و پاسخگویی به سوالات

تکالیف عملکردی: بررسی مقالات مرتبط و ارائه در کلاس

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

روش تدریس غیر مستقیم به شیوه یادگیری مشارکتی، و نیز تحلیل فیلم و مباحثه، پرسش و پاسخ با تاکید بر مقایسه و تجزیه و تحلیل دیدگاه های نظریه پردازان مختلف.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

۱- گنجی، حمزه و گنجی، مهدی. (۱۳۹۸). نظریه های شخصیت. نشر ساوالان

منابع فرعی:

- ۱- فیست، جس. و فیست، گری گوری. جی. (۱۳۹۷). نظریه های شخصیت. ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر روان
- ۲ شولتز، دوان. (۱۳۹۸). نظریه های شخصیت. ترجمه یوسف کریمی، فرهاد جمهری، سیامک نقشبندی، بهزاد گودرزی، هادی بحیرایی، محمدرضا نیکخو. تهران: نشر ارسباران
- ۳- شولتز، دوان. پی. و شولتز، سیدنی. الن. (۲۰۱۳). نظریه های شخصیت. ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر ویرایش

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیش نیاز در این درس، ارزشیابی آغازین قبل از شروع فعالیت های آموزشی به شیوه بارش مغزی انجام می گیرد.

ارزشیابی تکوینی: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی و میزان مشارکت فراگیران در بحث های کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۵ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۳ نمره

سرفصل درس «آموزش کاربردی ادبیات کودک و نوجوان»

۱. معرفی درس و منطق آن:

ادبیات کودک و نوجوان بخشی از ادبیات غنی و گسترده جهان بخصوص ایران می باشد. آشنایی دانشجوی عرصه های مختلف هنر با نگارش و خلق آثار بدیع ادبی کودک و نوجوان می تواند در آموزش هویت ایرانی - اسلامی برای دانش آموزان و نیازهای ذهنی، عاطفی، اجتماعی و جسمی آنان در سنین مختلف پاسخگو باشد. شناخت، تسلط و خلق اثر ادبی این هنرمندان با قالب های داستان، قصه، شعر، نقد و تحلیل معنایی و تصویری، با مضمون کودک و نوجوان و آموزش آن به ایشان نقش و تاثیر فراوانی در تربیت و آموزش فرهنگ غنی ایران ایفا می نماید.

نام درس به فارسی: آموزش کاربردی ادبیات کودک و نوجوان نام درس به انگلیسی: Practical Training of Children and Adolescents literature	مشخصات درس نوع درس: نظری-عملی تعداد واحد: ۱+۱ تعداد ساعت: ۴۸ شایستگی کلیدی: CK پیش نیاز: زبان و ادبیات فارسی استاد متخصص برای تدریس: مورد تایید گروه
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود: <ul style="list-style-type: none">• تاریخچه و انواع قالب های نظم و نثر ادبیات کودک و نوجوان را شناسایی و گزارش کند.• با شناخت مهارت های کلامی و نوشتاری کودکان و نوجوانان و ویژگی ها و قالب های مختلف نظم و نثر، خلق اثر نماید.• با شناخت حوزه های نگارش، سرودن، قصه پردازی، شعر خوانی، نقد محتوایی با مضمون کودک و نوجوان، به نقد و تجزیه و تحلیل آثار ادبی کودکان و نوجوانان بپردازد.	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: کلیات

- تعاریف ادبیات و ادبیات کودک و نوجوان.
- آشنایی با روانشناسی و ویژگی های کلامی و رفتاری کودک و نوجوان.
- آشنایی با قالب های مختلف نظم و نثر در ادبیات کودک و نوجوان.
- آشنایی با نویسندگان مطرح و چگونگی ارایه اثر ادبی در قالب ها و سبکهای ادبی.

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ، مشارکت در مباحث درسی
- ارائه گزارش شفاهی از انواع ادبیات و قالب های نظم و نثر در ادبیات کودک و نوجوان .
- جمع آوری و مطالعه نمونه هایی از آثار مطرح ادبیات ایران و جهان در زمینه کودک و نوجوان .

فعالیت عملکردی:

- تهیه گزارشی مکتوب از تعاریف و نظریه های مختلف در حوزه ادبیات کودک و نوجوان.
- تهیه گزارش خلاصه کتاب های مختلف داستان و شعر کودکان و نوجوانان.
- تهیه گزارش از شناسایی دو اثر برای هر یک از سبک ها و قالب های نثر روایی.

فصل دوم: تمرین نوشتن (نویسندگی)

- آشنایی و شناسایی انواع قالب های نویسندگی در ادبیات
- آشنایی با اصول ادبیات کودک و نوجوان (درونمایه، خیال انگیزی، زبان، لحن و بیان، سبک و طرح، قالب، گیرایی و دل انگیزی)
- آشنایی و بررسی انواع نثر روایی کودک و نوجوان شامل افسانه، قصه، فانتزی، رمان تخیلی، داستان کوتاه
- تمرین های نوشتن در قالب های مختلف نویسندگی

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ، شرکت و تعامل در مباحث درسی
- ارائه گزارش شفاهی از قالب های نویسندگی (گزارش نویسی، قطعه ادبی، خاطره نویسی، نمایشنامه نویسی، فیلمنامه نویسی، رمان نویسی و داستان نویسی کوتاه)
- جمع بندی مفاهیم ساختار و شیوه های پرداخت عناصر و کارکرد هر یک از قالب های فوق
- تمرین نوشتن در قالب های مختلف نویسندگی

فعالیت عملکردی:

- بحث و بررسی گروهی پیرامون ویژگی های هر یک از قالب های نویسندگی
- ارائه گزارشی کتبی درباره تعیین جایگاه و میزان کارایی هر یک از قالب های نویسندگی
- گزینش و شناسایی و معرفی نمونه های مطرح هر یک از قالب های نویسندگی
- تمرین نوشتن در قالب های مختلف نویسندگی

فصل سوم: هنر شعر خوانی

- آشنایی با شعر و ویژگی های آن
- آشنایی با تاریخچه شعر خوانی
- آشنایی با شعر خوان و ویژگی هایشان
- زمان و مکان و فضای شعر خوانی
- آماده سازی یک شعر برای اجراء

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- شعر و شعر خوانی را می شناسد

- محور های طرح و برنامه شعر خوانی را شرح می دهد
- شیوه ها و شگردهای شعر خوانی را مورد سنجش قرار می دهد
- اجرای یک شعر با یکی از روش های مناسب شعر خوانی

فعالیت عملکردی:

- بحث و تبادل نظر درباره زمینه های استفاده از شعر خوانی در روش های تدریس
- شعری را برای اجرا آماده می کند

فصل چهارم: هنر قصه پردازی

- ارائه گزارشی از تاریخچه قصه پردازی کودک و نوجوان در ایران و جهان
- جایگاه قصه و قصه گوئی در ادبیات کودک و نوجوان
- قصه پردازی در کتاب های درسی دوره های مختلف تحصیلی
- شیوه ها و شگردهای قصه پردازی در بین خانواده های امروزی

فعالیت یاد گیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- گزارشی شفاهی از انواع قصه پردازی در ایران و جهان را ارائه می دهد
- محورهای طرح و برنامه هنر قصه پردازی را شرح می دهد
- ایده ای را انتخاب کرده و از آن برای پردازش قصه بهره می گیرد

فعالیت عملکردی:

- بحث و تبادل نظر در زمینه های کاربردی قصه پردازی و روش های تدریس
- تهیه گزارش در زمینه نحوه تبدیل ایده به یک قصه

فصل پنجم: نقد محتوایی در ادبیات کودک و نوجوان

- آشنایی با تاریخچه نقد ادبی و هنری
- آشنایی با انواع نقد: (نقد ساختارنگر، نقد درونمایه نگر، نقد درونمایه نگر و ساختارنگر) (نقد تکوینی)
- آشنایی با عناصر محتوایی، الهام، تخیل، اندیشه، طبقه بندی نوع درونمایه (حماسی، غنایی، تعلیمی، عرفانی، انتقادی)
- آشنایی با عناصر ساختاری متن، طرح، شخصیت، راوی و زاویه دید، زمان و خط زمانی، ماجرا، مکان رویدادها، گره افکنی، گفتگو، اوج و فرودها (در داستان)
- آشنایی با عاطفه (احساس)، تخیل، زبان، واژگان، ترکیب ها، نحو، آهنگ (در شعر)

فعالیت یاد گیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- ارائه گزارشی از تعاریف نقد و تاریخچه آن در ادبیات کودک و نوجوان
- عناصر نقد محتوایی نثر و نظم کودک و نوجوان را توضیح دهد

- اثری مرتبط با ادبیات کودک و نوجوان را با توجه به اصول نقد، تحلیل و بررسی کند

فعالیت عملکردی:

- ارزش گذاری و ارزشیابی محتوایی کتاب کودک و نوجوان و ارائه گزارش

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم (توضیح مفاهیم، خواندن داستان ها و اشعار مختلف، استفاده از اسلایدهای آموزشی و مشاهده فیلم داستانی و مستند و انیمیشن های آموزشی کودکان و نوجوانان و دعوت از نویسندگان و شاعران مطرح کودک و نوجوان) در مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان در تحلیل و پاسخ به پرسش های طرح شده و نیز شیوه مشارکتی برای درک عمیق تر و بکارگیری آن در موقعیت های واقعی تدریس و در مباحث عملی انجام فعالیت های طراحی شده در محیط کارگاه و ارائه و تحلیل نتایج به دست آمده است.

بهره گیری از فرصت های یادگیری غیر مستقیم و خارج از محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه های مطالعه فردی برای ارائه بخشی از مباحث درسی به صورت گزارش و نوشتن نمونه داستان و شعر و سایر فعالیت های ادبی بصورت فعالیت عملی است. همچنین می توان فرصت های یادگیری غیرمستقیم دیگری مانند دعوت از شاعران و نویسندگان مطرح و نمایش فیلم های موفق سینمای کودک و نوجوان را تدارک دید.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- نعمت اللهی، فرامرز (۱۳۸۶). ادبیات کودک و نوجوان (شناسایی، ارزشیابی، ارزشگذاری). تهران: سازمان پژوهش و برنامه ریزی درسی.

منابع فرعی:

- ادبیات کودکان و نوجوانان، مولفان دکتر حسین قاسم پور مقدم، فریدون اکبری شلدره ای، منصور یارویسی. (۱۳۸۷) موسسه آیندگان
- ادبیات کودکان در ایران. از آغاز تادده هفتاد، مولف دکتر رضا شجری. (۱۳۸۴) انتشارات عیاران
- هنر قصه گویی خلاق. مولف جکک زاپیس. ترجمه مینو پرنیانی. (۱۳۸۰) انتشارات رشد

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: (آزمون نظری) ۶ نمره

ارزشیابی فرآیند: (عملکرد دانشجو در فعالیت های کارگاهی پیش بینی شده) ۴ نمره

ارزیابی پوشه کار: (ارائه کلیه آثار تولید شده ادبی، نقد ادبی، هنری و اجرای شعر خوانی در کلاس و بیرون از کلاس) ۱۰ نمره

سرفصل درس «سرود و نواهای انقلابی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

سرود یک وسیله‌ی تبلیغ بسیار خوبی است باب نوجوانان و جوانان. مقام معظم رهبری "مدظله العالی" نغمه و سرود یک ابزار کارآمد جهت تبلیغ و ترویج ارزش‌هاست. نغمه‌های گروهی در قالب گروه‌های سرود بسیار مؤثرتر از یک تک‌خوانی است. تأثیری که سرود و نغمه‌های گروهی و به طور کلی هنر در انتقال مفاهیم دارد بی‌بدیل است. همین مهم سبب می‌شود سرود علیرغم رشد رسانه‌ها همچنان جایگاهی ارزشمند داشته باشد و با رجوع به تاریخ معاصر شاهد تأثیر این هنر در پیروزی انقلاب اسلامی و هشت سال دفاع مقدس هستیم. گروه‌هایی که با اشعار حماسی روح حماسه و تحرک و جهاد را در کالبدها می‌دیدند. با توجه به این تأثیر، نیاز است که به این هنر ارزشمند در تربیت معلمان هنر به صورت تخصصی و علمی توجه شود تا بتوان نیروهایی متخصص و کارآمد جهت آفرینش و حفظ این هنر تربیت نمود.

نام درس به فارسی: سرود و نواهای انقلابی	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: Revolutionary Songs and Tunes	نوع درس: عملی
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانش‌جو معلم قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۲
<ul style="list-style-type: none">• با فراگیری مبانی بنیادی و اصول هم‌خوانی و سرود، در اجرای سرودها موفق عمل کند.• شعر و موسیقی ارزشی را بشناسد و نقد و بررسی نماید.• جایگاه و اهمیت این هنر را بشناسند و در جهت اعتلای آن همت گمارد.• در آموزش سرود و نواهای انقلابی به دانش‌آموزان موفق عمل نماید.	ساعت: ۳۲
	شایستگی کلیدی: موضوعی
	پیش‌نیاز: -
	استاد متخصص برای تدریس: فارغ التحصیلان موسیقی و یا دارای سوابق تجربی با تایید گروه امور تربیتی

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

بخش اول: سرایش و تربیت شنوایی

فصل اول: بخش ریتم‌خوانی و بخش آوازی

- آشنایی با نت خوانی در کلید سل و فا
- آشنایی با انواع ارزش‌نت‌ها گرد، سفید، سیاه، چنگ و نقطه‌دار
- آشنایی با انواع میزان ساده، ترکیبی، لنگ و سنکوپ دار و تمرین حرکت دست برای نشان دادن ضرب
- آشنایی با فواصل تا فاصله هشتم
- آشنایی با نیم پرده کروماتیک و دیاتونیک
- آشنایی با ربع پرده‌ها
- آشنایی با گام‌های ماژور
- آشنایی با گام مینور طبیعی، هارمونیک و ملودیک

- آشنایی با دستگاه‌های آواز ایرانی
- آشنایی با چگونگی ایجاد صوت و اعضا مربوطه
- آشنایی با گستره‌های صوتی
- آشنایی با محدوده‌های صوتی راست کوک و چپ کوک

فعالیت یادگیری:

- تمرین انواع گام‌ها با ارزش‌های گوناگون نت‌ها در میزان‌های متفاوت با حرکت دست
- تمرین فواصل سوم تا هشتم و انجام تمرین به صورت گروهی
- یافتن مصادیق فواصل در سرودهای رایج

فعالیت عملکردی:

- تهیه نمونه صوتی از سرودهای رایج برای شناسایی ساختار آن‌ها
- انجام تمرینات عملی برای اجرای فواصل و گام‌ها و دستگاه‌های موسیقی ایرانی به صورت فردی و گروهی

فصل دوم: آواز گروهی

- آشنایی با تکنیک‌های صداسازی و هم‌خوانی
- شناخت تکنیک‌های تنفسی
- شناخت تکنیک‌های آوازی
- آشنایی با فوتبیک و چگونگی ادای کلمات
- هم‌خوانی منوفونیک
- تمرین دوصدایی
- تمرین سه صدایی
- اجرای قطعات گروهی

فعالیت یادگیری:

- انجام تمرینات متعدد جهت صداسازی و آماده‌سازی صدا
- تمرین مکرر تکنیک‌های تنفسی و آوازی
- ارائه گزارشی درباره انواع سرود و تجزیه و تحلیل آن
- انجام تمرینات عملی به صورت انفرادی و گروهی

فعالیت عملکردی:

- بررسی انواع سرودهای ساخته شده در دوران چهل سال انقلاب اسلامی
- تحلیل و بررسی و شناخت سرودهای دوران دفاع مقدس

فصل سوم: اجرای صحنه‌ای

- آشنایی با آداب صحنه

- شناخت عوامل مؤثر محیطی در اجرای صحنه
- شناخت عوامل مؤثر گروهی در همنازی و اجرای صحنه‌ای

فعالیت یادگیری:

- تهیه گزارش و بررسی اجراهای صحنه‌ای موفق در طول چهل سال انقلاب اسلامی
- مشارکت و حضور در اجراهای مناسبی
- ارائه نمونه تصویری برای آشنایی با اجراهای صحنه‌ای

فعالیت عملکردی:

- ارائه گزارش و نمونه عملی برای شناخت انواع اجرا
- مطالعه تاریخ سیر شکل‌گیری اجرا به صورت صحنه‌ای
- ارائه تمرینات عملی برای مهارت در اجرا

فصل چهارم: پیوند شعر و موسیقی

- شعر و ابعاد موسیقی شعر
- وزن، قافیه و ردیف و جنبه موسیقایی آن
- جنبه زیبایی‌شناسی کلام
- جایگاه شعر در موسیقی ایران
- آشنایی با انواع ملودی و تصانیف

فعالیت یادگیری:

- انجام تمرینات برای تلفیق شعر و موسیقی
- مطالعه در باب عوامل تعیین‌کننده در تلفیق شعر و موسیقی و ارائه خلاصه مطالعات

فعالیت عملکردی:

- بررسی تصانیف ارزشمند و شناخت آن‌ها
- بررسی جایگاه شعر در آثار ساخته شده در چهل سال انقلاب اسلامی
- تهیه گزارشی از اشعار انقلابی مناسب برای اجرای سرود
- مشاهده و بررسی ساختار شعری سرودهای اجرا شده در چهل سال انقلاب اسلامی

فصل پنجم: هم‌خوانی با هم‌نوازان

- هم‌خوانی با هم‌نوازان جهت تقویت حس هماهنگی
- همراهی با گروه هم‌نوازان جهت تقویت هماهنگی عوامل مؤثر در موزیکالیت
- هم‌خوانی با گروه هم‌نوازان جهت هماهنگی منظم و اجرای صحیح جمله‌بندی به همراه گروه
- هم‌خوانی با گروه هم‌نوازان جهت تقویت هماهنگی استیل صحیح اجرا

فعالیت یادگیری

- انجام تمرینات متعدد برای ایجاد هماهنگی در گروه
- تمرینات متعدد با رهبر گروه برای یادگیری روش کار رهبر

فعالیت عملکردی:

- حضور و مشارکت در اجراهای متعدد برای شناخت فضا و شرایط اجراها
- تمرین مکرر با گروه برای ایجاد هماهنگی

۳- راهبردهای تدریس و یادگیری

یکی از ارکان تشکیل گروه سرود سرپرست و مربی کارآمد است. از این رو شناخت تمام اصول اولیه اعم از شعر و موسیقی ارزشمند و نیز شناسایی افراد مستعد برای مشارکت در گروه و رهبری و نظم بخشیدن به گروه و آموزش و بررسی مسائل تکنیکی بر عهده سرپرست یا مربی است لذا برای تربیت شخصی ماهر در این زمینه نیاز است تمام فصول ارائه شده به طور دقیق آموزش داده شود و تمرین مداوم راهگشای این مهم خواهد بود.

۴- منابع آموزشی

منابع اصلی:

- ۱- مهدوی، رضا (۱۳۸۱). آشنایی با موسیقی. تهران: سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی، انتشارات مدرسه
- ۲- دهلوی، حسین (۱۳۷۹). پیوند شعر و موسیقی. تهران: انتشارات ماهور
- ۳- پوزولی، اتوره (۱۳۸۰). آموزش سلفژ. تهران: نشر هنر و فرهنگ

منابع فرعی:

- ۱- وزیری، علی نقی (۱۳۱۳). موسیقی نظری و آوازشناسی موسیقی ایران. تهران: وزارت معارف
- ۲- رضانی، نستوه (۱۳۹۵). سلفژ موسیقی ایرانی. تهران: انتشارات سوره مهر

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی تکوینی: آزمون میان ترم جهت برآورد روند پیشرفت کلاسی هر یک از فراگیران (۶نمره)

ارزشیابی پایانی: (۷نمره)

کارپوشه: ارایه پوشه کار بر اساس تکالیف یادگیری و عملکردی (۷نمره)

سرفصل درس «سواد رسانه ای»

۱. معرفی درس و منطق آن:

رسانه‌ها شتاب دهنده آهنگ تغییرات در زندگی بشر شده‌اند. از ویژگی‌های مهم دنیای امروز، فناوری‌های ارتباطی است و در این دنیا، رسانه‌ها روز به روز بیشتر در مرکز تفکر انسانی قرار می‌گیرند و از مولفه‌های وجودی ساختار زندگی بشر در کنار سایر مولفه‌ها به شمار می‌رود. به منظور بهره‌گیری صحیح و منطقی از این ابزار به عنوان شمشیر دولبه، لازم است دانشجویان به مثابه معلمان آینده با عناصر، اصول، راهبردها و حوزه‌های رسانه‌های آشنایی پیدا کنند و با شناخت ویژگی‌های عاطفی، روانی، جسمانی مخاطبان و نیز واکاوی بسترهای فرهنگی-اجتماعی در کاربرد صحیح رسانه‌ها در جهت ساختن زندگی بهتر تلاش کنند. دانشجویان معلمان رشته امور تربیتی با شناخت کامل مفاهیم این درس قادر خواهند بود علاوه بر درک، نقد و استفاده صحیح از عناصر و اصول رسانه‌ها، در هدایت و آموزش دانش‌آموزان در این حوزه توفیق یابند.

نام درس به فارسی: سواد رسانه‌ای نام درس به انگلیسی: Media Literacy	مشخصات درس
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجویان قادر خواهد بود:	نوع درس: نظری
۱. با شناخت اصول، کارکردها و ویژگی‌های رسانه، رسانه‌های موجود را از منظر کارکردی در قالب یک مقاله مورد نقد و بررسی قرار دهد.	تعداد واحد: ۲
۲. ضرورت سواد رسانه‌ای را برای دانش‌آموزان نسل حاضر از منظر ویژگی‌های رشدی، جامعه‌شناختی و نیازهای زمینه‌ای در قالب یک نوشته اقناعی بیان کند.	تعداد ساعت: ۳۲
۳. با شناخت نظریه‌های سواد رسانه‌ای، وضعیت رسانه‌های داخلی و خارجی را مقایسه و میزان انطباق آن‌ها را با نظریه‌های موجود در قالب یک سمینار بیان نماید.	شایستگی کلیدی: موضوعی
۴. وجوه مثبت و منفی رسانه‌ها را از منظر کدهای اخلاقی در قالب یک جلسه ارائه نماید.	پیش‌نیاز: - استاد متخصص برای تدریس: متخصص موضوعی در زمینه رسانه مورد تایید گروه امور تربیتی

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: کلیات رسانه

- چیستی رسانه
- زبان رسانه
- تاریخچه رسانه‌های عمومی
- اهمیت رسانه‌های دیداری
- فلسفه رسانه
- فقه رسانه

شایعه‌پراکنی و نشر اکاذیب

- نکوهش تملق و چاپلوسی
- انعکاس مشکلات
- تمسخر و استهزا
- ویژگی‌های رسانه
- انواع رسانه‌ها (از منظر مفهومی، نوع ارتباط)
- کارکردهای رسانه
- پیامدهای رسانه
- ارتباطات تعاملی رسانه (وب ۱، وب ۲، وب ۳، ...)

تکالیف یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت فعال در مباحث درسی
- مشارکت در فعالیت‌های جمعی کلاسی در زمینه موضوعات مورد بحث گروهی

تکالیف عملکردی:

- تهیه گزارشی از تاریخچه رسانه در ایران و جهان
- ارائه نمونه‌هایی از موارد دارای انحراف از فقه رسانه در رسانه‌های داخلی و خارجی به کلاس

فصل دوم: سواد رسانه‌ای

- تعریف سواد
- اطلاعات، دانش، خرد
- تعاریف سواد رسانه‌ای
- تاریخچه سواد رسانه‌ای (در ایران و جهان)
- ابعاد سواد رسانه‌ای
- اهداف سواد رسانه‌ای
- اهداف آموزش سواد رسانه‌ای
- مولفه‌های آموزش سواد رسانه‌ای
- ضرورت‌های آموزش سواد رسانه‌ای

تکالیف یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت فعال در مباحث درسی
- بیان نقاط مشترک و متفاوت تعاریف سواد رسانه‌ای

تکالیف عملکردی:

- تهیه گزارش از آموزش سواد رسانه‌ای در کشورهای پیشرو، اسلامی و منطقه‌ای به کلاس درس
- ارائه گزارشی از وضعیت آموزش سواد رسانه‌ای در ایران به کلاس

فصل سوم: نظریه‌های سواد رسانه‌ای

- نظریه‌های مرتبط با سواد رسانه‌ای
- نظریه برجسته سازی
- نظریه یادگیری اجتماعی
- نظریه استفاده و خشنودی
- نظریه تزریقی یا گلوله جادویی
- نظریه انتقادی
- نظریه ماریپیچ سکوت
- نظریه کاشت
- نظریه امپریالیسم فرهنگی
- نظریه نشر نوآوری
- کاربرد نظریه نشر و اشاعه در سواد رسانه‌ای
- برتری نسبی
- سازگاری
- پیچیدگی
- خشنوت رسانه‌ای

تکالیف یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت فعال در مباحث درسی
- تحلیل نظریه‌های سواد رسانه‌ای و نقد و بررسی آنها

تکالیف عملکردی:

- تهیه گزارشی مستند از کاربرد نظریه‌های سواد رسانه‌ای در رسانه‌های داخل و خارج و ارائه به کلاس
- تهیه و ارائه مقاله‌ای از خشنوت رسانه‌ای

فصل چهارم: اصول، عناصر و کارکردهای سواد رسانه‌ای

- اصول سواد رسانه‌ای
- الگوی پنج سطحی سواد رسانه‌ای انتقادی
- سواد رسانه‌ای و کودکان
- سواد رسانه‌ای و نوجوانان
- مراحل کسب سواد رسانه‌ای

- الگوی آموزش سواد رسانه‌ای
- فعالیت‌های بین‌المللی در آموزش سواد رسانه‌ای
- الگوی آموزش سواد رسانه‌ای در ایران

تکالیف یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- تحلیل تفاوت آموزش سواد رسانه‌ای در کودکان و نوجوانان
- جایگاه آموزش سواد رسانه‌ای در مطالعات بین‌المللی

تکالیف عملکردی:

- ارائه الگویی برای آموزش سواد رسانه‌ای مبنی بر الگوی ۵ سطحی سواد رسانه‌ای انتقادی در قالب یک نوشته علمی
- بررسی الگوهای آموزش سواد رسانه‌ای در ایران و ارائه گزارش آن به کلاس

فصل پنجم: سبک زندگی و اخلاق در رسانه

- ارتباط فرهنگ با سبک زندگی
- جایگاه هویت در سبک زندگی
- رسانه و سبک زندگی
- تغییرات سبک زندگی
- مصرف‌گرایی
- مدگرایی
- سستی روابط خانوادگی
- تغییر ادبیات
- مبانی سه‌گانه اخلاق حرفه‌ای رسانه در جمهوری اسلامی ایران
- تبیین رابطه اخلاق و دین
- تبیین رابطه دین و رسانه
- مسئولیت اجتماعی رسانه‌ها
- کرامت انسانی
- اصول اخلاق حرفه‌ای رسانه

تکالیف یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت فعال در مباحث درسی
- تحلیل رسانه‌های داخل کشور از منظر مبانی سه‌گانه اخلاق حرفه‌ای رسانه در جمهوری اسلامی ایران

تکالیف عملکردی:

- ارائه نمونه‌های مستند از تغییر سبک زندگی ناشی از نفوذ رسانه به کلاس درس

۳- راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت‌های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم (توضیح مفاهیم، استفاده از اسلایدهای آموزشی و مشاهده فیلم و انیمیشن‌های آموزشی) در مباحث به همراه مشارکت دانشجویان در نقد و تحلیل و پاسخ به پرسش‌های طرح شده است. همچنین استفاده از شیوه‌های مشارکتی برای درک عمیق‌تر و به کارگیری مباحث درسی در موقعیت‌های واقعی تدریس لازم است. انجام فعالیت‌های عملی طراحی شده و تحلیل نتایج و کاربرد آن در زندگی مورد نظر است. همچنین استفاده از رویکردهای نوین آموزشی در ارائه درس و تکالیف یادگیری و عملکردی مورد توجه قرار گیرد. ارائه دروس و تکالیف در راستای آشنایی و درک بیشتر از نقاط مثبت و منفی رسانه‌ها توسط دانشجو معلمان طراحی شود. بهره‌گیری از فرصت‌های یادگیری غیر مستقیم و خارج از محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه‌های مطالعه فردی برای ارائه بخشی از مباحث درسی به صورت گزارش، تهیه گزارش کار از فعالیت عملی انجام شده و نیز ارائه نمونه‌های تحلیلی است.

۴- منابع آموزشی

منابع اصلی:

۱. گل احمدی، حسن. (۱۳۹۴). سواد رسانه‌ای، ویراست دوم. تهران: انتشارات گل احمدی.
۲. فردرو، محسن. (۱۳۹۳). سبک زندگی و رسانه‌های نوین. تهران: انتشارات مه آسا.

منابع فرعی:

۱. خجسته، حسن؛ احمدی، ظهیر. (۱۳۹۷). اخلاق حرفه‌ای و کاربرد رسانه‌ها در جمهوری اسلامی ایران: مفاهیم و مصادیق. تهران: انتشارات پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.
۲. آقاجانی، زهرا؛ حشمتی، سولماز. (۱۳۹۶). رسانه‌شناسی. تهران: انتشارات ادیبان روز.

۵- راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی پایانی: برگزاری آزمون نظری: ۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش‌بینی شده و مشارکت در فعالیت‌ها: ۵ نمره

نکات مهم:

- ترتیب مطالب در فصل‌های مختلف صرفاً جنبه تأکید بر محتوا دارد و تقدم و تاخر و یا ادغام مباحث با توجه به نظر استاد صورت می‌پذیرد.
- ارائه نمونه‌های عملی از سوی استاد درس برای جلب و هدایت دانشجو معلمان به سمت نقادی رسانه‌ای ضروری است.
- تشویق دانشجو معلمان به تفکر انتقادی و نگارش بر مبنای دیدگاه تحلیلی مورد تأکید است.
- استفاده از روش‌های فعال تدریس و روش‌های پرورش خلاقیت توسط استاد و خلق فرصت‌های یادگیری فردی و مشارکتی مورد تأکید است.

سرفصل درس «راهنمایی و مشاوره تحصیلی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

راهنمایی تحصیلی، مجموعه خدمات و فعالیت‌های یاورانه علمی منظم و سازمان یافته‌ای است که بدان وسیله به دانش‌آموزان در زمینه شناسایی و انتخاب واحدهای درسی و رشته تحصیلی مناسب، اطلاع از قوانین و مقررات آموزشی، شناسایی توانایی‌ها و محدودیت‌ها و آشنایی با مهارت‌های تحصیلی کمک می‌شود. مشاوره تحصیلی، رابطه رویاروی بین مراجع و مشاور است که بدان وسیله به مراجع در زمینه حل مشکلات تحصیلی کمک می‌شود. راهنمایی و مشاوره تحصیلی غالباً در موقعیت‌های آموزشی صورت می‌گیرد و هدف آن کسب موفقیت تحصیلی است. از طریق خدمات راهنمایی و مشاوره تحصیلی می‌توان به دانش‌آموزان در زمینه شناخت توانایی‌ها و استعدادها، روش‌های مطالعه، برنامه‌ریزی درسی، انتخاب رشته تحصیلی و حل مشکلات آموزشی کمک کرد. به طور حتم ارایه خدمات راهنمایی و مشاوره تحصیلی به دانش‌آموزان بدون آگاهی از مبانی، اصول، فنون و روش‌های آن میسر نمی‌باشد، بنابراین لازم است دانشجو معلمان در دوران تحصیل خود با اصول، فنون و روش‌های راهنمایی و مشاوره تحصیلی آشنا شوند. این درس به عنوان یکی از دروس تخصصی برای دانشجو معلمان رشته مشاوره محسوب می‌شود که آمادگی‌های لازم در آنها برای کسب مهارت‌های ضروری در راهنمایی و مشاوره تحصیلی دانش‌آموزان فراهم می‌نماید.

نام درس به فارسی: راهنمایی و مشاوره تحصیلی	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: <i>Educational Guidance and counseling</i>	نوع درس: نظری و عملی
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۲ (۱ن+۱ع)
۱- از فنون و روش‌های راهنمایی و مشاوره تحصیلی اطلاعات کافی کسب نموده و می‌تواند آنها را در موقعیت واقعی مدرسه بکار ببرد.	تعداد ساعت: ۴۸
۲- به منظور کمک به حل مشکلات تحصیلی دانش‌آموزان مدرسه، به انجام راهنمایی و مشاوره فردی با آنها بپردازد.	شایستگی کلیدی: موضوعی CK
۳- با برنامه‌های راهنمایی و مشاوره تحصیلی در مدارس ابتدایی و متوسطه آشنا شده و می‌تواند آنها را تحلیل نماید.	پیش‌نیاز: -
۴- با نظریه‌های مشاوره تحصیلی آشنا شده و می‌تواند از فنون و روش‌های آن در مشاوره با دانش‌آموزان بهره ببرد.	استاد متخصص برای تدریس: دارای تخصص مشاوره و روان‌شناسی

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: کلیات

- تعریف راهنمایی و مشاوره تحصیلی
- اهمیت و ضرورت راهنمایی و مشاوره تحصیلی در مؤسسات آموزشی

- تاریخچه راهنمایی و مشاوره تحصیلی در جهان و ایران

- فواید راهنمایی و مشاوره تحصیلی

- اهداف راهنمایی و مشاوره تحصیلی

- خدمات راهنمایی و مشاوره تحصیلی

تکالیف یادگیری:

۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده از سوی مدرس

تکالیف عملکردی:

- تحلیل و مقایسه اهداف و خدمات راهنمایی و مشاوره تحصیلی و ارائه گزارش آن به مدرس

فصل دوم: روش‌ها و فنون راهنمایی و مشاوره تحصیلی

- روش‌های راهنمایی و مشاوره تحصیلی

- فنون راهنمایی و مشاوره تحصیلی

- روش‌های اجرای راهنمایی تحصیلی

- روش‌های اجرای مشاوره تحصیلی

- فرآیند و مراحل راهنمایی و مشاوره تحصیلی

- برنامه‌ریزی تحصیلی

- روش‌های تشخیص و حل مشکلات تحصیلی

تکالیف یادگیری:

۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه روش‌های راهنمایی و مشاوره تحصیلی و بیان تفاوت‌های آنها

۴- مقایسه فنون راهنمایی و مشاوره تحصیلی و بیان تفاوت‌های آنها

تکالیف عملکردی:

۱- تحلیل روش‌های راهنمایی و مشاوره تحصیلی و بیان کاربرد هریک از آنها در محیط واقعی مدرسه با ارائه گزارش آن به مدرس

۲- مشاهده اجرای فنون مشاوره تحصیلی توسط متخصصان (مستقیم/ فیلم) و تحلیل مشاهدات به صورت مکتوب و ارائه آن به مدرس

۳- اجرای فنون راهنمایی و مشاوره تحصیلی توسط دانشجو معلمان با توجه به مشاهدات خود (مستقیم/ فیلم) در مورد یک دانش‌آموز و ارائه گزارش صوتی- تصویری و کتبی آن به مدرس

فصل سوم: برنامه‌های راهنمایی و مشاوره تحصیلی در مدارس و دانشگاه‌ها

- برنامه‌های راهنمایی و مشاوره تحصیلی در مدارس ابتدایی
- برنامه‌های راهنمایی و مشاوره تحصیلی در مدارس متوسطه
- هدایت تحصیلی در دوره متوسطه و عوامل مربوط به آن
- تغییر رشته تحصیلی در دوره متوسطه
- شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی دوره متوسطه
- برنامه‌های راهنمایی و مشاوره تحصیلی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی
- پیشرفت تحصیلی و رابطه آن با راهنمایی و مشاوره تحصیلی

تکالیف یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه برنامه‌های راهنمایی و مشاوره تحصیلی در مدارس ابتدایی و متوسطه و بیان تفاوت‌های آنها

تکالیف عملکردی:

- ۱- مشاهده نمون برگ هدایت تحصیلی تکمیل شده یک نفر از دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه و تحلیل مفاد آن به صورت مکتوب
- ۲- مشاهده شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی دوره متوسطه و نقد و تحلیل آنها و ارائه گزارش آن به مدرس

فصل چهارم: نظریه‌های مشاوره تحصیلی

- نظریه مشاوره مدرسه مبتنی بر توانایی
- نظریه انعطاف‌پذیری
- نظریه مشاوره مبتنی بر بافت
- نظریه مشاوره راه‌حل محور

تکالیف یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه نظریه‌های مشاوره تحصیلی با یکدیگر و بیان تفاوت‌های آنها

تکالیف عملکردی:

- ۱- مشاهده اجرای فنون مشاوره تحصیلی مطابق با یک نظریه توسط متخصصان (مستقیم/ فیلم) و تحلیل مشاهدات به صورت مکتوب

۲- طراحی و اجرای یک نمونه عملی مشاوره تحصیلی با توجه به نظریه‌ای خاص توسط دانشجو معلم و ارائه گزارش صوتی- تصویری و کتبی آن به مدرس

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت‌های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه‌های مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ‌های مربوط به پرسش‌های مطرح شده است. برقراری ارتباط میان آموخته‌های کلاسی و الزامات محیط آموزشی، بهره‌گیری از فرصت‌های یادگیری خارج از محیط آموزشی، برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت گروهی دانشجویان در انجام فعالیت‌های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می‌باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب و بکارگیری دانش نظری راهنمایی و مشاوره تحصیلی توسط دانشجو معلم در موقعیت‌های واقعی مدرسه خواهد شد. یادگیری غیرمستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت‌های مختلف محیط آموزشی می‌باشد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- ۱- صافی، احمد. (۱۳۹۸). راهنمایی تحصیلی در مدارس ایران. تهران: نشر روان.
- ۲- شفیق آبادی، عبدالله. (۱۳۹۶). راهنمایی و مشاوره تحصیلی و شغلی (مفاهیم و کاربردها). تهران: انتشارات سمت.
- ۳- پورشهسوار، فاطمه. (۱۳۹۶). راهنمایی تحصیلی و شغلی. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.

منابع فرعی:

- ۱- حسینی بیرجندی، سیدمهدی. (۱۳۹۱). راهنمایی و مشاوره تحصیلی. تهران: انتشارات رشد.
- ۲- دیویس، ت. (آخرین سال انتشار). مشاوره مدرسه دیدگاه‌ها و کاربردها. ترجمه کیانوش زهراکار و همکاران (آخرین سال انتشار)، تهران: نشر ویرایش.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیش‌نیاز در این درس، ارزشیابی آغازین قبل از شروع فعالیت‌های آموزشی انجام می‌گیرد.

ارزشیابی تکوینی: ارزشیابی تکوینی براساس عملکرد دانشجو در تکالیف یادگیری پیش‌بینی شده و همچنین میزان حضور و مشارکت فعال وی در کلاس انجام می‌شود (۲ نمره).

ارزشیابی پایانی: بر اساس عملکرد دانشجو در آزمون مباحث نظری پایان نیمسال (بازپاسخ، بسته پاسخ و یا ترکیبی) خواهد بود (۱۲ نمره).

کارپوشه: کلیه گزارش‌ها از تکالیف عملکردی به همراه بازخوردهای داده شده توسط مدرس در کارپوشه دانشجو معلم ضبط و مبنای ارزشیابی قرار می‌گیرد (۶ نمره).

سرفصل درس «کارگاه شعر»

۱. معرفی درس و منطق آن:

هدف از این درس آشنایی با عناصر و انواع شعرها و تکنیک‌های به کار رفته در اشعار و شیوه‌های خواندن و سرایش آن است. سرودن شعر یکی از انواع نوشتن خلاقانه است. شعر زمانی ساخته می‌شود که بهترین کلمات در بهترین مکان‌ها قرار می‌گیرند یا توصیف صحنه است با کلمات. هدف پرورش و ظهور ذوق شعر نهفته است، و لازمه آن خواندن و فهم شعر به صورت مستمر. این کارگاه در جهت توانمند کردن دانشجویان برای شناخت دقیق شعر و سرودن آن در صورت داشتن ذوق ادبی و باروز کردن آن است.

نام درس به فارسی: کارگاه شعر نام درس به انگلیسی: Poetry Workshop	مشخصات درس نوع درس: کارگاهی تعداد واحد: ۱ تعداد ساعت: ۴۸ شایستگی کلیدی: موضوعی پیش‌نیاز: - تخصص موردنیاز برای تدریس: دکترای زبان و ادبیات فارسی و زبانشناسی
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجویان قادر خواهد بود: ۱- با انواع شعرها و تکنیک‌های به کار رفته در اشعار و شیوه‌های خواندن و سرایش آن آشنا باشد و آنها را در سخن و نوشتار خود به کار گیرد. ۲- انواع و گونه‌ها سبک‌های شعری را بشناسد و تحلیل و نقد و ارزیابی کند. ۳- بتواند انواع شعر را بر اثر خواندن زیاد و فراگیری قوانین بسراید.	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: کلیات

چیستی شعر

تعریف شعر و بیان تفاوت آن با نظم

دیدگاه‌های گوناگون درباره شعر

فعالیت یادگیری: بحث گروهی در باره نقش و اهمیت شعر و حدود آن

تکالیف عملکردی: تهیه فهرستی از نظرات متخصصان درباره بوطیقای شعر

فصل دوم: مهم‌ترین عوامل خیال‌انگیزی و تصویرسازی در شعر

۱- تشبیه ۲- استعاره ۳- تشخیص ۴- مجاز ۵- کنایه ۶- تضاد، تناقض، پارادکس

۷- حس آمیزی ۸- اغراق و..

فعالیت یادگیری: بررسی هر عنصر در دیوان شاعران

تکالیف عملکردی: کاربرد این عناصر در اشعار سروده شده

فصل سوم: سبک‌ها و ادوار شعری

کهن: سبک هندی، سبک خراسانی، سبک عراقی، سبک بازگشت و...

جریان‌های نو: شعر نو، سفید، حجم، و...

فعالیت یادگیری: بحث گروهی درباره شکل‌گیری سبک‌های شعری

تکالیف عملکردی: بررسی نمونه‌هایی از هر سبک با ذکر مولفه‌ها

فصل چهارم: صنایع شعری یا آرایه‌های ادبی

صنایع لفظی: ۱- واج آرایی، تکرار ۲- جناس ۳- ایجاز و...

صنایع معنوی: ۱- مراعات‌النظیر ۲- ایهام ۳- تلمیح ۴- تضمین و...

فعالیت یادگیری: استخراج صنایع شعری چند شاعر

تکالیف عملکردی: استفاده از صنایع شعری در سروده‌ها

فصل پنجم: اصول و قوانین شعر فارسی

وزن شعر

قافیه و ردیف

فعالیت یادگیری: بررسی چند نمونه

تکالیف عملکردی: کاربرد وزن در انواع شعر و بیان تفاوت هریک

فصل ششم: قالب‌های شعری

۱- غزل ۲- قطعه ۳- مثنوی ۴- رباعی ۵- دوبیتی ۶- ترجیع‌بند ۷- ترکیب‌بند

۸- مسمط ۹- قصیده ۱۰- مستزاد ۱۱- چهارپاره ۱۲- شعر نیمایی ۱۳- شعر سپید

فعالیت یادگیری: بحث گروهی درباره سیر قالب‌ها در ادب فارسی

تکالیف عملکردی: سرودن و طبع آزمایی در دو قالب شعری با یک مضمون

فصل هفتم: عناصر معنوی در شعر

۱. عاطفه ۲. اندیشه ۳. تخیل و...

فعالیت یادگیری: تشخیص نمونه‌هایی از انواع عناصر معنوی در شعر

تکالیف عملکردی: نشان دادن عناصر معنوی در شعر چند شاعر معروف

فصل هشتم: زبان شعر

۱ - زبان شعر ۲- زبان خاص هر شاعر ۳- زبان کهنه و نو

فعالیت یادگیری: مقایسه زبان خاص هر شاعر از طریق بررسی شعر سه شاعر
تکالیف عملکردی: نشان دادن زبان کهنه و نو در شعر چند شاعر کهن و نوسرا

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- استفاده از الگوهای مناسب تدریس مثل تمرین، کار گروهی؛
- آموزش توأمان شیوه‌های ارزشیابی و تصحیح شعر؛
- پیش‌بینی درس پژوهی شعر پژوهی؛
- استفاده از ابزار و فناوری‌های آموزشی مناسب در کلاس مانند: رایانه، کارت، پرده‌نگار و...؛
- تکیه بر تمرین و ویرایش متن در کلاس به شیوه کارگاهی.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- کاظمی، محمد کاظم، (۱۳۹۶) روزنه: مجموعه آموزشی شعر، مشهد: سپیده‌باوران

منابع فرعی:

- ۱- امین، سیدحسن (۱۳۸۷)، **تعریف شعر**، حافظ، اردیبهشت ۱۳۸۷، شماره ۵۰، ص ۲۲-۳۰
- ۲- خانلری، پرویز (۱۳۷۲)، **وزن شعر فارسی**، تهران: توس
- ۳- دانش پژوه، منوچهر (۱۳۸۰)، **تفنن ادبی در شعر فارسی**، تهران: طهوری
- ۴- رستگار فسایی، منصور (۱۳۸۰)، **انواع شعر فارسی**، شیراز: نوید شیراز
- ۵- زرین کوب، عبدالحسین (۱۳۵۶)، **شعر بی نقاب شعر بی دروغ**، تهران: جاویدان
- ۶- زرین کوب، عبدالحسین (۱۳۶۳)، **سیری در شعر فارسی**، تهران: جاویدان
- ۷- شفیعی کدکنی، محمدرضا (۱۳۹۰)، **صورخیال در شعر فارسی**، تهران: آگه
- ۸- شمیسا، سیروس (۱۳۷۴)، **سبک شناسی شعر**. تهران: فردوس

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: ارائه متن جهت تشخیص اولیه شعر
ارزشیابی تکوینی: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش‌بینی شده و مشارکت در فعالیت‌های کلاسی ۵ نمره

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۵ نمره + شعر شناسی و سرودن شعر ۱۰ نمره + مجموعه تکالیف ترم ۵ نمره

سرفصل درس «جامعه‌شناسی ارتباطات و شبکه‌های اجتماعی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

رسانه‌ها مهمترین ابزار تغییر در سطوح و حوزه‌های مختلف در جامعه چه در سطح ملی و چه در سطح بین‌المللی هستند. رسانه‌ها ضمن تأثیرگذاری بر جامعه، از تحولات آن نیز متأثر می‌شوند. از طرفی، امروزه با مفهوم شبکه‌های اجتماعی بویژه در بین گروه‌های سنی پایین‌تر مواجهیم که کارکردهای خاص خود را دارد. گروه هدف دانشجویان درس جامعه‌شناسی ارتباطات و شبکه‌های اجتماعی، دانش‌آموزان مقطع دبیرستان هستند که یکی از گروه‌های پرمصرف از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی‌اند. بنابراین، آشنایی دانشجویان رشته امور تربیتی با مختصات، ویژگی‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای رسانه‌ها، اینترنت و شبکه‌های اجتماعی امری ضروری است و طرح درس کنونی با نگاهی به این موضوع تدوین شده است.

نام درس به فارسی: جامعه‌شناسی ارتباطات و شبکه‌های اجتماعی	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: Sociology of Communication and Social Networks	نوع درس: نظری
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۲
بود:	تعداد ساعت: ۳۲
<ul style="list-style-type: none">• ضمن آشنایی با رسانه‌ها، کارکردهای آن در جامعه را درک کند.• نقش اینترنت در شکل‌گیری شبکه‌های ارتباطی را درک کند.• با مفهوم جامعه اطلاعاتی و ویژگی‌ها، شاخص‌ها، چالش‌ها و فرصت‌های آن آشنا شود.• نقش شبکه‌های اجتماعی در تغییرات هویتی بویژه در بین جوانان را درک کند.• پی‌برد که گوشی‌های هوشمند چه نقشی در تحول زندگی روزمره ایفا می‌کنند.• ضمن آشنایی با مشکلات رسانه‌ها در ایران، قواعد و روش پژوهش در زمینه رسانه‌ها را درک کند.	شایستگی کلیدی: CK پیش‌نیاز:- استاد متخصص برای تدریس: ترجیحاً دکترای علوم ارتباطات یا دکترای جامعه‌شناسی در سایر گرایش‌ها اما متخصص در زمینه جامعه‌شناسی ارتباطات و شبکه‌های اجتماعی

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: حوزه و قلمرو جامعه‌شناسی ارتباطات و شبکه‌های اجتماعی

- تعریف ارتباطات، اهمیت و انواع آن، ارتباط جمعی و عناصر موجود در یک فرایند ارتباطی
- تعریف شبکه‌های اجتماعی و انواع آن

تکالیف یادگیری

- دانشجویان درباره ارتباطات و اهمیت آن توضیح دهند.
- توضیح دهند که یک فرایند ارتباطی از چه عناصری تشکیل شده است.
- ضمن اشاره به تعریف شبکه‌های اجتماعی، انواع آن را برشمرند.

تکالیف عملکردی

- دانشجویان بصورت فردی یا گروهی، مصادیقی از یک فرایند ارتباطی و عناصر آن در جامعه ایران را شناسایی کرده و در کلاس برای سایر دانشجویان ارائه کنند.

فصل دوم: رسانه‌ها و کارکردهای آن

- آشنایی با انواع رسانه‌ها و قابلیت‌های فنی و فرهنگی-اجتماعی آنها
- رسانه‌های قدیم و جدید
- کارکرد رسانه‌های جمعی در سطوح خرد و کلان
- ارزش‌های خبری، اخبار جعلی

تکالیف یادگیری

- دانشجویان ضمن اشاره به انواع رسانه‌ها، درباره قابلیت‌های فنی و فرهنگی-اجتماعی آنها توضیح دهند.
- رسانه‌های قدیم و جدید را برشمرده و تفاوت‌ها و تشابه‌های آنها را از همدیگر تفکیک کنند.
- به کارکرد رسانه‌های جمعی در سطوح خرد و کلان اشاره کنند.

تکالیف عملکردی

- دانشجویان بصورت فردی یا گروهی، مصادیقی از کارکرد رسانه‌ها در سطوح خرد و کلان را جستجو کرده و نتایج آن را در کلاس برای دانشجویان دیگر بیان کنند.

فصل سوم: اینترنت و شبکه‌های ارتباطی

- انواع شبکه‌های ارتباطی
- جایگاه اینترنت در شبکه‌های ارتباطی

تکالیف یادگیری

- دانشجویان ضمن نام‌بردن از انواع شبکه‌های ارتباطی، به جایگاه اینترنت در این شبکه‌ها اشاره کنند.

تکالیف عملکردی

- دانشجویان بصورت فردی یا گروهی، مصادیقی از ارتباط و جایگاه اینترنت در شبکه‌های اجتماعی را جستجو و مطالعه کرده و در کلاس ارائه کنند.

فصل چهارم: سواد رسانه‌ای

- سواد رسانه‌ای و ضرورت بهره‌مندی از آن
- کارکردهای سواد رسانه‌ای

تکالیف یادگیری

- دانشجویان درباره مفهوم سواد رسانه‌ای و ضرورت آن توضیح دهند.

- توضیح دهند که سواد رسانه‌ای چه کارکردهایی دارد.

تکالیف عملکردی

- دانشجویان براساس تجربه زیسته خویش، بصورت فردی یا گروهی، مصادیقی از کارکردهای سواد رسانه‌ای در زندگی روزمره خود را در کلاس اشاره کنند.

فصل پنجم: جامعه اطلاعاتی

- تعریف جامعه اطلاعاتی
- روند شکل‌گیری جامعه اطلاعاتی و رویکردهای موجود
- ویژگی‌ها و شاخص‌های جامعه اطلاعاتی
- فرصت‌ها و چالش‌های جامعه اطلاعاتی
- جامعه اطلاعاتی، جهانی شدن و توسعه

تکالیف یادگیری

- دانشجویان، ضمن تعریف جامعه اطلاعاتی، درباره روند شکل‌گیری جامعه اطلاعاتی براساس رویکردهای موجود توضیح دهند.

- ویژگی‌ها و شاخص‌های جامعه اطلاعاتی را برشمرند.
- مهمترین فرصت‌ها و چالش‌های جامعه اطلاعاتی را توضیح دهند.
- نقش جامعه اطلاعاتی در فرایند جهانی شدن و توسعه را توضیح دهند.

تکالیف عملکردی

- دانشجویان بصورت فردی یا گروهی، مصادیقی از شاخص‌ها و نیز فرصت‌ها و چالش‌های مترتب بر جامعه اطلاعاتی را برای جامعه ایران برشمرند و درباره وضعیت آن استدلال کنند.

فصل ششم: تحولات رسانه‌ها

- روند تحولات رسانه‌های جمعی در ایران
- زمینه‌ها و دلایل تحول در رسانه‌های جمعی

تکالیف یادگیری

- دانشجویان درباره تحولات رسانه‌های جمعی در ایران توضیح دهند.
- به دلایل این تحول در رسانه‌های جمعی اشاره کنند.

تکالیف عملکردی

- دانشجویان بصورت فردی یا گروهی، یادداشتی تحلیلی درباره تحول رسانه‌های جمعی در ایران و دلایل این امر تهیه کرده و در کلاس ارائه کنند. دانشجویان دیگر نیز به گفتگو درباره این یادداشت تحلیلی بپردازند.

فصل هفتم: جوانان، شبکه‌های اجتماعی و تغییرات فرهنگی

- انواع شبکه‌های مجازی و ماهیت، مختصات و کارکردهای هر یک
- الگوهای کاربری جوانان از شبکه‌های اجتماعی
- شبکه‌های اجتماعی و تغییرات هویتی در جوانان

تکالیف یادگیری

- دانشجویان به الگوهای کاربری شبکه‌های مجازی از سوی جوانان اشاره کنند.
- مهمترین تغییرات هویتی در جوانان که شبکه‌های اجتماعی در آن نقش دارند، را نام برده و درباره آنها توضیح دهند.

تکالیف عملکردی

- دانشجویان بصورت فردی یا گروهی، مصادیقی از تأثیرات شبکه‌های مجازی در تغییرات فرهنگی در بین جوانان را در جامعه ایران مطالعه کرده و ضمن تدوین یادداشتی تحلیلی، این یادداشت را در کلاس ارائه کرده و دانشجویان دیگر نیز ضمن به اشتراک گذاری تحلیل‌های خود، درباره این یادداشت گفتگو کنند.

فصل هشتم: رسانه‌ها، تغییرات فرهنگی و هویت

- نقش رسانه‌ها در ایجاد تغییرات فرهنگی
- رسانه‌ها و تغییرات هویت

تکالیف یادگیری

- دانشجویان توضیح دهند که رسانه‌ها چگونه منجر به تغییرات فرهنگی در جامعه و در گروه‌های اجتماعی مختلف می‌شوند.
- استدلال کنند که مکانیسم تأثیرگذاری رسانه‌ها در تغییر هویت چگونه است.

تکالیف عملکردی

- دانشجویان بصورت فردی یا گروهی، مصادیقی از تأثیرات رسانه‌ها در تغییرات فرهنگی و هویتی را در جامعه ایران مطالعه کرده و ضمن تدوین یادداشتی تحلیلی، این یادداشت را در کلاس ارائه کنند. دانشجویان دیگر نیز تحلیل‌های خود را به اشتراک بگذارند.

فصل نهم: گوشی‌های هوشمند، رسانه‌های جدید و زندگی روزمره

- رسانه‌های جدید و جایگاه آن در زندگی روزمره
- تغییرات زندگی روزمره در اثر گوشی‌های هوشمند و رسانه‌های جدید

تکالیف یادگیری

- دانشجویان توضیح دهند که رسانه‌های جدید چه جایگاهی در زندگی روزمره دارند و چه تغییراتی در آن موجب شده و می‌شوند.

تکالیف عملکردی

- دانشجویان بصورت فردی یا گروهی، مصادیقی از تأثیرات گوشی‌های هوشمند و رسانه‌های جدید در زندگی روزمره در جامعه ایران را مطالعه کرده و ضمن تدوین یادداشتی تحلیلی، این یادداشت را در کلاس ارائه کنند. دانشجویان دیگر نیز تحلیل‌های خود را به اشتراک بگذارند.

فصل دهم: رسانه‌ها و مشکلات آن در ایران

- مسائل و مشکلات رسانه‌های جمعی در ایران معاصر به تفکیک کتاب، مطبوعات، رادیو و تلویزیون، سینما و تئاتر

تکالیف یادگیری

- دانشجویان درباره مسائل و مشکلات رسانه‌های جمعی در ایران معاصر توضیح دهند.

تکالیف عملکردی

- دانشجویان بصورت گروهی یکی از رسانه‌های جمعی را انتخاب کرده و یادداشتی تحلیلی درباره مسائل و مشکلات آن نوشته و در کلاس آن را به بحث بگذارند.

فصل یازدهم: پژوهش رسانه‌ای

- انواع روش‌های تحقیق در زمینه رسانه‌ها

- الزامات پژوهش در زمینه رسانه‌های جمعی

تکالیف یادگیری

- دانشجویان درباره انواع روش‌های تحقیق در زمینه رسانه‌ها و تمایزات هر یک توضیح دهند.

- توضیح دهند که پژوهش در زمینه رسانه‌های جمعی چه الزاماتی دارد.

تکالیف عملکردی

- دانشجویان بصورت فردی یا گروهی، پژوهش‌های رسانه‌ای را که در مجلات علمی و پژوهشی چاپ شده‌اند و یا در قالب پایان‌نامه و رساله انجام گرفته‌اند، شناسایی کرده و روش تحقیق مورد استفاده در هر یک را براساس روش‌های مطالعه‌شده در کلاس، مورد بحث قرار دهند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- طرح مباحث اصلی درس از جانب مدرس در هر جلسه

- جلب مشارکت دانشجویان از طریق پرسش و پاسخ و ایجاد بحث گروهی

- ارائه پرسش به دانشجویان در هر جلسه و تقاضای تدوین پاسخ آن و اختصاص نمره به آنها

- کنفرانس‌های دانشجویی در رابطه با برخی موضوعات درس

- بازدید علمی از یکی از مراکز مرتبط با سلامت

- دعوت از مهمان ویژه برای حضور در کلاس در ارتباط با یکی از مباحث درس

- ارزیابی نمونه کارهای درسی دانشجویان

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- ۱- ساروخانی، باقر (۱۳۹۵). جامعه‌شناسی ارتباطات. تهران: اطلاعات.
- ۲- کاستلز، مانوئل (۱۳۸۵). عصر اطلاعات: اقتصاد، جامعه و فرهنگ. ترجمه احمد عقیلیان، افشین خاکباز و علی پایا، تهران: طرح نو.
- ۳- هاروارد، استیگ (۱۳۹۹). رسانه‌ای شدن فرهنگ و جامعه. سیدمحمد مهدی‌زاده، تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.

منابع فرعی:

- ۱- اسدی، علی (۱۳۷۱). افکار عمومی و ارتباطات. تهران: انتشارات سروش.
- ۲- افتاده، جواد (۱۳۹۸). رسانه‌های اجتماعی. تهران: دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی رسانه‌ها.
- ۳- ایترن، استنلی دی.، ماکزین باکازین، کلی ایترن اسمیت (۱۳۹۶). مسائل اجتماعی از دیدگاه انتقادی. ترجمه هوشنگ نایی، تهران: شورای اجتماعی کشور و پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.
- ۴- بودریار، ژان (۱۳۸۹). جامعه مصرفی: اسطوره‌ها و ساختارها. ترجمه پیروز ایزدی، تهران: ثالث.
- ۵- پاتر، جیمز (۱۳۸۵). تعریف سواد رسانه‌ای. ترجمه لیدا کاووسی، فصلنامه مطالعاتی و تحقیقاتی وسائل ارتباط جمعی رسانه، ۱۷(۶۸)، ۷-۲۵.
- ۶- تامپسون، جان پ. (۱۳۹۶). رسانه‌ها و مدرنیته. ترجمه مسعود اوحدی، تهران: سروش.
- ۷- تن، الکسیس (۱۳۸۹). نظریه‌ها و پژوهش‌های ارتباطات جمعی. ترجمه نعیم بدیعی، تهران: نشر همشهری.
- ۸- جواد یگانه، محمدرضا، کوثری، مسعود و خیرخواه، طاهره (۱۳۹۱). تلفن همراه و کارکردهای آن برای کاربران ایرانی با تأکید بر تفاوت‌های جنسیتی. فصلنامه مطالعات و تحقیقات اجتماعی در ایران، ۱(۲)، ۲۳-۵۴.
- ۹- جوکر، یونی (۱۳۸۹). جرم و اینترنت. ترجمه رسول نجار، تهران: دانشگاه علوم انتظامی.
- ۱۰- حبیب‌زاده، اصحاب (۱۳۹۴). رسانه‌شناسی. تهران: جامعه‌شناسان.
- ۱۱- حسن، رابرت (۱۳۹۹). جامعه اطلاعاتی. ترجمه داود آقارفعی. تهران: انتشارات ثانیه.
- ۱۲- ریتزر، جرج (۱۳۹۵). جهانی شدن: بایسته‌ها. ترجمه عسگر قهرمانپور، تهران: چاپخش.
- ۱۳- زندی‌روان، نرگس (۱۳۸۶). جامعه اطلاعاتی، شکل‌گیری و شاخصهای آن. فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۱۰(۲)، ۲۱۰-۲۳۲.
- ۱۴- سلطانی‌فر، محمد (۱۳۸۳). ویژگی‌های جامعه اطلاعاتی. فصلنامه بصیرت و تربیت اسلامی، ۱(۲)، ۱۱۹-۱۳۲.
- ۱۵- عقیلی، سیدوحید و یعقوبی، علی (۱۳۹۲). جامعه اطلاعاتی و توسعه. مجله مطالعات توسعه اجتماعی ایران، ۵(۳)، ۶۵-۷۸.
- ۱۶- کازنو، ژان (۱۳۶۴). قدرت تلویزیون. ترجمه علی اسدی، تهران: امیرکبیر.
- ۱۷- کاستلز، مانوئل (۱۳۹۶). قدرت ارتباطات. ترجمه حسین بصیریان جهرمی. تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

- ۱۸- کریمیان، زهرا و احمدوند، علی محمد (۱۳۹۱). جامعه اطلاعاتی، هویت فرهنگی و رسالت دانشگاه‌ها. فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران. (۳)۵، ۴۷-۷۶.
- ۱۹- گیدنز، آنتونی (۱۳۹۵). جهان لغزنده است: جهانی شدن چگونه دنیای ما را شکل می‌دهد؟ ترجمه علی عطاران، کتاب پارسه.
- ۲۰- لون، یوست ون و علیقلیان، احد (۱۳۸۸). تکنولوژی رسانه‌ای از منظری انتقادی. ترجمه بیژن عبدالکریمی، تهران: همشهری.
- ۲۱- مجردی، سعید (۱۳۶۰). اینترنت و امنیت اجتماعی. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- ۲۲- مجموعه نویسندگان (۱۳۹۵). وضعیت اجتماعی کشور (جلد ۳-۱). تهران: شورای اجتماعی کشور.
- ۲۳- محبی، علی و کیا، علی اصغر (۱۳۹۹). شبکه‌های اجتماعی و تغییرات فرهنگی بین دانشجویان دانشگاه‌های تهران؛ برپایه ارزش‌های مادی و فرامادی اینگلهارت. فصلنامه مطالعات فرهنگی، ۵۱، ۶۳-۹۰.
- ۲۴- محسنیان‌راد، مهدی، آن، دان و اندرو، الکساندر (۱۳۹۳). فساد در رسانه‌ها. ترجمه حبیب‌الله معظمی گودرزی، تهران: سروش.
- ۲۵- مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (۱۳۸۳). جامعه اطلاعاتی: چالش‌ها و فرصت‌ها. تهران.
- ۲۶- مشونیس، جان (۱۳۹۶). مسائل اجتماعی. ترجمه هوشنگ نایی، تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.
- ۲۷- مک گوئیگان، جیم (۱۳۹۷). تحلیل فرهنگی، ترجمه سجاد عزیزاده، تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.
- ۲۸- منتظر قائم، مهدی و اسفندیاری محمدجعفر (۱۳۹۷). جستاری در مواجهات معنایی روحانیت و سینمای اجتماعی ایران. تهران: پژوهشگاه فرهنگ هنر و ارتباطات.
- ۲۹- موسوی، میرطاهر (۱۳۹۷). آسیب‌های اجتماعی و نابرابری: دومین گزارش وضعیت اجتماعی ایران (جلد ۲-۱). تهران: آگاه.
- ۳۰- مهدی‌زاده، سیدمحمد (۱۳۸۹). نظریه‌های رسانه: اندیشه‌های رایج و دیدگاه‌های انتقادی. تهران: همشهری.
- ۳۱- نیرومند، لیلیا (۱۳۹۷). قدرت رسانه. تهران: مشق شب.
- ۳۲- وبستر، فرانک (۱۳۸۲). نظریه‌های جامعه اطلاعاتی. ترجمه مهدی داوودآبادی، تهران: مرکز چاپ و نشر وزارت امور خارجه.
- ۳۳- ویویان، جان (۱۳۹۶). رسانه‌های ارتباط جمعی (دو جلد). ترجمه علی کریمی و فاطمه کریمی، تهران: به پوش.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: این ارزشیابی به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیش‌نیاز در این درس، قبل از شروع فعالیت‌های آموزشی انجام می‌گیرد.

ارزشیابی تکوینی: ۱۰ نمره

- ۲ نمره میزان مشارکت در کلاس و نظم
- ۸ نمره تکلیف دانشجویی یا در قالب تکالیف عملکردی

ارزشیابی پایانی: ۱۰ نمره

- امتحان پایان‌ترم

Portfolio:

مجموعه کارهای فردی و گروهی اعم از گزارش‌های تحلیلی، یادداشت‌ها، تکلیف درسی و... که در پوشه کار دانشجو ثبت و بایگانی می‌شود.

سرفصل درس «مخاطب شناسی»

۱. معرفی درس و منطق آن

مخاطب شناسی یکی از علوم میان رشته‌ای و از شاخه‌های مهم علوم مختلفی چون روان‌شناسی، مردم‌شناسی، جامعه‌شناختی است و رسالت اصلی آن به کاربرستن قواعد و یافته‌های علوم مذکور در فرایندهایی نظیر تعلیم و تربیت، اطلاع‌رسانی و روابط عمومی، تبلیغات و بازاریابی است. یکی از اصول تولید محتوا، توجه به نیازهای فراگیر است. با توجه به مراحل رشد شناختی، عاطفی، اخلاقی، زیستی و بدنی در هر مرحله از زندگی، نیازهای خاصی در انسان به وجود می‌آید و آموزش نیز باید بر اساس همین نیازها استوار باشد. درس «مخاطب‌شناسی در رسانه» با هدف تولید محتوای رسانه‌ای بر اساس نیازهای واقعی گروه‌های سنی خاص تدوین شده است. در این واحد درسی، دانشجو معلم رشته «امور تربیتی» با شناخت اصول، قواعد و مفاهیم حاکم بر شناخت مخاطبان، با تولید رسانه متناسب با ویژگی‌های دانش‌آموزان در حرفه معلمی خواهد آموخت.

نام درس به فارسی: مخاطب‌شناسی نام درس به انگلیسی: Audience	مشخصات درس
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	نوع درس: نظری
۱- با تحلیل رویکردها و سنت‌های حاکم بر شناخت مخاطبان، نقاط قوت و ضعف هر یک را بیان و رویکرد بهینه را ارائه نماید.	تعداد واحد: ۲
۲- شناخت ویژگی‌های مخاطبان در بستر فرهنگ اسلامی-ایرانی، تشابهات و تمایزات آن را با سایر مخاطبان مقایسه نماید.	تعداد ساعت: ۳۲
۳- موج‌های سه‌گانه در شناخت مخاطب را مقایسه نماید و الگوی بهینه برای مواجهه با مخاطب جوان و دانش‌آموز کنونی آموزش و پرورش ایران را ارائه نماید.	شایستگی کلیدی: موضوعی
۴- با شناخت اقوام و قومیت‌های ایرانی، برنامه‌ای جامع برای دستیابی به مخاطب خاص تدوین و ارائه نماید.	دروس پیش‌نیاز: -
	استاد متخصص برای تدریس: متخصص روانشناسی اجتماعی مورد تایید گروه

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: ماهیت و اهمیت مخاطب

- تعریف مخاطب
- رویکردهای مختلف در نگاه به مخاطب
- رویکرد خرده‌فرهنگ‌ها
- رویکرد شیوه زندگی
- رویکرد قومیت
- رویکرد جنسیت
- سنت‌های حاکم بر مواجهه با مخاطب

- سنت ساختارگرا در سنجش مخاطبان

- سنت رفتارگرا و اثرات رسانه‌ای

- سنت فرهنگی و تحلیل دریافت

تکالیف یادگیری:

- پرسش و پاسخ، شرکت و تعامل در مباحث درسی

- ارائه گزارش و کنفرانس درباره موضوعات فصل

تکلیف عملکردی:

- از دانشجو معلم خواسته شود تا با بررسی سنت‌ها و رویکردهای حاکم بر مخاطب‌شناسی، نمونه‌هایی از کاربرد آن‌ها

را در رسانه‌های اجتماعی پیدا و در قالب گزارش به کلاس درس ارائه نماید.

فصل دوم: دسته‌بندی مخاطبان

- موج اول: مخاطب منفعل

- نظریه گلوله‌ای

- فرایند ارتباط در سوزن تزریقی

- نظریه مخاطب توده‌وار

- نظریه امپریالیسم فرهنگی

- موج دوم: مخاطب فعال

- ویژگی‌های مخاطب فعال

- نظرات رویکردهای ناظر به فعال بودن مخاطب

- نظریه استفاده و رضامندی

- نظریه مخاطب و رسانه

- اصلاح رویکرد

- نظریه استحکام یا تأثیر محدود رسانه

- موج سوم: دیدگاه قدرت مشروط رسانه‌ها

- نظریه کاشت

- نظریه گرینر

- نظریه برجسته‌سازی

- نظرگاه‌های دیگر در دسته‌بندی مخاطبان

- دسته‌بندی بر اساس متغیرهای جغرافیایی

- دسته‌بندی بر اساس متغیرهای جمعیت‌شناسی

- دسته‌بندی بر اساس متغیرهای روان‌تشریحی

- دسته‌بندی بر اساس تیپ‌های شخصیتی
- روان‌گرایان و درون‌گرایان
- الگوهای زبانی مخاطب
- مدل **DISC**
- دسته‌بندی بر اساس میزان بهره‌گیری از رسانه

تکالیف یادگیری:

- پرسش و پاسخ، شرکت و تعامل در مباحث درسی
- تحلیل رسانه‌های داخل کشور از منظر متغیرهای جغرافیایی، جمعیت‌شناسی و روانشناسی

تکالیف عملکردی:

- از دانشجو معلم خواسته شود تا با تحلیل دو رویکرد مخاطب فعال و منفعل، نمونه‌هایی از برنامه‌های تولید شده برای این دو گروه را یافته و در قالب گزارش تحلیلی به کلاس ارائه نماید.
- از دانشجو معلمان خواسته شود در قالب گروه‌های کلاسی، روندهای حاکم بر رسانه‌ها را بر اساس شناخت مخاطبان و نحوه مواجهه با آنان را تشریح و تحلیل کنند.

فصل سوم: مطالعه رفتارها، هنجارها، باورهای مخاطبان

- تعاریف رفتار، هنجار، باور، ارزش و نگرش
- رابطه رفتار، هنجار و ارزش
- رابطه رفتار، هنجار، باور و نگرش مخاطب
- انگیزش مخاطب
- نظریات مرتبط با انگیزش
- نظریه سلسله مراتب نیازها
- نظریه زیستی-تعلق-رشد (**ERG**)
- نظریه نیازهای اکتسابی
- نقش نظریه استفاده و رضامندی در انگیزش مخاطبان
- جاذبه‌های تبلیغاتی در انگیزش مخاطب

تکالیف یادگیری:

- پرسش و پاسخ، شرکت و تعامل در مباحث درسی
- معرفی نظریه‌های انگیزش در کلاس درس

تکالیف عملکردی:

- از دانشجو معلم خواسته شود تا در جدولی به مقایسه و تحلیل نظریه‌های انگیزشی در رسانه پردازد و آن را در کلاس ارائه نماید.

فصل چهارم: شناخت اقوام ایرانی

- فرهنگ
- خرده فرهنگ
- اقوام و اقلیت‌ها
- جایگاه اقوام
- عوامل مهم در رفتارشناسی مردم
- ده ویژگی رفتار ایرانیان
- آشنایی با قومیت‌های ایرانی
 - پارسی‌ها (فارس‌ها)
 - مردم شمال ایران
 - مردم گلستان
 - مردم خراسان
 - مردمان ایران مرکزی
 - مردم جنوب ایران
 - قوم آذری
 - قوم کرد
 - قوم لر
 - ارامنه، کلیمیان و آشوریان

تکالیف یادگیری:

- مطالعه منابع تکمیلی معرفی شده در تکمیل مباحث فوق
- مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسش‌های مطرح شده

تکالیف عملکردی:

- تحلیل قومیت‌ها و ارائه گزارشی از رفتارها، هنجارها و ارزش‌های بارز در هر یک از قومیت‌ها به کلاس درس
- ارائه طرحی برای اجرای یک برنامه، برای قومیت‌های مختلف

فصل پنجم: ترسیم نقشه راه برای دسترسی به مخاطب هدف

- تعریف مخاطب هدف
- ویژگی‌های مخاطب هدف
- نحوه دستیابی به یک برنامه رسانه‌ای اثربخش
- تعیین اهداف

- تعیین مخاطبان هدف
- تعیین بازار هدف به لحاظ جغرافیایی
- تعیین زمان مناسب برای دسترسی به مخاطبان هدف
- انتخاب رسانه
- تعیین اهداف ارتباطی
- برنامه ترویج فروش

تکلیف یادگیری:

- مطالعه منابع تکمیلی معرفی شده در تکمیل مباحث فوق

تکلیف عملکردی:

- ارائه یک طرح عملیاتی برای دسترسی به مخاطب خاص

۳. راهبردهای آموزش و یادگیری

در این درس، آموزش‌های کلاس درس با محوریت آموزشگر انجام می‌شود؛ هرچند که در هر جلسه درس دانشجویان مشارکت دارند و آنها موظف‌اند بر اساس برنامه اعلام شده به مطالعه منابع پردازند و در مباحث شرکت نمایند. در عین حال، در جلسات درس ممکن است پروژه‌های مطرح شود که به تشخیص آموزشگر یا به درخواست دانشجویان، پاسخگویی به برخی از آنها می‌تواند به صورت ارائه در قالب کنفرانس یا سمینار انجام شود.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- بیات، الناز؛ بهرامی، حسین. (۱۳۹۶). مخاطب شناسی. تهران: انتشارات ادیبان روز.

منابع فرعی:

- باشعور لشگری، مریم. (۱۳۹۳). مخاطب شناسی. تهران: انتشارات ساکو.
- ژیلز، دیوید. (۱۳۹۲). روانشناسی رسانه، ترجمه روحانی، ریحانه سادات و علیزاده فرد، سوسن. تهران: نشر سادس.

۵- راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی پایانی: برگزاری آزمون نظری: ۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیندی: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت‌ها: ۵ نمره

نکات مهم:

- ترتیب مطالب در فصل‌های مختلف صرفاً جنبه تأکید بر محتوا دارد و تقدم و تاخر و یا ادغام مباحث با توجه به نظر استاد صورت می‌پذیرد.
- ارائه نمونه‌های عملی از سوی استاد درس برای جلب و هدایت دانشجومعلم‌ان به سمت نقادی ضروری است.
- تشویق دانشجومعلم‌ان به تفکر انتقادی و نگارش بر مبنای دیدگاه تحلیلی مورد تأکید است.

- استفاده از روش‌های فعال تدریس و روش‌های پرورش خلاقیت توسط استاد و خلق فرصت‌های یادگیری فردی و مشارکتی مورد تاکید است.

سرفصل درس «احکام عمومی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

بخش مهمی از تعالیم انسان ساز اسلام احکام و مسائل عملیه است که انسان مسلمان برای انجام آنها نیازمند به آگاهی از مسائل احکام می‌باشد و همانگونه که بر یک مسلمان لازم است به اصول اعتقادی خود یقین پیدا کند همچنین باید مسائل شرعی مورد لزوم خود را که به صورت‌های مختلف با زندگی در ارتباط است یاد بگیرد. با فراگیری احکام شرعی مورد نیاز دانشجو معلم قادر خواهد بود رفتار خود را در جوانب مختلف زندگانی شخصی، عبادی، خانوادگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی تصحیح نماید و در واقع زندگی خود را بر اساس آموزه‌های فقهی بنا نماید و بدین ترتیب سعی میکند برنامه‌های اسلام را به طور کامل در همه قلمروهای زندگی بپذیرد و رفتار و عملکرد خویش را مطابق با احکام دین تنظیم کند.

نام درس به فارسی: احکام عمومی نام درس به انگلیسی: <i>General Rulings</i>	مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲ شایستگی کلیدی: موضوعی پیش‌نیاز: - استاد متخصص برای تدریس: متخصص الهیات
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود: - درک و فهم درستی نسبت به فراگیری احکام دین پیدا کند. - به مدرک و منبع احکام الهی که به طور عمده از قرآن کریم و احادیث می‌باشند علم پیدا میکند. - نسبت به مقدار مورد نیازش از احکام دین که به آن احتیاج دارد و برایش پیش می‌آید شناخت پیدا کند تا بتواند آن را در زندگی خود اجرا کند. بنابراین با کسب توانمندی‌های لازم در این درس میتواند به خوبی نقش خود را در جامعه و بخصوص مدرسه ایفا کند.	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: زکات و احکام زکات

تکالیف یادگیری:

مشارکت دانشجویان در پاسخ به سؤالات و شبهات مطرح شده در هر جلسه درسی

تکالیف عملکردی:

۱- ارائه آیات و روایات احکام در موضوعات ارائه شده

۲- استفتاء مسائل جدید پیرامون موضوعات ارائه شده

فصل دوم: خمس و احکام خمس

تکالیف یادگیری:

مشارکت دانشجویان در پاسخ به سؤالات و شبهات مطرح شده در هر جلسه درسی

تکالیف عملکردی:

۱- ارائه آیات و روایات احکام در موضوعات ارائه شده

۲- استفتاء مسائل جدید پیرامون موضوعات ارائه شده

فصل سوم: خرید و فروش، سرقتی، جعاله و اقاله، قرض، مضاربه، مزارعه و مساقات (این احکام مخصوص دانشجویان معلم پسر می باشد)

تکالیف یادگیری:

مشارکت دانشجویان در پاسخ به سؤالات و شبهات مطرح شده در هر جلسه درسی

تکالیف عملکردی:

۱- ارائه آیات و روایات احکام در موضوعات ارائه شده

۲- استفتاء مسائل جدید پیرامون موضوعات ارائه شده

فصل چهارم: نذر، عهد و قسم

تکالیف یادگیری:

مشارکت دانشجویان در پاسخ به سؤالات و شبهات مطرح شده در هر جلسه درسی

تکالیف عملکردی:

۱- ارائه آیات و روایات احکام در موضوعات ارائه شده

۲- استفتاء مسائل جدید پیرامون موضوعات ارائه شده

فصل پنجم: صدقه، صلح، هبه، وصیت

تکالیف یادگیری:

مشارکت دانشجویان در پاسخ به سؤالات و شبهات مطرح شده در هر جلسه درسی

تکالیف عملکردی:

۱- ارائه آیات و روایات احکام در موضوعات ارائه شده

۲- استفتاء مسائل جدید پیرامون موضوعات ارائه شده

فصل ششم: کفارات، اشیاء پیدا شده

تکالیف یادگیری:

مشارکت دانشجویان در پاسخ به سؤالات و شبهات مطرح شده در هر جلسه درسی

تکالیف عملکردی:

۱- ارائه آیات و روایات احکام در موضوعات ارائه شده

۲- استفتاء مسائل جدید پیرامون موضوعات ارائه شده

فصل هفتم: خوردن و آشامیدن

تکالیف یادگیری:

مشارکت دانشجویان در پاسخ به سؤالات و شبهات مطرح شده در هر جلسه درسی

تکالیف عملکردی:

۱- ارائه آیات و روایات احکام در موضوعات ارائه شده

۲- استفتاء مسائل جدید پیرامون موضوعات ارائه شده

فصل هشتم: نگاه

تکالیف یادگیری:

مشارکت دانشجویان در پاسخ به سؤالات و شبهات مطرح شده در هر جلسه درسی

تکالیف عملکردی:

۱- ارائه آیات و روایات احکام در موضوعات ارائه شده

۲- استفتاء مسائل جدید پیرامون موضوعات ارائه شده

فصل نهم: حجاب، محرم و نامحرم (این احکام مخصوص دانشجوی معلمان دختر می باشد)

تکالیف یادگیری:

مشارکت دانشجویان در پاسخ به سؤالات و شبهات مطرح شده در هر جلسه درسی

تکالیف عملکردی:

۱- ارائه آیات و روایات احکام در موضوعات ارائه شده

۲- استفتاء مسائل جدید پیرامون موضوعات ارائه شده

فصل دهم: نکاح

-مهریه

- حقوق همسری

- فرزند خواهی

- طلاق

تکالیف یادگیری:

مشارکت دانشجویان در پاسخ به سؤالات و شبهات مطرح شده در هر جلسه درسی

تکالیف عملکردی:

۱- ارائه آیات و روایات احکام در موضوعات ارائه شده

۲- استفتاء مسائل جدید پیرامون موضوعات ارائه شده

فصل یازدهم: ارث

تکالیف یادگیری:

مشارکت دانشجویان در پاسخ به سؤالات و شبهات مطرح شده در هر جلسه درسی

تکالیف عملکردی:

۱- ارائه آیات و روایات احکام در موضوعات ارائه شده

۲- استفتاء مسائل جدید پیرامون موضوعات ارائه شده

فصل دوازدهم: احکام متفرقه

تکالیف یادگیری:

- مطالب مربوط به جلسه گذشته یادآوری و مرور گردد

- گفتگو و مشارکت فعال در خصوص مباحث مطرح شده در کلاس

- پرسش و پاسخ در حین تدریس

- آموزش احکام به صورت متنوع انجام گیرد چنانچه آموزش بعضی از احکام از طریق فیلم، اسلاید و ویدئو انجام گیرد یا دیگر وسایل کمک آموزشی که به صورت سمعی و بصری انجام میشوند.

- آموزش بعضی احکام به روش عملی و تجسمی مثل وضو گرفتن و تیمم کردن

- آموزش بعضی احکام در قالب سؤالات هوش یا به صورت غیرمستقیم و در قالب داستان یا به شیوه توضیحی انجام گیرد.

- طرح سؤالات موردنیاز فراگیران و ارجاع آنها به رساله های عملیه

تکالیف عملکردی:

- استفتاء مسائل جدید پیرامون موضوعات ارائه شده در کلاس

- تهیه نقشه مفهومی پیرامون هر کدام از احکام

- تهیه گزارشی از احکام شرعی و ادله آنها

- تهیه پژوهشی پیرامون مصالح و مفاسد واقعی مؤثر در احکام شرعی

- تهیه احکام تصویری که در مراکز آموزشی کاربرد دارد

- تهیه احکام مسابقه ای و سؤالی احکام شرعی

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- تدریس توسط مدرسان متخصص از دانشگاه و یا طلبة های حوزه علمیه میباشد

- فراهم کردن فرصت یادگیری مستقیم (توضیح احکام و استفاده از اسلایدهای آموزشی و مشاهده انیمیشن های آموزشی) یا به

صورت غیرمستقیم در قالب داستان

- مشارکت دانشجویان در پرسش و پاسخ و تحلیل مباحث

- ارائه فعالیت های یادگیری و عملکردی برای درک عمیق تر مباحث

- ترسیم نقشه مفهومی

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

-فلاح زاده، محمدحسین، (۱۳۹۵): درسنامه فقه ۲، قم، انتشارات مرکز نشر هاجر.

منابع فرعی:

- امام خمینی، بی تا، ترجمه تحریر الوسیله، ترجمه علی اسلامی، دفتر انتشارات اسلامی.
- امام خامنه ای (۱۳۸۹)، اسفتماءات رهبری (اجوبه الاستفتاءات)، انتشارات پیام رهبری.
- شیروانی، علی، بی تا، ترجمه لمعه، دارالفکر.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی تکوینی: این ارزشیابی بر اساس عملکرد دانشجو در تکالیف یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت های او در طول ترم می باشد. (۵ نمره)

ارزشیابی پایانی: این آزمون به شکل کتبی براساس یادگیری در کلاس صورت میگیرد که در آن دانشجویان باید مطالب آموخته شده در طول ترم را در پاسخ به این آزمون به کار برند (۱۳ نمره)

کارپوشه (Port Folio): تمام تکالیف دانشجو به عنوان یکی از منابع ارزشیابی او در این درس است (۲ نمره)

نکته:

با توجه به زمان تعریف شده برای درس مربوطه بعضی از مباحث قابل تدریس و ارائه نیست بنابراین اساتید محترم با توجه به صلاحدید و نیازسنجی حذف یا ارائه بخش های مختلف اعمال نظر نمایند و پیشنهاد میشود برخی بحث ها در صورت کمبود وقت و نیاز مبرم به دانستن آنها در ترم بعدی تدریس شود.

سرفصل درس «تولید محتوای الکترونیکی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

امروزه استفاده از فناوریها در حوزه تعلیم و تربیت نیز از اهمیت ویژه ای برخوردار است. یکی از مهمترین و حساسترین مقوله های استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در امر آموزش، تولید محتوای الکترونیکی است. محتوای الکترونیکی به دلیل مزایای ویژه ای که دارد مانند فراتر از زمان و مکان بودن، استفاده از ظرفیت های چندرسانه ای در یاددهی و یادگیری، صرفه اقتصادی و مزایای متعدد دیگر در بسیاری موارد جایگزین محتوای چاپی شده است. بنابراین دانش و مهارت شناخت و تولید محتوای الکترونیکی بر معلمان آینده بسیار لازم و ضروری است تا به تکیه بر بستر یادگیری الکترونیکی موجبات کیفیت بخشی یادگیری را فراهم آورند.

مشخصات درس نوع درس: عملی تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۶۴ شایستگی کلیدی: موضوعی پیش نیاز: کاربرت فناوری در یادگیری تخصص مورد نیاز برای تدریس: متخصص تکنولوژی آموزشی	نام درس به فارسی: تولید محتوای الکترونیکی نام درس به انگلیسی: <i>Production of electronic content</i> پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود: ۱. ادراک خود را از مفاهیم پایه طراحی آموزشی در یادگیری الکترونیکی به نمایش گذارند. ۲. با فرایند تولید محتوای الکترونیکی آشنا گردند. ۳. دانشجو معلمان مهارت های لازم برای مشارکت در پروژه های تولید محتوای درسی الکترونیکی را کسب نمایند. ۴. دانشجو معلمان ضمن آشنایی با استانداردها و معیارهای تولید محتوای الکترونیکی، قادر به ارزیابی تولیدات محتوای الکترونیکی وابسته به رشته خود گردند.
--	---

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: مفاهیم و مباحث پایه مربوط به درس

تعاریف و تخصیص حوزه ها:

■ محتوا و محتوای آموزشی

- چیستی و اهمیت محتوای آموزشی
- تفاوت محتوا، متون و مواد آموزشی

■ یادگیری، یادگیری الکترونیکی

- چیستی یادگیری و یادگیری الکترونیکی
- اصول اساسی یادگیری الکترونیکی

- تعامل و انواع آن در یادگیری الکترونیکی
- محتوا در یادگیری الکترونیکی
- ارزشیابی یادگیری الکترونیکی

فعالیت یادگیری

ابتدا سایته و مراکز آنلاینی به دانشجو معلمان معرفی می گردد که با استفاده از اطلاعات ارائه شده در آن مراکز آنها قادر خواهند بود با دوره های متنوع الکترونیکی ارائه شده در دانشگاهها و سازمانهای معتبر داخلی و خارجی آشنا شده و حتی در دوره ها ثبت نام کرده و آموزش را در آن دوره ها پیگیری کنند.

دانشجو معلمان در گروههای مشخص شده موظف خواهند بود که هر گروه یک دوره ی یادگیری الکترونیکی داخلی و یک دوره یادگیری الکترونیکی بین المللی را انتخاب نماید. هر گروه در اولین فعالیت خود دوره های انتخابی را با ویژگیهای کامل آن به کلاس معرفی نماید. در دومین فعالیت، هر گروه چگونگی و انواع تعامل، چگونگی و انواع محتوا و همچنین چگونگی و انواع ارزشیابی را در دوره ی انتخابی بررسی کرده و به کلاس گزارش کاملی را ارائه می دهد. در سومین فعالیت گروهها، هر گروه عناصر تعامل و محتوا را در دوره ی داخلی و بین المللی با یکدیگر مقایسه خواهند کرد.

فرا فعالیت^{۲۳}: با بررسی گزارشهای ارائه شده در فعالیت مقایسه دوره های داخلی و دوره های بین المللی تفاوت های عمده ی دوره ها در داخل و خارج توسط یک گروه داوطلب یا به صورت اشتراک بین گروهی، استخراج و فهرست گردد. این فهرست در کلاس به اشتراک و بحث گذاشته شود.

فصل دوم: رویکردها و راهبردهای آموزشی مربوطه در تولید محتوای الکترونیکی

- یادآوری رویکردهای یادگیری (رفتارگرایی، شناخت گرایی و سازنده گرایی)
- آشنایی با رویکرد ارتباط گرایی و فلسفه ایجاد رویکرد
- ارتباط فلسفی و مفهومی رویکردهای یادگیری به ویژه رویکردهای ارتباط گرایی با یادگیری الکترونیکی
- انتخاب و استفاده از رویکردهای یادگیری و راهبردهای آموزشی مربوط به رویکرد خاص در تولید محتوای الکترونیکی

فعالیت یادگیری:

دانشجو معلمان دوره های الکترونیکی انتخابی را بررسی نموده و رویکرد مبنایی دوره را با استدلال تشریح نمایند. راهبردهای آموزشی ویژه رویکرد مربوطه را در دوره ی انتخابی استخراج نمایند.

فرا فعالیت: راهبردهای استخراج شده توسط هر دانشجو معلم با راهنمایی استاد و مشارکت دانشجویان جمع شده و از راهبردهای آموزشی فهرستی تهیه شده و در صورت امکان راهبردها بر اساس رویکردها دسته بندی گردند.

^{۲۳} فرا فعالیت به فعالیتی گفته می شود که تمامی فعالیتهای دانشجویان در یک مرحله جمع آوری می گردد و از تجمیع فعالیتهای و بررسی و تحلیل آنها نتیجه ی خاصی گرفته می شود. فرا فعالیت می تواند توسط یک گروه داوطلب یا انتخابی یا همه گروهها صورت گیرد. اغلب در فرا فعالیت از فراتحلیل نیز می توان استفاده کرد.

فصل سوم: طراحی آموزشی به منظور تولید محتوای الکترونیکی

- طراحی آموزشی در یادگیری الکترونیکی
- انتخاب و کاربرد الگوی طراحی آموزشی در یادگیری الکترونیکی
- چستی و طراحی محتوای دیجیتال
- ویژگیهای طراحی محتوای دیجیتال
- تحلیل محتوای دیجیتال و تفاوت آن با محتوای آموزشی سنتی
- عناصر طراحی محتوای دیجیتال
- انتخاب محتوای دیجیتال

فعالیت یادگیری

به هر گروه یک دوره الکترونیکی معرفی می گردد، هر دانشجو معلم موظف خواهد بود ابتدا به صورت انفرادی دو عنصر از عناصر طراحی آموزشی را در دوره محوله بررسی نماید، سپس در گروه عناصر بررسی شده به اشتراک گذاشته شده و گزارشی از طراحی آموزشی دوره توسط گروه ارائه گردد. (بررسی طراحی آموزشی در این فعالیت با تمرکز بر محتوای آموزشی و ویژگیهای آن صورت می پذیرد)

فرافعالیت: طراحی آموزشی بررسی شده توسط گروهها در دوره های مختلف مقایسه و تحلیل می گردد و در نهایت طراحی محتوای آموزشی تلفیقی برای یادگیری الکترونیکی ارائه می گردد.

فصل چهارم: رسانه های آموزشی در عصر دیجیتال

انواع یادگیری دیجیتال

- یادگیری برخط
- یادگیری ترکیبی
- یادگیری انفرادی
- کلاسهای درس غنی شده

رسانه های یاددهی و یادگیری

- وب ۲
- محیط یادگیری فردی
- ابزارهای آموزشی دیجیتال (ویدئوی آموزشی، پادکست، تصاویر دیجیتال، فرامتنها، ویکها، منابع باز آموزشی، ریز بلاگها، وب همایش، نرم افزارهای اجتماعی به عنوان ابزار آموزشی، بازیهای آموزشی و شبیه سازها)
- چگونگی و اصول ترکیب ابزارهای آموزشی به عنوان چندرسانه ای آموزشی

فعالیت یادگیری

دانشجومعلمان با راهنمایی استاد و استفاده از فضاها و نرم افزارهای در دسترس **ویکی** (صفحه‌ی مشترک برخط) ساخته و در فضای فراهم شده به صورت مشارکتی به ساخت و ارتقاء محتوا با موضوعات متنوعی از قبیل موضوع "طراحی محتوای الکترونیکی" می پردازند. در این تولید از ویدئو، تصاویر دیجیتال و فرامتنها و سایر امکانات به منظور غنی تر کردن ویکی استفاده می کنند.

فصل پنجم: تولید محتوای چند رسانه‌ای

■ اصول تولید محتوای الکترونیکی در قالب چندرسانه‌ای

- آشنایی با بارشناختی و چگونگی مدیریت آن در طراحی و تولید محتوای الکترونیکی
- اصول مایر در تولید محتوای چندرسانه‌ای:
- (۱) اصل چندرسانه‌ای
- (۲) اصل مجاورت مکانی
- (۳) اصل مجاورت زمانی
- (۴) اصل انسجام
- (۵) اصل کیفیت
- (۶) اصل افزونگی
- (۷) اصل تفاوت های فردی
- (۸) اصل بخش بندی
- (۹) اصل پیش آموزش

فعالیت یادگیری

** در این بخش دانشجو معلمان به سطح ارزیابی و سپس تولید خواهند رسید**

دانشجو معلمان از میان تولیدات معرفی شده توسط استاد و دانشجویان دیگر یک محتوای الکترونیکی را انتخاب نموده و با توجه به نکات مطروحه در اصول مایر ارزیابی می نمایند. دانشجو معلمان موظف خواهند بود که یک محتوای الکترونیکی تولید یا ارائه نمایند (با استفاده از هر نرم افزار تولید محتوایی که در آن از قبل مهارت کسب کرده اند)، که در آن محتوا، بارشناختی را به حداقل رسانده و تمامی نکات اصول مایر رعایت شده باشد.

فصل ششم: سناریوی نویسی به منظور تولید محتوای الکترونیکی

- چستی سناریو و اهمیت آن در تولید محتوا
- چرایی سناریوی نویسی در تولید محتوای الکترونیکی

■ انواع سناریو در تولید محتوای الکترونیکی

فعالیت یادگیری.

دانشجومعلمان در گروههای تعیین شده با انتخاب موضوع مربوط به رشته ی خود و با توجه به انواع سناریوها در تولید محتوای الکترونیکی و با رعایت اصول آموزشی ، نگارشی و روانشناسی به منظور سناریو نویسی در تولید محتوای الکترونیکی ، یک سناریو می نویسند.

فرا فعالیت: خلاقانه ترین سناریوها از نظر کاربردی بودن و امکان تولید، توسط دانشجو معلمان پس از بررسی، امتیاز می گیرند. ویژگیهای برتر سناریو های انتخابی لیست می گردد. در صورت امکان یکی از بهترین سناریوها انتخاب و توسط کل کلاس به صورت مشارکتی تولید می گردد.

فصل هفتم: انواع نرم افزارهای تولید محتوای الکترونیکی

■ آشنایی با انواع نرم افزارهای تألیفی در تولید محتوای الکترونیکی (اعم از پاورپوینت پیشرفته، استوری لاین (Articulate Storyline)، کپتویت، کمنازیا، فلش، نرم افزار آی اسپرینگ (ISpring)، آتوپلی مدیا استادیو (AutoPlay Media Studio، آدوبی آودیشن Adobe Audition و ...)

■ انواع نرم افزارهای تولید محتوای الکترونیکی بر اساس نوع محتوا

■ نرم افزارهای تولید محتوای متنی

• ورد Word

• Ideafly

• گرامرلی Grammarly

• Quora

■ نرم افزار برای تولید محتوای تصویری

• فتوشاپ Photoshop

• نرم افزار جنو جبرا GEO GEBRA

• نرم افزار Quora

■ نرم افزار تولید محتوای ویدئویی

• تری دی مکس (3D Max)

• افتر افکت (Adobe After Effects CC)

• کامنازیا یا Camtasia

• آدوب فلش Adobe Flash Professional

• پریمیر پرو Premiere pro

- فتوشاپ Photoshop
- نرم افزارهای تولید محتوای آموزشی-الکترونیکی
 - استوری لاین (Articulate Storyline)
 - کامتازیا Camtasia
 - آتوپلی مدیا استادیو AutoPlay Media Studio
 - آدوب فلش Adobe Flash Professional
 - آدوبی آودیشن (Adobe Audition)

- نرم افزار تولید محتوای صوتی
 - آدوبی آودیشن (Adobe Audition)

فعالیت یادگیری

هر یک از گروهها مسئولیت معرفی یک طبقه از نرم افزارهای تولید محتوا را به عهده می گیرد. پس از آشنایی کامل دانشجو معلمان با ویژگیها و قابلیت‌های همه‌ی نرم افزارهای تولید محتوا، با توجه به نیاز سنجی و سنجش آغازین به عمل آمده از کل کلاس یک نرم افزار کاربردی انتخاب شده و به صورت فعالیت تکمیلی با در اختیار قرار دادن آموزشهای نرم افزار انتخابی به صورت فیلمهای آموزشی، آموزشهای آنلاین و محتوای متنی، آموزش داده می شود. گروهها با مشارکت یکدیگر (هر گروه مسئولیت تولید بخشی از محتوا را به عهده می گیرد) سناریوی انتخاب شده در فعالیت قبل را تولید می کنند.

فصل نهم: ارزشیابی محتوای الکترونیکی

ارزیابی محتوای الکترونیکی

استانداردهای محتوای الکترونیکی

استاندارد SCORM ، استاندارد AICC

فعالیت یادگیری:

دانشجو معلمان دوره‌های انتخابی در فعالیت اول را بر اساس استانداردهای تشریح شده در کلاس ارزیابی می نمایند. در نهایت بر اساس ارزیابیهای به عمل آمده دوره‌های انتخابی امتیاز می گیرند و بهترین دوره از نظر استانداردها انتخاب شده و با سایر دوره‌ها مقایسه می گردد.

منبع اصلی:

عباسی، حامد. (۱۳۹۵). تولید محتوای الکترونیکی پیشرفته (ارائه استاندارد ها و آموزش نرم افزارها). تهران: ناقوس.

منابع فرعی:

کلارک، کلونین، مایر، ریچارد. (۱۳۹۸). یادگیری الکترونیکی و علم آموزش. ترجمه حاتمی، جواد و تقی پور، کیومرث. تهران: آواری نور.

اسکندری، حسین. (۱۳۹۱). نظریه و عمل رسانه های آموزشی در عصر دیجیتال. تهران: سمت.
عباسی، سیف الله؛ باده، علیرضا. (۱۳۹۳). تولید محتوای الکترونیکی (نرم افزار آموزشی) استاندارد، ابزارها و نرم افزارها. تهران: دیباگران.

باده، علیرضا؛ مدلل کار، اعظم؛ سیف الله، حامد. (۱۳۹۲). اصول و روش تولید کتاب های الکترونیکی چندرسانه ای، تهران: دیباگران.
عباسی، حامد؛ باده، علیرضا. (۱۳۹۶). محتواساز آموزش الکترونیکی (براساس استاندارد سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور) شغل محتواساز آموزش الکترونیکی. تهران: دیباگران
نوروزی، داریوش. رضوی، عباس (۱۳۹۰). مبانی طراحی آموزشی، انتشارات سمت

راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی تکوینی (۱۲ نمره):

ارزشیابی از مباحث تئوری به صورت سه آزمونک ۲ نمره ای در مجموع ۶ نمره
فعالتهای گروهی و تعاملات و تحویل فعالتهای کلاسی و ارائه ی پژوهشها ۶ نمره
ارزشیابی پایانی (۸ نمره):

- ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در پایان ترم، بصورت پروژه محور ۳ نمره
 - ارزشیابی از سطح عملکرد ارزیابی به صورت تحویل ارزشیابی یک چند رسانه ای آموزشی در فرمت تعیین شده ۵ نمره
- خودارزیابی:** در قالب کارپوشه، تولید کارپوشه به منظور خود ارزیابی فعالتهای طول ترم توسط دانشجو معلم.

سرفصل درس «روش های اصلاح و تغییر رفتار»

۱. معرفی درس و منطق آن:

روش های تغییر رفتار شامل مجموعه ای از اصول و روش های تجربی روان شناسی است که کاربرد وسیعی در روان درمانی و مشاوره و همچنین ایجاد رفتارهای مطلوب یا تغییر دادن رفتارهای نامطلوب در کودکان، نوجوانان و بزرگسالان دارد. هدف از تغییر رفتار، اصلاح و یا حذف رفتارهای نامطلوب و همچنین ایجاد رفتارهای جدید در کودکان و نوجوانان است. از طریق شناخت روش های تغییر و اصلاح رفتار می توان به دانش آموزان در تغییر دادن رفتارهای نامطلوب کمک نموده و بدان وسیله زمینه را برای تقویت رفتارهای مطلوب فراهم ساخت. یکی از وظایف اساسی معلمان، مربیان و مشاوران در مدارس کمک به دانش آموزان در جهت ارتقای عملکرد تحصیلی و تربیتی آنها می باشد به طور مسلم ارائه خدمات راهنمایی به دانش آموزان بدون آگاهی از اصول و روش های تغییر رفتار میسر نمی باشد، بنابراین لازم است دانشجو معلمان در دوران تحصیل خود با اصول و روشهای تغییر رفتار آشنا شده تا بتوانند در آینده به عنوان مربی تربیتی مدرسه نقش راهنمایی خود را به خوبی ایفا نمایند.

نام درس به فارسی: روش های اصلاح و تغییر رفتار	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: <i>Behavior Modification Procedures</i>	نوع درس: نظری- عملی
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۲ (۱+۱)
با مطالعه درس روش های اصلاح و تغییر رفتار، با اهمیت و ضرورت تغییر رفتارهای نامطلوب دانش آموزان آشنا شده، در فرایند آموزشی و پرورشی دانش آموزان از اصول و روش های تغییر رفتار بهره کافی ببرد، و به جایگاه تغییر رفتار در تعلیم و تربیت پی ببرد. همچنین با یادگیری فنون و روش های تغییر رفتار بتواند آنها را در موقعیت واقعی مدرسه بکار ببرد.	تعداد ساعت: ۴۸
دانشجو با شناخت روش های تغییر رفتار و با طراحی و اجرای فنون تقویت رفتارهای مطلوب، ایجاد رفتارهای جدید، حذف رفتارهای نامطلوب و تغییر دادن پاسخ های عاطفی در مورد تعدادی دانش آموز، رفتارهای نامطلوب آن ها را شناسایی نموده و بتواند با بکار گیری مهارت های آموخته شده علل رفتارها را تحلیل نموده و به آنها در تغییر و اصلاح رفتارهای نامطلوب، ایجاد رفتارهای جدید و افزایش رفتارهای مطلوب کمک نماید، و در پایان فعالیت های انجام شده در ارتباط با تغییر رفتار دانش آموزان را در قالب گزارشی مکتوب به مدرس ارائه دهد.	شایستگی کلیدی: CK پیش نیاز: - استاد متخصص برای تدریس: متخصصین روانشناسی/ مشاوره

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: مبانی تغییر رفتار

- مفهوم و تعریف رفتار
- مفهوم و تعریف تغییر رفتار
- مبانی انگیزشی
- مبانی شناختی

- مبانی رفتاری
- تغییرات انگیزشی
- عوامل موثر بر تقویت و تضعیف انگیزه ها
- تغییرات شناختی (تغییر نگرش، اقناع، القاء، شستشوی مغزی)
- شیوه های اداره خود
- شیوه های تغییر رفتار بر اساس آموزه های دینی

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- انجام مشاهده متناوب از رفتارهای یک دانش آموز در مدرسه و تحلیل تغییرات رفتاری وی در طول یک ترم و ارائه گزارش مکتوب آن به مدرس

فصل دوم: روش های تقویت رفتارهای مطلوب

- تقویت مثبت
- برنامه های تقویت رفتار
- نکات لازم در تقویت رفتارهای مطلوب
- محدودیت های تقویت کردن
- اصول تقویت رفتار
- اقتصاد ژتونی
- قراردادهای رفتاری

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه انواع برنامه های تقویت رفتار و بیان شباهت ها و تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

- ۲- اجرای برنامه های مختلف تقویت در مورد یک دانش آموز و تحلیل نتایج بدست آمده از آن در قالب گزارشی مکتوب جهت ارائه در کلاس درس برای سایر دانشجویان

فصل سوم: روش های ایجاد رفتارهای جدید

- روش شکل دهی رفتار
- تعیین پیش نیازهای یک رفتار
- روش سرمشق دهی
- روش قرینه دادن
- شیوه های مناسب قرینه دادن
- روش تمیز دادن
- ۴- اصول تمیز دادن

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه روش های مختلف ایجاد رفتارهای جدید و بیان تفاوت ها و شباهت های آنها
- ۴- مشاهده اجرای روش های مختلف ایجاد رفتارهای جدید توسط متخصصان (مستقیم/ فیلم) و تحلیل آن به صورت مکتوب

فعالیت عملکردی:

- ۱- طراحی و اجرای یک روش ایجاد رفتار جدید در مورد یک دانش آموز و تحلیل نتایج حاصله در قالب گزارشی مکتوب جهت ارایه به مدرس

فصل چهارم: روش های حذف رفتارهای نامطلوب

- روش اشباع
- روش حذف پاداش ها (خاموشی)
- روش تقویت رفتار مغایر
- احتیاط های لازم در تقویت رفتار مغایر
- روش تقویت منفی (حذف موقعیت ناخوشایند برای رفتار مطلوب)
- چگونگی بکارگیری تقویت منفی
- شیوه های تنبیه مثبت
- شیوه های معکوس کردن عادت

فعالیت یادگیری:

- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

۱- اجرای یک روش حذف رفتار نامطلوب در مورد یک دانش آموز و تحلیل نتایج حاصله در قالب گزارشی مکتوب جهت **ارایه آن در کلاس درس**

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه رایج مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. برقراری ارتباط میان آموخته های کلاسی و الزامات محیط آموزشی، بهره گیری از فرصتهای یادگیری خارج از محیط آموزشی، برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت گروهی دانشجویان در انجام فعالیت های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب و بکارگیری دانش نظری روش های تغییر رفتار توسط دانشجو معلمان در موقعیت های واقعی مدرسه خواهد شد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های مختلف محیط آموزشی می باشد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- سیف، علی اکبر (۱۳۹۱). روش های اصلاح و تغییر رفتار، تهران، نشر دوران
- میلتن برگر، ریموند (۱۳۹۱) شیوه های تغییر رفتار، ترجمه علی فتحی آشتیانی، تهران، انتشارات سمت
- کرومبولتز، جان دی و کرومبولتز، هلن بی (۱۳۸۹). تغییر دادن رفتارهای کودکان و نوجوانان، ترجمه یوسف کریمی، تهران، انتشارات فاطمی

منابع فرعی:

Miltonberger R.G (۲۰۱۱). Behavior Modification: Principles and Procedures. Forth. Publishery Thomson Wadsworth.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری (باز پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا توجیهی) به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف (فعالیت) عملکردی ۸ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود.

مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «کارگاه داستان نویسی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

ادبیات داستانی ایران یکی از میراث‌های ماندگار و غنی ادبی ماست که مطالعه در ابعاد مختلف آن به دانشجویان کمک می‌کند ضمن بهره‌گیری از این درس در جهت تدریس بهتر، بتوانند دانش آموزان مستعد را در نوشتن داستان یاری رسانند. نویسندگی و آفرینش‌های ادبی در زمینه شعر و داستان، از فرصت‌های جذاب کارآفرینانه هم است. زمینه‌های این حوزه در آموزش‌های دانشگاهی در متن خوانی وجود دارد اما لازم است به‌طور حرفه‌ای با نویسندگی خلاق و در عمل و با حضور نویسندگان حرفه‌ای این کار دنبال شود. در این درس دانشجو اصول و مبانی نگارش داستان را در کارگاه آموزشی فرامی‌گیرد. این درس می‌تواند زمینه‌های خلاقیت و نویسندگی خلاق را در دانشجویان فراهم آورد. در این کارگاه تکیه بر نگارش و کار عملی است که البته با دانستن نکات فنی داستان نویسی ممکن می‌شود. نوشتن داستان تنها نقل‌خاطره نیست، نویسنده داستان را باید تا حد ممکن به حادثه، درگیری و بحران نزدیک کند تا بتواند ذهن خواننده را در سطرهای نخست به تسخیر درآورد. با تمرکز بر حادثه و بحران اصلی به شخصیت پردازی و تصویر سازی پردازد و در نهایت با پایانی ناگهانی و غیرمنتظره داستان را تمام کند. چنین داستانهایی باید با آموزش تکنیک‌های خاص همراه شود که در این کارگاه آموختنی است.

نام درس به فارسی: کارگاه داستان نویسی	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: Story workshop	نوع درس: کارگاهی
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۱
۱- با اصول و مبانی نگارش داستان بیشتر آشنا شوند؛	تعداد ساعت: ۴۸
۲- سبک‌های داستانی را بشناسد و در داستان نویسی به کار برند؛	شایستگی کلیدی: موضوعی
۳- داستان‌های نگاشته شده را نقد و بررسی کنند؛	پیش‌نیاز: -
	تخصص موردنیاز برای
	تدریس: دکترای زبان و ادبیات
	فارسی

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: کلیات

داستان چیست؟

ویژگی‌های نویسنده

ایده یا فکر اولیه

تاریخچه داستان

فعالیت یادگیری: فهرستی از ویژگی‌های نویسنده تهیه و در کلاس ارائه کنید.

تکالیف عملکردی: نگارش پنج ایده که مناسب یک داستان کوتاه است.

فصل دوم: روش‌های نوشتن داستان به کمک خط طرح

۱. شروع داستان

۲. شخصیت اصلی داستان (توصیف اجمالی)

۳. حادثه‌ی اصلی داستان

۴. پایان داستان

فعالیت یادگیری: دو داستان را بخوانید سپس خط طرح داستان‌ها را بنویسید.

تکالیف عملکردی: خط طرح یکی از داستان‌های مورد علاقه خود را بنویسید.

فصل سوم: کاربست عناصر داستانی

آغاز و میانه در داستان

پلات چیست؟

موضوع و مضمون و پیرنگ

گفتگو در داستان

عناصر صحنه

شخصیت پردازی

درونمایه

الگوی حادثه

زاویه دید داستان

فضاسازی

فعالیت یادگیری: عناصر داستانی را در یک داستان مشهور ایرانی بیابید.

تکالیف عملکردی: داستان کوتاهی بنویسید و عناصر آن را نشان دهید.

چهارم: نگارش انواع داستان

• رمان (ناول)

• داستان بلند

• داستان نیمه بلند (ناولت)

•داستان کوتاه (نول)

•داستانک (داستان کوتاه کوتاه)

فعالیت یادگیری: داستان کوتاه و رمان را مقایسه و تفاوتها و تشبیهات هریک را در جدولی دوستونی ذکر کنید.
تکالیف عملکردی: با ایده گرفتن از داستانک‌های گلستان سعدی، یک نمونه داستان کوتاه بنویسید.

فصل پنجم: تکنیک‌های خلاقیت در داستان نویسی

شروع مناسب

اولین پاراگراف

شخصیت پردازی خلاق

زاویه دید موثر

دیالوگ‌های قوی

فضاسازی و روایت قدرتمند

طرح داستان جاذب

کشمکش و درگیری متنوع

مشخص کردن نقطه اوج بحران

گره‌گشایی

فعالیت یادگیری: داستانهای یک نویسنده ایرانی را از این منظر بررسی کنید که آیا خلاقانه است یا خیر.

تکالیف عملکردی: با شگردهای خلاقیت در پرورش داستان، داستان کوتاهی بنویسید.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- استفاده از الگوهای مناسب تدریس مثل تمرین، کار گروهی؛
- آموزش توأمان شیوه‌های ارزشیابی و تدریس؛
- پیش‌بینی درس پژوهی داستان‌نویسی؛
- استفاده از ابزار و فناوری‌های آموزشی مناسب در کلاس مانند: رایانه، کارت، پرده‌نگار و...؛
- تکیه بر تمرین و نمونه و نگاذش داستان به شیوه کارگاهی.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

۱- میرصادقی جمال (۱۳۶۰)، ادبیات داستانی، تهران: موسسه فرهنگی ماهور

۲- حجوانی مهدی (۱۳۷۶)، مایه داستان.. تهران: موسسه انتشاراتی سوره

منابع فرعی:

- ۱- ابراهیمی، نادر (۱۳۷۸)، **ساختار و مبانی ادبیات داستانی**، تهران: حوزه هنری
- ۲- اخوت، احمد (۱۳۷۱)، **دستور زبان داستان**، اصفهان: نشر فردا
- ۳- ادوین میور (۱۳۷۳)، **ساختار رمان**، ترجمه فریدون بدره‌ای، تهران: اندیشه‌های مصر نو
- ۴- ایرانی، ناصر، (۱۳۶۴)، **داستان: تعاریف، ابزارها و عناصر**، تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
- ۵- بالایی، کریستف (۱۳۷۷)، **پیدایش رمان فارسی**، ترجمه مهوش قویمی و نسرین خطاط، تهران: معین و انجمن ایران شناسی فرانسه
- ۶- براهنی، رضا (۱۳۶۲)، **قصه نویسی**، تهران: نشر نو
- ۷- پراین، لارنس (۱۳۸۰)، **تأملی دیگر در باب داستان**، ترجمه محسن سلیمانی، تهران: حوزه هنری، ۱۳۶۲، تهران: شیرین
- ۸- حنیف، محمد (۱۳۷۹)، **راز و رمزهای داستان نویسی**، تهران: مدرسه
- ۹- ذوالفقاری، حسن (۱۳۹۶)، **چهل داستان کوتاه ایرانی از چهل نویسنده معاصر**، تهران: نیما
- ۱۰- رحمانی خیابوی، صمد (۱۳۸۲)، **سیری در دنیای داستان نویسی**، تبریز: همادز
- ۱۱- زرافا، میشل (۱۳۶۸)، **ادبیات داستانی؛ رمان و واقعیت اجتماع**، ترجمه نسرین پروینی، فروغی
- ۱۲- سلیمانی، محسن (۱۳۷۱)، **واژگان ادبیات داستانی**، تهران: انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی
- ۱۳- کوندرا، میلان (۱۳۹۴)، **هنر رمان**، ترجمه پرویز همایون‌پور، تهران: قطره
- ۱۴- گلشیری، احمد (۱۳۶۸)، **داستان و نقد داستان** (۳ جلد)، اصفهان: جی شهر
- ۱۵- گلشیری، احمد (۱۳۷۷)، **داستان و نقد داستان**، تهران: نگاه
- ۱۷- مارکز، گابریل گارسیا (۱۳۸۰)، **کلاس قصه نویسی**، چگونه داستانی را تعریف کنیم، ترجمه محمد رضا راهور، تهران: شیرین
- ۱۸- متین، پیمان و احسان یار شاطر، (۱۳۸۲)، **ادبیات داستانی در ایران زمین**، تهران: امیرکبیر
- ۱۹- مستور، مصطفی (۱۳۷۹)، **مبانی داستان کوتاه**، تهران: مرکز
- ۲۰- مولوی، فرشته (۱۳۷۱)، **کتاب‌شناسی داستان کوتاه ایران و جهان**، تهران: نیلوفر
- ۲۱- میر عابدینی، حسن (۱۳۸۳)، **صد سال داستان نویسی**، تهران: چشمه، بهار
- ۲۲- میرصادقی جمال (۱۳۷۸)، **پیشکسوت‌های داستان کوتاه**، تهران: نگاه
- ۲۳- میرصادقی جمال (۱۳۶۶)، **ادبیات داستانی؛ قصه، داستان کوتاه، رمان**، تهران: شفا
- ۲۴- میرصادقی، جمال و میمنت میرصادقی (۱۳۷۱)، **جهان داستان**، تهران: معین
- ۲۵- میرصادقی، جمال و میمنت میرصادقی (۱۳۷۷)، **واژه نامه هنر داستان نویسی**، تهران: کتاب مهناز
- ۲۶- میرصادقی، جمال (۱۳۸۲)، **داستان نویس های نام آور معاصر ایران**، تهران: اشاره

۲۷- میرصادقی، جمال (۱۳۷۵)، **داستان و ادبیات**، تهران: نگاه

۲۸- میرصادقی، جمال (۱۳۷۶)، **عناصر داستان**، تهران: سخن

۲۹- میشل آدام ژان و فرانسواز رواز (۱۳۸۳)، **تحلیل انواع داستان**، ترجمه آذین حسین زاده و کتایون شهیرراد، تهران: قطره

۳۰- وستلند، پیتر (۱۳۷۱)، **شیوه‌های داستان نویسی**، ترجمه محمد حسین عباس پور تمیجانی، تهران: مینا

۳۱- یونسی، ابراهیم (۱۳۵۱)، **هنر داستان نویسی**، تهران: امیرکبیر

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: ارائه متن جهت تحلیل

ارزشیابی تکوینی: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش‌بینی‌شده و مشارکت در فعالیت‌های کلاسی ۵ نمره

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۵ نمره + نگارش داستان ۱۰ نمره + مجموعه تکالیف ترم ۵ نمره

سرفصل درس «نمایش ۱» (قصه گویی، نمایش خلاق)

۱. معرفی درس و منطق آن:

غریزه تقلید، امری طبیعی و همیشگی در انسان است. انسان‌های ابتدایی معمولاً به این روش منظور خود را به همدیگر می‌فهماندند، اما انسان امروز که می‌تواند بنویسد و حرف بزند چه نیازی به آن دارد. اگر به تاریخ تمدن و ادبیات کشورهای مختلف نگاه کنیم، می‌بینیم که سرگذشت انسان‌های مختلف نه تنها در داستان‌های مکتوب آمده است بلکه انواع قصه‌ها و ضرب‌المثل‌ها و حکایات و اشعار و کنایات متنوع در طول قرون و اعصار به صورت سینه به سینه و شکل‌های نمایشی به نسل‌های بعدی منتقل شده. روایت‌های مختلف و متنوع از سرگذشت‌ها و داستان‌ها رابط انتقال فرهنگ‌ها بوده است. یکی از مهم‌ترین گونه‌های ارتباطی انسان تقلید و قصه‌گویی است. هنر نمایش این دو را توأمان با خود دارد و محمل مناسبی برای ارتباط بین فردی انسان‌ها است. عصر امروز که «عصر اطلاعات» نام گرفته است، انسان را درگیر انباشت اطلاعات می‌کند. غافل از اینکه اطلاعات بدون ارتباط حقیقی می‌تواند زمینه سوء تفاهات زیادی را فراهم کند و گاه رسانه‌های ارتباطی آغازی بر عدم ارتباط درست و مناسب می‌شوند. نمایش نه تنها فرصتی برای ارتباط ایجاد می‌کند؛ بلکه گستره آن بسیار وسیع‌تر از چیزی است که در نگاه اول به نظر می‌رسد. نمایش فقط در شکل داستان‌گویی محدود نمی‌شود. یکی دیگر از کاربردهای نمایش تأثیرات تربیتی و روانشناختی است که می‌تواند در نظام تعلیم و تربیت نقش مهمی را ایفا کند. مثل: امکان ابراز خود، اعتماد به نفس، درک فرهنگ عامه، درک احساسات دیگران، تشریک مساعی و مهارت‌هایی که فرزندان و جامعه امروز ما در تعامل با یکدیگر نیاز دارند. نمایش می‌تواند به عنوان راهبردی برای تدریس نیز مورد استفاده قرار گیرد. استفاده از نمایش و بیان دراماتیک موضوع درسی می‌تواند به عنوان روشی خلاق در فهم مطالب به دانش‌آموزان کمک‌شایانی نماید. در نمایش ۱ بیشتر به داستان‌گویی و نمایش خلاق به عنوان فرایندی در تدریس و شناخت جوهره نمایشی توجه می‌شود.

مشخصات درس نوع درس: کارگاهی + نظری تعداد واحد: ۱+۱ تعداد ساعت: ۶۴ شایستگی کلیدی: موضوعی پیش‌نیاز: - استاد متخصص برای تدریس: فارغ‌التحصیلان زیرگروه نمایش	نام درس به فارسی: نمایش ۱ نام درس به انگلیسی: (1) drama پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانش‌جو معلم قادر خواهد بود: <ul style="list-style-type: none">• بنیان‌های قصه و نمایش خلاق را برشمارد.• کاربرد و ویژگی‌های نمایش خلاق و قصه و تأثیر تربیتی آن را تبیین و گزارش کند.• نمایش‌های دانش‌آموزی و آموزشی را نقد و بررسی کند.• نمایش‌هایی با رویکرد خلاق و آموزشی را توسط خود دانش‌آموزان خلق و تولید کند.• قصه‌گویی و نمایش خلاق را با موفقیت به دانش‌آموزان آموزش دهد.
---	---

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: تعریف نمایش خلاق

- کارکرد

- هدف
- منابع
- مربی
- فنون نمایش خلاق

تکالیف یادگیری:

- ارائه جمع بندی و تعریفی از کارکرد نمایش خلاق
- بیان اهداف، منابع، مربی و فنون نمایش خلاق
- مشارکت در تمرین های گروهی کلاس

تکالیف عملکردی:

- تهیه گزارش از مطالب ارائه شده در کلاس
- بررسی مصادیق و تعریف و کارکرد نمایش خلاق بصورت شفاهی یا مکتوب .

فصل دوم: خلاقیت و نمایش خلاق

- خلاقیت
- آفرینش هنری
- زمینه های بروز خلاقیت
- عوامل بازدارنده خلاقیت
- نسبت خلاقیت با نمایش خلاق

تکالیف یادگیری:

- ارائه گزارش از مطالب ارائه شده در کلاس
- پرسش و پاسخ و مباحثه
- ارائه جمع بندی و تعریفی از خلاقیت، آفرینش هنری، زمینه های بروز خلاقیت، عوامل بازدارنده خلاقیت
- بیان نسبت خلاقیت با نمایش خلاق به صورت مباحثه و پرسش و پاسخ

تکالیف عملکردی:

- تهیه گزارش مکتوب از مباحث طرح شده
- تهیه جدول توصیفی از تعاریف خلاقیت و عوامل پرورش و رشد آن
- تهیه پاورپوینت از مطالب طرح شده
- مطالعه منابع مکتوب و مقالات پیرامون خلاقیت و نمایش و ارائه به صورت گزارش شفاهی یا کتبی
- تهیه نمونه هایی در قالب کارهای عملی

فصل سوم: کارگاه نمایش خلاق

- تمرین های دست گرمی

- اشعار کودکانه
- حرکت و گنجینه لغت
- تمرین‌هایی برای دیدن، شنیدن، لمس کردن
- تمرین‌های آشنایی و ارتباط - پانتومیم
- کارگاه نمایش خلاق و حوزه‌های دانش

تکالیف یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث کلاس
- انجام فعالیت‌های عملی کلاس

تکالیف عملکردی:

- تدوین راهکارهای جدید برای فعالیت‌های عملی.
- تدوین گزارش مکتوب مرتبط با مباحث درس
- تهیه یک کار عملی با موضوعات مطرح شده
- بررسی و تحقیق پیرامون موضوعات مطرح شده و ارائه خلاصه مقالات و پژوهش‌ها
- تهیه و تحقیق در مورد فیلم اجراها در مورد عناوین مذکور
- دیدن و تحلیل اجراهای نمایشی به شکل اجراهای حقیقی و فیلم نمایش‌ها

فصل چهارم: قصه‌گویی

- راز قصه
- رشد شخصیت از طریق قصه‌گویی
- قصه‌گویی در کلاس

تکالیف یادگیری:

- مشارکت در فعالیت‌های عملی کلاس.
- ارائه خلاصه جلسه بصورت شفاهی

تکالیف عملکردی:

- ارائه مطالب تکمیلی برای کلاس درس بصورت فعالیت‌های عملی
- ارائه مطالب مکتوب مرتبط با درس
- یافتن قصه‌های مناسب برای دانش‌آموزان با رویکرد نمایشی
- ارائه یک قصه توسط دانشجو به شکل قصه‌گویی
- ارائه یک کار عملی با موضوعات مطرح شده
- بررسی و تحقیق پیرامون موضوعات مطرح شده و ارائه خلاصه مقالات و پژوهش‌ها
- تهیه و تحقیق در مورد فیلم اجراها در مورد عناوین مذکور

- دیدن و تحلیل اجراهای نمایشی به شکل اجراهای حقیقی و فیلم نمایش ها

فصل پنجم: بازی های نمایشی

- بررسی انواع بازی های نمایشی

فصل ششم: تئاتر کودکان

- ویژگی های تئاتر کودکان
- شناخت جوهره نمایشی

فصل هفتم: نمایش و مفاهیم کتب درسی

- استفاده از نمایش به عنوان روشی خلاق در تدریس مباحث مختلف آموزشی
- بررسی درس مناسب برای تولید نمایش خلاق

تکالیف یادگیری ۲۴:

- مشارکت در کلاس در مباحث مطروحه از طریق پرسش و پاسخ و بحث و نظر خواهی

تکالیف عملکردی:

- ارائه مطالب تکمیلی برای کلاس درس بصورت فعالیت های عملی.
- ارائه مطالب مکتوب مرتبط با درس.
- یافتن قصه هایی که دارای جوهره نمایشی مناسب برای دانش آموزان باشند.
- ارائه یک کار عملی با موضوعات مطرح شده.
- بررسی و تحقیق پیرامون موضوعات مطرح شده و ارائه خلاصه مقالات و پژوهش ها.
- تهیه و تحقیق در مورد فیلم اجراها در مورد عناوین مذکور.
- دیدن و تحلیل اجراهای نمایشی به شکل اجراهای حقیقی و فیلم نمایش ها

فصل هشتم: آموزش نمایش به دانش آموزان (دوره ابتدایی / اول و دوم متوسطه نظری)

- انتخاب محتوا و راهبردهای آموزش و ارزشیابی آن برای مباحث نمایش متناسب با دانش آموزان
- چگونگی ایجاد انگیزه در دانش آموزان
- چگونگی ایجاد علاقه و نگرش مثبت نسبت به هنر نمایش در دانش آموزان
- چگونگی ارتقاء حس زیبایی شناسی، تخیل و خلاقیت دانش آموزان

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- ارائه راهکارهایی برای ایجاد انگیزه در دانش آموزان
- ارائه راهکارهایی برای ایجاد علاقه و نگرش مثبت نسبت به هنر نمایش در دانش آموزان
- ارائه راهکارهایی برای ارتقاء حس زیبایی شناسی، تخیل و خلاقیت در دانش آموزان با استفاده از هنر نمایش

۲۴ تکالیف مرتبط با فصل ۵، ۶ و ۷

- ارائه محتوا و راهبردهای آموزش آن برای بخشی از مباحث این سرفصل متناسب با دوره و پایه دانش آموزان

فعالیت عملکردی:

- تدوین راهکارهایی برای ایجاد انگیزه در دانش آموزان
- تدوین راهکارهایی برای ایجاد علاقه و نگرش مثبت نسبت به هنر نمایش در دانش آموزان
- تدوین راهکارهایی برای ارتقاء حس زیبایی شناسی، تخیل و خلاقیت در دانش آموزان با استفاده از هنر نمایش
- جستجوی محتوا و راهبردهای آموزش آن برای بخشی از مباحث این سرفصل متناسب با دوره و پایه دانش آموزان

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری:

تدارک دیدن فرصتهای یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از رویکرد ارتباطی و یادگیری مشارکتی در تحلیل و پاسخ به پرسشهای طرح شده و نیز شیوه های مشارکتی و انجام فعالیتهای عملی مانند تمرین و تکرار برای درک عمیق تر و به کارگیری آن در موقعیت های واقعی تدریس است.

بهره گیری از فرصت های یادگیری غیرمستقیم و خارج از محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه های مطالعه فردی برای ارائه بخشی از مباحث درسی به صورت گزارش مکتوب، ارائه شفاهی، مراجعه به منابع دست اول با مراجعه به کتابخانه، سایت های علمی و حتی تهیه منابع الکترونیکی به صورت فیلم و یا..... است. همچنین در امر تدریس نمایش داشتن محیط مناسب و بزرگ برای فعالیتهای بدنی و خلاقانه دانشجویان ضروری است. می توان از شیوه های مشارکتی و نمایشی در امر تدریس بهره گرفت. دیدن و تحلیل نمایش یکی دیگر از راهبردهای تدریس نیز می تواند باشد.

همچنین استفاده از یک درس آموزشی یا یک داستان و انتخاب آن برای تبدیل شدن به یک نمایش خلاق.

- لازم به ذکر است که واحد نمایش ۱ از لحاظ ساختاری و تناسب، سنخیت بیشتری با مقطع ابتدایی دارد. با این وجود می توان برای هر دو مقطع مورد استفاده قرار گیرد.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- آفا عباسی. یدالله (۱۳۹۴). نمایش خلاق. تهران: نشر نقره، چاپ هشتم

منابع فرعی:

- چمبرز، دیویی (۱۳۹۳). قصه گوئی و نمایش خلاق. ترجمه ثریا قزل ایاق. نشر دانشگاهی. چاپ دوازدهم
- فتر کلاف، گوردون و نونل پمپرتون، رابین نمایش و آموزش ۱۳۹۱. ترجمه داود دانشور. انتشارات سمت، تهران، چاپ اول
- فوس، کارل (۱۳۹۶). تمرین های پایه ای تئاتر: (تمرین های پیشنهادی برای همه کسانی که دوست دارند خود یک دوره ی تئاتر را شکل دهند)، مترجم: لیلا احمدزاده، ناشر: شرکت نشر قطره، تهران، چاپ هفتم

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیشنهادی در این درس قبل از شروع فعالیت های آموزشی انجام می گیرد و در احتساب ارزشیابی پایانی مدنظر قرار خواهد گرفت.

ارزشیابی تکوینی: ۸نمره
ارزشیابی پایانی (آزمون نظری): ۶نمره
کارپوشه (Port Folio): ۶نمره

سرفصل درس «نقد و بررسی اندیشه‌های اجتماعی و سیاسی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

اندیشه‌های اجتماعی و سیاسی امروز بعنوان یک عامل تغییر، ذهن و اندیشه‌های روشنفکران جامعه ما را به خود مشغول کرده است و در برخی موارد موجب جنبش‌های فکری و اجتماعی می‌شوند. برای شناخت دقیق این اندیشه‌ها همان گونه که سقراط منطق را ابداع کرد جامعه فرهنگی و آموزشی ما هم نیاز به شاخص‌هایی دارد تا اهداف آشکار و پنهان این اندیشه‌ها را از فیلتر و صافی‌هایی بگذراند تا به درستی یا نادرستی این اندیشه‌ها واقف گردد. دانشجو معلمان، معلمان، مدیران و دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت برای موفقیت در امر آموزش و داشتن فضایی مطلوب در جامعه خود نیاز به شناخت و درک درست از ساختار، کارکرد، عمل کرد اندیشه‌های سیاسی و اجتماعی دارند.

دانشجویان در این درس از سویی با شیوه‌های تئوری‌سازی و روش‌های نقد آشنا می‌شوند و از طرفی هم با فواید و آسیب‌های اندیشه‌های مدرن و کلاسیک آشنا می‌گردند و از آن در کیفیت بخشی به فرایند آموزش و آشنا کردن دانش‌آموزان به طرز صحیح استفاده از این شاخص‌ها و ارزشیابی‌ها در جهت توسعه ملی و پیشرفت در بخش‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی برنامه‌ریزی خواهند کرد. برای نیل به اهداف یاد شده دانشجو معلمان توانایی تحلیل اندیشه‌های موجود در علم سیاست و جامعه‌شناسی را و توانایی تطبیق آن با نیازهای دانش‌آموزان یا مراجعان در حین آموزش و ارائه خدمات مشاوره‌ای را کسب نموده و فرصت‌های یادگیری موثر را با بهره‌گیری از ظرفیت‌های یادگیرندگان یا مراجعان، در محیط‌های واقعی زندگی و یا آموزشی طراحی نمایند.

نام درس به فارسی: نقد و بررسی اندیشه‌های اجتماعی و سیاسی	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: the critical in social and political study	نوع درس: نظری
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۲
با شناخت روش‌های مراحل شکل‌گیری نظریه و شیوه‌های نقد و تحلیل، اهداف نقد و انواع و فواید نقد و روش‌های نقد اندیشه‌های سیاسی و اجتماعی و برخورد به صورت منطقی با اندیشه‌های نو ظهور و موجود می‌توان امیدوار بود که دانشجو معلمان قدرت تجزیه و تحلیل افکار و اندیشه‌های صاحب نظران را کسب نموده و خود را برای بازبینی و بررسی اندیشه‌های مختلف آماده نمایند. همچنین تحول و شکل‌گیری اندیشه در دانش‌آموزان را مورد شناسایی و تحلیل قرار داده و می‌توانند در جهت مطلوب هدایت نمایند و ارتباط آن با نیازهای فعلی یادگیرندگان یا در موقعیت‌های واقعی زندگی یا محیط آموزشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نمایند.	تعداد ساعت: ۳۲
	شایستگی کلیدی: CK
	پیش‌نیاز: -
	استاد متخصص برای تدریس: به تشخیص گروه

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

۲۳۰

فصل اول: مفاهیم سازنده نظریه و مراحل شکل گیری آن

- اجزای تشکیل دهنده نظریه

- مراحل ای که منجر به تشکیل نظریه می شود

- نمونه ای از تنظیم یک نظریه

- واقع بینی در نظریه پردازی

فعالیت‌های یادگیری:

۱- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲- مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت‌های عملکردی:

- دانشجو اجزای تشکیل دهنده چند نظریه را باهم مقایسه کند

فصل دوم: ماهیت و اصول نقد

- بررسی لغوی، انواع نقد و سیر تاریخی نقد

- فواید و اهداف نقد

- پیش شرط های نقد

- نقد نظریه، پیش فرض های معرفتی و غیر معرفتی

- مراحل نقد نظریه ها

فعالیت‌های یادگیری:

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت‌های عملکردی: ندارد

فصل سوم: نقد روشها و داده ها

- بررسی و نقد روش (شناخت، پیش بینی و تبیین) هر یک از اندیشه های اجتماعی و سیاسی

- الگوی های تبیین در علوم اجتماعی

- تناسب روشهای جمع آوری داده ها با نظریه و روش

- نقد داده ها با توجه به میزان سازگاری داده ها ، روش ها و نظریه های ارائه شده

- انواع داده های تاریخی و تجربی در علوم اجتماعی

-انواع داده ها در علوم سیاسی شامل:

الف-قوانین داخلی و بین المللی

ب- پیمان نامه ها

ج- اندیشه هایی که حکومت ها بر آن استوارند

-نقد روشهای جمع آوری داده های تاریخی با توجه به نظریه و روش آن

نقد روشهای جمع آوری داده های تجربی با توجه به نظریه و روش آن

-تحلیل یک گفتمان رسانه ای شامل مصاحبه

فعالیت های یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت های عملکردی :

۱)دانشجو معلم دو نمونه از اندیشه های سیاسی و اجتماعی را انتخاب نموده و با توجه به روشهای نقد آنها را مورد بررسی

و تحلیل قرار داده و به صورت گزارش کتبی به مدرس ارائه می نماید.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه های ارائه مستقیم مباحث نظری به

همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است . انجام فعالیت های عملکردی برای درک

عمیق ، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی ، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت

ها می باشد . برای یادگیری غیر مستقیم دانشجویان باید با مطالعه فردی و درک شناختی از موقعیت های گوناگون زندگی واقعی ،

به این هدف نایل گردند.

۴. منابع آموزشی:

منابع اصلی:

- آرون، ریمون باقر پرهام(۱۳۹۰).مراحل اساسی اندیشه در جامعه شناسی : انتشارات علمی فرهنگی

-عنایت، حمید(۱۳۹۱)سیری در اندیشه سیاسی غرب : انتشارات امیر کبیر

-تنهایی،حسین (۱۳۸۹)در آمدی برمکاتب و نظریه های جامعه شناسی:نشر مرنديز

-لیتل، دانیل(۱۳۷۳)گونه های تبیین در علوم اجتماعی: انتشارات صراط

منابع فرعی:

- ادیبی،حسین وانصاری،عبدالمقصود.(۱۳۹۱) نظریه های جامعه شناسی: نشر دانژه

- مطهری،مرتضی ۱۳۶۱نقدی بر مارکسیم: انتشارات صدراویا سایت جهانی استاد شهید مرتضی مطهری

- فری کلاین، نورمن(۱۳۷۹)تحلیل انتقادی گفتمان. مترجمان فاطمه شایسته پیران و سایرین: انتشارات مرکز مطالعات

و تحقیقات رسانه ها

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری(باز پاسخ، بسته پاسخ، چندگزینه ای و یا ترکیبی) به میزان ۱۲ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۳نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف(فعالیت) عملکردی ۵نمره

ارزشیابی از یادگیرنده براساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای

ارزیابی تکالیف(یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «آشنایی با روش فهم حدیث»

۱. معرفی درس و منطق آن:

احادیث پیامبر اسلام (ص) و جانشینان معصوم آن حضرت، جهت تبیین آیات قرآن و راهنمایی مسلمانان صادر شده است. با توجه به سطح فهم مخاطبان پیامبر اکرم (ص) و امامان (ع)، این روایات در صدور ابتدایی خود واضح و قابل فهم بوده است اما با گذشت زمان، به دلیل ورود پاره‌ای از آسیب‌ها به صحنه روایات از جمله «نقل به معنی»، «غفلت از قرائن صدور احادیث»، «تقطیع روایات»، «تقدیم و تأخیر در اجزای حدیث»، در مسیر فهم مقاصد معصومان (ع) از احادیث صادره خود، اختلالاتی به وجود آمد که نیاز به توضیح آنها را اجتناب ناپذیر کرده است. از سوی دیگر برخی از روایات، همانند آیات قرآن کریم از سطوح معنایی متعددی برخوردار است و فهم این سطوح، نیاز به تدبر و تأمل و بهره‌گیری از قوانین فهم متن دارد. با توجه به موارد پیش گفته، دانشمندان شیعه و سنی کتاب‌هایی در شرح روایات تألیف کرده و به توضیح مناسب روایات مبهم و مجمل همت گماشته‌اند. در دوران معاصر نیز در رشته‌های الهیات، درسی به نام «فقه الحدیث» یا «روش فهم حدیث» عهده‌دار راه و رسم تبیین احادیث اسلامی به همراه توضیح نمونه‌های منتخب از روایات است.

نام درس به فارسی: آشنایی با روش فهم حدیث نام درس به انگلیسی: <i>The Way of Hadith Comprehension</i>	مشخصات درس نوع درس: نظری
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت
۱- مشکلات لفظی و پیچیدگیهای احادیث دشوار و غریب را تا حدی بر طرف نماید. ۲- با زمینه‌های اختلاف بین احادیث و راه حل‌های جمع میان آنها آشنا شود. ۳- با شناخت آسیب‌های وارد بر روایات، با کمک مبانی فهم حدیث و استفاده از منابع تخصصی فهم روایات از جمله کتاب‌های غریب الحدیث و شروع دانشمندان شیعه و سنی بر جوامع روایی و نیز بهره‌گیری از عنصر تدبر در عرضه روایات بر آیات قرآن، به تبیین روایات و کشف مقاصد آنها بپردازد.	شایستگی کلیدی: موضوعی پیشیناز: - استاد متخصص برای تدریس: متخصص علوم قرآن و حدیث

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل ۱: کلیات

- معرفی درس و اصطلاحات اولیه مانند فقه، درایه، فقه الحدیث ..
 - فقه الحدیث در روایات معصومین
 - تحولات فقه الحدیث
 - معرفی کتب شرح روایات، کتب غریب الحدیث، کتاب‌های فقه الحدیث در دوران معاصر
- فعالیت‌های یادگیری:**

- گفتگو و مشارکت فعال در فرایند مفهوم شناسی فقه الحدیث و تحولات آن، طبقه بندی نظرات و یادداشت نکات مهم
- درس
- واکنش های فعال فراگیر نسبت به یادگیری مفهوم فقه الحدیث و تحولات آن در حیطه شناختی (درک کند، توصیف کند، تحلیل کند، تبیین کند و ...)
 - واکنش نسبت به تدریس و یادگیری مفهوم فقه الحدیث و تحولات آن در حیطه عاطفی (توجه کند، علاقه نشان دهد و ...)
 - واکنش در حیطه روانی - حرکتی با طرح پرسش در مسائل مربوط به فقه الحدیث و تحولات آن و ارائه راه حل های احتمالی بر اساس آموخته ها

تکالیف عملکردی:

- ارائه گزارشی از کتب غریب الحدیث شیعه و سنی و توصیف هر کتاب
- ارائه گزارشی از کتاب های شرح روایات جوامع حدیثی شیعه
- ارائه گزارشی از کتاب های شرح روایات جوامع حدیثی اهل سنت

فصل ۲: سیر فهم حدیث

- سیر اجمالی و پیش نیازهای فهم حدیث (بررسی سندی، مأخذشناسی)
- فهم مفردات
- فهم ترکیبات
- گرآوری قرائن فهم حدیث
- قرینه های متصل: قرینه های متصل کلامی (نظیر: تضمین آیات)، قرینه های متصل مقامی (نظیر: سبب ورود خاص حدیث)
- قرینه های منفصل: قرینه های منفصل کلامی (نظیر: آیات هم مضمون، تشکیل خانواده حدیث، احادیث معارض)، قرینه های منفصل مقامی (نظیر: بستر عام صدور حدیث)
- بهره گیری از دستاوردهای بشری

فعالیت های یادگیری:

- گفتگو و مشارکت فعال در فرایند یادگیری سیر فهم حدیث، طبقه بندی نظرات و یادداشت نکات مهم درس
- واکنش های فعال فراگیر نسبت به یادگیری مراحل فهم حدیث در حیطه شناختی (درک کند، توصیف کند، تحلیل کند، تبیین کند و ...)
- واکنش نسبت به تدریس و یادگیری سیر فهم حدیث در حیطه عاطفی (توجه کند، علاقه نشان دهد و ...)

● واکنش در حیطه روانی- حرکتی با طرح پرسش در مسائل مربوط به سیر فهم حدیث و ارائه راه حل های احتمالی بر اساس آموخته ها

تکالیف عملکردی:

- بررسی نمونه هایی از کتاب الکافی، باب ایمان و کفر، با تأکید بر تحلیل صرفی
- بررسی نمونه هایی از کتاب الکافی، باب ایمان و کفر، با تأکید بر تحلیل نحوی
- بررسی نمونه هایی از کتاب نهج البلاغه با تأکید بر مجازها و ترکیبات
- انتخاب احادیثی از نمونه های موضوعات مختلف (به تعیین استاد) و قرینه یابی برای آنان
- مهارت یابی در تشکیل خانواده حدیث در موضوعات مختلف

فصل ۳: موانع فهم حدیث

- موانع فهم متن (نظیر: تصحیف، اشتراک، تقطیع و ...)
- موانع فهم مقصود (نظیر: تتبع ناقص، پیروی از اهوای و آراء، نادیده گرفتن آهنگ سخن و ...)

فعالیت های یادگیری:

- گفتگو و مشارکت فعال در فرایند یادگیری موانع فهم حدیث، طبقه بندی نظرات و یادداشت نکات مهم درس
- واکنش های فعال فراگیر نسبت به یادگیری موانع فهم حدیث در حیطه شناختی (درک کند، توصیف کند، تحلیل کند، تبیین کند و ...)
- واکنش نسبت به تدریس و یادگیری موانع فهم حدیث در حیطه عاطفی (توجه کند، علاقه نشان دهد و ...)
- واکنش در حیطه روانی- حرکتی با طرح پرسش در مسائل مربوط به موانع فهم حدیث و ارائه راه حل های احتمالی بر اساس آموخته ها

تکالیف عملکردی:

- ارائه گزارشی در مورد اقسام تقطیع های روایی و تأثیر هر کدام بر فهم حدیث
- ارائه گزارشی در مورد تصحیف در حدیث و بررسی تأثیر آن
- ارائه گزارشی در خصوص اشتراک در روایات و تأثیر آن بر فهم احادیث
- ارائه گزارشی از موانع فهم مقصود و تأثیر آن بر فهم روایات
- استخراج موانع فهم حدیث از نظر حدیث پژوهان بزرگ مانند فیض کاشانی، علامه مجلسی و شیخ حر عاملی
- ارائه گزارشی تبیینی از مشکلات احادیث شیعه و سنی در موضوعات خاص با استفاده از مبانی محدثان بزرگ

فصل ۴: تبیین عملی روایات

• تحلیل و تبیین نمونه های منتخب روایات شیعه و سنی در موضوعات ذیل :

الف- اعتقادی مانند توحید، امامت، معاد

ب- اخلاقی مانند صفات شکر، صبر، رضا و ...

ج- احکام فقهی مانند نماز، روزه، امر به معروف و نهی از منکر

فعالیت های یادگیری:

- گفتگو و مشارکت فعال در تبیین عملی روایات، طبقه بندی نظرات و یادداشت نکات مهم درس
- واکنش های فعال فراگیر نسبت به تبیین عملی روایات در حیطه شناختی (درک کند، توصیف کند، تحلیل کند، تبیین کند و ...)
- واکنش نسبت به تبیین عملی روایات در حیطه عاطفی (توجه کند، علاقه نشان دهد و ...)
- واکنش در حیطه روانی- حرکتی با طرح پرسش در مسائل مربوط به تبیین عملی روایات و ارائه پاسخ ها بر اساس آموخته ها

تکالیف عملکردی:

- ارائه گزارشی تبیینی از باب های احادیث اعتقادی در کتاب الکافی در بخش "کتاب التوحید"
- ارائه گزارشی تبیینی از باب های احادیث اخلاقی در کتاب الکافی در بخش "کتاب الایمان و الکفر"
- ارائه گزارشی تبیینی از باب های احادیث فقهی در کتاب الکافی در بخش "کتاب الصلوه" و "کتاب الصوم"

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

در این درس، آموزش های کلاس درس با محوریت استاد و ایجاد فرصت گفتگو و مشارکت فعال دانشجو معلمان با رویکرد توصیفی-تحلیلی انجام می پذیرد. دانشجوی این درس موظف است بر اساس برنامه اعلام شده به مطالعه منابع پردازد و در گفتگوهای هر جلسه و طرح سوالات خود مشارکت نماید. در عین حال، ممکن است در جلسات درس، پرسش هایی مطرح شود که به تشخیص استاد یا به درخواست دانشجویان، پاسخگویی به برخی از آنها به صورت شفاهی در همان جلسه و یا جلسات بعد موکول شده و یا به صورت تحقیق تا پایان نیمسال انجام و به عنوان تکالیف کلاسی ارائه شود. ضمناً در صورت امکان، آوردن منابع حدیثی و کتاب های شروح روایات در کلاس برای آشنایی دانشجویان با منابع ضروری به نظر می رسد. همچنین آشنایی دانشجویان با نرم افزار جامع الاحادیث چگونگی جست و جوی احادیث و شروح آنها در این نرم افزار ضروری است.

شایان ذکر است، تکالیف عملکردی به صورت پیشنهادی است و استاد محترم می تواند به تناسب سرفصل، موضوعات دیگری را به عنوان تکالیف عملکردی در نظر بگیرد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

مسعودی، عبدالهادی (۱۳۹۸). روش فهم حدیث، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، دانشکده علوم حدیث.

غلامعلی، مهدی (۱۳۹۰). حدیث خوانی روشمند: درسنامه قرائت و درک متون حدیثی، نشر جمال.

منابع فرعی:

• نهج البلاغه.

• امینی، محمد (۱۳۹۳). درسنامه فقه الحدیث: کتاب فضل العلم، کتاب الحججه، کتاب العشره، مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص).

• ایزدی، مهدی (۱۳۹۴). روش شناسی نقد متن حدیث (با رویکرد تطبیق بر نمونه ها)، دانشگاه امام صادق (ع).

• پاکتچی، احمد (۱۳۹۴). فقه الحدیث (مسائل نقل به معنا)، دانشگاه امام صادق (ع).

• پاکتچی، احمد (۱۳۹۶). فقه الحدیث (با تکیه بر مسائل لفظی)، دانشگاه امام صادق (ع).

• ربانی، محمد حسن (۱۳۸۳). اصول و قواعد فقه الحدیث، بوستان کتاب قم.

• طباطبایی، سید کاظم (۱۳۹۰). منطق فهم حدیث، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).

• غروی نائینی، نهله (۱۳۹۱). فقه الحدیث و روش های نقد متن، دانشگاه تربیت مدرس.

• فیض کاشانی، محمد محسن (۱۴۳۰). الوافی، عطر عترت.

• کلینی، محمد بن یعقوب (۱۳۹۷). الکافی، دارالحدیث.

• کلینی، محمد بن یعقوب (۱۳۸۷). مجموعه شروح و حواشی کافی (۲۹ جلدی)، دارالحدیث.

• مجلسی، محمد باقر (۱۴۰۳). بحار الانوار، دار احیاء التراث العربی.

• مجلسی، محمد باقر (۱۳۸۹). مرآه العقول فی شرح اخبار آل الرسول علیهم السلام، دارالکتب الاسلامیه.

• مسعودی، عبدالهادی (۱۳۹۴). وضع و نقد حدیث، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، دانشگاه قرآن و حدیث.

• مسعودی، عبدالهادی (۱۳۹۸). آسیب شناسی حدیث، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، دانشگاه قرآن و حدیث.

• معارف، مجید (۱۳۹۳). شناخت حدیث (مبانی فهم متن-اصول نقد سند)، انتشارات نیأ.

• نرم افزار جامع الاحادیث، متن ۴۳۱ کتاب در ۱۱۵۳ جلد، مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیش نیاز در این درس، قبل از شروع فعالیت‌های آموزشی انجام می‌گیرد. بدین جهت می‌توان میزان فهم دانشجویان از متن روایات را مورد ارزیابی قرار داد.

ارزشیابی تکوینی: این ارزشیابی بر اساس بازخوردهای داده شده به عملکرد دانشجو در تکالیف یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت‌ها در طول ترم صورت می‌گیرد (۲۰ درصد نمره نهایی).

ارزشیابی پایانی: این آزمون به صورت کتبی بر اساس فرصت‌های یادگیری صورت می‌گیرد و در آن دانشجویان باید مطالب آموخته شده در طی دوره را در پاسخ به این آزمون به کار ببرند (۶۰ درصد نمره نهایی).

کارپوشه: کلیه تکالیف دانشجو ضبط و به عنوان یکی از منابع ارزشیابی او در این درس قرار خواهد گرفت (۲۰ درصد نمره نهایی).

سرفصل درس «گرافیک»

۱. معرفی درس و منطق آن:

در عصر حاضر، ارتباطات مقوله ای بسیار حائز اهمیت است و دستیابی به سریع ترین، زیباترین و فراگیرترین راه های ارتباطی میان آحاد جامعه از جایگاه ویژه ای برخوردار است. گرافیک یا ارتباط تصویری یکی از راه های بنیادینی است که می تواند فصل مشترکی میان افراد یک جامعه و حتی ملت های جهان فارغ از نژاد، رنگ و زبان باشد و پیام ها را به سرعت و زیبایی هر چه تمام تر ارسال نماید. گرافیک هنر انتقال (ارتباط) دادن یک پیام از طریق تصویر به مخاطب است که بر اساس موضوع و پیامی خاص صورت می گیرد. یک طراح گرافیک موظف است راه حل مناسب بصری، برای تسهیل در ارتباطات مورد نیاز جامعه را ارائه نماید. هدف از این نوع ارتباط، تبلیغ و اطلاع رسانی است که می تواند حوزه های آموزشی، فرهنگی، سیاسی، تجاری و... را هدف قرار دهد. ابلاغ یک پیام به شیوه ای موثر و مطابق فرهنگ، هویت و ارزش های ملی و مذهبی، نیازمند شناخت کامل زبان و بیان تصویر و چگونگی خلق و کاربرد آن است. دانشجو معلمان رشته امور تربیتی با شناخت کامل این درس قادر خواهند بود با درک و نقد حوزه گرافیک، آثار مناسبی را طراحی کرده و در موقعیت های تربیتی و آموزشی مدرسه و کلاس به کار گیرند و نیز در هدایت و آموزش دانش آموزان توفیق یابند.

مشخصات درس نوع درس: کارگاهی تعداد واحد: ۱ تعداد ساعت: ۴۸ شایستگی کلیدی: CK پیش نیاز: - استاد متخصص برای تدریس: فارغ التحصیلان ارتباط تصویری	نام درس به فارسی: گرافیک نام درس به انگلیسی: Graphic Design پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود: <ul style="list-style-type: none">• تعریف، تاریخچه، حوزه ها و کارکرد هنر گرافیک را تشریح و گزارش نماید.• با شناخت نسبت به انواع آرم و پوستر، نمونه هایی از این آثار را خلق نماید.• انواع آرم و پوستر را نقد و تحلیل کند.• با شناخت و کسب نگرش مثبت نسبت به کارکرد گرافیک، آن را در موقعیت های آموزشی و تربیتی مدرسه و کلاس به کار گیرد و با علاقه به توسعه این هنر بپردازد.• در آموزش مباحث گرافیک به دانش آموزان موفق عمل کند.
--	--

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: گرافیک

- تعریف گرافیک
- حوزه های گرافیک
- تاریخچه گرافیک در جهان و ایران
- کارکرد و کاربرد گرافیک در گذشته و امروز

- کاربرد گرافیک در کلاس و مدرسه

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- ارائه خلاصه مطالعات درباره مفاهیم نظری مرتبط با فصل
- ارائه گزارش درباره کاربرد گرافیک در مدارس

فعالیت عملکردی:

- تهیه خلاصه مطالعات درباره مفاهیم نظری مرتبط با فصل
- تهیه گزارش از کاربرد گرافیک در مدارس

فصل دوم: طراحی آرم

- تعریف آرم (Logo)
- نماد و نشانه و تفاوت های آنها
- بررسی کارکرد آرم
- لوگو تایپ، مونوگرام، مونوتایپ
- بررسی اصول طراحی آرم (جذب مخاطب، نوآوری و بداعت، وجه تمایز، به یاد ماندگاری، وحدت و...)
- انواع آرم (شمایلی، نوشتاری، تلفیقی)
- طراحی آرم:

- طراحی آرم با اشکال و فرم های واقع نما^{۲۵} به روش های مختلف (ساده سازی، تغییر و ...)
- طراحی آرم با اشکال و فرم های انتزاعی به روش های مختلف
- طراحی آرم با استفاده از سمبل ها و نمادها با روش های مختلف (ساده سازی، تغییر و ...)
- طراحی آرم با نوشتار (طراحی مونوتایپ و لوگو تایپ با استفاده از انواع خوشنویسی، دست نوشته ها و صورت های تایی کامپیوتری)
- طراحی آرم تلفیقی
- تجزیه و تحلیل آرم های موجود

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- ارائه خلاصه مطالعات درباره مفاهیم نظری مرتبط با فصل (تعریف و تاریخچه آرم، نماد و نشانه و...)

^{۲۵} هنر واقع نما یا فیگوراتیو به آن دسته از آثار هنرهای تجسمی اطلاق می شود که در آن نمودی از دنیای واقعی وجود داشته باشد این اصطلاح عموماً در مقابل هنر انتزاعی به کار می رود.

- ارائه آرشیو تصویری و طبقه بندی شده از انواع آرم
- انجام تمرینات عملی برای طراحی آرم با فرم ها و شیوه های مختلف
- ارائه گزارش از نقد و تحلیل آرم های موجود ایران و جهان

فعالیت عملکردی:

- تهیه خلاصه مطالعات درباره مفاهیم نظری مرتبط با فصل (تاریخچه آرم، نماد و نشانه و...)
- تهیه آرشیو تصویری و طبقه بندی شده از انواع آرم
- تهیه و دسته بندی مقالات مرتبط با تعریف، آرم، نشانه و نماد
- انجام تمرینات عملی برای طراحی آرم با فرم ها و شیوه های مختلف
- تهیه گزارش از نقد و تحلیل آرم های موجود ایران و جهان

فصل سوم: طراحی پوستر

- تعریف پوستر
- انواع پوستر
- اهداف طراحی پوستر
- تاریخچه پوستر در جهان و ایران
- اصول طراحی پوستر و تجزیه و تحلیل (ایده پردازی و بداعت، رابطه فرم و محتوا، جلب توجه و ایجاد توقف، تاکید و نقطه ورود، تضاد فرم و رنگ و...)
- بررسی پوسترهای آموزشی
- بررسی روش های مختلف برای طراحی پوستر:
 - تصویرسازی
 - عکاسی
 - نوشتاری (خوشنویسی، دست نوشته، تایپ کامپیوتری)
 - تلفیقی
- آشنایی با مکاتب مهم طراحی پوستر (لهستان، سوییس، ...)
- نقد و تحلیل پوسترهای ایران و جهان
- نقد و تحلیل پوسترهای آموزشی

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- مطالعه منابع درباره مباحث نظری فصل و ارائه خلاصه مطالعات در کلاس
- ارائه گزارش از نقد و تحلیل پوسترها

- ارائه جدول مقایسه ای برخی سبک های طراحی پوستر
- ارائه آلبوم تصویری طبقه بندی شده از روش های طراحی و اجرای پوستر (تصویرسازی - عکاسی - نوشتاری - تلفیقی)
- انجام تمرین های عملی و ایده سازی و ایده پردازی برای طراحی پوستر با روش های مختلف
- انجام تمرین های عملی و ایده سازی و ایده پردازی برای طراحی پوستر آموزشی

فعالیت عملکردی:

- مطالعه منابع درباره مباحث نظری فصل
- تهیه گزارش از نقد و تحلیل پوسترها
- تهیه جدول مقایسه ای برخی سبک های طراحی پوستر
- تهیه آلبوم تصویری طبقه بندی شده از روش های طراحی و اجرای پوستر (تصویرسازی - عکاسی - نوشتاری - تلفیقی)
- انجام تمرین های عملی و ایده پردازی و ایده سازی برای طراحی پوستر
- انجام تمرین های عملی و ایده پردازی و ایده سازی برای طراحی پوستر آموزشی

فصل چهارم: آموزش گرافیک به دانش آموزان (دوره ابتدایی / اول و دوم متوسطه نظری)

- انتخاب محتوا و راهبردهای آموزش و ارزشیابی آن برای مباحث گرافیک متناسب با دانش آموزان
- چگونگی ایجاد انگیزه در دانش آموزان
- چگونگی ارتقاء حس زیبایی شناسی، تخیل و خلاقیت در دانش آموزان
- چگونگی ایجاد علاقه و نگرش مثبت نسبت به هنر گرافیک در دانش آموزان

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- ارائه راهکارهایی برای ایجاد انگیزه در دانش آموزان
- ارائه راهکارهایی برای ایجاد علاقه و نگرش مثبت نسبت به هنر گرافیک در دانش آموزان
- ارائه راهکارهایی برای ارتقاء حس زیبایی شناسی، تخیل و خلاقیت در دانش آموزان با استفاده از هنر گرافیک
- ارائه محتوا و راهبردهای آموزش آن برای بخشی از مباحث این سرفصل متناسب با دوره و پایه دانش آموزان

فعالیت عملکردی:

- تدوین راهکارهایی برای ایجاد انگیزه در دانش آموزان
- تدوین راهکارهایی برای ایجاد علاقه و نگرش مثبت نسبت به هنر گرافیک در دانش آموزان
- تدوین راهکارهایی برای ارتقاء حس زیبایی شناسی، تخیل و خلاقیت در دانش آموزان با استفاده از هنر گرافیک
- جستجوی محتوا و راهبردهای آموزش آن برای بخشی از مباحث این سرفصل متناسب با دوره و پایه دانش آموزان

۳- راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم (توضیح مفاهیم، رسم اشکال، استفاده از اسلایدهای آموزشی و مشاهده فیلم و انیمیشن های آموزشی) در مباحث به همراه مشارکت دانشجویان در نقد و تحلیل و پاسخ به پرسش های طرح شده است. همچنین استفاده از شیوه های مشارکتی برای درک عمیق تر و بکارگیری مباحث درسی در موقعیت های واقعی تدریس لازم است. انجام فعالیت های عملی طراحی شده در محیط کارگاه و تحلیل نتایج و کاربرد آن در زندگی مورد نظر است. بهره گیری از فرصت های یادگیری غیر مستقیم و خارج از محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه های مطالعه فردی برای ارائه بخشی از مباحث درسی به صورت گزارش، تهیه گزارش کار از فعالیت عملی انجام شده در کارگاه و نیز انجام نمونه های عملی خلاق است. همچنین ضروری است فرصت های یادگیری غیر مستقیم دیگری مانند گردش در طبیعت و بازدید از نمایشگاه های مختلف مرتبط با محتوای درس تدارک دیده شود.

۴- منابع آموزشی

منابع اصلی:

- سپهر، مسعود (۱۳۹۶). طراحی نشانه. تهران: انتشارات فاطمی
- اسداللهی، مصطفی (۱۳۹۶). طراحی پوستر. تهران: انتشارات فاطمی
- گشایش، فرهاد (۱۳۸۰). طراحی نشانه. تهران: نشر لوتوس
- کراوز، جیم (۱۳۹۶). جرقه های فکر بکر در طراحی نشانه (لوگو). ترجمه آرمینه آواک قهرمانی. تهران: فرهنگسرای میردشتی
- افشار مهاجر، کامران (۱۳۸۸). تحلیل آثار گرافیکی. تهران: فاطمی
- آینسلی، جرمی (۱۳۸۹). یک قرن طراحی گرافیک. ترجمه آزاده اعتصام و محبوبه توتونچی. تهران: یساولی
- احمدی شیخانی، مهرداد و کشاورزی، مریم (۱۳۹۶). آموزش طراحی پوستر. تهران: فرهنگ صبا
- پهلوان، فهیمه (۱۳۸۱). درآمدی بر تحلیل عناصر تصویری در آرم. تهران: دانشگاه هنر
- افسریور، علی (۱۳۹۵). طراحی گرافیک برای تبلیغات. تهران: فاطمی
- سپهر، مسعود (۱۳۹۶). تجزیه و تحلیل آثار گرافیک در ارتباط تصویری. تهران: فاطمی
- کشاورزی، مرجان و احمدی شیخانی، مهرداد (۱۳۹۶). آموزش طراحی پوستر. تهران: فرهنگ صبا
- کلیه کتب تصویری مانند دوسالانه های طراحی پوستر و...

منابع فرعی:

- کانادی، جان (۱۳۸۰). اطلاعات جامع هنر ۵ (تحلیل آثار هنری). ترجمه عربعلی شروه. تهران: شباهنگ
- مه پر، لوسیه (۱۳۸۵). اطلاعات جامع هنری ۴ (زیبایی شناسی بصری). ترجمه عربعلی شروه. تهران: اسرار دانش
- بی. مگر، فیلیپ (۱۳۸۸). تاریخ طراحی گرافیک. تهران: انتشارات سمت

۵- راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی پایانی: (برگزاری آزمون نظری) ۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: (عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها) ۸ نمره

ارزیابی پوشه کار: (مجموعه تکالیف عملکردی) ۷ نمره

سرفصل درس « فرصت های محلی و منطقه ای کارآفرینی »

۱. معرفی درس و منطق آن: شناسایی و بهره برداری از فرصت های کارآفرینی به عنوان اولین و مهمترین گام در فرایند کارآفرینی تاثیر بسزایی بر شروع و مدیریت موفقیت کسب و کارهای جدید و کارآفرینانه دارد. به ویژه در سطح محلی و منطقه ای این فرصت ها می توانند بستر و زمینه ی لازم برای رشد و شکوفایی مناطق مختلف و بویژه مناطق و محله های کمتر برخوردار و محروم را فراهم نماید. لزوم آشنایی فراگیران با این فرصت ها به منظور افزایش دانش و توانمندی های آنان برای خلق، تشخیص و بهره برداری از فرصت های کارآفرینی به منظور رشد و شکوفایی مناطق مختلف کشور منطق این درس را تشکیل می دهند.

<p>نام درس به فارسی: فرصت های محلی و منطقه ای کارآفرینی نام درس به انگلیسی: Local and Regional Entrepreneurship Opportunities</p>	<p>مشخصات درس نوع درس: نظری</p>
<p>پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:</p>	<p>تعداد واحد: ۲</p>
<p>۱- با شناخت مفهوم و فرایند فرصت کارآفرینی، راه های شناسایی فرصت های کارآفرینی محلی و منطقه ای را بداند. ۲- نحوه ی ارزیابی فرصت های مختلف کارآفرینی محلی و منطقه ای را بداند و بتواند این فرصت ها را اولویت بندی نماید. ۳- نحوه ی انتخاب فرصت مناسب کارآفرینی محلی و منطقه ای را از بین فرصت های موجود بداند. ۴- بتواند فرایند تبدیل فرصت های کارآفرینی محلی و منطقه ای را توضیح دهد. ۵- بتواند فرصت های متناسب کارآفرینی در محله یا منطقه ی زندگی خود را تجزیه و تحلیل نمایند.</p>	<p>تعداد ساعت: ۳۲ شایستگی کلیدی: موضوعی پیش نیاز: - استاد متخصص برای تدریس: مدیریت/کارآفرینی مورد تایید گروه امور تربیتی</p>

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: مفاهیم کلیدی فرصت های کارآفرینی

- تعریف فرصت کارآفرینی و اهمیت آن در فرایند کارآفرینی
- تعریف مفاهیم مرتبط با فرصت: شناسایی، ارزیابی، انتخاب و بهره برداری از فرصت کارآفرینی
- دیدگاه محلی و منطقه ای به فرصت کارآفرینی: ضرورت ها و اقدامات
- پیش بینی فرصت های محلی و منطقه ای: الزامات و روش ها
- **تکالیف یادگیری:** پس از گذراندن این فصل فراگیران بایستی بتوانند:
 - فرصت کارآفرینی و اهمیت آن در فرایند کارآفرینی را توضیح دهد.
 - مفاهیم مرتبط با فرصت: شناسایی، ارزیابی، انتخاب و بهره برداری از فرصت کارآفرینی را تشریح کنند.
 - ضرورت ها و اقدامات لازم برای فرصت های کارآفرینی محلی و منطقه ای را بررسی و ارایه دهند.

– الزامات و روش های پیش بینی فرصت های محلی و منطقه ای کارآفرینی را تشریح کنند.

تکالیف عملکردی:

- چند فرصت کارآفرینی را در محل یا منطقه ای که در آن زندگی می کنند شناسایی و ارائه دهند.
- پیش نیازها و الزامات مربوط به بهره برداری از فرصت های کارآفرینی در محل یا منطقه ای که در آن زندگی می کنند بررسی و تشریح نمایند.

فصل دوم: مراحل و گامهای شناسایی، ارزشیابی و بهره برداری از فرصت کارآفرینی

- شناسایی فرصت کارآفرینی با تاکید بر فرصت های محلی و منطقه ای
- روندها و متغیرهای کلیدی برای ردیابی فرصت های محلی و منطقه ای
- روشها و مدل های شناسایی فرصت کارآفرینی با تاکید بر فرصت های محلی و منطقه ای
- ارزیابی فرصت کارآفرینی با تاکید بر فرصت های محلی و منطقه ای
- مدل های ارزیابی فرصت کارآفرینی با تاکید بر فرصت های محلی و منطقه ای
- انتخاب فرصت کارآفرینی با تاکید بر فرصت های محلی و منطقه ای
- بهره برداری فرصت کارآفرینی با تاکید بر فرصت های محلی و منطقه ای
- ارزشیابی مراحل و گامهای انجام شده در فرایند شناسایی تا بهره برداری از یک فرصت کارآفرینی محل و منطقه ای
- چرخه ی حیات فرصت های محلی و منطقه ای

تکالیف یادگیری: پس از گذراندن این فصل فراگیران بایستی بتوانند:

- مفهوم شناسایی فرصت کارآفرینی تشریح کنند.
- روندها و متغیرهای کلیدی برای ردیابی فرصت های محلی و منطقه ای را تشریح نمایند.
- روشهای و مدل های شناسایی فرصت کارآفرینی با تاکید بر فرصت های محلی و منطقه ای را توضیح دهند.
- مفهوم ارزیابی فرصت کارآفرینی و مدل های آن را توضیح دهند.
- فرصت های مختلف کارآفرینی محلی و منطقه ای را تجزیه و تحلیل و اولویت بندی نمایند.
- فرایند بهره برداری فرصت کارآفرینی محلی و منطقه ای را تجزیه و تحلیل نمایند.
- نمونه هایی از فرصت های کارآفرینی محلی و منطقه ای بهره برداری شده را بررسی و تجزیه و تحلیل نماید.
- چرخه ی حیات فرصت های محلی و منطقه ای بررسی و تجزیه و تحلیل نمایند.

تکالیف عملکردی:

- مراحل و گامهای انجام شده در فرایند شناسایی تا بهره برداری از یک فرصت کارآفرینی محلی و منطقه ای را ارزیابی و ارائه نمایند.

- مدل استفاده شده برای شناسایی و بهره برداری از یک فرصت کارآفرینی محلی و منطقه ای را بررسی و تجزیه و تحلیل نمایند.

- یک فرصت کارآفرینی محلی یا منطقه ای را با توجه به چرخه ی حیات آن تجزیه و تحلیل نمایند.

- برای شناسایی و بهره برداری از یک فرصت کارآفرینی محلی یا منطقه ای برنامه ریزی نماید.

فصل سوم: عوامل موثر بر تشخیص فرصت

- عوامل فردی موثر بر تشخیص فرصت توسط کارآفرینان

- عوامل محیطی موثر بر تشخیص فرصت توسط کارآفرینان

- عوامل سازمانی (نهادی) موثر بر تشخیص فرصت توسط کارآفرینان

- عوامل فرهنگی و سیاستگذاری موثر بر تشخیص فرصت توسط کارآفرینان

تکالیف یادگیری: پس از گذراندن این فصل فراگیران بایستی بتوانند:

- عوامل فردی موثر بر تشخیص فرصت توسط کارآفرینان را تشریح کنند.

- عوامل محیطی موثر بر تشخیص فرصت توسط کارآفرینان را بازشناسند.

- عوامل سازمانی (نهادی) موثر بر تشخیص فرصت توسط کارآفرینان را توضیح دهند.

- عوامل فرهنگی و سیاستگذاری موثر بر تشخیص فرصت توسط کارآفرینان را بازشناسند.

تکالیف عملکردی:

- عوامل مختلف تاثیرگذار بر تشخیص و بهره برداری از یک فرصت کارآفرینی محلی و منطقه ای را شناسایی و ارائه دهند.

- نمونه های موفق و ناموفق فرصت های کارآفرینی شناسایی و بهره برداری شده در محل یا منطقه ی خود را تجزیه و تحلیل و مقایسه کنند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

این درس می تواند با بهره گیری از راهبردهای ذیل تدریس شود:

- ارائه محتوای آموزشی از طریق رو در رو و با استفاده از روش تدریس سخنرانی و مورد کاوی

- تجزیه و تحلیل فرصت های کارآفرینی محلی و منطقه ای

- بکارگیری وسایل و ابزار چند رسانه ای همچون فیلم از فرایند شناسایی و بهره برداری از فرصت های کارآفرینی محلی و منطقه ای

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

۱. زیاری، کرامت اله (۱۳۸۳) اصول و روش های برنامه ریزی منطقه ای چاپ سوم انتشارات درسا، یزد.
۲. مرادی، محمود (۱۳۹۱) فرصت های کارآفرینی: زمان مناسب، مکان مناسب. سازمان مدیریت صنعتی.
۳. یدالهی فارسی، جهانگیر؛ گلابی، امیر محمد و مهرابی، رزا (۱۳۹۰). فرصت ها و ایده های کارآفرینی تحلیل و ارزیابی محیط. سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی.

منابع فرعی:

۱. مهرمنش، محسن (۱۳۹۰). کارآفرینی و تشخیص فرصت ها. جهاد دانشگاهی
۲. صراف مصطفی (۱۳۸۵) برنامه ریزی توسعه منطقه ای انتشارات سازمان برنامه.
۳. زیاری، کرامت اله (۱۳۸۴) برنامه ریزی کاربردی اراضی، چاپ دوم دانشگاه یزد.
۴. Alvarez, S. A., & Barney, J. B. (۲۰۰۷). Discovery and creation: Alternative theories of entrepreneurial action. *Strategic Entrepreneurship Journal*, ۱(۱&۲), ۱۱-۲۶.
۵. Dean, T. J., & McMullen, J. S. (۲۰۰۷). Toward a theory of sustainable entrepreneurship: Reducing environmental degradation through entrepreneurial action. *Journal of business venturing*, ۲۲(۱), ۵۰-۷۶.
۶. Green, R. P and Carroll, J. J. (۲۰۰۰). Investigating Entrepreneurial Opportunities: A Practical Guide for Due Diligence (Entrepreneurship & the Management of Growing Enterprises). Sage Publications
۷. Klein, P. G. (۲۰۰۸). Opportunity discovery, entrepreneurial action, and economic organization. *Strategic Entrepreneurship Journal*, ۲(۳), ۱۷۵-۱۹۰.
۸. McMullen, J. S., & Shepherd, D. A. (۲۰۰۶). Entrepreneurial action and the role of uncertainty in the theory of the entrepreneur. *Academy of Management Review*, ۳۱(۱), ۱۳۲-۱۵۲.
۹. McMullen, J. S., Plummer, L. A., & Acs, Z. J. (۲۰۰۷). What is an entrepreneurial opportunity?. *Small Business Economics*, ۲۸(۴), ۲۷۳-۲۸۳.
۱۰. Rae, D. (۲۰۰۷). *Entrepreneurship: from opportunity to action*. Macmillan International Higher Education.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

- ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیشنهادی در این درس قبل از شروع فعالیت های آموزشی انجام می گیرد. پرسش و پاسخ از دانشجو معلمان و شناسایی میزان آشنایی آنها با مفهوم شناسایی، ارزیابی و بهره برداری کارآفرینی.

ارزشیابی تکوینی: پس از پایان هر فصل استاد مربوطه می تواند میزان یادگیری دانشجویان را با بهره گیری از یکی از روش های آزمون و یا انجام یک فعالیت کلاسی/گروهی ارزشیابی نماید. نمره ی ارزشیابی تکوینی ۵۰٪ کل نمره ی ارزشیابی را شامل می شود و به هر یک از ۳ فصل درس یعنی ۱ نمره در یادگیری و در بخش عملکردی ۶ نمره تعلق می گیرد.

ارزشیابی پایانی: در پایان درس استاد از محتوای آموزش داده شده و مورد کاوی های انجام شده آزمون می گیرد. نمره ی ارزشیابی پایانی ۵۰٪ کل نمره ی ارزشیابی را شامل می شود و به هر یک از ۳ فصل درس ۱ نمره و به پروژه پایانی ۷ نمره تعلق می گیرد.

کارپوشه: فعالیت های گروهی می تواند بصورت نقد و بررسی زندگینامه ی صاحبان کسب و کار و کارآفرینان انجام شود.

سرفصل درس «زبان تخصصی در امور تربیتی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

از زمانی که زبان انگلیسی به عنوان یک زبان بین‌المللی در دنیا به رسمیت شناخته شد، زبان مشترک علمی تغییر پیدا کرد. هم اکنون شاید کمتر متون دانشگاهی را پیدا کرد که به زبان انگلیسی اشتراک پیدا نکرده باشد. بسیاری از پایگاه‌های اطلاعاتی مقالات و مجلات، آخرین دستاوردهای خود را در قالب زبان انگلیسی منتشر می‌کنند. آشنایی و تسلط دانشجویان به این متون تخصصی و گسترش دایره واژگانی خود در بستر گرامر صحیح می‌تواند آخرین دستاوردها را در اختیار آن‌ها قرار دهد. به همین خاطر این واحد درسی با هدف ارتقای سطح توانش دانشجویان رشته امور تربیتی در زمینه‌های مذکور طراحی و تدوین شده است. در طراحی این واحد درسی مرتبط‌ترین متون مربوط به تربیت و امور تربیتی طراحی شده است.

مشخصات درس	نام درس به فارسی: زبان تخصصی در امور تربیتی نام درس به انگلیسی: <i>English in Fostering Affairs</i>
نوع درس: نظری	
تعداد واحد: ۲	
تعداد ساعت: ۴۸	
شایستگی کلیدی: موضوعی	
پیش‌نیاز: -	
استاد متخصص برای تدریس:	پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجویان قادر خواهد بود:
متخصص مدیریت و علوم تربیتی مسلط به مکالمه و ترجمه زبان انگلیسی، متخصص زبان انگلیسی	۱- متون تخصصی زبان انگلیسی در زمینه امور تربیتی را به زبان فارسی ترجمه و تحلیل کنند. ۲. متون تخصصی زبان فارسی در زمینه امور تربیتی را به زبان انگلیسی ترجمه و تحلیل کنند. ۳. واژگان تخصصی حوزه امور تربیتی را به زبان انگلیسی تعریف کنند.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

Section ۱. Digital Technology

۱. Introduction to Digital Technology
۲. Harnessing Social Media to Enhance Second Language Acquisition
۳. From Cinema to the Classroom: A Critical Engagement with Madness in the Movies
۴. Using Poll Everywhere to Improve the Student Experience: Increasing Confidence and Encouraging Participation
۵. Video-Assisted Feedback
۶. Social Media in Education and the Community
۷. Learning in Virtual Worlds
۸. Service Use and Making Movies

Section ۲. Narrative

۱. *Introduction to Narratives*
۲. *Reading the World: Developing Communities through Arts and Asset-Based Education*
۳. *Can Exploring a Narrative Change a Community?*
۴. *Digital Storytelling: Media That Makes a Difference*
۵. *Paper, Pictures and Song: Learning Disabilities and Inclusion*
۶. *Telling Tales: Creating a Space for Stories in Practitioner Education*
۷. *Fiction, Book Groups and Social Work Education*
۸. *The Power of Storytelling as a Teaching Tool*

Section ۳. Art, Games and Student Partners

۱. *Introduction to Art, Games and Student Partners*
۲. *Art by Design: Projects in Culture and Identity*
۳. *Developing a Teddy Bear Clinic: A Framework for Involving Child Service Users*
۴. *Telling Lives: The Drama of Asylum Archives*
۵. *The Game as a Talking Tool: Using a Board Game for Creative Consultation, Engagement and Inclusion*
۶. *Undergraduate Research Internships: Engaging Students in the Co-Creation of Research*
۷. *Inspired Students, Inspiring Students: The Value of Peer-Assisted Learning*

تکالیف یادگیری:

در این درس فعالیت یادگیری در سه مرحله اتفاق می افتد که این فعالیت ها شامل راهبردهایی است که یادگیری آنها برای درک متن بسیار ضروری است. این فعالیت ها عبارتند از :

- ۱) فعالیت های پیش از خواندن (*Pre reading Activities*) و راهبردهای مرتبط با آن
- ۲) فعالیت های حین خواندن (*whilst reading Activities*) و راهبردهای مرتبط با آن
- ۳) فعالیت های پس از خواندن (*Post reading Activities*) و راهبردهای مرتبط با آن

تکالیف عملکردی:

- ۱) انجام کاربرگ های ارایه شده در کلاس

- ۲) انجام فعالیت‌ها و تکالیف مربوط به درک مطلب متون
- ۳) یادداشت برداری یا ارایه برداشت ذهنی خود از متن (ترجیحاً به انگلیسی) در کلاس
- ۴) ارایه خلاصه متن (ترجیحاً به انگلیسی) به صورت شفاهی یا کتبی
- ۵) انجام فعالیت‌ها و تکالیف مربوط به واژگان و اصطلاحات علمی مرتبط با متن و رشته
- ۶) انجام فعالیت‌های مربوط به سایت‌های آموزشی و ارایه آنها به استاد در طول ترم

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت‌های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از رویکرد ارتباطی و یادگیری مشارکتی (*TBLT, Cooperative/Collaborative Learning, etc*) در تحلیل و پاسخ به پرسش‌های طرح شده و نیز شیوه مشارکتی و انجام فعالیت‌های عملی برای درک عمیق‌تر و بکارگیری آن در موقعیت‌های واقعی تدریس است.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

Brewer, G., & Hogarth, R. (۲۰۱۵). Creative Education, Teaching and Learning Creativity, Engagement and the Student Experience. UK: Palgrave Macmillan

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری (باز پاسخ، بسته پاسخ، چندگزینه‌ای و یا ترکیبی) به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش‌بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف (فعالیت) عملکردی ۸ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده براساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می‌شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک‌ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «آموزش والدین و شیوه های فرزندپروری»

۱. **معرفی درس و منطق آن:** والدین برای تعامل موثر با فرزندان و انتخاب شیوه های سازنده فرزندپروری نیاز به آموزش دارند. اما در عمل این آموزش اتفاق نمی افتد و والدین با آزمون و خطا و تجارب محدود فردی، امر خطیر تربیت فرزندان را پیش می برند. مدرسه محیط خوبی برای ارائه آموزش به والدین است. در واقع می توان گفت که والدین می بایست همراه با فرزندان خود در مدرسه برنامه های آموزشی را دریافت کنند. این برنامه آموزشی شامل پروراندن مهارت ها و خودکارآمدی مادران و پدران در فرایند رشد فرزندان، مهارت تربیت فرزندان، آگاهی و توانایی والدین جهت شناخت ویژگی ها و نیازهای فرزندان، آگاهی نسبت به مسائل، مشکلات و تعارضات ارتباطی اعضای خانواده، تعارضات والدین با فرزندان، چگونگی برخورد با مسائل و مشکلات بین فردی والدین با یکدیگر و با فرزندان، تأمین سلامت روانی فرزندان، سازگاری اجتماعی فرزندان، آگاهی نسبت به ارتباط میان مشکلات فرزندان و روابط معیوب اعضای خانواده، روشهای تربیتی نادرست والدین و تعاملات ناکارآمد آنها با فرزندان و... می شود. دانشجو معلمان در جریان این درس، توانایی ارائه این خدمات را به والدین دانش آموزان کسب می کنند و شیوه های مؤثر کاهش ناکارآمدی والدین را مورد توجه قرار می دهند.

<p>نام درس به فارسی: آموزش والدین و شیوه های فرزند پروری نام درس به انگلیسی: Parenting Training and Parenting Methods</p>	<p>مشخصات درس نوع درس: نظری</p>
<p>پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود: ۱- نیازهای آموزشی والدین را تشخیص دهد. ۲- طرح آموزش والدین را طراحی کند. ۳- آموزش های پیشگیری از مشکلات و آموزش حل تعارضات والدین و فرزندان را به اجرا درآورد.</p>	<p>تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲ شایستگی کلیدی: موضوعی پیش نیاز: - استاد متخصص برای تدریس: اساتید رشته مشاوره و روان شناسی</p>

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول:

- تعریف خانواده و سلامت
- اهمیت و ضرورت آموزش والدین
- نیازسنجی در آموزش والدین
- روش های ارتقاء سلامت روانی خانواده

تکالیف یادگیری: مشارکت و پرسشگری در بحث‌های گروهی کلاس

تکالیف عملکردی: اجرای نیازسنجی در یک خانواده و تهیه گزارش کلاسی، مطالعه و گزارش روشهای ارتقاء سلامت روانی

خانواده در کلاس درس

فصل دوم:

- سبک زندگی اسلامی خانواده

- رشد اجتماعی خانواده

- رشد روانشناختی خانواده

تکالیف یادگیری: پرسش و مشارکت دانشجویان در بحث‌های گروهی

تکالیف عملکردی: مطالعه و گزارش فردی و گروهی از سبک زندگی اسلامی، رشد اجتماعی و روانشناختی یک خانواده

فصل سوم:

- بررسی شیوه فرزندپروری متعادل، پذیرش در برابر طرد و خصومت، سهل‌گیری، آزادی و خودمختاری دادن در برابر سخت‌گیری،

کنترل، استبداد و توقع بالا داشتن

- الگوهای فرزندپروری مقتدر، سهل‌گیر، مستبد و بی‌اعتنا و پیامدهای آنها در ارتباط والد-فرزندی

- آموزش شیوه فرزندپروری سازگارانه

- شیوه‌های فرزندپروری و سبک‌های دلبستگی ایمن، نایمن اجتنابی و نایمن دوسوگرا یا اضطرابی و پیامدهای آن بر فرزندان و

تاثیر آنها بر رشد شخصیت سالم و ناسالم فرزندان

- آموزش اصلاح و بهبود سبک‌های دلبستگی والد-فرزندی

تکالیف یادگیری: مشارکت و پرسشگری در بحث‌های گروهی کلاس

تکالیف عملکردی: گزارش فردی از مشاهده و شناسایی خانواده‌هایی با سبک‌های فرزندپروری آموزش داده شده، مشاهده و

شناسایی انواع سبک‌های دلبستگی در خانواده‌های مشاهده شده، تحلیل و نقد این گزارش‌ها

فصل چهارم:

- آموزش مهارت‌های ارتباطی والدین با یکدیگر

- آموزش والدین و سلامت جنین

آموزش والدین و تربیت دینی فرزندان

- آموزش والدین و عزت نفس و خودکارآمدی فرزندان

- آموزش والدین و تربیت جنسی فرزندان،

- آموزش والدین و امور تحصیلی فرزندان

- آموزش والدین و اوقات فراغت فرزندان

- آموزش والدین و آماده‌سازی شغلی فرزندان
 - آموزش والدین و مسائل عاطفی - عشقی فرزندان
 - آموزش والدین و ازدواج فرزندان
 - آموزش والدین و مسئله اعتیاد و سوء مصرف مواد مخدر
 - آموزش والدین و ناهنجاریهای عاطفی - شخصیتی و رفتاری فرزندان
 - آموزش والدین و کیفیت ارتباط فرزندان با همسالان
 - سایر آموزش‌های مورد نیاز بر اساس نیازهای والدین
- تکالیف یادگیری:** مشارکت و پرسشگری در بحث‌های گروهی کلاس
- تکالیف عملکردی:** ایفای نقش موضوعات آموزش والدین در کلاس و نقد و بررسی آنها

۳. **راهبردهای تدریس و یادگیری:** آموزش گروهی و بحث کلاسی و ارائه نمونه‌هایی از آموزش والدین در کلاس

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- ۱- جهانشاهی فرد، س. (آخرین سال انتشار). تکنیک‌های فرزندپروری: روشی برای ساختن شخصیت سالم و پیشگیری از مشکلات روانی در فرزندان. نشر ارجمند
- ۲- دینک میر، دانک، مکی، گری. و دینک میر، دان. (آخرین سال انتشار). راهنمایی فرزندپروری موفق. ترجمه رئیس دانا. انتشارات رشد.
- ۳- توماس ا. گ. (آخرین سال انتشار). آموزش مؤثر والدین. ترجمه مهدی قراچه باغی. ترجمه پیک بهار

منابع فرعی:

- ۱- اسپنسر، ج. (آخرین سال انتشار). نقش پدر در تربیت کودک. ترجمه صهبا ایقین (آخرین سال انتشار). نشر کتاب درمانی
- ۲- اسپنسر، ج. (آخرین سال انتشار). نقش مادر در تربیت کودک. ترجمه نیاز ظفری (آخرین سال انتشار). نشر کتاب درمانی
- ۳- احمد، ب. (آخرین سال انتشار). خانواده و کودکان با نیازهای ویژه. نشر آوای نور.
- ۴- امین، آ. (آخرین سال انتشار) آیین تربیت در اسلام. ناشر: اسلامی
- ۵- عزیززاده، م. (آخرین سال انتشار). آیین فرزندپروری (روشهای علمی آموزش مهارتهای زندگی). نشر سیادت
- ۶- بختیاری، ا. (آخرین سال انتشار). آموزش خانواده راهبردهای علمی و عملی با رویکرد پژوهش. نشر آوای نور

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: پرسش و پاسخ و سنجش آگاهی از نظریه‌های مشاوره خانواده، آگاهی و دانش از آسیب‌های خانوادگی، ویژگیهای یک خانواده سالم، آسیب شناسی خانواده از دیدگاه اسلام

ارزشیابی تکوینی: مطالعه و گزارش گروهی از نیازهای آموزشی و روان‌شناختی اعضای خانواده، تعارضات بین فردی اعضای خانواده، راهبردها و روشهای آموزش والدین (۳ نمره)

ارزشیابی پایانی: آزمون نظری پایان ترم (۱۰ نمره)

کارپوشه: در پایان ترم دو فایل صوتی از دو سخنرانی آموزش والدین با دو موضوع پیشگیری و حل مشکل مرتبط با تعارضات والد فرزندی ارائه شود (۷ نمره)

سرفصل درس «کارگاه نمایش نامه‌نویسی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

نمایش نامه داستانی است به منظور اجرا شدن بر صحنه تئاتر نوشته می‌شود. نمایش نامه نویسی از گونه‌های رایج نویسندگی و از هنرهای هفتگانه است. این گونه شامل نوشته‌هایی است که در آن‌ها متن نمایش به کمک تکنیک‌هایی نوشته می‌شود. ادبیات نمایشی از بخش‌های اصلی و پایه‌ای هنرهای نمایشی است. در این کارگاه ضمن آشنایی با نمایش در ایران و جهان، به اصول و فنون و شیوه‌های نگارش متون دراماتیک هم می‌پردازد. ادبیات نمایشی واسطه ادبیات و صحنه نمایش است و رویکردی ادبی-نمایشی دارد. با توجه به ادبیات غنی فارسی، این کارگاه می‌تواند به دانشجویان توانایی نگارش انواع متون نمایشی در حوزه فرهنگ فارسی را بدهد. این گونه جز آنکه تمرین مهم نویسندگی است، یکی از مهارت‌هایی است که معلم برای نگارش و اجرای نمایش نامه در فعالیت‌های جنبی مدرسه بدان نیاز دارد. کارگاه نمایش نامه نویسی به دانشجویان روش‌های نگارش و آموزش و اجرای این مهارت را می‌آموزد تا به عنوان تمرینی موثر هم خود و هم دانش‌آموزان را بدان عادت دهند.

نام درس به فارسی: کارگاه نمایش نامه‌نویسی	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: Playwright workshop	نوع درس: کارگاهی
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۱
۱- با منابع و نمونه‌های موفق نمایش نامه نویسی آشنا شود؛	تعداد ساعت: ۴۸
۲- انواع و روش‌های نگارش نمایش نامه نویسی را فراگیرد؛	شایستگی کلیدی: موضوعی
۳- در کارگاه آموزشی، نمایش نامه بنویسد.	پیش‌نیاز: -
	تخصص موردنیاز برای
	تدریس: دکترای ادبیات فارسی

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: کلیات

اهداف و فواید نمایش نامه نویسی

- تاریخ ادبیات و نمایش
 - نمایش نامه نویسی کلاسیک تا مدرن
 - پرورش حس و تخیل
 - پرورش و تقویت ذهن
- فعالیت یادگیری:** مقایسه نمایش نامه با فیلم نامه
- تکالیف عملکردی:** تهیه فهرستی از آثار ادبی که نمایش نامه شده اند.

فصل دوم: انواع نمایش نامه

- نمایش نامه کمدی
 - نمایش نامه درام
 - نمایش نامه ملودرام
 - نمایش نامه تراژدی
 - نمایش نامه طنز
 - نمایش نامه هجو
 - نمایش نامه لغو
- فعالیت یادگیری:** خواندن نمونه هایی از انواع نمایش نامه در کلاس
- تکالیف عملکردی:** نگارش یکی از انواع نمایش نامه

- فصل سوم: روش های نگارش نمایش نامه**
- آموزش دیالوگ نویسی و تبدیل داستان به نمایش نامه
- فعالیت یادگیری:** بررسی خاطرات طه حسین که به زبان سوم شخص است.
- تکالیف عملکردی:** نگارش خاطره و سفرنامه به یکی از روش های آموزش داده شده.

فصل چهارم: اصول و مبانی و قواعد نمایش نامه نویسی

- مقدمه چینی
- گره افکنی
- کشمکش
- ساختار نمایش نامه
- نقطه اوج
- گره گشایی

نتیجه نهایی

طراحی لباس

فعالیت یادگیری: انطباق اصول و قواعد مبانی نمایش نامه نویسی با چند نمونه از کتاب‌های درسی
تکالیف عملکردی: نگارش نمایش نامه از یکی از داستان‌های مثنوی

فصل پنجم: نمونه‌های موفق نمایش نامه نویسی

فعالیت یادگیری: خواندن نمونه‌های موفق نمایش نامه در کلاس

تکالیف عملکردی: تهیه فهرستی از نمونه‌های موفق نمایش نامه ایرانی و خارجی

فصل ششم: بهره‌گیری از متون ادبی فارسی در نگارش نمایش

فعالیت یادگیری: نقد و بررسی یک نمایش ایرانی

تکالیف عملکردی: نگارش یک نمایش نامه بر اساس یکی از متون ادب فارسی

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- استفاده از الگوهای مناسب تدریس مثل کار گروهی؛
- پیش‌بینی درس پژوهی نمایش نامه نمایش نامه؛
- استفاده از ابزار و فناوری‌های آموزشی مناسب در کلاس مانند: رایانه، کارت، پرده‌نگار و...؛
- تکیه بر تمرین و تولید متن در کلاس به شیوه کارگاهی.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- شماسی، عبدالحی (۱۳۹۴)، **نمایش نامه نویسی: چگونه آغاز کنیم؟**، تهران: آریا گهر

منابع فرعی:

- ۱- دهقانی، بابک (۱۳۹۲)، **گاهی به مبانی نمایش نامه نویسی و تحلیل نمایش نامه**، تهران: ناشر مؤلف
- ۲- گریگ، نوتل (۱۳۸۶)، **راهنمای عملی نمایش نامه نویسی**، مترجم مصطفی امینی، تهران: نشر افراز
- ۳- فرخی، حسین (۱۳۸۶)، **نمایش نامه نویسی در ایران از آغاز تا ۱۳۷۰**، تهران: فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: ارائه دو متن به منظور ارزیابی دانشجویان

ارزشیابی تکوینی: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش‌بینی شده و مشارکت در فعالیت‌های کلاسی ۵ نمره
ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۵ نمره + کار کارگاهی ۱۰ نمره + مجموعه تکالیف ترم ۵ نمره

سرفصل درس «نمایش ۲» (تئاتر صحنه‌ای و نمایش عروسکی)

۱. معرفی درس و منطق آن:

گریزه تقلید، امری طبیعی و همیشگی در انسان است. انسان‌های ابتدایی معمولاً به این روش منظور خود را به همدیگر می‌فهماندند، اما انسان امروز که می‌تواند بنویسد و حرف بزند چه نیازی به آن دارد.

اگر به تاریخ تمدن و ادبیات کشورهای مختلف نگاه کنیم، می‌بینیم که سرگذشت انسان‌های مختلف نه تنها در داستان‌های مکتوب آمده است بلکه انواع قصه‌ها، ضرب‌المثل‌ها، حکایات، اشعار و کنایات متنوع در طول قرون و اعصار به صورت سینه‌به‌سینه و شکل‌های نمایشی به نسل‌های بعدی منتقل شده و روایت‌های مختلف و متنوع از سرگذشت‌ها و داستان‌ها را به انتقال فرهنگ‌ها بوده است. یکی از مهم‌ترین گونه‌های ارتباطی انسان تقلید و قصه‌گویی است. هنر نمایش این دورا توأمان با خود دارد و محمل مناسبی برای ارتباط بین فردی انسان‌ها است. عصر امروز که «عصر اطلاعات» نام گرفته است، انسان را درگیر انباشت اطلاعات می‌کند غافل از اینکه اطلاعات بدون ارتباط حقیقی می‌تواند زمینه سوء تفاهات زیادی را فراهم کند و گاه رسانه‌های ارتباطی آغازی بر عدم ارتباط درست و مناسب می‌شوند.

نمایش نه تنها فرصتی برای ارتباط ایجاد می‌کند بلکه گستره آن بسیار وسیع تر از چیزی است که در نگاه اول به نظر می‌رسد. یکی از مهارت‌های هنر نمایش توانایی انسان در بیان افکار و داستان‌های مختلف در قالب‌های مختلف نمایشی است. شناخت ساختار نمایش و شیوه‌های مختلف اجرای نمایش ایرانی در شکل‌گیری یک گروه نمایشی در مدرسه و تأثیرات آموزشی و تربیتی این رسانه سهم انکارناپذیری دارد که می‌تواند در طی این واحد به منصف ظهور برسد.

نام درس به فارسی: نمایش ۲	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: (۲) drama	نوع درس: کارگاهی + نظری
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۱+۱
	تعداد ساعت: ۶۴
	شایستگی کلیدی: موضوعی
	پیش‌نیاز: نمایش ۱
	استاد متخصص برای
	تدریس: فارغ‌التحصیلان
	زیرگروه نمایش

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: آشنایی با نمایش و تئاتر

- نمایش و ویژگی‌های نمایشی
- تئاتر نوجوانان (ویژگی‌های قصه و اهمیت نمایش در شخصیت‌شناسی نوجوان)
- تئاتر مناسب کودکان (اهمیت نمایش در شخصیت‌شناسی نوجوان)

تکالیف یادگیری:

- مشارکت در کلاس از طریق پرسش و پاسخ و بحث گروهی و فردی

تکالیف عملکردی:

- یافتن و ارائه قصه ها و داستان ها و متن های نمایشی مناسب برای کودکان و نوجوانان

فصل دوم: تحلیل متن و نقش

- جزء کردن متن
- شناخت نقش
- حفظ کردن نقش

فصل سوم: تمرین های آماده سازی

- نرمش
- رهایی تمرکز
- تنفس
- صدا
- پانتومیم
- بداهه سازی
- طراحی صحنه

فصل چهارم: شناخت نمایشهای ایرانی

- نقالی
- پرده خوانی
- روحوضی و سیاه بازی
- خیمه شب بازی
- تعزیه و...

فصل پنجم: انواع نمایش

- تراژدی
- کمدی
- ملودرام
- گونه های نمایشی:
- صحنه ای (زنده)
- عروسکی
- رادیویی

- تلویزیونی
- پرفورمنس و ...

تکالیف یادگیری:

- مشارکت در فعالیت های عملی کلاس
- ارائه مطالب تکمیلی برای کلاس درس بصورت فعالیت های عملی
- ارائه مطالب مکتوب مرتبط با درس
- ارائه یک کار عملی با موضوعات مطرح شده
- بررسی و تحقیق پیرامون موضوعات مطرح شده و ارائه خلاصه مقالات و پژوهش ها
- تهیه و تحقیق در مورد فیلم اجراها در مورد عناوین مذکور
- دیدن و تحلیل اجراهای نمایشی به شکل اجراهای حقیقی و فیلم نمایش ها
- ارائه یک نمایش صحنه ای (زنده- عروسکی) بصورت گروهی توسط دانشجویان

تکالیف عملکردی:

- تهیه مطالب تکمیلی برای کلاس درس بصورت فعالیت های عملی
- تهیه مطالب مکتوب مرتبط با درس
- تهیه یک کار عملی با موضوعات مطرح شده
- بررسی و تحقیق پیرامون موضوعات مطرح شده و ارائه خلاصه مقالات و پژوهش ها
- تهیه و تحقیق در مورد فیلم اجراها در مورد عناوین مذکور
- دیدن و تحلیل اجراهای نمایشی به شکل اجراهای حقیقی و فیلم نمایش ها
- برنامه ریزی یک نمایش صحنه ای (زنده- عروسکی) بصورت گروهی

فصل ششم: آموزش نمایش به دانش آموزان (دوره ابتدایی / اول و دوم متوسطه نظری)

- انتخاب محتوا و راهبردهای آموزش و ارزشیابی آن برای مباحث نمایش متناسب با دانش آموزان
- چگونگی ایجاد انگیزه در دانش آموزان
- چگونگی ایجاد علاقه و نگرش مثبت نسبت به هنر نمایش در دانش آموزان
- چگونگی ارتقا حس زیبایی شناسی، تخیل و خلاقیت در دانش آموزان

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- ارائه راهکارهایی برای ایجاد انگیزه در دانش آموزان
- ارائه راهکارهایی برای ایجاد علاقه و نگرش مثبت نسبت به هنر نمایش در دانش آموزان
- ارائه راهکارهایی برای ارتقاء حس زیبایی شناسی، تخیل و خلاقیت در دانش آموزان با استفاده از هنر نمایش
- ارائه محتوا و راهبردهای آموزش آن برای بخشی از مباحث این سرفصل متناسب با دوره و پایه دانش آموزان

فعالیت عملکردی:

- تدوین راهکارهایی برای ایجاد انگیزه در دانش آموزان
- تدوین راهکارهایی برای ایجاد علاقه و نگرش مثبت نسبت به هنر نمایش در دانش آموزان
- تدوین راهکارهایی برای ارتقاء حس زیبایی شناسی، تخیل و خلاقیت در دانش آموزان با استفاده از هنر نمایش
- جستجوی محتوا و راهبردهای آموزش آن برای بخشی از مباحث این سرفصل متناسب با دوره و پایه دانش آموزان

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از رویکرد ارتباطی و یادگیری مشارکتی در تحلیل و پاسخ به پرسش های طرح شده و نیز شیوه های مشارکتی و انجام فعالیت های عملی مانند تمرین و تکرار برای درک عمیق تر و به کارگیری آن در موقعیت های واقعی تدریس است.

بهره گیری از فرصت های یادگیری غیر مستقیم و خارج از محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه های مطالعه فردی برای ارائه بخشی از مباحث درسی به صورت گزارش مکتوب، ارائه شفاهی، مراجعه به منابع دست اول با مراجعه به کتابخانه، سایت های علمی و حتی تهیه منابع الکترونیکی به صورت فیلم و یا است. همچنین در امر تدریس نمایش داشتن محیط مناسب و بزرگ برای فعالیتهای بدنی و خلاقانه دانشجویان ضروری است. درنمایش از شیوه های مشارکتی و نمایشی در امر تدریس می توان بهره گرفت. دیدن و تحلیل نمایش یکی دیگر از راهبردهای تدریس نیز می تواند باشد.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- آفا عباسی. یدالله (۱۳۹۴). نمایش خلاق. تهران: نشر نقره، چاپ هشتم

منابع فرعی:

- چمبرز، دیویی. ۱۳۹۳. قصه گوئی و نمایش خلاق. ترجمه ثریا قزل ایاق. نشر دانشگاهی. چاپ دوازدهم
- فتر کلاف، گوردون و نوئل پمپرتون، رابین. نمایش و آموزش ۱۳۹۱. ترجمه داود دانشسور. انتشارات سمت، تهران، چاپ اول
- فوس. کارل، ۱۳۹۶. تمرین های پایه ی تئاتر: تمرین های پیشنهادی برای همه ی کسانی که دوست دارند خود یک دوره ی تئاتر را شکل دهند، مترجم: لیلا احمدزاده، ناشر: شرکت نشر قطره، تهران، چاپ هفتم

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی تکوینی: ۶ نمره

ارزشیابی پایانی: (برگزاری آزمون نظری): ۸ نمره

کارپوشه: ۶ نمره

نکات مهم:

- مطالب کلیدی و مطروحه باید با استفاده از منابع مکتوب نظام مند و ارائه گردد و در آزمون پایانی مورد پرسش قرار گیرد.
- داشتن محیط مناسب و بزرگ و مجهز برای فعالیت های بدنی و خلاقانه دانشجویان ضروری است. لذا ارائه این درس در فضای کلاس نظری امکان پذیر نخواهد بود.
- ترتیب مطالب در فصل های مختلف صرفا جنبه تاکید بر محتوا دارد و تقدم و تاخر و یا ادغام مباحث با توجه به نظر استاد صورت می پذیرد.
- در ارائه مباحث و تکالیف، هنر و تمدن ایران و منطقه و بوم دانشجویان مورد توجه خاص قرار گیرد.
- مباحث زیبایی شناسی و نقد و تحلیل آثار نمایشی گذشته و حال از ارکان اصلی درس است.
- استفاده از روش های فعال تدریس و روش های پرورش خلاقیت توسط استاد و خلق فرصت های یادگیری فردی و مشارکتی مورد تاکید است.
- مذاقه در طبیعت و الهام گرفتن از آن، توجه به حفظ میراث فرهنگی و محیط زیست، پرورش قدرت مشاهده، تخیل و خلاقیت در مباحث مختلف مد نظر قرار گیرد.
- مشارکت در رویدادهای هنری روز و بازدید از مراکز نمایشی مرتبط به طور جدی مورد توجه قرار گیرد.
- در طراحی و اجرا علاوه بر شیوه های سنتی به آخرین امکانات روز توجه شود.

سرفصل درس «آسیب شناسی اجتماعی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

کج رفتاری تخلف عمدی از هنجارهای اجتماعی است. با مطالعه کج رفتاری درک بهتری از نظم اجتماعی به دست می آید؛ و چگونگی سازمان یافتن الگوها و شیوه های زندگی کج رفتاران نیز مشخص می شود. از طرف دیگر، موقعیت جوانی و ظرفیت های آن، امکان رفتارهای کج رو را افزایش می دهد؛ به ویژه زمانی که شرایط اجتماعی نیز برای کج رفتاری میسر باشد. لذا، ضروری است که عاملان تعلیم و تربیت، به ویژه معلمانی که در سطح مدرسه دست اندر کارند و با جوانان سروکار دارند، کج رفتاری های اجتماعی و دلایل بروز آن ها را مورد مطالعه قرار دهند.

نام درس به فارسی: آسیب شناسی اجتماعی Social Pathology	نام درس به انگلیسی:	مشخصات درس
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:		نوع درس: نظری
- تلقی های مختلف از کج روی را در جوامع مختلف، با توجه به شرایط اجتماعی - فرهنگی مورد ارزیابی قرار دهد.		تعداد واحد: ۲
- انواع کج روی را شناسایی کرده و توام با تجزیه و تحلیل، آن ها را تبیین نماید (برای مثال رفتارهای کجرو سائیری را به ابعاد مختلف تجزیه کرده، و آن ها را در مقایسه با رفتارهای دیگر در رسانه های مجازی ارزیابی نماید).		تعداد ساعت: ۳۲
- یک کج روی اجتماعی توسط نظریه های رقیب مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد.		شایستگی کلیدی: CK
- نظریه های رقیب در آسیب شناسایی اجتماعی، هنگام تبیین یک کج روی مورد مقایسه و ارزیابی قرار گیرند.		پیش نیاز: -
		استاد متخصص برای
		تدریس: متخصص علوم اجتماعی

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: کلیات و چرایی کج روی اجتماعی

- آسیب شناسی اجتماعی
- کج رفتاری اجتماعی
- کنترل اجتماعی کج روی (انواع کنترل)
- تأثیرات اجتماعی کج روی (پیامدها)

تکالیف یادگیری:

- مفهوم کج رفتاری توسط دانشجو بیان شود.
- توضیح داده شود که یک رفتار کجرو در چه شرایطی به یک آسیب اجتماعی مبدل می شود.
- شرح داده شود که در چه شرایطی کنترل اجتماعی توانایی محدود ساختن کج رفتاری های اجتماعی را ندارد.

تکالیف عملکردی:

- فعالیت توصیفی: دانشجویان به طور گروهی ویژگی‌های آسیب اجتماعی را به صورت متاپلان یا پاورپوینت به نمایش گذارند.

- فعالیت تبیینی: دانشجویان به طور گروهی تأثیر انواع کنترل اجتماعی را به صورت متاپلان یا پاورپوینت به نمایش گذارند.

فصل دوم: تبیین کج رفتاری اجتماعی

- تعریف کج رفتاری
- اثبات گرایی و کج رفتاری
- بر ساخت گرایی و کج رفتاری
- رویکرد تلفیقی در تعریف کج رفتاری
- چرا مردم کج رفتاری می کنند؟
- دسته بندی علل و عوامل کج رفتاری
- پارادایم اثبات گرا
- نظریه های فشار اجتماعی
- نظریه های یاد گیری اجتماعی
- نظریه های کنترل اجتماعی
- پارادایم بر ساخت گرا
- نظریه بر چسب (انگ زنی)
- نظریه پدیدار شناختی
- نظریه تضاد

تکالیف یاد گیری:

- دانشجو با دیدگاه اثبات گرایانه، یکی از انواع کج روی را تبیین نمایند؛
- محدودیت های دیدگاه های مختلف (برای مثال: اثبات گرا) را تشریح شود؛
- یکی از رفتارهای کج رو با استفاده از نظریه بر چسب تبیین شود.

تکالیف عملکردی:

- دانشجویان در قالب فعالیت های فردی یا گروهی و نمایش متاپلان
- تصاویر (عکس، فیلم) مربوط به استفاده از مواد مخدر را به نمایش گذارند؛
 - همبستگی کج روی های اجتماعی و جرایم را با نمایش عکس و فیلم تشریح نمایند.
 - مکانیزم پیشرو بودن «سوء مصرف سیگار» نسبت به دیگر کج روی ها برای جوانان تبیین شود.

فصل سوم: کج رفتاری های اقتصادی

- کج رفتاری های اقتصادی یقه سفیدان
- کج رفتاری های اقتصادی سازمانی

- کج رفتارهای های شغلی
- کج رفتارهای های اقتصادی دون پایگان
- سرقت اموال
- جرایم سازمان یافته

تکالیف یادگیری:

- جرایم سازمان یافته در روسیه مورد پژوهش قرار گیرد و به عنوان یک بحث کلاسی به تکلیف عملکردی مبدل شود.
- دلایل ارتشاء مأموران دولتی تبیین شود.
- با استفاده از جرایم به سوء استفاده‌ی برخی مأموران دولتی از موقعیت سازمانی شان اشاره شود و مورد ارزیابی قرار گیرد.

تکالیف عملکردی:

دانشجویان در قالب فعالیت‌های فردی یا گروهی

- ارتشاء مأموران دولتی مورد نقد و بررسی گروهی قرار گیرد.
- در قالب بحث گروهی، سرقت اموال شخصی و عمومی توسط کم‌درآمدان و ناتوانان اقتصادی مورد ارزیابی قرار گیرد.
- دزدی از اموال عمومی با توجه به ویژگی‌های سن، جنسیت، پایگاه اجتماعی، مذهب، قومیت، و ملیت مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرد.

فصل چهارم: خشونت

- قتل‌های زنجیره‌ای
- قتل نفس (آدم کشی)
- ابزار و روش‌های قتل نفس (آدم کشی)
- چرا آدم، آدم می‌کشد؟
- خشونت مدرسه‌ای
- خشونت خانوادگی
- همسرآزاری
- کودک آزاری
- والدین، خواهر و برادر سالمند آزاری

تکالیف یادگیری

- دانشجو با توجه به متون روان‌شناختی، طیف رفتار خشونت آمیز را شرح دهد.
- انواع همسرآزاری که در منطقه محل زیست خود موجود است تشریح شود.
- کودک آزاری و انواع آن، با استفاده از نظریه‌های اثبات‌گرا تبیین گردد و محدودیت‌های این نظریه‌ها مورد ارزیابی قرار گیرند.

تکالیف عملکردی

دانشجویان در قالب فعالیت‌های فردی یا گروهی

- محتوای مصاحبه با عاملان قتل‌های زنجیره‌ای را مورد تحلیل قرار دهند؛
- با افرادی که موافق با کودک‌آزاری هستند مصاحبه کرده و به صورت گروهی محتوای این مصاحبه‌ها را در اختیار کلاس درس قرار دهند؛
- کودک‌آزاری توسط معلمان را به وسیله‌ی عکس و فیلم به نمایش بگذارند؛
- با معلمانی که با شاگردان خود با خشونت رفتار می‌کنند مصاحبه کرده (مصاحبه غیرسیستماتیک و باز) و محتوای آن مصاحبه‌ها به صورت طبقه‌بندی شده در کلاس ارائه کنند.
- با اولیای مدرسه که در ارتباط با خشونت شاگردان بوده‌اند (ترجیحاً با معلمانی که با شاگردان خود با خشونت رفتار می‌کنند)، مصاحبه کرده (مصاحبه غیرسیستماتیک و باز) و محتوای آن مصاحبه‌ها را اجرا نمایند.

فصل پنجم: خودکشی

- فرایند خودکشی
- خودکشی در ایران
- ارتباط خودکشی و برخی متغیرهای اجتماعی

تکالیف یادگیری

- دانشجو انواع خودکشی را شرح دهد.
- نظر دورکیم در مورد دلایل خودکشی تشریح شود.
- نوع شناسی خودکشی از دیدگاه دورکیم و ارتباط آن با تغییرات اجتماعی شرح داده شود.

تکالیف عملکردی

دانشجویان در قالب فعالیت‌های گروهی

- تفاوت خودکشی در میان جوانان مناطق اسکاندیناوی را با مناطق دیگر جهان مقایسه و ارزیابی نمایند.
- با توجه به مطالعات فردی، پس از بحث درون گروهی، تبیین خودکشی به صورت متاپلان گروهی ارائه شود.
- با استفاده از مقاله‌های علمی- پژوهشی، دلایل خودکشی (خودسوزی) در منطقه ایلام مورد بررسی قرار گیرد.

فصل ششم: اعتیاد به مواد مخدر

- موارد و انواع کلی آن
- سیگار و توتون
- الکل
- ماری‌جوآنا و حشیش
- تریاک

سابقه تریاک در ایران

- مورفین و هروین
- کوکائین و کراک
- سایر مواد
- پیامدهای اجتماعی سوء مصرف مواد
- دامنه مصرف مواد مخدر
- واکنش جامعه به سوء مصرف مواد مخدر
- پیامدهای اجتماعی - اقتصادی سوء مصرف مواد مخدر
- نظریه‌های مختلف درباره علل سوء مصرف مواد مخدر
- نظریه‌های زیست‌شناختی
- نظریه‌های روان‌شناختی
- نظریه‌های جامعه‌شناختی
- مبارزه با مواد مخدر

تکالیف یادگیری

- دانشجو با دو دیدگاه (۱) تلقی بیماری از مواد مخدر، و (۲) کج رفتاری، استفاده از مواد مخدر را توصیف و تبیین نماید؛
- استفاده از مشروبات الکلی با استفاده از نظریه‌های مختلف مورد تبیین قرار گیرد؛
- تفاوت دیدگاه‌های روان‌شناختی و جامعه‌شناختی در مورد تبیین پدیده‌ی مشروب‌خواری مقایسه و مورد ارزیابی قرار گیرد.

تکالیف عملکردی

- از دانشجویان خواسته می‌شود که به‌طور گروهی و در قالب تصاویر
- پدیده‌ی استفاده‌ی تفننی از مواد مخدر تشریح شود؛
 - با استفاده از تحقیقات بین‌رشته‌ای (پژشکی، روان‌شناختی، جامعه‌شناختی، ...)، مضرات و احیاناً فواید استفاده از مشروبات الکلی به نمایش گذاشته شود؛
 - به‌صورت بحث گروهی و به‌شیوه‌ی مجاب‌سازی، دلایل عدم ترک اعتیاد به مواد مخدر مورد تحلیل قرار گیرد: ارائه تبیین‌های زیست‌شناختی، روان‌شناختی، جامعه‌شناختی؛

فصل هفتم: چالش‌های اخیر پیش روی نظام کنترل اجتماعی

- مبانی دینی اجرای علنی حدود
- فلسفه‌ی اجرای علنی حدود
- تحلیل آرا و اندیشه‌های مختلف در باب اجرای حدود

- دیدگاه شهروندان تهرانی در مورد اجرای علنی حدود
- اجرای علنی مجازات‌های قانونی در سایر کشورها
- الف) قتل عمد و مجازات آن
- ب) افشای هویت مجرمین و رسوا کردن و تحت نظر گرفتن آنان
- تحلیل چالش‌های پیش روی اجرای علنی حدود
- الف) وجهی بین‌المللی و حقوق بشری چالش‌ها
- ب) وجهی حقوقی اجرای چالش‌ها
- ج) وجهی تنبیهی چالش‌ها
- ه) وجهی عبرت‌آموزی چالش‌ها
- و) وجهی اجتماعی - فرهنگی چالش‌ها

تکالیف یادگیری

- دانشجو تأکیدات بیانیه حقوق بشر در مورد تعیین حدود کیفری را ارزیابی نماید؛
- تأثیر نظام اجتماعی - فرهنگی بر تلقی از جرم تشریح شود؛
- با توجه به شرایط نظام‌های اجتماعی - فرهنگی ایران، افشای هویت مجرمین مورد ارزیابی قرار گیرد.

تکالیف عملکردی

- دانشجویان در قالب گروه‌های دانشجویی،
- انواع فشارهای بین‌المللی بر جوامع مختلف برای مقابله با کجروی‌های اجتماعی مورد ارزیابی قرار گیرد (دختران خیابان انقلاب، چهارشنبه سفید، ...)
 - نقش رسانه‌ها در فشارهای بین‌المللی، با استفاده از «تحلیل محتوا» تشریح شود؛
 - اعدام و قطع دست مجرمین در جامعه عربستان و فشارهای بین‌المللی مورد ارزیابی قرار گیرد.

فصل هشتم: بهنجاری نظم و نابهنجاری رفتار

- فرد، جامعه و نظم
- کارکرد گرایان و نظم اجتماعی
- تضاد گرایان و نظم اجتماعی
- سرمایه اجتماعی، نظم و انحرافات

تکالیف یادگیری

- دانشجو رفتارهای کجرو خاص، مانند نافرمانی‌های مدنی، را با توجه به نظریه‌های کارکردگرا، تضادگرا، و سرمایه اجتماعی مورد تبیین قرار دهد.

- نقش سرمایه اجتماعی در وقوع کج رفتاری تبیین شود.

تکالیف عملکردی

- دانشجویان به طور گروهی و در قالب فیلم و عکس
- انواع نافرمانی مدنی را به نمایش گذارند؛
- واکنش رسانه‌های غیرایرانی، در مواجهه با برخورد کنترل‌های رسمی با نافرمانی‌های مدنی را تحلیل کنند؛
- مکانیزم‌های مختلف که نقش نظام تعلیم و تربیت در کسب سرمایه اجتماعی توسط دانش‌آموزان و ارتباط آن با کج‌روی‌های اجتماعی جوانان را تبیین می‌کند؛ به نمایش گذاشته شود.

فصل نهم: کج رفتاری‌های سایبری

- هک کردن
- وندالیسم سایبری
- پخش و انتشار ویروس
- ممانعت از دسترسی مجاز صاحبان و مشتریان به سیستم
- سرقت نام دامین دیگران
- مردم و کج رفتاری‌های سایبری
- تبیین نظری کج رفتاری سایبری
- مبارزه برای کج رفتاری‌های سایبری

تکالیف یادگیری

- دانشجو شرایط اجتماعی - فرهنگی مناسب برای کج‌روی سایبری را تشریح کند؛
- علل کج‌روی سایبری تشریح شود.

تکالیف عملکردی

- دانشجویان به طور گروهی و با استفاده از فیلم و عکس:
- جرایم سایبری از افراد معمولی و کم‌درآمد توصیف شود؛
- چگونگی جرایم سایبری از محیط زندان تشریح کنند؛
- جرایم سایبری توسط کارمندان بانک توصیف شود؛
- تجارب کشورهای دیگر برای مقابله با کج‌روی‌های سایبری تشریح شود.
- شرایط مشابه که قربانیان کج‌روی سایبری دارا بوده‌اند، توصیف شود.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

از مدرس محترم انتظار می‌رود با طرح مسأله یا مسائل ساده تا نسبتاً مشکل و پیچیده، در ابتدای هر فصل، مراحل زیر را در راهبردهای تدریس پیگیری نماید:

- شیوه انتقال مستقیم و تکنیک‌های سخنرانی و استفاده از تصاویر و فیلم‌های آموزشی، و پخش صدا و صوت‌هایی که به نوبه خود نمونه‌های قابل مشاهده از محیط اجتماعی هستند.
- شیوه تدریس مسأله محور و استفاده از تکنیک‌های طرح مسأله توأم با نگاه واحدمحور، اکتشاف از طریق جستجو در محیط اجتماعی و ثبت وقایع به وسیله تصویر، فیلم و صوت.
- شیوه تعاملی و استفاده از تکنیک‌های پرسش و پاسخ (توأم با طرح مسأله)، بحث گروهی، و ایفای نقش در اجرای نمایش.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- صدیق سروسستانی، رحمت‌الله (۱۳۹۰) *آسیب‌شناسی اجتماعی (جامعه‌شناسی انحرافات اجتماعی)*، تهران، چاپ هفتم، انتشارات سمت.

منابع فرعی:

- ممتاز، فریده (۱۳۸۱) *انحرافات اجتماعی: نظریه‌ها و دیدگاه‌ها*، چاپ اول، تهران، شرکت سهامی انتشار.
- بخارایی، احمد (۱۳۹۳) *جامعه‌شناسی انحرافات اجتماعی در ایران*، چاپ سوم، تهران، انتشارات جامعه‌شناسان.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیشنهادی در این درس قبل از شروع فعالیت‌های آموزشی انجام می‌گیرد.

ارزشیابی تکوینی: ۵ نمره

- امتیازات دانشجویان به صورت فردی مبتنی بر فعالیت‌های محول
- امتیازات دانشجویان به صورت فردی که از آزمونک‌ها (quiz) کسب کرده‌اند
- امتیازات دانشجویان به صورت گروهی که از فعالیت‌های داوطلبانه و محول کسب کرده‌اند
- آزمون میان‌ترم

ارزشیابی پایانی: ۱۵ نمره

Portfolio:

- مجموعه آزمونک‌ها، کارهای فردی (تصاویر، فیلم‌ها، نمایشنامه‌ها، پاورپوینت‌ها)، کارهای گروهی (تصاویر، فیلم‌ها، نمایشنامه‌ها، پاورپوینت‌ها)، و آزمون نهایی در پوشه‌ی دانشجو ثبت و بایگانی شود.

سرفصل درس «زیبایی شناسی و حکمت هنر اسلامی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

هرگاه به یاری نشانه های زبانی و مفهوم سازی فلسفی، منطقی و علمی نتوانیم واقعیتی، رویدادی یا تجربه انسانی را بیان و به دیگری منتقل کنیم، به هنر پناه می بریم (احمدی، حقیقت و زیبایی). در باره خاستگاه و ماهیت هنر و زیبایی، از قدیم الایام دیدگاه های متفاوتی وجود داشته است. برخی آن را امری والا و قدسی دانسته اند و برخی دیگر خاستگاه آن را زمینی و انسانی قلمداد کرده اند. آیا هنر فن و مهارت است و اکتسابی است یا نه امری شهودی و ذاتی می باشد. معیارهای زیبایی چیست؟ بحث متفکرین بر سر این بوده است که بگویند زیبایی مطلق و نسبی چیست. اینکه شکل اثر هنری چه تأثیری در دریافت مخاطب دارد. نسبت معنا و ناخودآگاه با هنر چیست؟ شماری از متفکرین، از ناتوانی انسان در درک حقیقت و معنی اشیا و امور سخن می گویند و اعتقاد دارند که هنر واسطه رسیدن به نوعی از ارتباط معنوی با عالم حقیقی است که زبان علم و فلسفه قادر به ایجاد آن نیست. شناخت ماهیت هنر، حقیقت و زیبایی از دیدگاه اندیشمندان، فیلسوفان و هنرمندان مسلمان و غربی و بررسی تعاریف گوناگون درباره هنر و زیبایی از ضروریاتی است که با شناخت آنها دانشجو معلم وسعت نظر پیدا می کند و موجبات ارتقای دانش هنری قدرت تجزیه و تحلیل و قضاوت بهتر برایش فراهم می شود تا با تکیه بر این شناخت بتواند در تفهیم مقوله هنر و زیبایی به دانش آموزان موفق عمل کند.

<p>نام درس به فارسی: زیبایی شناسی و حکمت هنر اسلامی نام درس به انگلیسی: <i>Aesthetics and wisdom of Islamic art</i></p>	<p>مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲ شایستگی کلیدی: <i>CK</i> پیش نیاز:- استاد متخصص برای تدریس: مورد تایید گروه</p>
<p>پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:</p> <ul style="list-style-type: none">• مفهوم هنر، حقیقت، زیبایی و حکمت هنر اسلامی را از دیدگاه های مختلف، اعم از حکمای مسلمان و غیر مسلمان بررسی و به صورت تحلیلی گزارش کند.• در باب خاستگاه، ماهیت و کارکرد هنر و حکمت اسلامی و ویژگی های منحصر به فرد آن و نظر اسلام راجع به هنرهای مختلف و حدود و ثغور آن مطالب مستدلی را ارائه کند.• دیدگاه های حکما و فلاسفه شرق و غرب، مسلمان و غیر مسلمان درباره اعتقاد به قدسی بودن هنر و تمایزات آنها را تحلیل کند و نظر خود را در قالب نتیجه گیری خود گزارش کند.• مصادیق تربیت زیبایی شناختی در سیره معصومین و بزرگان اسلام را برای دانش آموزان تبیین، تعبیر و تفسیر کند.• مفاهیم هنر و حکمت اسلامی را به بیانی ساده در مصادیق و آثار هنر ایرانی، اسلامی به دانش آموزان تدریس کند.	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: کلیات

- نظریه چیست؟
- هنر چیست؟
- نظریه هنر چیست؟
- تاسیس زیبایی شناسی
- ماده اثر هنری، خیال و تخیل
- مبدأ اثر هنری
- الهام حقیقت هنری
- ریشه شناسی هنر
- صورت اثر هنری، زیبایی
- غایت اثر هنری: کاتارسیس، تزکیه روح مخاطب

تکالیف یادگیری:

- تعاریف مطرح شده را در جمع بندی کرده و کلاسه بندی کند.
- بحث و بررسی پیرامون مبدا الهام، ریشه شناسی و غایت اثر هنری

تکالیف عملکردی:

- مفاهیم ارائه شده را در قالب جدول تقسیم بندی کند.
- مطالعه منابع مختلف و ارائه کنفرانس در قالب موضوعات مطروحه.

فصل دوم: هنر و زیبایی شناسی اسلامی

- پرسش در مورد زیبایی شناسی اسلامی
- حُسن، تجلی، عشق
- معنای هنر و هنرمندی در اسلام
- هنرمندی و فتوت
- معرفت هنری
- معنی و صورت در هنر اسلامی
- شعر و نقاشی در اسلام
- نسبت میان شعر و دین
- هنر دینی (اسلامی و مسیحی)

فصل سوم: حکمت هنر اسلامی

- تنزیه و تشبیه
 - هنر تشبیهی و هنر تنزیهی
- تشبیه و سمبولیسم
 - آداب معنوی و سمبولیسم در هنر اسلامی

فصل چهارم: هنر و زیبایی شناسی در غرب

- نظریه بازنمایی هنر:
 - پیش از افلاطون و ارسطو
 - افلاطون
 - ارسطو
 - پس از افلاطون و ارسطو
- نظریه فرانمایی هنر:
 - پیش از تولستوی و کروچه / کالینگود
 - تولستوی
 - کروچه / کالینگود
- نظریه صورت‌گرایی هنر:
 - پیش از کلائیوبل و راجر فرای
 - کلائیوبل و راجر فرای
 - پس از کلائیوبل و راجر فرای
- فصل پنجم: نظریه‌های هنر در آرای متفکران مسلمان
 - نظریه‌های اسلامی هنر با رویکرد حکمی فلسفی
 - منظر مشایی
 - منظر اشراقی
 - منظر صدرایی
 - نظریه‌های اسلامی هنر با رویکرد حکمی عرفانی
 - ابن عربی و...
 - خیال مجرد و خیال متصل و منفصل عرفانی ابن عربی

فصل ششم: تاریخ هنر اسلامی

- زمینه‌های پیدایش هنر اسلامی

- منابع اسلامی هنر
- منابع یونانی و اساطیری هنر
- استحاله هنر بیگانه در عالم اسلامی
- ممیزات هنر اسلامی
- صور مختلف هنر اسلامی (شعر، موسیقی، نگارگری، خط، تذهیب و تشعیر، نقاشی، معماری و)

تکالیف یادگیری: ۲۶

- مطالعه منابع مکتوب در موضوعات فوق و بررسی ویژگی های هر دوره
- مشارکت فعال در کلاس و بحث پیرامون موضوعات فوق

تکالیف عملکردی:

- گرد آوری تعاریف مختلفی از دیدگاه حکما و فلاسفه یونان و روم راجع به مفهوم حقیقت، زیبایی، حکمت و هنر
- تحقیق و بررسی پیرامون رابطه حقیقت، زیبایی با فلسفه
- ارائه تحقیق ها به صورت گزارش مکتوب یا ارائه کنفرانس در قالب های مختلف
- تهیه جدول تطبیقی از نظریات و اندیشمندان هر دوره مطالعه
- تهیه چکیده مقالات علمی و ترویجی در مورد مباحث مربوطه قبل از هر جلسه
- جمع بندی نکات تشابه دیدگاه های مختلف درباره قدسی بودن هنر و ارائه جدولی تطبیقی از آنها
- تهیه تحقیق ها و مطالعات تحلیلی و تطبیقی پیرامون موضوعات مطرح شده در دوره
- انتخاب یک موضوع یا یک نظریه پرداز برای پژوهش و مطالعه تخصصی و ارائه کنفرانس
- تحقیق و بررسی پیرامون مصادیق زیبایی شناسی و حکمت هنر اسلامی در هنرها و صنایع دستی ظریفه و معماری اسلامی ایرانی
- تحقیق در تاریخ و تمدن اسلامی پیرامون مصادیق تربیت زیبایی شناختی در تعالیم پیامبر اکرم (ص) و ائمه معصومین (ع) و بزرگان اسلام

فصل هفتم: تربیت زیبایی شناختی دانش آموزان

- انتخاب محتوا و راهبردهای آموزش و ارزشیابی آن برای بخشی از مباحث زیبایی شناختی و حکمت هنر اسلامی متناسب با دانش آموزان
- چگونگی ارتقا حس زیبایی شناسی در دانش آموزان

فعالیت یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی

۲۶ فعالیت های عملکردی و یادگیری شامل فصل های دوم تا ششم است.

- ارائه راهکارهایی برای ارتقاء حس زیبایی شناسی در دانش آموزان
- ارائه محتوا و راهبردهای آموزش آن برای بخشی از مباحث زیبایی شناسی و حکمت هنر اسلامی متناسب با دوره و پایه دانش آموزان

فعالیت عملکردی:

- تدوین راهکارهایی برای ارتقاء حس زیبایی شناسی در دانش آموزان
- جستجوی محتوا و راهبردهای آموزش آن برای بخشی از مباحث زیبایی شناسی و حکمت هنر اسلامی متناسب با دوره و پایه دانش آموزان

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم (توضیح مفاهیم، استفاده از اسلایدهای آموزشی و مشاهده فیلم های مستند و آموزشی) در مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان در تحلیل و پاسخ به پرسش های طرح شده و نیز شیوه مشارکتی برای درک عمیق تر و بکارگیری آن در موقعیت های واقعی تدریس ارائه بخشی از مباحث درسی به صورت گزارش، ارائه کنفرانس می باشد.

بهره گیری از فرصت های یادگیری غیر مستقیم و خارج از محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه های مطالعه فردی از طریق کتاب، مجلات علمی، سی دی های آموزشی و چندمنظوره، سایت های اینترنتی و پژوهشی و ... است.

همچنین بازدید از مراکز و موزه های هنری و اسلامی و تاریخی که به نحوی متجلی کننده این نوع زیبایی شناسی و حکمت هنری است در جهت تعمیق و تفهیم موضوعات مورد بحث دوره آموزشی، امکان کاربردی نمودن و تولید علم نافع را فراهم می نماید.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- پازوکی، شهرام (۱۳۹۶). حکمت هنر و زیبایی در اسلام. تهران: فرهنگستان هنر
- عوض پور، بهروز (۱۳۹۲). درآمدی بر نظریه های هنر. تبریز: نشر موقام
- مدد پور، محمد (۱۳۸۶). حکمت انسی و زیبایی شناسی عرفانی هنر اسلامی. تهران: سوره مهر. چاپ دوم

منابع فرعی:

- احمدی، بابک (۱۳۸۵). حقیقت و زیبایی. تهران: نشر مرکز
- شپرد، آن. (۱۳۷۷). مبانی فلسفه هنر. ترجمه: علی رامین. تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- رید، هربرت (۱۳۷۷). معنی هنر. ترجمه: نجف دریابندری. تهران: شرکت سهامی کتابهای جیبی (امیرکبیر)
- فرحزاد، حبیب الله. (بی تا). زیبایی اخلاق (سیره پیامبر گرامی اسلام). مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیشنیاز در این درس قبل از شروع فعالیت‌های آموزشی با پرسش و پاسخ و ایجاد بحث گروهی برای رسیدن به یک سطح شناختی از دانشجویان است که در احتساب ارزشیابی پایانی مدنظر قرار خواهد گرفت.

ارزشیابی تکوینی: ۶ نمره

ارزشیابی پایانی: ۱۰ نمره

کارپوشه: ۴ نمره

سرفصل درس «مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و تربیتی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

منظور از مدیریت، مدیریت در عرصه فرهنگ است، به عبارت دیگر، منظور علم و هنر به کارگیری منابع و نیروها از طریق برنامه‌ریزی، سازماندهی، بسیج منابع، هدایت و کنترل آن برای دستیابی به اهداف تعیین شده در عرصه فرهنگ (عقاید، باورها، ارزش‌ها و هنجارهای مشترک در جامعه و نیز فعالیت‌ها و محصولات هنری) می‌باشد. برنامه‌ریزی فرهنگی عبارت است از «تلاشی آگاهانه برای تغییر نگرش‌ها، اعتقادات، آداب و رسوم، ارزش‌ها و هنجارهای نسبتاً پایدار و بادوام جامعه، مطابق خواست و الگوی ذهنی برنامه‌ریز». اما اگر فرهنگ را در معنای محدود به کار بریم، تعریف برنامه‌ریزی فرهنگی متفاوت و محدود خواهد بود. در این معنا: برنامه‌ریزی فرهنگی عبارت است از: «تلاش آگاهانه و سنجیده برای تغییر فعالیت‌ها و محصولات فکری و هنری در راستای دستیابی به اهداف مطلوب و مورد خواست برنامه‌ریز یا برنامه‌ریزان. به عبارت دیگر، در این معنا برنامه‌ریزی عبارت است از: تخصیص منابع، توزیع یارانه‌ها و امکانات عمومی برای مجموعه‌ای از فعالیت‌های هنری تشویق و طراحی شده (تماشاخانه‌ها، گالری‌ها، موزه‌ها، تالارهای کنسرت، مراکز هنری و رسانه‌ای، نمایش فیلم و غیره) و حمایت از هنرمندان و کارکنان فرهنگی». در این درس مریان پرورشی می‌توانند با آگاهی از محتوای درسی مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و فوق برنامه، کلیه فعالیت‌های فرهنگی، پرورشی و فوق برنامه را در مدرسه مدیریت کنند و با برنامه ریزی صحیح و علمی بتوانند خدمات پرورشی را به صورت بهتر، در محیط آموزشی و پرورشی محل خدمت خود طراحی و به دانش آموزان ارائه نمایند.

<p>نام درس به فارسی: مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و تربیتی نام درس به انگلیسی: Cultural affair planning & managemen</p>	<p>مشخصات درس نوع درس: نظری/عملی</p>
<p>پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود: با آشنایی با فرهنگ و مفاهیم آن و همچنین کارکردهای آن در جامعه و مدرسه، دانشجویان می‌توانند شیوه‌های تأثیرپذیری و فرهنگ پذیری دانش آموزان را شناسایی کنند و آنها را در مراحل جامعه پذیری و نحوه شکل دهی به رفتارهای اجتماعی در محیط‌های آموزشی و پرورشی محل خدمت و زندگی خود قرار دهند.</p>	<p>تعداد واحد: ۲(۱+۱) تعداد ساعت: ۴۸ ساعت شایستگی کلیدی: موضوعی CK</p>

<p>در این دوره دانشجویان با مدیریت، اهداف و وظایف آن به ویژه برنامه ریزی و فرایندهای تصمیم گیری آشنا خواهند شد. در ادامه با توجه به ضرورت برنامه ریزی در امور فرهنگی با رویکردها و مراحل برنامه ریزی فرهنگی آشنا و قادر خواهند بود نسبت به امور فرهنگی سازمان مورد نظر و به خصوص در مدارس با دیدی متفاوت به منظور تأثیر گذاری برای ارتقای آگاهی و تغییر رفتار دانش آموزان برنامه ریزی نمایند..</p>	<p>پیش نیاز: - استاد متخصص برای تدریس:</p>
--	--

۲- فرصت های یادگیری ، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول : مفهوم و ماهیت فرهنگ

- تعریف فرهنگ
- ابعاد و جلوه های فرهنگ
- ویژگی های اساسی فرهنگ
- اهمیت فرهنگ
- کارگردهای فرهنگ
- نظریه های فرهنگ

فعالیت های یادگیری :

- (۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- (۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه فرهنگ

فصل دوم : سازمان و مدیریت

- مفهوم مدیریت
- تعریف مدیریت
- وظایف و نقش های مدیران
- سطوح مدیریت
- مهارتهای مدیران
- تعریف و اهمیت سازمان
- مکاتب مدیریت
- ویژگی سازمانها در جهان امروز
- فرهنگ سازمانی

- کارآیی، اثربخشی و بهره‌وری

فعالیت‌های یادگیری:

- (۱) مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده
- (۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه مدیریت و سازمان

فعالیت عملکردی:

- (۱) تهیه لیستی از ویژگی‌های فرهنگ سازمانی موجود در محل کار

فصل سوم: سیاست و سیاست‌گذاری فرهنگی

- تاریخچه، ضرورت و اهمیت سیاست‌گذاری فرهنگی
- پیشینه سیاست‌گذاری در جمهوری اسلامی ایران
- اصول سیاست‌های فرهنگی
- اهداف سیاست فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
- اولویت‌ها و سیاست‌های کلی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
- حقوق و مقررات فرهنگی در جمهوری اسلامی ایران

فعالیت‌های یادگیری:

۱. مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده
۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه سیاست و سیاست‌گذاری فرهنگی

فصل چهارم: اطلاعات فرهنگی در جامعه و مدرسه

- مفهوم و ماهیت اطلاعات و اطلاعات فرهنگی در جامعه و مدرسه
- اهمیت و ضرورت اطلاعات فرهنگی در جامعه و مدرسه
- اهداف فراهم‌سازی اطلاعات فرهنگی در مدرسه
- کاربردهای اطلاعات فرهنگی در مدرسه
- فرایند فراهم‌سازی اطلاعات فرهنگی در مدرسه
- عرصه‌های دریافت و تحلیل اطلاعات فرهنگی
- تعامل اطلاعات و عملیات فرهنگی
- برآورد وضعیت فرهنگی در مدرسه

فعالیت‌های یادگیری:

۱. مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه مدیریت منابع و اطلاعات

فصل پنجم: برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی در آموزش و پرورش

- تعریف و ماهیت برنامه ریزی
- ویژگی های برنامه ریزی و طرح ریزی در محیط های آموزشی و پرورشی
- ضرورت و اهمیت برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فوق برنامه
- پیشینه برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فوق برنامه در آموزش و پرورش
- انواع برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فوق برنامه در مدرسه
- مراحل برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فوق برنامه در مدرسه
- مدل های برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فوق برنامه در مدرسه
- عوامل مؤثر در برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فوق برنامه اثربخش
- محدودیت های برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فوق برنامه

فعالتهای یادگیری:

۱. مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه برنامه ریزی

فعالیت عملکردی:

۱. تهیه یک برنامه عملیاتی فرهنگی بر اساس مراحل عنوان شده در کلاس

فصل ششم: فعالیت و عمل فرهنگی در مدرسه

- مفهوم و ماهیت فعالیت و عمل فرهنگی
- ضرورت و اهمیت فعالیت و عمل فرهنگی
- طبقه بندی فعالیت ها و عملیات های فرهنگی و فوق برنامه (مسابقات فرهنگی و هنری، روزنامه دیواری، نماز - نمازخانه، کتاب و کتابخانه، اردو ها و بازدیدها، نمایشگاهها و غیره)
- شرایط و اصول اجرای فعالیت های فرهنگی و فوق برنامه در مدرسه
- فرایند اجرای فعالیت و عملیات فرهنگی و فوق برنامه در مدرسه
- پژوهش فرهنگی در آموزش و پرورش
- روش اجرای چند فعالیت فرهنگی و فوق برنامه در مدرسه

فعالتهای یادگیری :

۱. مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده
۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه سازماندهی

فعالیت عملکردی :

۱. طراحی یک فعالیت فرهنگی بر اساس فرایند عنوان شده در کلاس

فصل هفتم: کنترل و ارزشیابی مدیریت فرهنگی در آموزش و پرورش

- ماهیت و جایگاه کنترل و ارزشیابی در مدیریت فرهنگی
- فراگرد کنترل و ارزش یابی در مدیریت فرهنگی
- مدل های ارزشیابی در مدیریت فرهنگی
- انواع ارزشیابی در مدیریت فرهنگی
- معیارهای ارزشیابی در مدیریت فرهنگی
- الزامات کنترل و ارزشیابی در مدیریت فرهنگی
- مشکلات و محدودیت های ارزشیابی فرهنگی
- شاخص های ارزشیابی و کنترل در مدیریت فرهنگی

فعالتهای یادگیری :

۱. مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده
۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه کنترل و ارزشیابی پروژه

فعالیت عملکردی :

۱. تهیه شاخص های ارزشیابی فعالیت فرهنگی تهیه شده در مرحله قبل

۳- راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه رایج مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام راهنمایی و خدمات پرورشی نیز، مستلزم مشارکت

همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد. برای یادگیری غیر مستقیم دانشجویان باید با مطالعه فردی و درک شناختی از موقعیت های گوناگون زندگی واقعی، به این هدف نایل گردند.

۴- منابع آموزشی

منابع اصلی: منبع اصلی دیگر با رویکرد آموزش و پرورش باید تالیف شود
نائینی، علی محمد. (۱۳۸۹). درآمدی بر مدیریت فرهنگی، چاپ اول. تهران: نشر ساقی
صالحی امیری، سید رضا و عظیمی دولت آبادی، امیر. (۱۳۸۷). مبانی سیاست گذاری و برنامه ریزی فرهنگی، چاپ اول. تهران: پژوهشکده تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام

منابع فرعی :

- پهلوان، چنگیز. (۱۳۷۸). فرهنگ شناسی. تهران: نشر قطره
- آیت اللهی، علی رضا. (۱۳۸۰). اصول برنامه ریزی. تهران: مرکز آموزش مدیریت دولتی
- موسوی شاهرودی. (۱۳۸۵). برنامه ریزی. تهران: نشر مؤلف

۵- راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۶ نمره
ارزشیابی فرایند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره
ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره
ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «آشنایی با فضاهای تربیتی دانش آموزان»

۱- معرفی درس و منطق آن:

فضاهای تربیتی و پرورشی؛ محیط سالم؛ امن؛ بانشاط و جذابی هستند که ساختار؛ ابعاد و زمینه‌های آن به گونه‌ای ساماندهی شده اند تا دانش آموزان ضمن یادگیری دانش و مهارت لازم برای کسب شایستگیها و شکوفایی استعدادهای خود؛ با فضایل اخلاقی و آداب زندگی اجتماعی و واقعی آشنا شوند. این فضاها: فضای فیزیکی مدارس، اردوگاههای دانش آموزی، مراکز بازدید، کانون‌های فرهنگی-تربیتی، دارالقرآن‌ها، مجتمع‌های ورزشی، کتابخانه‌های آموزشگاهی، سالنهای همایش و نمایش و منابع مشابه دیگر است. فضاهای تربیتی و پرورشی این فرصت را برای دانش آموزان فراهم می کنند تا با استفاده از آنها به رشد علایق، استعدادها، توانمندیها و مهارت‌های خود بپردازند و خود را برای یک زندگی شایسته ی فردی و اجتماعی آماده سازند تا در نهایت هدف های تربیتی تحقق یابند.

نام درس به فارسی: آشنایی با فضاهای تربیتی دانش آموزان نام درس به انگلیسی:	مشخصات درس نوع درس: نظری/عملی تعداد واحد: ۲(۱+۱) تعداد ساعت: ۴۸ ساعت شایستگی کلیدی: موضوعی پیش نیاز: - استاد متخصص برای تدریس: مورد تایید گروه امور تربیتی
<i>Familiarity with students' educational spaces</i> پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود: در این دوره دانشجو معلمان با مفهوم؛ اهداف؛ ویژگیها؛ انواع؛ معیارهای استاندارد فضاهای تربیتی و پرورشی آشنا خواهند شد. در ادامه با توجه به ضرورت قادر خواهند بود بآبهره گیری از فضاهای تربیتی و پرورشی سازمان مورد نظر به ویژه در مدارس به منظور تاثیر گذاری (تربیتی و پرورشی) در نظام تعلیم و تربیت برنامه ریزی نمایند.	

۲- فرصتهای یادگیری؛ محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفاهیم اساسی فضاهای تربیتی و پرورشی

- تعریف
 - اهداف
 - آشنایی با اصول
 - ضرورت و اهمیت وجود فضاهای تربیتی و پرورشی مختلف در نظام تعلیم و تربیت
- تکالیف یادگیری: مطالعه ی مفهوم فضاهای تربیتی و پرورشی و شرکت در مباحث کلاسی؛ بحث و گفتگوی کلاسی در مورد ضرورت بهره گیری از فضاهای تربیتی و پرورشی در راستای رشد جسمی و روانی دانش آموزان
- فعالیت عملکردی: دانشجویان انواع منابع و مکانهایی که ممکن است به عنوان فضای تربیتی و پرورشی انتخاب شوند را با مطالعه و مشاهده حضوری شناسایی و نحوه ی طراحی فعالیتهای مخصوص آنها را در کلاس ارائه می کند.

فصل دوم: انواع فضاهای تربیتی و پرورشی

- تعاریف اختصاصی هر یک از انواع فضاهای تربیتی و پرورشی

- تربیتی و پرورشی

- علمی - آموزشی

- زیارتی

- سیاحتی

- ورزشی

- فرهنگی - هنری

- بهداشتی

- گردشگری

- تفریحی

- اردو

- بازدیدهای علمی - شغلی

- سیاسی

- اجتماعی

- تاریخی

- آشنایی با تفاوتها و تشابهات فضاهای تربیت و پرورشی

تکالیف یادگیری: مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه انواع فضاهای تربیتی و پرورشی

تکالیف عملکردی: شناسایی فضاهای تربیتی و پرورشی و مقایسه آنها با یکدیگر

فصل سوم: ویژگیهای اختصاصی فضاهای تربیتی و پرورشی

- تطابق پذیری اهداف تربیتی با اهداف انواع فضاهای تربیتی و پرورشی

تکالیف یادگیری: مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه ویژگیهای اختصاصی فضاهای تربیتی و پرورشی

تکالیف عملکردی: بحث و گفتگوی کلاسی در مورد مطابقت نیازهای تربیتی با فضاهای تربیتی مورد نیاز

فصل چهارم: معیارهای استاندارد امنیت؛ ضوابط و مقررات ایمنی فضاهای تربیتی و پرورشی

- آشنایی با معیارهای استاندارد انواع فضاهای تربیتی و پرورشی به تفکیک موضوع

- آشنایی با مقررات و قوانین ایمنی استفاده از فضاهای تربیتی و پرورشی از جمله: مجوز، بیمه، وسیله نقلیه، راننده، دوره های تحصیلی، جنسیت، تجهیزات، لباس، آب، غذا، شرایط آب و هوایی، نیروی متخصص مورد نیاز، مکانهای مورد نظر، سیستمهای گرمایشی و سرمایشی و ...
- فعالیت یادگیری: مطالعه ی متون و منابع معرفی شده در زمینه آیین نامه های اجرایی
- فعالیت عملکردی: بحث و بررسی در مورد شاخصها و معیارهای استاندارد سازی فضاهای تربیتی از طریق مطالعه و مشاهده ی حضوری در کلاس درس

فصل پنجم: نیروی انسانی متخصص و با تجربه

- تعریف
- اهمیت و ضرورت
- اصول و شرایط
- وظایف نیروی انسانی
- شورای برنامه ریزی آموزش و پرورش در استان و منطقه
- وظایف شورای برنامه ریزی
- عوامل مدرسه (مدیر؛ مربی؛ معلم و ...)
- وظایف عوامل مدرسه

فصل ششم: کارکردهای فضاهای تربیتی و پرورشی در نظام تعلیم و تربیت

- فعالیتهای فوق برنامه
- اوقات فراغت
- برنامه های رسمی و غیر رسمی
- مکمل برنامه ها و کتابهای درسی

فصل هفتم: سرفصل های محتواهای نوشتاری و غیر نوشتاری فضاهای تربیتی و پرورشی

- تربیت بر اساس ساحتها ی شش گانه ی سند تحول بنیادین
- اهداف دوره های تحصیلی نظام آموزش و پرورش
- رشد استعدادها
- رشد مهارتها و توانمندیها
- آشنایی با مهارتهای زندگی اجتماعی و واقعی

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- تدریس این درس به روش فعال انجام شود و دانشجویان در انجام تمرین‌های کلاسی و تکالیف منزل فعال باشند.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی: باید تالیف شود

منبع فرعی:

- ۱- سلیمان نژاد، اکبر (۱۳۸۸) فعالیت‌های پرورشی و اجتماعی در مدارس، انتشارات وراى دانش
- ۲- احمدوند، محمدعلی؛ مهجور، سیامک رضا (۱۳۸۵) آشنایی با فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی، انتشارات دانشگاه پیام نور
- ۳- شعاری نژاد، علی اکبر (۱۳۷۱) فعالیت‌های فوق برنامه برای نوجوانان، تهران: انتشارات اطلاعات
- ۴- صابری، سعید (۱۳۸۴)، فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی، نشر آگاه
- ۵- علی اسماعیلی، عبدالله (۱۳۸۴)، فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی در مدارس، تهران، انتشارات آوای نور.
- ۶- فضلی‌خانی، منوچهر (۱۳۸۴) آشنایی با فعالیت‌های مکمل و فوق برنامه، انتشارات وراى دانش.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

- ارزشیابی پایانی: به صورت سؤال‌های چهارگزینه‌ای، کوتاه پاسخ و تشریحی ۱۶ نمره
- ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری و پیش‌بینی شده در کلاس ۲ نمره
- ارزشیابی پوشه عملکرد: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

سرفصل درس «فعالیت های فوق برنامه تربیت بدنی و ورزش»

۱. معرفی درس و منطق آن:

رسالت آموزش و پرورش در هر کشوری تقویت نگرش انسانی به زندگی و ارتقای فلسفه آن و ایجاد توانایی در افراد جامعه برای زندگی سالم و سازنده است. یکی از ویژگی های آموزش و پرورش پیشرفته و مدرن، توجه ویژه به فعالیت هایی است که دانش آموزان در خارج از کلاس و مدرسه از حیث مکانی و خارج از جدول برنامه کلاسی و مدرسه ای از حیث زمانی انجام می دهند. این قبیل فعالیت ها همسو با برنامه های اصلی / برنامه های کلاسی که دانش آموزان در داخل کلاس آنها را می آموزند می توانند در رشد همه جانبه دانش آموزان مؤثر باشند.

بر دستگاه تعلیم و تربیت هر کشوری واجب است در راستای این مهم وارد عرصه شده و زمینه های اجرایی این برنامه ها را فراهم بیاورد. این برنامه ها فوق برنامه نامیده می شوند. مطابق برخی از فرهنگ ها و دانشنامه ها مجموعه ای از فعالیت ها و تجربیات دانش آموزان است که به خارج از حیطه دروس و خارج از فضای مدرسه مربوط می شوند، فعالیت های فوق برنامه اطلاق می کنند. فعالیت های فوق برنامه ورزشی برای دانش آموزان مهمترین فرصت برای پر کردن اوقات فراغت ایشان از طریق فعالیت های ورزشی است.

نام درس به فارسی: فعالیت های فوق برنامه تربیت بدنی و ورزش	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: Extracurriculum activities of physical education and sports	نوع درس: نظری
	تعداد واحد: ۲
	تعداد ساعت: ۳۲
	شایستگی کلیدی: موضوعی
	پیش نیاز: -
	استاد متخصص برای تدریس:
	دارای تخصص تربیت بدنی و علوم ورزشی
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	
- واژه ها و اصطلاحات رایج در خصوص اوقات فراغت را توضیح دهد و وجه تفاوت آنها را با فعالیت های فوق برنامه تشریح کند.	
- اهمیت اوقات فراغت با رویکرد ورزشی را درک کند و دلایل، توجیه ها و ضرورت های فوق برنامه ورزشی بیان کند و نقش آنها را در فعال کردن زندگی دانش آموزان را مشخص کند.	
- فعالیت های فوق برنامه ورزشی در وزارت آموزش و پرورش را بشناسد و نقش برنامه اختیاری برنامه درسی تربیت بدنی در فعال نمودن زندگی دانش آموزان را تشریح کند.	
- در فرآیند برنامه ریزی و اجرای فعالیت های فوق برنامه ورزشی در سطح مدرسه، شهرستان و استان، پیشنهادات اجرایی ارائه کند.	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: کلیات

- تعاریف و اصطلاحات
- اهمیت اوقات فراغت با رویکرد ورزشی
- تاریخچه فعالیت های فوق برنامه ورزشی دانش آموزان

- ویژگی های فعالیت های مکمل درس تربیت بدنی و فوق برنامه ورزشی
- دلایل، توجیه ها و ضرورت های فوق برنامه ورزشی
- برنامه اختیاری برنامه درسی تربیت بدنی و فوق برنامه ورزشی

تکالیف یادگیری: واژه ها و اصطلاحات رایج در خصوص اوقات فراغت را توضیح دهد و وجه تفاوت آنها را تشریح کند.

تکالیف عملکردی: با توجه به نقش برنامه اختیاری برنامه درسی تربیت بدنی در فوق برنامه ورزشی مدارس، به تناسب دوره تحصیلی، راهکار مناسب به منظور هرچه فعال نمودن زندگی دانش آموزان ارائه دهد.

فصل دوم: فعالیت های فوق برنامه ورزشی در وزارت آموزش و پرورش

- ساختار و تشکیلات تربیت بدنی و ورزش در وزارت آموزش و پرورش
- انواع فعالیت های فوق برنامه درس تربیت بدنی و ورزش مدارس
- مسابقات ورزشی مدرسه قهرمان از سطح شهرستان/مناطق تا سطح کشور
- مسابقات ورزشی بین المللی (ISF)
- فعالیت های کانون های ورزشی خارج از مدرسه
- فعالیت های کانون های حرکات اصلاحی / راست قامتی (ارجاع دانش آموزان توسط معلم تربیت بدنی)

تکالیف یادگیری: انواع فعالیت های فوق برنامه ورزشی در وزارت آموزش و پرورش را نام ببرد و تفاوت های آن را بازگو کند.

تکالیف عملکردی:

- از فعالیت های کانون های ورزشی خارج از مدرسه بازدید کرده و به کلاس گزارش دهد.
- از فعالیت های کانون های حرکات اصلاحی / راست قامتی بازدید کرده و به کلاس گزارش دهد.
- در صورت امکان به عنوان یک داوطلب در اجرای مسابقات ورزشی مدرسه در سطوح مختلف مشارکت کرده و به کلاس گزارش دهد.
- در صورت امکان تجارب شرکت سایر معلمان و دانش آموزان را در مسابقات ورزشی مدرسه در سطوح مختلف را در کلاس نقل کند.

فصل سوم: فرآیند برنامه ریزی و اجرای برنامه های ورزشی با رویکرد زندگی فعال

- مطالعه برنامه های اختیاری برنامه درسی تربیت بدنی در دوره های تحصیلی
- تنظیم جدول زمانبندی فعالیت های اوقات فراغت در هفته
- توصیه های اجرایی فعالیت های اوقات فراغت
- معرفی فعالیت ها ورزشی و فعالیت های بدنی جایگزین در زندگی روزانه

تکالیف عملکردی:

- یک نمونه جدول زمانبندی اوقات فراغت با رویکرد زندگی فعال را ارائه دهد.

- از فعالیت های اوقات فراغت توام با زندگی فعال گزارش تصویری تهیه نماید.
- از کانون های حرکات اصلاحی بازدید کند و در صورت امکان مشکلات آنها شناسایی کند.

فصل چهارم: زندگی فعال

- مفهوم زندگی فعال
- زندگی فعال و نقش آن در سلامت
- حداقل فعالیت های بدنی مورد نیاز هفتگی در سنین مختلف
- معرفی فعالیت های بدنی مناسب با سلامت در طول زندگی

تکالیف عملکردی:

- زمان مناسب فعالیت برای هر گروه سنی را مشخص کند.
- متناسب با سن دانش آموزان مدرسه، فعالیت های بدنی مناسب با سلامت را به نقکیک دوره های تحصیلی مشخص کند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- راهبرد مستقیم: روش تدریس سخنرانی و توضیحی
- راهبرد تعاملی: بحث گروهی، پرسش و پاسخ و همیاری
- راهبرد غیرمستقیم: واحد کار/ پروژه و بازیدهای علمی از مدارس، بازدید از اجرای مسابقات ورزشی و کانون ورزشی، گفتگو با معلمان تربیت بدنی مدارس پیرامون وضعیت آموزش در کانون های ورزشی و ...

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی: پیشنهاد تالیف
منابع فرعی:

- حلاجی، محسن و امیری، محمد علی. (۱۳۹۷). فعالیت های مکمل و فوق برنامه تربیت بدنی و ورزش مدارس. رشد آموزش تربیت بدنی شماره پیاپی، ۶۵، ۱۹(۱)، ۱۴-۱۱.
- سایت رسمی معاونت سلامت و تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش
- سایت فدراسیون ورزش مدارس

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

- ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیشین در این درس قبل از شروع فعالیت های آموزشی انجام می گیرد.
- ارزشیابی تکوینی: عملکرد دانشجو در طراحی و اجرای واحد یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها ۴ نمره .
- ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۸ نمره و ارائه واحد کار یا پروژه ۸ نمره.

سرفصل درس «کارگاه روزنامه‌نگاری»

۱. معرفی درس و منطق آن:

هدف دوره آشنایی با سیر تاریخی و شیوه‌های چاپ و نشر، مراحل مختلف تأسیس، تهیه و انتشار روزنامه، مسائل حقوقی و قانونی راه‌اندازی و نشر مطبوعات، انواع روزنامه‌ها (سیاسی، اجتماعی یا سیاسی، فرهنگی اجتماعی و...) و سبک و شیوه‌های نگارش اخبار، گزارش‌ها، ویرایش مطالب روزنامه‌ها (صفحه‌آرایی، لیتوگرافی، چاپ، توزیع، آرشیو، امور فنی، روابط عمومی) و شیوه‌های صحیح سوژه‌یابی اخبار علمی، سبک‌ها و شیوه‌های خبرنگاری برای سوژه‌های مختلف خبری، روش‌های انجام مصاحبه‌های خبری و گزارش‌نویسی از فرایندهای تهیه خبر و اشکال نوین روزنامه‌نگاری به ویژه استفاده از چند رسانه‌ای‌ها و رسانه‌های اجتماعی است. بسیاری از مطبوعات با در اختیار داشتن نویسندگان چیره‌دست که قادر به آفرینش‌های ادبی و هنری هستند، طرفدارانی بسیار به دست آورده‌اند. یکی از مهم‌ترین و جذاب‌ترین و پرهیجان‌ترین فرصت‌های کارآفرینانه دانش‌آموختگان فعالیت در حوزه مطبوعات (روزنامه‌ها، مجلات، نشریات و...) است. در گذشته تاریخ مطبوعات فارسی نیز اغلب ادبا و شاعرانی مثل صوراسرافیل، دهخدا، بهار، خانلری، یغمایی و... پیشگام بوده و روزنامه‌نگاری جز آنکه موجب بسیاری تحولات اجتماعی بوده، سرنوشت زبان و نثر فارسی را نیز به سوی ساده‌نویسی رقم زده‌اند.

نام درس به فارسی: کارگاه روزنامه‌نگاری	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: Journalism Workshop	نوع درس: کارگاهی
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۱
۱- با سیر تاریخی و شیوه‌های چاپ و نشر، مراحل مختلف تأسیس، تهیه و انتشار روزنامه، مسائل حقوقی و قانونی راه‌اندازی و نشر مطبوعات آشنا شود،	تعداد ساعت: ۴۸
۲- با انواع روزنامه‌ها و سبک و شیوه‌های نگارش اخبار، گزارش‌ها، ویرایش مطالب روزنامه‌ها آشنا شود.	شایستگی کلیدی: موضوعی
۳- بتواند انواع متون تولید و ارزیابی کند.	پیش‌نیاز: -
	تخصص موردنیاز برای تدریس: متخصص زبان و ادبیات فارسی

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: کلیات

رسانه چیست

اصول روزنامه‌نگاری

ویژگی‌های روزنامه‌نگار

اصول اخلاقی و قوانین روزنامه‌نگاری

استانداردهای حرفه‌ای

فعالیت یادگیری: بحث گروهی در باره نقش و اهمیت رسانه و حدود آن

تکالیف عملکردی: تهیه فهرستی از نظرات متخصصان این حوزه

فصل دوم: سبک‌ها و شیوه‌های روزنامه‌نگاری

سبک و شیوه‌های نگارش خبرنویسی، گزارش‌ها، سرمقاله نویسی

صفحه‌آرایی، لیتوگرافی، چاپ، توزیع، آرشیو، امور فنی، روابط عمومی

فعالیت یادگیری: بررسی نمونه

تکالیف عملکردی: بررسی کاربرد سبک و شیوه‌های نگارش خبرنویسی یک روزنامه

فصل سوم: گزارش نویسی (تحقیقی - توصیفی)

فعالیت یادگیری: ارائه یک گزارش و نقد و بررسی آن

تکالیف عملکردی: نگارش یک گزارش خبری

فصل چهارم: مصاحبه خبری

فعالیت یادگیری: بررسی سه نمونه از یک مصاحبه خبری از سه روزنامه و مقایسه آنها

تکالیف عملکردی: انجام یک مصاحبه خبری

فصل پنجم: ویرایش و درست نویسی در مطبوعات

فعالیت یادگیری: بررسی چند نمونه از غلط‌های رایج در مطبوعات

تکالیف عملکردی: اصلاح دو صفحه از یک روزنامه

فصل ششم: انواع روزنامه‌ها

روزنامه‌نگاری علمی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، علمی-آموزشی، ورزشی و...

فعالیت یادگیری: مشارکت دانشجویان در بحث گروهی بررسی شکلی چند روزنامه علمی، سیاسی، اجتماعی یا سیاسی،

فرهنگی اجتماعی

تکالیف عملکردی: تهیه یک روزنامه علمی-آموزشی

فصل هفتم: روزنامه‌نگاری الکترونیکی و وبلاگ‌نویسی

فعالیت یادگیری: ارائه نمونه‌هایی از انواع روزنامه الکترونیکی

تکالیف عملکردی: تهیه یک روزنامه الکترونیکی و بارگذاری در سایت

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- استفاده از الگوهای مناسب تدریس مثل تمرین، کار گروهی؛
- آموزش توأمان شیوه‌های نگارش روزنامه؛
- پیش‌بینی درس پژوهی روزنامه‌نگاری؛
- استفاده از ابزار و فناوری‌های آموزشی مناسب در کلاس مانند: رایانه، کارت، پرده‌نگار و...؛
- تکیه بر تمرین و ویرایش متن در کلاس به شیوه کارگاهی.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- بدیعی، نعیم (۱۳۸۷)، روزنامه‌نگاری نوین (با همکاری حسین قندی)، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی

منابع فرعی:

- ۱- بومن، شین و کریس ویلیس (۱۳۹۲)، روزنامه‌نگاری مشارکتی، ترجمه محمود سلطان آبادی، تهران: نشر علم
- ۲- رندال دیوید، روزنامه‌نگاری حرفه‌ای (۱۳۸۲)، ترجمه علی اکبر قاضی زاده، تهران: موسسه انتشاراتی روزنامه ایران
- ۳- عبد الرشیدی، علی اکبر (۱۳۹۲)، سیر تحول و تکامل ژورنالیسم، تهران: سیمای شرق
- ۴- کوواچ، بیل و تام روزنستیل (۱۳۸۵)، عناصر روزنامه‌نگاری، ترجمه داود حیدری، تهران: دفتر مطالعات و توسعه رسانه‌ها
- ۵- گیسون، مارتیس (۱۳۸۷)، روزنامه‌نگاری در عصر الکترونیک، ترجمه سیدمحسن تقوی، تهران: دفتر مطالعات و توسعه رسانه‌ها
- ۶- محمدنژاد، محمد کاظم (۱۳۶۸)، روزنامه‌نگاری، با همکاری ابوالقاسم مصنفی، تهران: سپهر
- ۷- محمدنژاد، محمد کاظم (۱۳۵۶)، روش تحقیق در محتوای مطبوعات، تهران: دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی
- ۸- معتمدنژاد، کاظم با همکاری ابوالقاسم مصنفی (۱۳۶۸)، روزنامه‌نگاری با فصلی جدید، بازنگری روزنامه‌نگاری معاصر، تهران: سپهر
- ۹- وارد، مایک (۱۳۸۴)، روزنامه‌نگاری الکترونی؛ ترجمه علی اصغر کیا، تهران: موسسه انتشاراتی روزنامه ایران

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: ارائه متن جهت تشخیص نثر روزنامه

ارزشیابی تکوینی: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش‌بینی‌شده و مشارکت در فعالیت‌های کلاسی ۵ نمره
ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۵ نمره + تهیه یک روزنامه ۱۰ نمره + مجموعه تکالیف ترم ۵ نمره

سرفصل درس «پویایی گروه»

۱. معرفی درس و منطق آن:

پویایی گروه علمی است که به پیشبرد دانش ماهیت گروه اختصاص دارد و به مطالعه و بررسی مواردی نظیر چگونگی کنش و واکنش های متقابل اعضا، ماهیت و قوانین تحول گروه ها، تبیین تغییرات و مقاومت های درون گروهی، انواع رهبری، نحوه تشکیل و تحول گروه ها، نحوه تصمیم گیری در گروه ها، فشار و نفوذ اعضای گروه بر یکدیگر و ستیز و مخالفت در گروه می پردازد. در پویایی شناسی گروه ها، با بررسی و مطالعه ماهیت و قوانین تحول و تشکیل گروه ها، به بهبود روابط انسانی در گروه ها مبادرت می شود.

مطالعه درس پویایی گروه، می تواند دانشجویان رشته امور تربیتی را در شناخت ماهیت و شکل گیری گروه ها، ساختار و اندازه، هم رنگی و نفوذ، ماهیت قدرت و رهبری در گروه، تصمیم گیری گروهی، تعارض در گروهها، رفتارهای جمعی و عوامل و منابع تغییر در گروه ها یاری نماید. شناخت ویژگی های روان شناختی و جامعه شناختی گروه های دانش آموزی، عوامل موثر در رهبری گروه و استفاده از روش ها و فنون گروه سنجی در دانش آموزان از اهداف و دلایل ارایه این درس می باشند. برای نیل به اهداف ذکر شده، دانشجویان باید مهارت ها و توانایی های لازم را در هدایت و رهبری گروه های دانش آموزی کسب نموده و فرصت های یادگیری موثر را به منظور ارتقای سلامت روانی دانش آموزان با بهره گیری از ظرفیت های روانی، جسمانی و اجتماعی خود در محیط واقعی مدرسه فراهم آورند.

نام درس به فارسی: « پویایی گروه » نام درس به انگلیسی: <i>Group dynamics</i>	مشخصات درس
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	نوع درس: نظری
با مطالعه درس پویایی گروه، با مفهوم، ویژگی و انواع گروه آشنا شده، در فرایند آموزش از مبانی و اصول پویایی گروه بهره کافی ببرد، به جایگاه گروه در فرایند تعلیم و تربیت پی ببرد و با اهمیت و ضرورت پویایی در گروه های دانش آموزی آشنا شود. همچنین با یادگیری فنون گروه سنجی بتواند آنها را در موقعیت واقعی مدرسه بکار ببرد.	تعداد واحد: ۲ واحد
با شناخت بهتر ویژگی های روان شناختی و جامعه شناختی گروه، ساخت، فرایند و عوامل پدید آیی گروه در ارتباط با مباحث اساسی تعلیم و تربیت، شکل گیری گروه و عوامل موثر بر آن را در بین دانش آموزان مورد بررسی قرار داده و همچنین رابطه آن را با نیازهای فعلی دانش آموزان در موقعیت های واقعی محیط آموزشی تحلیل و گزارش نماید.	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت
	شایستگی کلیدی: موضوعی پیش نیاز: -
	استاد متخصص برای تدریس: روانشناسی / مشاوره مورد تایید گروه امور تربیتی

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفاهیم اساسی پویایی گروه

- تعاریف و مفهوم گروه
- ویژگی های روان شناختی و جامعه شناختی گروه (وحدت، الگوهای تعامل، نقش ها و پایگاهها، ساخت، رهبری، انسجام)

- تعاریف و مفهوم پویایی گروه
- ماهیت پویایی گروه
- انواع گروه (گروه نخستین و گروه ثانوی، گروه کوچک و بزرگ، گروه رویاروی و گروه غیر رویاروی، گروه کار و گروه دوستی و.....)

- تیم و گروه
- انواع گروه
- اندازه گیری پویایی گروه
- گروه ها و تغییر
- منابع تغییر در گروه ها
- تعارض در گروه ها
- منابع تعارض در گروه ها
- فردگرایی و جمع گرایی
- کاربرد پویایی گروه در تعلیم و تربیت

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه ویژگی های گروه های مختلف و بیان تفاوت های آنها با یکدیگر

فعالیت عملکردی:

- تهیه جدول مقایسه منابع تغییر و تعارض در گروه ها و تحلیل آن

فصل دوم: فرایند، ساخت و عوامل پدیدآیی (شکل گیری) گروه

- فرایند گروه
- عناصر گروه
- انسجام گروهی
- عوامل موفقیت گروه ها
- عوامل روانی پدیدآیی گروه
- عوامل اجتماعی و فرهنگی پدیدآیی گروه
- ساخت (ساختار) گروه (رسمی، غیر رسمی)
- رشد و اجتماعی شدن گروه
- الگوهای ارتباط در گروه
- ساختار کلاس و مدرسه به عنوان گروه اجتماعی

- عملکرد گروه
- تصمیم گیری در گروه
- نظریه های پویایی گروه

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه و تحلیل ساخت رسمی و غیر رسمی گروه و بیان شباهت ها و تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

- ۱- تهیه جدول مقایسه ویژگی های ساخت رسمی و غیر رسمی گروه و تحلیل آن

فصل سوم: قدرت و رهبری در گروه

- ماهیت قدرت در گروه
- تعاریف و مفهوم رهبری
- ویژگی های رهبران در گروه ها
- انواع رهبری در گروه ها
- وظایف رهبران در گروه ها
- کارآمدی رهبر

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه و تحلیل انواع رهبری در گروه ها و ارائه گزارش کتبی آن به مدرس

فعالیت عملکردی:

- ۱- تهیه جدول مقایسه ویژگی های رهبران در گروه های مختلف و تحلیل آن

فصل چهارم: گروه سنجی

- نظریه گروه سنجی
- کاربرد گروه سنجی در مدرسه
- شیوه های اجرای گروه سنجی
- شیوه های تجزیه و تحلیل نتایج گروه سنجی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

۱- طراحی و اجرای یک نمونه گروه سنجی و تجزیه و تحلیل نتایج آن در قالب گزارشی مکتوب جهت ارائه به مدرس

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. همچنین استفاده از روش یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم برقراری ارتباط میان آموخته های کلاسی و الزامات محیط آموزشی است، بهره گیری از فرصت های یادگیری خارج از محیط آموزشی، برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت گروهی دانشجویان در انجام فعالیت های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب و بکارگیری دانش نظری پویایی گروه توسط دانشجو معلمان در موقعیت های واقعی مدرسه خواهد شد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های مختلف محیط آموزشی می باشد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- فورسایت، دانلسون. ر. (۱۳۸۸). پویایی گروه: شناخت و سنجش، ترجمه حسن پاشا شریفی، و جعفر نجفی زند، تهران، نشر

دوران

- فورسایت، دانلسون. ر. (۱۳۸۹). پویایی گروه، ترجمه مهرداد فیروزبخت و منصور قنادان، تهران، موسسه فرهنگی رسا

- ترشاوی، مری (۱۳۷۸). مقدمه ای بر گروه سنجی و پویایی گروه، ترجمه غلامعباس توسلی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران

- گلشن فومنی، محمدرسول (۱۳۷۶). پویایی گروه و سنجش آن: درآمدی بر دیدگاه روانی- اجتماعی، تهران، نشر شیفته

منابع فرعی:

- موکیویی، رژه (۱۳۷۱). پویایی گروه، ترجمه فریدون وحید، مشهد، انتشارات آستان قدس

- شفیع آبادی، عبدالله (۱۳۸۰). پویایی گروه و مشاوره گروهی، تهران، انتشارات رشد

- احدی، حسن؛ صالحی، مهدیه؛ بنی جمالی، شکوه السادات (۱۳۷۳). مفاهیم بنیادی در پویایی گروه، تهران، نشر قومس

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری (باز پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای، ویا ترکیبی) به میزان ۱۲ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۵ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف (فعالیت) عملکردی ۳ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده براساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس « نقش تربیتی کارکنان مدرسه »

۱. معرفی درس و منطق آن:

نگاهی به فلسفه‌ی تعلیم و تربیت روشن می‌سازد که یکی از هدف‌های نهایی مسئولین آموزش و پرورش آماده کردن دانش آموزان برای شرکت فعال در زندگی اجتماعی جامعه‌ای است که در آن زندگی می‌کنند. بخش اعظم یادگیری دانش آموزان یا تاثیرگذاری نظام تعلیم و تربیت را باید در آن چه در محیط یاددهی به منصفی ظهور می‌رسد جستجو کرد. در این صورت معلم کارگزار اصلی و حقیقی شناخته می‌شود، این بدان معنی نیست که سایر مولفه‌های تعلیم و تربیت در شکل دادن خصوصیات و ویژگی‌های برون دادهای آن تاثیر ندارد، بلکه تاثیرگذاری این مولفه‌ها هرگز با میزان اثربخشی معلم، برابری نمی‌کند و دیگر اینکه این تاثیرگذاری نوعاً به صورت مستقیم نبوده و با عبور از صافی وجود معلم، مرکب از ذهنیت‌ها، نگرش‌ها و قابلیت‌های او نهایتاً بر دانش آموزان نیز اثر می‌گذارد. به عبارت دیگر عنصر معلم در هر نظام آموزشی را باید آئینه‌ی تمام نمای درجه‌ی توفیق آن نظام در تحقق اهداف جامع‌الاطرفی دانست که فلسفه‌ی وجودی آن را تشکیل می‌دهد.

لازمه چنین نگاهی، تحول در محتوای دروس، شیوه‌ی مدیریت، شیوه تدریس معلمان، شیوه نگرش عوامل آموزشی، پرورشی، اداری، خدماتی و اجرایی نسبت به مسائل تربیتی و نیز اتخاذ سیاست‌های فرهنگی، تشکیلاتی و امکاناتی در راستای تقویت روش‌های خلاق و فعال در آموزش و پرورش می‌باشد.

ایفای نقش تربیتی معلم از طریق کلیه فعالیت‌هایی است که معلم مبتنی بر آموزه‌های دینی و تربیتی و برخاسته از ابعاد مختلف نگرش‌ها، دانش‌ها، مهارت‌ها و ارتباطات کلامی و غیر کلامی برای شاگرد خود انجام می‌دهد. در واقع نقش تربیتی یک سلسله اعمال تربیتی، است که شامل یک عمل شناسایی، یک عمل محبت آمیز، یک عمل دینی (تحقق ارزش‌های معنوی)، یک عمل اصولی و علمی (پیوستگی اصول تعلیم و تربیت) است که با توجه به این صفات می‌توان مبانی لازم برای مری را معین نمود. بنابراین نظام برنامه ریزی و اجرایی آموزش و پرورش کشور باید به گونه‌ای تدوین شود که با بهره‌گیری از شیوه‌ها و راهبردهای موثر و کارآمد در تربیت نسلی بکوشد که اعتقاد به مبانی دین اسلام، عمل نمودن به احکام و آداب الهی و برخورداری از سجایا و فضایل اخلاقی، سرلوحه‌ی همه فعالیت‌ها و سرفصل‌های تمامی رفتارهای فردی و اجتماعی آن نسل قرار گیرد

نام درس به فارسی: نقش تربیتی کارکنان مدرسه	مشخصات درس
نام درس به انگلیسی: <i>The educational role of school staff</i>	نوع درس: نظری
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	تعداد واحد: ۲
۱- مفهوم و ماهیت مشارکت معلمان در فعالیت‌های پرورشی را درک و توضیح دهد.	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت
۲- با موقعیت‌های تربیتی و پرورشی (طرح‌ها، برنامه‌ها و فعالیت‌های سازمان‌های تربیتی و پرورشی) مبتنی بر ارزش‌ها، اصول و شیوه‌های تربیتی آشنا شود.	شایستگی کلیدی:
۳- فهرستی از فعالیت‌های پرورشی و تربیتی آماده نماید.	موضوعی CK
۴- نسبت به نقش و جایگاه معلم در سیستم آموزش و پرورش به ویژه در حوزه نهاد امور تربیتی آشنا شود.	پیش نیاز: -
	استاد متخصص برای
	تدریس:

<p>۵- با راهکارهای ارتقاء و توسعه کمی و کیفی فعالیت‌های پرورشی و فرهنگی آشنا شود.</p> <p>۶- با راه کارهای مشارکت خواهی و واگذاری مسئولیت های پرورشی معلمان آشنا شود.</p> <p>۷- با روش های جذب و انگیزش مشارکت معلمان در فعالیت های پرورشی آشنا شود.</p> <p>۸- به منظور تحقق رسالت پرورشی معلمان در مدرسه با راهکارهای تلفیق برنامه‌ها و فعالیت های آموزشی و پرورشی (فوق برنامه) آشنا شود.</p> <p>۹- راه کارهای آشنایی معلمان را نسبت به سرفصل‌ها، نحوه اجرای فعالیت های پرورشی بداند.</p> <p>با تمهیدات و امکانات لازم جهت اجرای فعالیت های پرورشی آشنا شود.</p>	
--	--

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: ارائه طرح درس و اعلام نحوه ارزشیابی و معرفی منابع

- بیان مفهوم و ماهیت مشارکت معلمان در فعالیت های پرورشی
- بیان ضرورت و جایگاه مشارکت معلمان در فعالیت های پرورشی
- بیان رویکردهای نظری مشارکت معلمان در فعالیت‌های پرورشی

تکالیف یادگیری:

- ۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
- ۲) مقایسه و ارزیابی رویکردهای مختلف در تعلیم و تربیت

فصل دوم: فعالیت های پرورشی و فرهنگی

- مفهوم فعالیت پرورشی و انواع آن
- استخراج نیازهای پرورشی
- انواع نیازهای پرورشی، شرایط و اصول اجرایی فعالیت‌های پرورشی
- مدیریت برنامه های پرورشی و فرهنگی

فعالیت یادگیری:

- ۱- در بحث مشارکت نموده و به ذکر نمونه هایی از فعالیت های پرورشی معلمان می پردازد.

فعالیت عملکردی:

یک مطالعه درباره نقش معلم در تعلیم و تربیت انجام و گزارش آن را ارائه می کند.

فصل سوم: نقش مشارکت معلمان در فعالیت های پرورشی آموزش و پرورش

- جایگاه تربیتی معلمان

- ضرورت نقش معلمان در فعالیت های پرورشی
- راه کارهای جلب معلمان در امور پرورشی
- ارزشیابی عملکرد پرورشی معلمان در مدرسه

فصل چهارم: کارکردهای نقش پرورشی معلمان

- همکاری در ایجاد شرایط مساعد تربیتی
- کمک به دانش آموز برای پرورش روحیه اعتماد به نفس
- کمک به دانش آموز برای پرورش متعادل عواطف انسانی و همزیستی مسالمت آمیز
- کمک به دانش آموز در ایجاد روحیه نظم و انضباط و برنامه ریزی در زندگی
- کمک به دانش آموز در ایجاد روحیه تحقیق، تعقل و تفکر
- کمک به دانش آموز به منظور پرورش و هدایت استعداد های افراد در جهت اعتلای فرد در جامعه
- کمک به دانش آموز جهت رشد مهارت های کلامی و غیر کلامی
- کمک به دانش آموز در پرورش روحیه کتابخوانی و مطالعه
- کمک به دانش آموز در ایجاد روحیه مشارکت و همکاری در فعالیت های گروهی
- کمک به دانش آموز در پرورش استعدادهای هنری و ورزشی
- کمک به دانش آموز در پرورش روحیه احترام به قانون و التزام به آن
- کمک به دانش آموز در پرورش روحیه مسئولیت پذیری و مشارکت در فعالیت های دینی، فرهنگی و اجتماعی
- کمک به دانش آموز در تقویت روحیه شاد و بانشاط
- کمک به دانش آموز در تقویت روحیه پشتکار و تلاش برای رسیدن به هدف خود
- کمک به دانش آموز برای یادگیری آداب و مهارت های زندگی
- کمک به دانش آموز برای بکارگیری مهارت های اجتماعی خود در موقعیت های واقعی

فعالیت های یادگیری:

- ۱- مشارکت در بحث های کلاس و پرسش های مطرح شده
- ۲- مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت اسلامی

فعالیت های عملکردی:

- ۱- مقایسه دو روش تربیتی با یکدیگر

فصل پنجم: مولفه های ایفای نقش پرورشی معلمان

- شورای معلمان
- مسابقات قرآن و معارف اسلامی
- مسابقات فرهنگی و هنری

- برگزاری مراسم صبحگاه و آغازین
- برگزاری مراسم مذهبی و مناسک دینی و معنوی
- برگزاری گردش های علمی، آموزشی
- مسابقات کتاب و کتابخوانی
- برگزاری نشست های دانش آموزی و جلسات گفتگو (در زمینه تربیت)
- بازدیدهای شغلی
- برگزاری جشنواره های تربیتی
- برگزاری اردوهای تربیتی، آموزشی، زیارتی، تفریحی
- کانون های دانش آموزی
- انجمن های دانش آموزی
- نمایشگاه های کتاب و کارهای هنری
- روزنامه دیواری، بروشور و ...
- بسیج دانش آموزی

فعالیت های یادگیری:

- ۱- مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت اسلامی
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پرسش های مطرح شده

فعالیت های عملکردی:

- مطالعه اهداف آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران

فصل ششم: مراحل اجرای فعالیت پرورشی

- تشخیص و تعیین نیازها
- تعیین اهداف
- تدوین فعالیت
- پیش بینی روش ها
- تعیین زمان، مکان، منابع، وسایل و امکانات
- اجرای برنامه
- ارزیابی

فعالیت های یادگیری:

- مطالعه منابع معرفی شده در زمینه فعالیت های پرورشی

فعالیت های عملکردی:

- مطالعه در زمینه مصادیق پرورشی مبتنی بر سرفصل های فعالیت های پرورشی

فصل هفتم: اجرای یک فعالیت پرورشی

- شناخت ویژگی‌های رشدی کودکان و نوجوانان
- شناخت کامل برنامه‌ی درسی رسمی و تشخیص جنبه‌هایی از آن که از طریق فعالیت‌های پرورشی ارتقا می‌یابد.
- آشنایی با انواع فعالیت‌ها و اقدامات
- آشنایی با وسایل و امکان‌های لازم برای انجام دادن فعالیت‌های پرورشی، تهیه و کاربرد صحیح آنها.
- شناخت زمان و موقعیت انجام اقدامات پرورشی
- آشنایی با چگونگی ایجاد انگیزه برای دانش‌آموزان به شرکت در فعالیت‌های پرورشی
- آشنایی با مسایل گروهی
- آشنایی با مهارت‌های معلمی
- آشنایی با روش‌های تربیت در اسلام

فعالیت‌های یادگیری:

- مطالعه منابع معرفی شده

فصل هشتم: مراحل طراحی فعالیت‌های پرورشی

- ۱- تشخیص و تعیین نیازها
- ۲- تعیین اهداف
- ۳- تدوین فعالیت‌های پرورشی
- ۴- پیش‌بینی روش‌ها
- ۵- تعیین زمان، مکان، منابع، وسایل و امکانات
- ۶- اجرای برنامه
- ۷- ارزیابی از برنامه

فعالیت‌های یادگیری:

- مطالعه منابع معرفی شده
- ۳- راهبردهای تدریس و یادگیری
- استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری
- استفاده از شیوه‌های تدریس، یادگیری مشارکتی، تکرار و تمرین و واحد کار یا پروژه
-

۴- منابع آموزشی

منبع اصلی: باید تالیف شود

منبع فرعی:

احمدوند، محمدعلی، مهجور، سیامک رضا (۱۳۸۲). آشنایی با فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
آقازاده، محرم (۱۳۸۲)، راهنمای تهیه‌ی فعالیت‌های مکمل و فوق برنامه دوره‌ی ابتدایی، تهران: انتشارات منادی تربیت.
شعاری نژاد، علی اکبر (۱۳۷۱) فعالیت‌های فوق برنامه برای نوجوانان، تهران: انتشارات اطلاعات.
صابری، سعید (۱۳۸۴) فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی، نشر آگاه.
علی اسماعیلی، عبدالله (۱۳۸۴) فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی در مدارس، تهران: انتشارات آوای نور.
احمدی، سید احمد (۱۳۶۸). اصول و روشهای تربیت در اسلام، چاپ دوم. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی
احمدوند، محمدعلی. مهجور، سیامک رضا (آخرین چاپ). آشنایی با فعالیت‌های تربیتی و اجتماعی

۵- راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظر به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرایند: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش‌بینی شده و مشارکت در فعالیتها ۵ نمره

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده براساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می‌شود. مبنای ارزشیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک‌ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «پژوهش و توسعه حرفه ای»

۱. معرفی درس و منطق آن:

وقتی در طول برنامه آموزش حرفه‌ای دانشجوی معلمان فرصت پژوهش در تجربه را بدست آورند، به توانایی های مورد نیاز برای مواجهه با موقعیت‌های نامعلومی که در آن غوطه‌ورند دست خواهند یافت و قادر خواهند بود این توانایی را به دانش‌آموزان خود منتقل کنند. معلم باید از تدریس و عمل تربیتی عادی شده^{۲۷} فاصله گرفته و به سوی تدریس و عمل فکورانه^{۲۸} پیش برود، به نحوی که با بینشی پژوهشی مسائل کلاس و مدرسه را بکاود و با اقدام پژوهی و ژرف‌اندیشی به یافتن راه‌حل‌ها، کاربرد بلافصل یافته‌ها و اخذ بازخورد مداوم به اصلاح و بهبود فرآیند های آموزشی و پرورشی بپردازد.

نام درس به فارسی: پژوهش و توسعه حرفه‌ای نام درس به انگلیسی: Professional research and development	مشخصات درس نوع درس: نظری+عملی تعداد واحد: (۱+۱) تعداد ساعت: ۴۸ شایستگی کلیدی: PCK پیش‌نیاز: - استاد متخصص برای تدریس: متخصص علوم تربیتی
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود: با آگاهی از چیستی و چگونگی پژوهش روایی، تجربیات شخصی خود/ دیگری را از موقعیت‌های آموزشی/ تربیتی مورد واکاوی (تأمل) قرار داده و گزارش یافته‌های درس پژوهی و اقدام پژوهی را مطالعه نموده و بازتاب‌های حاصل از این فرآیند را برای بهبود عملکرد در موقعیت‌های بعدی طراحی، اجرا و گزارش نماید	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: پژوهش روایی

- ماهیت تجربه، یادگیری از تجربه، و تأمل بر تجربه و تمایز آن با سایر انواع یادگیری
- روایت نویسی وسیله‌ای برای پژوهش در عمل
- پژوهش روایی در خدمت رشد حرفه‌ای
- چگونه روایت‌ها بین دانش آشکار و دانش ضمنی پیوند می‌زنند؟
- اهداف پژوهش روایی و کاربردهای آن
- انواع پژوهش روایی

تکالیف عملکردی:

با مطالعه داستان زندگی معلمان و مقالات علمی در زمینه پژوهش روایی تأثیر این شیوه مطالعه را در بهبود عملکرد حرفه‌ای در قالب یک مقاله کوتاه ارائه نماید.

^{۲۷}-routinized

^{۲۸} - reflective

یک پژوهش روایی را به صورت خلاصه یا در قالب یک مقاله مروری با ذکر ویژگی‌ها و مراحلش ارائه کند. (البته قالب مذکور قبلاً باید توسط استاد توضیح داده شود)

فصل دوم: روش پژوهش روایی

- ابزارهای گردآوری اطلاعات در پژوهش روایی
- فرآیند تحلیل داده‌ها
- معنا دهی به داده‌ها
- کدگذاری
- تحلیل ساختاری
- اعتبار بخشی

تکالیف عملکردی:

با استفاده از فرآیند تحلیل ساختاری، یافته‌های علمی پژوهشی را اعتبار بخشی نماید.

فصل سوم: اقدام پژوهی

- چستی اقدام پژوهی در آموزش و پرورش (ماهیت، تعریف، ابعاد، گستره)
- چرایی اقدام پژوهی در آموزش و پرورش (اهداف، پیامدها، ضرورت و اهمیت)
- تاریخچه و خاستگاه‌های اقدام پژوهی
- نظریه‌ها و دیدگاه‌های موجود در زمینه اقدام پژوهی

تکالیف یادگیری:

- مشارکت در نقد و ارزیابی گزارش‌های ارائه شده در کلاس در زمینه اقدام پژوهی می‌ارائه شده.

تکالیف عملکردی:

- تهیه یک نوشته انتقادی در مورد باورها و عقاید شخصی خود در مورد چستی و ضرورت اقدام پژوهی در آموزش و پرورش و ارائه آن در کلاس برای بررسی و نقد

فصل چهارم: روش اقدام پژوهی

- چگونگی تشخیص مسئله،
- چگونگی تدوین طرح اقدام پژوهی،
- روش اجرای مراحل اقدام پژوهی
- چگونگی گردآوری داده‌ها و شواهد مهم در اقدام پژوهی
- بازاندیشی در باره داده‌ها و شواهد و اصلاح فرآیند اقدام پژوهی
- نقش مشورت و مشارکت در اقدام پژوهی
- ارزشیابی، نقادی و اعتباریابی در اقدام پژوهی

چگونگی باز خورد، اصلاح و کاربرد نتایج در اقدام پژوهی
- چگونگی مستند سازی، ثبت و ضبط مراحل و تهیه گزارش نهایی و اطلاع رسانی و اشاعه دستاوردهای اقدام پژوهی
مشارکت در نقد مطالب گزارش شده در کلاس (گزارش حاصل از فعالیت عملکردی گروه‌ها)

تکالیف عملکردی

- تشکیل کارگروه‌هایی متشکل از دانشجو معلمان و مشارکت آنها در نقد نمونه‌ای از اقدام پژوهی انجام شده توسط معلمان دیگر و
تهیه گزارش نقد برای ارائه به کلاس

فصل پنجم: درس پژوهی

تدوین طرح درس پژوهشی متناسب با سوالهای پژوهشی:

- ترسیم وضع موجود و مطلوب
- شناسایی تغییرات مورد نیاز
- تعیین هدفهای درس
- تعیین تجارب و فعالیتهای یادگیری
- تعیین رفتار ورودی
- پیش بینی منابع و وسایل آموزشی
- پیش بینی نحوه مدیریت و سازماندهی کلاس
- پیش بینی نحوه تفکر و واکنش دانش آموزان به تدریس
- تعیین معیارهای تحقق هدفها
- تعیین روش سنجش و ارزشیابی
- تعیین چارچوب اجرایی طرح درس پژوهشی

تکالیف یادگیری

در باره چارچوب طرح درس پژوهشی بحث می کند و دلایل و اهمیت هر یک از مولفه ها را بر می شمارد.

تکالیف عملکردی

در قالب کارگروههای دانشجویی یک طرح درس پژوهشی را تهیه و به کلاس ارائه می نمایند

فصل ششم: روش درس پژوهی

- تدوین طرح درس پژوهشی
- اجرای طرح درس مورد پژوهش
- ژرف اندیشی در باره داده ها و شواهد
- چگونگی ژرف اندیشی در باره روند اجرای فعالیت گروه
- تهیه گزارش نهایی و اشاعه دستاوردهای گروه درس پژوهی

تکالیف یادگیری

در باره چگونگی اجرای طرح درس پژوهشی، چگونگی نقد مناسب تر نحوه اجرای طرح درس پژوهشی و ضرورت اشاعه نتایج درس پژوهشی بحث می کنند

تکالیف عملکردی

طرح درس پیش بینی شده در گروه را بصورت آزمایشی در کلاس اجرا می کنند

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- راهبردهای اصلی شامل پرسش و پاسخ، حل مساله، نقادی و پژوهش به صورت گروهی و مشارکتی است. در کلاس در خلال بیان فلسفه، مبانی، اصول، روش و مراحل اجرای اقدام پژوهی به تحلیل و نقادی گزارش های مطالعات اقدام پژوهی معلمان و آشنا سازی دانشجو معلمان با تجارب معلمان پژوهنده پرداخته می شود.
- در بخش عملی، دانشجو معلمان در قالب گروه های مناسب، به انتخاب مسئله متناسب با رشته آموزش علوم تجربی و تدوین پیشنهاد کامل اقدام پژوهی و اجرای آن در محیط واقعی می پردازند و گزارش کار خود در هر مرحله را به کلاس ارائه داده و از نقد و مشارکت سایر دانشجو معلمان استفاده می کنند.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

عطاران، محمد (۱۳۹۵). پژوهش روایی: اصول و مراحل. انتشارات دانشگاه فرهنگیان.
ساکي، رضا (۱۳۹۲) درس پژوهی، مبانی، اصول و روش اجرا، انتشارات جهاد دانشگاهی.
استیپانک و همکاران (۱۳۸۹) درس پژوهی راهنمایی عملی برای مدیران و معلمان، ترجمه دکتر رضا ساکی و داریوش مدنی، انتشارات حکمت علوی

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: به منظور تعیین سطح اطلاعات علمی پیشنهادی در این درس قبل از شروع فعالیت های آموزشی انجام می گیرد.
ارزشیابی تکوینی: (۶ نمره)
ارزشیابی پایانی: (۸ نمره)
کارپوشه (Port Folio): (۶ نمره)

سرفصل درس «کارورزی ۱»

۱. معرفی درس و منطق آن

آموزش اثربخش نیازمند آن است که معلمان در طول دوره آموزشی در معرض تجربیات متنوع و غنی قرار گرفته و قادر به مطالعه، تصمیم گیری و ارزیابی نتایج تصمیمات در موقعیت های پیچیده آموزشی و تربیتی مبتنی بر یافته های علمی و پژوهشی باشند. برنامه کارورزی فرصت برقرار ساختن پیوند میان آموخته های نظری با محیط های واقعی آموزشی- تربیتی و عمق بخشیدن به تجربه های پیشین در جهت توسعه شایستگی های حرفه ای و دست یابی به ظرفیت غایی کنش عملی در کلاس درس را فراهم می کند. این برنامه در دانشگاه فرهنگیان، با تأکید بر مشاهده تأملی، روایت نگاری و واکاوی تجربیات به عنوان عناصر سازنده/شکل دهنده عمل فکورانه؛ و نیز ابزارهای سه گانه اقدام پژوهی، درس پژوهی و پژوهش روایتی به عنوان روش های مورد تأکید در برنامه تربیت معلم فکور این هدف را تعقیب می نماید. مطالعه مسئله های آموزشی/تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه زمینه ساز عمل مستقل حرفه ای معتبر و کسب تجربیات دست اول است. فرصت های یادگیری تدارک دیده شده از سوی استادان و بازخوردهای ارائه شده از سوی آنان باید امکان تلفیق نظر و عمل تربیتی را در موقعیت های واقعی، برای یافتن راه حلهای قابل دفاع و پاسخ به مسئله های آموزشی/تربیتی تدارک ببینند. بهره گیری از مبانی نظری/تکنیک ها و فنون در برنامه کارورزی به منظور دستیابی دانشجویان به یک نگاه همه جانبه و غنا بخشیدن به تصمیمات اتخاذ شده در ابعاد برنامه ریزی، اجرا و ارزیابی برای حمایت از یادگیری دانش آموزان ضروری است. در طول برنامه کارورزی دانشجویان فرصت کسب تجربه برای درک عمل اثربخش، تأمل بر روی آن به منظور پذیرش مسئولیت حرفه ای را کسب می نمایند. در کارورزی یک دانشجوی با کسب مهارت در به کارگیری روش ها و فنون مشاهده تأملی، موقعیت های آموزشی و تربیتی در سطح مدرسه و کلاس درس را مورد مطالعه قرار داده و دریافت های خود را در قالب روایت ها، روزنگارها، تجربیات شخصی ارائه می نماید. این یافته ها از موقعیت مدرسه و کلاس درس می تواند همراه با عکس و فیلم/گزارش گفتگو با کادر مدرسه/ معلم راهنما/ اولیاء/ دانش آموزان (با هماهنگی مدرسه) تکمیل شود. روایت های دانشجویان از موقعیت های مختلف مورد واکاوی قرار گرفته و مسئله های شناسایی شده با استفاده از شواهد و مستندات علمی گزارش می گردد.

مشخصات درس نوع درس: کارورزی تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۱۲۸ ساعت	نام درس به فارسی: کارورزی ۱ نام درس به انگلیسی: Internship 1
--	---

<p>پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:</p> <p>با مشاهده تأملی مسئله‌های آموزشی/ تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را شناسایی و با استفاده از شواهد و مستندات علمی آن را تبیین نماید.</p> <p>مشاهدات تأملی و یافته‌های تجربی حاصل از واکاوی روایت‌ها را ثبت و گزارش نماید.</p>	<p>شایستگی کلیدی: موضوعی-تربیتی</p> <p>دروس پیش‌نیاز: پژوهش و توسعه حرفه‌ای</p> <p>استاد متخصص برای تدریس: متخصص رشته‌ای</p>
---	---

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

هفته اول:

ارائه یک تصویر کلی از برنامه کارورزی در طی چهار ترم و انتظارات از دانشجو، معرفی برنامه کارورزی یک با تأکید بر مشاهده تأملی و روایت نویسی (ماهیت روایت‌ها و چگونگی نگارش آن)، تکالیف عملکردی در طول ترم، برنامه زمان بندی سمینارها در سطح مدرسه و پردیس / واحد آموزشی، و تبیین فرم‌های ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس پیامدها و سطوح عملکرد، توزیع دانشجویان در مدارس (هماهنگی با مناطق آموزشی و سازماندهی دانشجویان در مدارس باید قبل از شروع ترم و با تشکیل ستاد کارورزی در سطح استان صورت گیرد). تعامل از نزدیک میان استاد و دانشجو از طریق مطالعه گزارش‌ها و ارائه بازخورد به موقع و سازنده، و نیز تشکیل جلسات بحث و گفتگو پیرامون تجربیات حاصل از حضور در موقعیت‌های واقعی از استلزامات اجرایی برنامه کارورزی است. تشکیل سمینار در کلیه هفته‌ها برای بحث و بررسی پیرامون عملکرد دانشجو و گفتگو در خصوص بازخورد‌های ارائه شده از سوی اساتید ضروری است. مشارکت دانشجویان در نقد و بررسی گزارش‌ها/ روایت‌های همکلاسی‌ها/ همقطاران فرصت یادگیری انتقال تجربیات به یکدیگر را فراهم می‌کند.

هفته دوم:

کارگاه مطالعه موقعیت

تکلیف یادگیری: مشاهده فیلم تدریس / موقعیتی در سطح کلاس درس / مدرسه بر اساس گام‌های زیر:

الف: توصیف موقعیت (بیان ویژگی‌ها و مشخصه‌های متمایز کننده)

ب: تشریح / استنباط از موقعیت (شناسایی اجزاء و روابط)

ج: بازنگری (به گونه دیگر دیدن / از زاویه دید دیگری به موقعیت نگاه کردن) با استفاده از تکنیک‌های ایگر، آنگاه، شش کلاه تفکر، اسکمپر... در یافتن نقطه کانونی

د: تبیین مسئله با استفاده از استدلال قیاسی یا استقرایی به کمک شواهد و مستندات جمع‌آوری شده (از آنجایی که آموزش این بخش نیازمند آن است که دانشجو گزارشی از مطالعه موقعیت بر اساس محورهای چهارگانه تهیه کرده باشد، لذا آموزش این بخش در جلسه ششم ارائه می‌شود).

هفته سوم:

مشاهده آزاد

حضور دانشجویان در مدارس (جلسه آشنایی با مدرسه، مدیر و معلم راهنما)

تکلیف یادگیری: تجربه اولین روز کارورزی من در مدرسه. از دانشجو خواسته شود تا اولین تجربیات خود را از اولین روز کارورزی از زمان آماده شدن برای رفتن به مدرسه تا زمان برگشتن در قالب داستان یا خاطره یادداشت روزانه ثبت و ارائه نماید. دانشجو در اولین روز کارورزی مشاهده آزاد دارد و آنچه را مشاهده می کند بدون هیچ محدودیتی ثبت و ضبط خواهد نمود. این موارد می تواند شامل رخ دادها در مسیر رفت و آمد به مدرسه؛ فضا و موقعیت مدرسه؛ احساسات، تصورات و انتظارات؛ نحوه برخورد کادر مدرسه؛ نحوه مواجه شدن با دانش آموزان؛ گفتگوها با کارکنان مدرسه، معلمان و.... باشد.

هفته چهارم:

مطالعه موقعیت

گزارش های (روایت) تهیه شده از مشاهده آزاد از جهت رعایت روش ها و فنون توصیف و تشریح موقعیت و به صورت گروهی مورد نقد و بررسی قرار می گیرد. تشکیل گروه های حرفه ای متشکل از سه تا چهار دانشجو و ارائه بازخورد توسط همقطاران/ گروه همسالان امکان به مشارکت گذاشتن تجربیات را به عنوان یک مهارت حرفه ای تقویت می کند. محورهایی که گزارش ها بر اساس آن مورد نقد و بررسی قرار خواهد گرفت:

الف: توصیف موقعیت (بیان ویژگی ها و مشخصه های متمایز کننده)

ب: تشریح/ استنباط از موقعیت (شناسایی اجزاء و روابط)

ج: بازنگری (به گونه دیگر دیدن/ از زاویه دید دیگری به موقعیت نگاه کردن) با استفاده از تکنیک های اگر، آنگاه، شش کلاه تفکر و اسکمپر.

د: تعیین نقطه کانونی (بازبینی شواهد جمع آوری شده برای دستیابی به درک عمیق تر و همه جانبه تر نسبت به موقعیت/ طرح مسئله).

هفته پنجم:

مطالعه موقعیت

حضور در مدرسه و تکمیل اطلاعات مورد نیاز/ شواهد بیشتر برای بیان مسئله. در این جلسه دانشجو با توجه به بازخورد های ارائه شده از سوی همسالان/ همقطاران یا استاد به مطالعه مجدد موقعیت (مدرسه) پرداخته و با جمع آوری اطلاعات/ شواهد بیشتر گزارش خود را برای یادگیری روش تبیین مسئله تکمیل می نماید.

هفته ششم:

مطالعه موقعیت

گفتگو در این جلسه پیرامون روش ها و فنون مشاهده تأملی ادامه می یابد و دانشجو با استفاده از شواهد جمع آوری شده از موقعیت مورد مطالعه به تبیین مسئله مبادرت می نماید. مرور محورها در جلسه دوم و آموزش نکات مربوط به تبیین مسئله.

الف: توصیف موقعیت (بیان ویژگی ها و مشخصه های متمایز کننده) (مرور)

ب: تشریح/ استنباط از موقعیت (شناسایی اجزاء و روابط) (مرور)

ج: بازنگری (به گونه دیگر دیدن/ از زاویه دید دیگری به موقعیت نگاه کردن) با استفاده از تکنیک های اگر، آنگاه، شش کلاه تفکر، اسکمپر... (مرور)

ه: تبیین مسئله با استفاده از استدلال قیاسی یا استقرایی به کمک شواهد و مستندات جمع آوری شده (آموزش).

شرح تنظیم پوشه کار... توسط چه کسی تنظیم می شود: نسخه ای از مجموعه فعالیت های انجام شده در مطالعه موقعیت به همراه بازخوردهای ارائه شده در محورهای مختلف تبیین مسئله در پرونده توسعه حرفه ای دانشجو ضبط گردد... منظور همان پوشه کار است؟ پرونده توسعه حرفه ای با چه فرمتی باید تشکیل شود؟ آیا به دنبال پرونده الکترونیکی یا همان ای-پورتفولیو بوده ایم؟ باید به سمتی برویم که دانشجو خود متکفل این امر شود.

هفته هفتم:

مشاهده تأملی و مسئله شناسی موقعیت فیزیکی مدرسه/ بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح پردیس/ مدرسه تکلیف عملکردی: تهیه گزارش از موقعیت فیزیکی مدرسه شامل: موقعیت جغرافیایی و محیط بیرونی مدرسه، انواع فضاها (کتابخانه، زمین ورزش، آبخوری، سرویس ها، کلاس ها، راهرو ها... نور، جریان هوا، وضعیت بهداشت، امکانات و تجهیزات) (کارگاهی، آزمایشگاهی، شبکه مجازی، سایت و... شناسایی و تبیین مسئله (فرآیند مسئله شناسی و تبیین مسئله رعایت شود) ارائه یافته ها در سمینار مدرسه/ پردیس. این گزارش در قالب روایت نگاری (فرم پیوست) تنظیم شود. نمونه ای از توصیف موقعیت فیزیکی و تحلیل تحلیل و تفسیر آن در کلاس بحث کارورزی مورد نقد و بررسی قرار گرفته و بازخوردها از سوی استاد به منظور تکمیل اطلاعات و شواهد ارائه گردد.

پوشه کار: گزارش دانشجو به همراه بازخوردهای ارائه شده توسط استاد به منظور درک موقعیت فیزیکی و تأثیر آن بر یادگیری دانش آموزان در پوشه کار ضبط گردد.

هفته هشتم:

مشاهده تأملی و مسئله شناسی ساختار و سازمان مدرسه/ بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح مدرسه/ پردیس تکلیف عملکردی: تهیه گزارش از ساختار سازمانی، روش های بکار گرفته شده در اداره مدرسه، ساختار سازمانی، نحوه گردش کار در سطح مدرسه، تعاملات میان مدیر، معلمان، کارکنان و نحوه تعامل با اولیاء مدرسه و تدوین. آن در قالب روایت نویسی (فرم پیوست) تنظیم شود. نمونه ای از توصیف ساختار و سازمان مدرسه و تحلیل و تفسیر آن در کلاس بحث کارورزی مورد نقد و بررسی قرار گرفته و بازخوردها از سوی استاد به منظور تکمیل اطلاعات و شواهد ارائه گردد.

پوشه کار: گزارش دانشجو به همراه بازخوردهای ارائه شده توسط استاد به منظور درک ساختار و سازمان مدرسه و تأثیر آن بر یادگیری دانش آموزان در پوشه کار ضبط گردد.

هفته نهم:

مشاهده تأملی و مسئله شناسی موقعیت عاطفی روانی/ تعاملات در سطح مدرسه/ بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح پردیس/ مدرسه

تکلیف عملکردی: تهیه گزارش از موقعیت عاطفی روانی مدرسه شامل: روابط عاطفی میان معلم و دانش آموزان (درک حالات روانی دانش آموزان، برنامه ریزی برای ایجاد جو مثبت و سازنده در فضای کلاس و...) تعاملات دانش آموزان با یکدیگر (میزان

احترام، همدلی، همکاری و...)، روابط عاطفی میان معلمان و کارکنان و مدیر شناسایی و تبیین شود. یافته ها در سمینار مدرسه/ پردیس. این گزارش در قالب روایت نویسی (فرم پیوست) تنظیم شود. نمونه‌ای از توصیف تعاملات و روابط عاطفی در سطح کلاس درس/ مدرسه و تحلیل و تفسیر آن در کلاس بحث کارورزی مورد نقد و بررسی قرار گرفته و بازخوردها از سوی استاد به منظور تکمیل اطلاعات و شواهد ارائه گردد.

پوشه کار: گزارش دانشجو به همراه بازخورد های ارائه شده توسط استاد به منظور درک روابط عاطفی و تعاملات در سطح کلاس درس و مدرسه و تأثیر آن بر یادگیری دانش آموزان در پوشه کار ضبط گردد.

هفته دهم، یازدهم، دوازدهم و سیزدهم:

مشاهده تأملی کلاس درس و مسئله شناسی فرآیند آموزش/ بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح پردیس/ مدرسه تکلیف عملکردی: تهیه گزارش از موقعیت آموزشی شامل: جو و فضای عاطفی و روانی، طراحی آموزشی، راهبرد های آموزش، سازماندهی تکالیف یادگیری، تعاملات میان معلم و دانش آموزان و دانش آموزان با یکدیگر، وضوح و شفاف بودن مباحث، میزان درگیر نمودن دانش آموزان در فرآیند یادگیری، مواد و منابع آموزشی، ارزشیابی از یادگیری و... شناسایی و تبیین شود. این گزارش در قالب روایت نگاری (فرم پیوست) تنظیم شود. نمونه‌ای از توصیف فرآیند آموزش در سطح کلاس درس و تحلیل و تفسیر آن در کلاس بحث کارورزی مورد نقد و بررسی قرار گرفته و بازخورد ها از سوی استاد به منظور تکمیل اطلاعات و شواهد ارائه گردد. پوشه کار: گزارش دانشجو به همراه بازخورد های ارائه شده توسط استاد در پوشه کار ضبط گردد.

هفته چهاردهم:

ثبت و واکاوی تجربیات

نمونه‌ای از پژوهش‌های روایتی از جهت نوع اطلاعات، روش ها و ابزار های بکار گرفته شده، و یافته های آن در کلاس توسط استاد مورد بررسی قرار گیرد و با تبیین نقش روایت نویسی و واکاوی آن در آموزش حرفه ای مراحل تحلیل ساختاری روایت ها (بند الف و ب) بر روی گزارش های تهیه شده از سطح کلاس درس/ مدرسه آموزش داده شود.

تعریف و کاربرد پژوهش روایتی در کارورزی

تحلیل ساختاری روایت ها

(۱) کدگذاری باز

(۲) کدگذاری محوری و انتخاب مضامین

تکلیف یادگیری: مطالعه مقالات یا منابع علمی در زمینه پژوهش روایتی... قرار نشد از این تعبیر استفاده نکنیم؟ در یکی از محورهای فوق و جمع بندی یافته ها برای ارائه به کلاس.

تکلیف عملکردی:

الف: تحلیل یک نمونه پژوهش روایتی بر اساس مراحل ذکر شده به صورت گروهی

ب: تحلیل و واکاوی گزارش های تهیه شده از مدرسه/ کلاس درس و کدگذاری آن ها برای یافتن مضامین

هفته پانزدهم:

ثبت و واکاوی تجربیات

نمونه‌ای از پژوهش‌های روایتی از جهت نوع اطلاعات، روش‌ها و ابزارهای بکارگرفته شده، و یافته‌های آن در کلاس توسط استاد مورد بررسی قرار گیرد و مراحل تحلیل ساختاری بر روی روایت‌های تهیه شده (بند ج و د) از کلاس درس / مدرسه آموزش داده شود.

تحلیل ساختاری روایت‌ها

۳) ارتباط مضامین با یکدیگر

۴) تبیین مسئله

تکلیف عملکردی:

الف: تحلیل یک نمونه پژوهش روایتی بر اساس مراحل ذکر شده به صورت گروهی

ب: تحلیل و واکاوی گزارش تهیه شده از سطح کلاس درس و مدرسه به منظور یافتن ارتباط میان مضامین و تبیین مسئله

هفته شانزدهم:

سمینار (بررسی گزارش‌ها و تحلیل ساختار آن بر اساس فرآیند شناسایی و تبیین مسئله در سطح مدرسه / پردیس)

در این نشست دانشجویان یافته‌های خود از مطالعه موقعیت مدرسه و کلاس درس را در قالب مسئله‌های تبیین شده به همراه راه حل

های مبتنی بر یافته‌های علمی ارائه نموده و یافته‌ها در کلاس به صورت گروهی مورد نقد و بررسی قرار می‌گیرد.

تکلیف عملکردی: دانشجویان گزارش یافته‌های خود را در طول ترم را زیر نظر استاد تنظیم نمایند. در این گزارش دانشجویان باید

یافته‌های خود را از مسئله‌های مطالعه شده و تبیین و آن را به کمک شواهد و مستندات علمی پژوهشی قابل دفاع ارائه نمایند.

پوشه کار: گزارش تنظیم شده در پوشه کار توسعه حرفه‌ای ضبط می‌گردد.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

راهبردهای مستقیم، غیر مستقیم، در قالب ارائه شیوه مشاهده تأملی، به کارگیری راهبردهای شناختی در تحلیل موقعیت‌های واقعی،

تحلیل نقادانه برای شناسایی و تبیین مسئله، راهبردهای مشارکتی، پژوهش روایتی، سمینارهای گروهی و فردی ارائه می‌گردد.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- احمدی، آمنه (۱۳۹۴). راهنمای عملی برنامه کارورزی دانشگاه فرهنگیان با رویکرد تربیت معلم فکور (۱). تهران: دانشگاه

فرهنگیان.

منبع فرعی:

- کریمی، علی و زائری، معصومه (۱۳۹۷). تمرین معلمی (کارورزی). نشر: فارس - مهر.

- نوروزی، رضا علی و مقامی، حمید (۱۳۸۴). تمرین معلمی (کارورزی و مدیریت کلاس درس). قم: سماء قلم.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی:

ارزشیابی پایانی در درس کارورزی یک در قالب سمینار پایانی صورت می‌گیرد که در آن دانشجویان باید یافته‌های خود از مطالعه موقعیت‌های تربیتی و آموزشی را ارائه و با استاد به یافته‌های علمی پژوهشی (مطالعه شده در دروس نظری) از آن دفاع نمایند. این جلسه با حضور معلم راهنما تشکیل می‌شود.

ارزشیابی فرآیند:

ارزشیابی فرآیند بر اساس بازخورد‌های داده شده به گزارش‌های ارائه شده در طول ترم و سمینارهای سطح مدرسه و واحد آموزشی صورت می‌گیرد. میزان مشارکت در بحث‌ها، ارائه یافته‌های جدید، پاسخ به بازخورد‌های داده شده و...

ارزیابی پوشه کار:

کلیه گزارش‌ها به همراه بازخورد‌های داده شده در پوشه توسعه حرفه‌ای دانشجویان ضبط و مبنای برنامه ریزی برای آموزش‌های بعدی و نیز دفاع از توانایی‌های حرفه‌ای در پایان دوره قرار می‌گیرد. یک نسخه از پوشه در اختیار دانشجویان و یک نسخه در واحد آموزشی ثبت و ضبط می‌گردد.

ارزشیابی توسط عوامل مدرسه (مدیر و معلم راهنما):

بخشی از ارزیابی دانشجویان در پایان ترم مربوط به گزارش عملکردی است که از سوی معلم راهنما و مدیر مدرسه ارائه می‌گردد.

امتیاز درس کارورزی بر مبنای ۱۰۰ و به شرح زیر محاسبه می‌شود:

- شرکت فعال در جلسات کلاسی، سمینارها و مدرسه: ۲۰ امتیاز

- گزارش‌های عملکردی مرحله‌ای: ۴۰ امتیاز

- تدوین و ارائه گزارش پایانی: ۴۰ امتیاز

- حد نصاب قبولی در درس «کارورزی ۱» ۷۰٪ امتیاز یا نمره ۱۴ می‌باشد.

نکات اساسی در تنظیم گزارش پایانی:

۱. تنظیم فهرست و فصل‌بندی
۲. ارائه مقدمه، هدف و تعاریف و مفاهیم کلیدی
۳. نگارش ادبی و فنی
۴. اعتبار داشتن گزاره‌ها
۵. ظرافت و زیبایی ظاهری
۶. صحت نحوه تحلیل، تفسیر و نقد گزاره‌ها
۷. ارائه نمودارها و عوامل دیداری و هنری مکمل
۸. ارائه راه حل‌ها و پیشنهادهای برخاسته از یافته‌ها
۹. ارجاعات روشن، استفاده از منابع معتبر و ارائه پیوست‌ها
۱۰. رعایت ساختار علمی و کلی گزارش بر اساس اصول حاکم بر رشته تحصیلی

سرفصل درس «کارورزی ۲»

۱. معرفی درس و منطق آن

اگر تدریس را فرایندی سازمان‌یافته، اخلاقی و متعهدانه بدانیم که نیازمند بهره‌گیری از یافته‌های علمی، شهود^{۲۹} و خلاقیت در موقعیت‌های بی‌بدیل و منحصر به فرد است، در آن صورت برنامه کارورزی به جای تمرکز انحصاری بر آموزش فنون، نیازمند آن است که دانشجو معلم فعالانه با موقعیت‌های واقعی در سطح کلاس درس روبرو شود و به آنان کمک کند تا با به کارگیری روش‌های استدلالی/منطقی به بررسی موقعیت‌های یادگیری پرداخته و با آگاهی انتقادی نسبت به تجربیات اندوخته شده به آفرینش الگوهای ذهنی و طرح‌واره‌هایی پردازند که به آنان در اتخاذ تصمیمات اثربخش و ارزیابی نتایج حاصل از تصمیمات جهت برنامه‌ریزی کمک کند.

تدریس عملی، وابسته به موقعیت است و با ویژگی‌های شخصی معلم و آنچه او در یک مکان و زمان خاص انجام می‌دهد مرتبط است. از این رو فرصت‌های یادگیری تدارک دیده شده در کارورزی ۲، به دنبال آن است تا دانشجو معلم را در معرض دانش کاربردی که ترکیبی از انواع مختلف دانش (بیانی^{۳۰}، رویه‌ای^{۳۱}، موقعیتی^{۳۲}، فراشناختی^{۳۳}) است قرار داده، به آنان کمک کند تا به تأمل در باره موقعیت‌های تربیتی پردازند.

در این برنامه از طریق طراحی فعالیت‌های یادگیری امکان کسب تجربیات مستقیم، بررسی نتایج و بازاندیشی در خصوص دیدگاه‌های مختلف و دریافته‌های خود را به دست آورند. در برنامه کارورزی ۲، دانشجو با قرار گرفتن در معرض تکالیف اصیل^{۳۴}، توانایی تأمل در عمل را به طور مقدماتی از طریق مشارکت در فرآیند آموزش (فردی، گروه‌های کوچک/گروه‌های بزرگ) و نهایتاً اجرای مستقل فعالیت‌های یادگیری در سطح کلاس درس کسب خواهد نمود و به درک صحیحی نسبت به آنچه در کلاس جریان دارد دست می‌یابد. آگاهی نسبت به تصمیمات ناظر به برنامه‌ریزی، اجرا و ارزیابی، به عنوان یک فرآیند تأملی به شناخت جهت‌گیری حرفه‌ای، نوع تفکر و سبک تدریس دانشجو کمک خواهد کرد.

^{۲۹} - Intuition

^{۳۰} - Declarative knowledge

^{۳۱} - Procedural knowledge

^{۳۲} - Conditional knowledge

^{۳۳} - Metacognitive Knowledge

^{۳۴} - Authentic task

<p>نام درس به فارسی: کارورزی ۲ نام درس به انگلیسی: ۲ Internship</p>	<p>مشخصات درس نوع درس: کارورزی ۲ تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۱۲۸ ساعت شایستگی کلیدی: موضوعی- تربیتی دروس پیش نیاز: کارورزی ۱ استاد متخصص برای تدریس: متخصص رشته ای</p>
<p>پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:</p> <p>۱. با تداوم مطالعه موقعیت یادگیری (در سطح کلاس درس یا مدرسه) مشکلات/ نیازهای فردی، گروه‌های کوچک/ بزرگ را شناسایی/ بازشناسی کند و فعالیت‌هایی را برای رفع مشکلات/ نیازهای یادگیری طراحی، تولید، اجرا و ارزیابی نماید.</p> <p>۲. تجربیات خود از مشارکت در فرآیند آموزش را واکاوی نموده و یافته‌های خود را روایت نماید.</p>	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

جلسه اول:

معرفی برنامه کارورزی و تکالیف عملکردی، نحوه طراحی فعالیت‌های یادگیری، شیوه تنظیم روایت‌ها، برنامه زمان‌بندی سمینارها در سطح مدرسه و واحد آموزشی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس پیامدها و سطوح عملکرد.

جلسه دوم تا شانزدهم:

در طول این جلسات دانشجو در مدرسه حضور خواهد داشت و جلسات بحث کارورزی برحسب مورد می‌تواند در سطح مدرسه یا واحد آموزشی تشکیل شود. از آن‌جایی که در برنامه کارورزی ۲، دانشجو در مقیاس خرد در فعالیت‌های یادگیری که در سطح کلاس درس مشارکت می‌کند و از این طریق به تجربیات دست اول در زمینه یادگیری دست خواهد یافت لذا، ضروری است دانشجویان بر اساس گزارش پایانی ارائه شده در نیم‌سال اول، مسئله‌ها/ نیازهای تأثیرگذار بر یادگیری دانش‌آموزان را در سطح فردی، گروه‌های کوچک، گروه کلاسی شناسایی و آن‌ها را در قالب فعالیت‌های یادگیری طراحی و تدوین نموده و با هدایت معلم راهنما (به صورت مشترک با معلم راهنما یا به صورت مستقل زیر نظر معلم راهنما اجرا نماید) به حل مسئله / پاسخ به نیازها اجرا نماید. این مسئله‌ها/ نیازها می‌تواند ناظر به عملکردهای شناختی یا عاطفی-هیجانی دانش‌آموزان باشد. گفتگو با دانشجو قبل و بعد از اجرا در ارتباط با طرح طراحی شده، و فرآیند اجرای فعالیت باید در فضایی امن و راحت به گونه‌ای که منجر به یک خود ارزیابی و شناسایی نقاط قوت و ضعف و راهکارهای ارتقاء/ بهبود آن باشد (فرم‌های گفتگو قبل و پس از اجرای فعالیت ضمیمه است). توصیه: با توجه به این که مسئله‌های شناسایی شده از سوی دانشجویان از عمق و پیچیدگی متفاوتی برخوردار است لذا، می‌توان برحسب موقعیت‌های مطالعه شده نسبت به اجرای فعالیت‌های یادگیری به صورت فردی، گروه کوچک، جمعی اقدام نمود. تصمیم‌گیری در خصوص تقدم و تأخر در اجرای هر یک از این موقعیت‌های یادگیری بر عهده مدرس محترم است.

تکالیف عملکردی برای مشارکت در فعالیت‌های کلاسی:

۱. تهیه طرح برای مشارکت در فعالیت‌های یادگیری و اجرای مستقل فعالیت‌ها با هماهنگی معلم راهنما.

۲. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله به صورت فردی و مشارکت در اجرای آن زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

۳. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله به گروه کوچک و مشارکت در اجرای آن زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

۴. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله در سطح جمعی/ کلاس درس و مشارکت در اجرای آن زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

تکالیف عملکردی برای اجرا توسط دانشجو

۱. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله به صورت فردی زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

۲. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله به گروه کوچک به صورت فردی زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

۳. طراحی فعالیت یادگیری برای رفع نیاز/ حل مسئله در سطح جمعی/ کلاس درس به صورت فردی زیر نظر معلم راهنما، تهیه گزارش از اجرای فرآیند اجرای فعالیت، ارزیابی نتایج و تطبیق آن پیش‌بینی‌ها و ارائه پیشنهادها برای طراحی موقعیت یادگیری بعدی.

محور طراحی فعالیت‌های الزامی

- طراحی فعالیت یادگیری برای درگیر نمودن دانش‌آموزان
- طراحی فعالیت یادگیری برای مرور مباحث
- طراحی فعالیت یادگیری برای آموزش مهارت‌های کار مشارکتی
- طراحی فعالیت برای پرورش مهارت‌های تفکر
- طراحی تکلیف یادگیری برای یکی از موضوعات درسی

- طراحی فعالیت رفع بدفهمی‌های دانش‌آموزان
- طراحی فعالیت برای رفع عقب‌ماندگی‌های تحصیلی
- طراحی فعالیت برای تقویت/ بهبود عملکردهای عاطفی (مثل بی‌نظمی، عدم رعایت قوانین)
- طراحی فعالیت یادگیری برای سنجش آموخته‌ها
- سایر فعالیت‌ها به تشخیص معلم راهنما

ساختار طراحی فعالیت‌ها:

- هدف/ پیامد
- مراحل/ گام‌های اجرای فعالیت
- مواد/ منابع آموزشی مورد نیاز
- روش بازخورد دادن به دانش‌آموزان در فرایند اجرا
- سنجش آموخته‌ها/ سنجش عملکرد

تهیه گزارش از اجرا

.....

سمینارها

سمینارها در دو شکل اجرا می‌شود:

الف: در سطح مدرسه و پس از مشاهده عملکرد دانشجو در اجرای فعالیت‌ها و بر اساس طرح پیش‌بینی شده با مشارکت معلم راهنما برای کمک به دانشجو در ارزیابی عملکرد خود و برنامه‌ریزی.

ب: در سطح واحد آموزشی به صورت مشارکتی برای به مشارکت گذاشتن تجربیات و یافته‌ها و دستیابی به درک عمیق‌تر از تجربیات کسب شده.

انواع سمینارها

سمینار با حضور معلمان راهنما و دانشجویان دو نوبت در نیم‌سال و الزامی

سمینارهای جمعی برای انتقال یافته‌ها و تجربیات و تبادل نظر به صورت ماهیانه و الزامی (با برنامه‌ریزی و اعلام قبلی از سوی مدرس)

سمینار گروهی دانشجویان بر حسب موضوعات مشترک (اختیاری و با درخواست دانشجویان)

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

برگزاری کارگاه آموزشی برای طراحی فعالیت‌های یادگیری با رویکرد شناختی، و به کارگیری راهبردهای شناختی برای مطالعه و تحلیل نقادانه موقعیت‌های یادگیری در سطح کلاس درس، رویکرد تجربی برای اجرای فعالیت‌ها در سطح کلاس درس به صورت فردی، گروه‌های کوچک/ جمعی، راهبردهای مشارکتی، برای مشارکت در سمینارهای کلاسی و به بحث گذاشتن تجربیات و ارائه یافته.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- احمدی، آمنه (۱۳۹۴). راهنمای عملی برنامه کارورزی دانشگاه فرهنگیان با رویکرد تربیت معلم فکور (۱). تهران: دانشگاه فرهنگیان.

منبع فرعی:

- کرمی، علی و زائری، معصومه (۱۳۹۷). تمرین معلمی (کارورزی). نشر: فارس - مهر.

- نوروزی، رضاعلی و مقامی، حمید (۱۳۸۴). تمرین معلمی (کارورزی و مدیریت کلاس درس). قم: سماء قلم.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی:

ارزشیابی پایانی در درس کارورزی دو بر اساس تهیه طرح فعالیت در سطح کلاس، مشارکت با معلم راهنما در اجرای فعالیت‌های یادگیری، اجرای مستقل فعالیت‌های یادگیری و ارزیابی از نتایج بر اساس پیش‌بینی‌ها، شرکت در سمینارهای کلاسی برای ارائه یافته‌ها و تجربیات به سایر دانشجویان. در این سمینارها دانشجویان باید یافته‌های خود از مطالعه موقعیت‌های تربیتی و آموزشی را ارائه و با استناد به یافته‌های علمی پژوهشی (مطالعه شده در دروس نظری) ارائه و از آن دفاع نمایند.

ارزشیابی فرآیند:

ارزشیابی فرآیند بر اساس بازخوردهای داده شده به گزارش‌های ارائه شده در طول نیم‌سال و سمینارهای سطح مدرسه و واحد آموزشی صورت می‌گیرد. میزان مشارکت در بحث‌ها، ارائه یافته‌های جدید، پاسخ به بازخوردهای داده شده و...

ارزیابی پوشه کار:

طرح تهیه شده و کلیه گزارش‌ها از اجرای فعالیت‌ها به همراه بازخوردهای داده شده در پوشه توسعه حرفه‌ای دانشجو ضبط و مبنای برنامه‌ریزی برای آموزش‌های بعدی و نیز دفاع از توانایی‌های حرفه‌ای در پایان دوره قرار می‌گیرد. یک نسخه از پوشه در اختیار دانشجو و یک نسخه در واحد آموزشی ثبت و ضبط می‌گردد.

ارزشیابی عوامل مدرسه (مدیر و معلم راهنما):

بخشی از ارزیابی دانشجو در پایان نیم‌سال مربوط به گزارش عملکردی است که از سوی معلم راهنما و مدیر مدرسه ارائه می‌گردد.

امتیاز درس کارورزی بر مبنای ۱۰۰ و به شرح زیر محاسبه می‌شود:

- شرکت فعال در جلسات کلاسی (معلم راهنما)، سمینارها (استاد راهنما): ۲۰ امتیاز

- نظر معلم راهنما در مورد سطح عملکرد دانشجو بر اساس ملاک‌های ذکر شده: ۳۰ امتیاز

- نظر استاد راهنما در طراحی، تدوین، اجرای و ارزیابی فعالیت‌ها با توجه به سطح عملکرد دانشجو بر اساس ملاک‌های ذکر شده: ۳۰ امتیاز

- تدوین و ارائه گزارش پایانی توسط استاد راهنما با کسب نظر از معلم راهنما با توجه به سطح عملکرد دانشجو بر اساس ملاک‌های ذکر شده: ۲۰ امتیاز

- حد نصاب قبولی در درس «کارورزی ۲» ۷۰٪ امتیاز یا نمره ۱۴ می‌باشد.

سایر نکات:

نکات اساسی در تنظیم گزارش پایانی:

۱. تنظیم فهرست و فصل بندی
۲. ارائه مقدمه، هدف و تعاریف و مفاهیم کلیدی
۳. نگارش ادبی و فنی
۴. اعتبار داشتن گزاره‌ها
۵. ظرافت و زیبایی ظاهری
۶. صحت نحوه تحلیل، تفسیر و نقد گزاره‌ها
۷. ارائه نمودارها و عوامل دیداری و هنری مکمل
۸. ارائه راه‌حل‌ها و پیشنهادهای برخاسته از یافته‌ها
۹. ارجاعات روشن، استفاده از منابع معتبر و ارائه پیوست‌ها
۱۰. رعایت ساختار علمی و کلی گزارش بر اساس اصول حاکم بر رشته تحصیلی

سرفصل درس «کارورزی ۳»

۱. معرفی درس و منطق آن

در کارورزی ۳، دانشجو معلم مستقیماً مسئولیت تدریس و اداره کلاس درس (۹۰ / ۴۵ دقیقه) را بر عهده می‌گیرد و با مطالعه بافت و زمینه‌ای که آموزش در آن جاری است، طرح یادگیری را برای آموزش مفاهیم/ مهارت‌های علمی ارائه شده در برنامه درسی^{۳۵} تدوین می‌نماید. چنین طرحی باید دربرگیرنده فرصت‌هایی باشد که نسبت به یادگیری دانش‌آموزان حساس بوده و عمیقاً با بافت و بستر واقعی زندگی آن‌ها ارتباط برقرار می‌نماید. ماهیت تکالیف یادگیری و عملکردی پیش‌بینی شده در طرح یادگیری نیز باید بتواند میان تجربیات و دانسته‌های پیشین و جدید دانش‌آموزان ارتباط برقرار کند و امکان یکپارچه‌سازی یادگیری فراهم نماید.

برنامه‌ریزی دانشجو با طرح پرسش‌هایی در خصوص ظرفیت‌هایی که در بافت و زمینه یادگیری وجود دارد و می‌تواند به دانش‌آموزان در به کارگیری دانش و تجربه پیشین و علائق شخصی آنان کمک نماید آغاز شده و با تدارک دیدن فرصت‌هایی برای به تجربه گذاشتن دریافت‌ها، طرح پرسش‌ها/ فرضیه‌ها از سوی دانش‌آموزان، ادامه می‌یابد. یافته‌های حاصل از این تجربه برای درک عمیق‌تر/رفع بدفهمی‌ها، در موقعیت واقعی/ شبیه‌سازی شده به کار گرفته می‌شود و نتایج/ آموخته‌ها- با توجه به این که یادگیرندگان امکان طرح پرسش/ فرضیه‌های متفاوتی را دارا هستند- برای استحکام بیشتر یادگیری به اشتراک گذاشته می‌شود. در این فرآیند دانش‌آموزان فرصت خواهند داشت تا دانش کسب شده را با استفاده از راهبردهای یادگیری در شرایط جدید به کار بگیرند و به علائق/ پرسش‌هایی که در فرآیند یادگیری طرح شده پاسخ دهند. در طی این مراحل (گام‌ها) دانشجو از طریق ثبت و واکاوی روایت‌ها با طرح پرسش‌های تأملی و پاسخ به آن‌ها بصیرت بیشتری نسبت به اثربخشی طرح یادگیری و هدایت این فرآیند، درک واقعیت‌های محیط آموزشی، تأثیر آن بر عملکرد خود، ویژگی‌ها و توان‌مندی‌های شخصی، و نحوه سازگار نمودن توانایی‌های خود با موقعیت‌های پیچیده و منحصر به فرد آموزش، به دست می‌آورد. این پرسش‌ها باید بتوانند حس کنجکاوی دانشجو را برای مطالعه موقعیت‌های مسئله‌ای در کلاس، ارزیابی اثربخشی یک نظریه در عمل، آزمون مجدد یافته‌های تجربی/ علمی و... را در قالب کنش پژوهی محدود فردی برانگیزد. علاوه بر این پاسخ به پرسش‌هایی که در فرآیند تصمیم‌گیری و پس از آن مطرح می‌شود زمینه‌ساز عمل جدید بوده و دانشجو را در فرآیند توسعه حرفه‌ای و بافت و زمینه‌ای که در آن دست به عمل خواهد زد، یاری می‌کند. در این مرحله شیوه مطالعه کنش پژوهی فردی است و هدف از عمل فکورانه دانشجو معلم به سازی عمل، به‌سازی درک و فهم، و اصلاح عملکرد حرفه‌ای خود در موقعیتی است که در آن دست به عمل زده است.

مشخصات درس نوع درس: کارورزی ۳	نام درس به فارسی: کارورزی ۳ نام درس به انگلیسی: Internship ۳
تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۱۲۸ ساعت	پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود: پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:

^{۳۵} - برنامه درسی / کتاب درسی (با توجه به این که سند برنامه درسی معمولاً در اختیار معلمان قرار ندارد می‌توان از کتاب درسی استفاده نمود).

<p>با تحلیل محتوای برنامه‌درسی / کتاب درسی مفاهیم و مهارت‌های اساسی را شناسایی و طرح یادگیری را طراحی، اجرا و ارزیابی نموده، و تأثیرات آن بر نتایج توانایی دانش‌آموزان در انتقال آموخته‌ها به موقعیت جدید را مورد ارزیابی قرار دهد.</p> <p>نتایج تجربیات خود از فرآیند طراحی، اجرا و ارزیابی و بازبینی و بازاندیشی را با تکیه بر عقلانیت عملی در قالب کنش‌پژوهی فردی گزارش کند.</p>	<p>شایستگی کلیدی: موضوعی - تربیتی</p> <p>دروس پیش‌نیاز: کارورزی ۲</p> <p>استاد متخصص برای تدریس: متخصص رشته ای</p>
---	---

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

جلسه اول:

معرفی برنامه کارورزی و فرآیند کنش‌پژوهی فردی، نحوه تهیه طرح یادگیری با تمرکز بر فرآیند پیش‌بینی شده، شیوه ثبت تجربیات و واکاوی آن در هر یک از مراحل کنش‌پژوهی، ساختار گزارش کنش‌پژوهی، برنامه زمان‌بندی سمینارها در سطح مدرسه و واحد آموزشی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس پیامدهای یادگیری و ملاک‌ها و سطوح موفقیت.

جلسه دوم تا شانزدهم:

تهیه طرح‌های یادگیری برای بر عهده گرفتن مسئولیت تدریس در سطح کلاس درس مبتنی بر محتوای برنامه درسی (کتاب درسی)، اجرا و بررسی تأثیر آن در کسب توانایی دانش‌آموزان برای انتقال آموخته‌ها به موقعیت جدید است. استاد راهنما (برای دوره متوسطه مشارکت استاد راهنمای تربیتی و تخصصی - برای دوره ابتدایی استاد تربیتی و مشاوره تخصصی بر حسب نیاز موضوعات درسی) باید بر فرآیند تهیه طرح کنش‌پژوهی فردی و اجرای آن تا مرحله تهیه گزارش نظارت داشته باشد و بازخوردهای ارائه شده به منظور ارزیابی عملکرد دانشجو در پوشه توسعه حرفه‌ای ثبت و ضبط گردد. فرآیند تحلیل محتوای برنامه‌درسی و استخراج مفاهیم و مهارت‌های اساسی برای تهیه طرح یادگیری و تولید مواد و منابع آموزشی مورد نیاز نیز زیر نظر استاد راهنما و با مشارکت معلم راهنما صورت می‌گیرد. از نظر زمانی تنظیم جلسات برای بررسی طرح و تولیدات دانشجو باید به گونه‌ای صورت گیرد که دانشجو بتواند طرح کنش‌پژوهی فردی پیش‌بینی شده را اجرا و نتایج آن را گزارش نماید. در طول این جلسات حضور دانشجو در مدرسه ضروری است و جلسات بررسی برای بازخورد دادن، انتقال تجربیات و... در قالب سمینارها بر حسب مورد می‌تواند در سطح مدرسه یا واحد آموزشی تشکیل شود. (فرم پیشنهادی^{۳۶} گفتگو میان استاد/ معلم راهنما قبل و پس از اجرای طرح یادگیری ضمیمه است).

توصیه: با توجه به این که مطالعه موقعیت و مسئله‌های شناسایی شده برای شروع کنش‌پژوهی فردی از اهمیت زیادی برخوردار است لذا، توصیه می‌شود استاد راهنما با مطالعه پیشینه دانشجو در کارورزی ۱ و ۲ برنامه‌ریزی لازم را به منظور کمک به دانشجو برای تهیه طرح کنش‌پژوهی فردی و اجرای موفقیت‌آمیز آن از سوی دانشجویان بنماید. فرآیند رفت و برگشت برای حل مسئله ممکن است نیازمند طراحی‌های متعدد باشد.

با توجه به این که ماهیت طرح‌های یادگیری تهیه شده احتمالاً با روش‌های رایج آموزشی در سطح مدرسه و کلاس درس متمایز است و نیازمند تدارک منابع و مواد آموزشی/ فضای یادگیری متفاوتی می‌باشد لذا، هماهنگی با معلم راهنما و مدیریت مدرسه برای

^{۳۶} - فرم‌ها می‌تواند با توجه به شرایط و اقتضائات مورد بازنگری قرار گیرد.

اجرای طرح‌های یادگیری از سوی استاد راهنما و دانشجو الزامی است. تأمین منابع/ امکانات و همکاری با دانشجو برای تهیه آن به شرط تأیید استاد راهنما از سوی واحد آموزشی الزامی است.

تکالیف عملکردی:

الف: طراحی و اجرای طرح کنش پژوهی فردی

- ۱) تهیه طرح کنش پژوهی و تأیید آن توسط استاد راهنما بر مبنای چرخه کنش پژوهی فردی
- ۲) تبیین واضح و روشن از مسئله (تعیین انتظارات حرفه‌ای که در فرایند کنش پژوهی فردی به دنبال دستیابی به آن است)
- ۳) شناسایی و تحلیل ظرفیت‌ها در موقعیتی (آموزشی/ تربیتی)
- ۴) تعیین فرضیه‌ها/ سؤالات/ اهداف به همراه ملاک‌ها و سطوح عملکرد
- ۵) طراحی و تدوین طرح عمل در گفتگو با استاد راهنما/ معلم راهنما (قبل و بعد از عمل)
- ۶) اجرای طرح یادگیری^{۳۷} و جمع آوری اطلاعات از فرآیند طراحی و اجرا^{۳۸}
- ۷) تأمل درباره عمل انجام شده، تبیین و فهم آن و بازگشت به مرحله اول (به صورت رفت و برگشت تا حل مسئله)
- ۸) جمع آوری اطلاعات از فرایند اجرا (شامل دست نوشته‌ها، روایت‌های شخصی (تأمل قبل، و پس از عمل)، جلسات بحث و گفتگو با استاد و معلم راهنما، کاربرگ‌های دانش آموزان، نتایج سنجش از یادگیری دانش آموزان و....)
- ۹) تحلیل و تفسیر یافته‌ها
- ۱۰) کد گذاری و طبقه‌بندی اطلاعات، تحلیل و تفسیر یافته‌ها بر اساس فرضیه؟ سؤال یا... طرح شده و ملاک‌ها و سطوح عملکرد

۱) تهیه گزارش کنش پژوهی فردی

ب: طرح یادگیری

طرح یادگیری

- مطالعه موقعیت یادگیری و شناسایی ظرفیت‌های آن (ظرفیت‌های فردی/ جمعی در بافت/ زمینه یادگیری) برای تهیه طرح یادگیری
- تدوین طرح یادگیری بر اساس تحلیل برنامه‌درسی (کتاب‌درسی)، شناسایی مفاهیم و مهارت‌ها
- طراحی تکالیف یادگیری و عملکردی برای مراحل یادگیری پیش‌بینی شده
- تولید مواد آموزشی مورد نیاز برای اجرای طرح یادگیری

^{۳۷} - در صفحه ی بعد این طرح و ساختار آن به طور کامل توضیح داده شده است.

^{۳۸} - دانشجو باید ۶ حد اقل طرح یادگیری را بر اساس فرم‌های الف، ب، ج و د پیوست برای پاسخ به فرضیه‌ها/ سؤالات یا.... در چرخه کنش پژوهی فردی اجرا نماید.

- هدایت فرآیند یادگیری در سطح کلاس درس / مدرسه
- ارزیابی از توانایی دانش‌آموزان در انتقال آموخته‌ها به موقعیت جدید

ساختار طرح یاددهی یادگیری:

- مفاهیم و مهارت‌ها در برنامه‌درسی / کتاب‌درسی
- پیامد یادگیری
- مراحل / گام‌های طرح یادگیری

- برقراری ارتباط (فرصت یادگیری تدارک دیده شده در ارتباط با زندگی روزمره دانش‌آموز بوده و برخاسته از مسایل / چالش‌هایی است که دانش‌آموز با آن روبرو است)

- تجربه کردن (فرصت یادگیری تدارک دیده شده قابل تجربه / آزمایش / بررسی باشد، به یادگیرنده کمک کند تا با بروز خلاقیت خود به کشف روابط / راه‌حل‌ها دست پیدا کند، اختراع کند و به ایده‌های نو بیاندهد / از طریق پژوهش به پرسش‌های خود پاسخ دهد)

- به کار بستن (فرصت کاربردی نمودن مفاهیم و اطلاعات کسب شده برای دستیابی به درک عمیق و به کارگیری آن توسط دانش‌آموز فراهم شود. مثل: ایجاد ارتباط بین تئوری و عمل / بکارگیری آن برای به دست آوردن یک تصور حرفه‌ای در ارتباط با مسئله / حل مسئله یا پژوهش انجام شده)

- به اشتراک گذاشتن (فرصت یادگیری تا حد امکان دانش‌آموزان را به کار گروهی تشویق کند و آن‌ها را در موقعیتی قرار دهد تا برای انجام پژوهش یا جمع‌آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل آن‌ها نیاز به تعامل و تلفیق یافته‌ها و عرضه آن در قالبی جدید / مطالعه موضوع از زوایای مختلف کند / ایجاد هم‌افزایی کند)

- انتقال آموخته‌ها به موقعیت جدید (فرصت‌های جدیدی برای به کارگیری و بسط آموخته‌ها به موقعیت جدید فراهم شود)

- مواد / منابع آموزشی موردنیاز / تدارک دیدن فضای یادگیری
- روش بازخورد دادن به دانش‌آموزان در فرایند یادگیری
- سنجش آموخته‌ها / سنجش عملکرد

تأمل و واکاوی تجربیات حرفه‌ای

- بررسی پیش‌بینی‌ها (با مطالعه مجدد تجربیات واکاوی شده در ترم اول و دوم ظرفیت‌های ممکن موقعیت یادگیری (فردی / جمعی که در بافت و زمینه وجود دارد) را شناسایی نموده و چگونگی بهره‌گیری از این ظرفیت برای ورود به مرحله برقراری ارتباط را مشخص نماید.

- تعیین موانع و محدودیت‌ها و چگونگی مدیریت آن در فرایند آموزش
- بررسی علل تغییرات طرح در فرآیند اجرا (تطبیق با شرایط / نیازهای یادگیری و...)
- بررسی نتایج یادگیری و چگونگی دستیابی به آن

- واکاوی فرایند عمل حرفه‌ای و تجربیات کسب شده
- شناسایی نقاط قوت و ظرفیت‌های خود برای بهره‌گیری از آن در موقعیت بعدی آموزش
- اتخاذ تصمیمات برای به کارگیری تجربیات در موقعیت بعدی

سمینارها

الف) جلسات بحث و گفتگوی فردی / گروهی / جمعی قبل از طراحی: به منظور گفتگو پیرامون ظرفیت‌های شناسایی شده در موقعیت و چگونگی پیوند آن با پیامد یادگیری / فرصت‌های یادگیری (مراحل برقراری ارتباط و...) و سنجش، نحوه هدایت یادگیری در سطح کلاس و مقاصد حرفه‌ای که دانشجو به دنبال دست‌یابی به آن است. توصیه می‌شود این جلسات در سطح مرکز یا پردیس تشکیل شود.

ب) جلسات بحث و گفتگو پس از اجرای طرح یادگیری: در این جلسات دانشجو باید گزارشی از فرآیند اجرا که شامل طرح یادگیری، بازخوردهای ارائه شده در هر یک از مراحل آموزش، تحلیل و تفسیر را به همراه داشته باشد. این جلسات باید به دانشجو کمک کند تا تصویر روشن‌تری نسبت به ظرفیت‌های حرفه‌ای خود و چگونگی بهره‌گیری از آن در موقعیت بعدی به دست آورد. این مهم به کمک بازخوردهای (در سطر سطح تأمل بر روی عمل) ارائه شده از سوی استاد امکان‌پذیر می‌شود.

سمینارهای پس از اجرا می‌تواند در دو شکل زیر اجرا شود:

الف: در سطح مدرسه و پس از مشاهده عملکرد دانشجو در اجرای برنامه پیش‌بینی شده با هماهنگی معلم راهنما و ارائه بازخورد برای ادامه کار

ب: در سطح مرکز یا پردیس به صورت مشارکتی برای به اشتراک گذاشتن تجربیات و یافته‌ها و دستیابی به درک عمیق‌تر از تجربیات کسب شده. با توجه به این که در این ترم فعالیت‌های دانشجویان در قالب کنش‌پژوهی فردی دنبال می‌شود برگزاری سمینارها در هر یک از مراحل قبل و پس از اجرای هر مرحله به شیوه مشارکتی به درک انتظارات و انتقال تجربیات کمک می‌کند. سمینارها فرصت ارزشمندی را از طریق به اشتراک گذاشتن تجربیات برای کسب مهارت‌های حرفه‌ای در اختیار دانشجویان قرار می‌دهد.

انواع سمینارها

سمینار با حضور استاد راهنما / دانشجویان و معلمان راهنما

سمینارهای گروهی برای انتقال یافته‌ها و تجربیات و تبادل نظر به صورت ماهیانه و الزامی (با برنامه‌ریزی و اعلام قبلی از سوی استاد) سمینار گروهی دانشجویان بر حسب موضوعات مشترک (اختیاری و با درخواست استاد / دانشجویان)

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

راهبردهای مستقیم، غیرمستقیم، در قالب ارائه شیوه مشاهده تأملی، به کارگیری راهبردهای شناختی در تحلیل موقعیت‌های واقعی، تحلیل نقادانه برای شناسایی و تبیین مسئله، راهبردهای مشارکتی، پژوهش روایتی، سمینارهای گروهی و فردی ارائه می‌گردد.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- احمدی، آمنه (۱۳۹۴). راهنمای عملی برنامه کارورزی دانشگاه فرهنگیان با رویکرد تربیت معلم فکور (۱). تهران: دانشگاه فرهنگیان.

منبع فرعی:

- کرمی، علی و زائری، معصومه (۱۳۹۷). تمرین معلمی (کارورزی). نشر: فارس - مهر.
- نوروزی، رضاعلی و مقامی، حمید (۱۳۸۴). تمرین معلمی (کارورزی و مدیریت کلاس درس). قم: سماء قلم.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی:

ارزشیابی پایانی در درس کارورزی ۳ در قالب سمینار پایانی صورت می‌گیرد که در آن دانشجویان باید یافته‌های خود از نتایج کنش پژوهی فردی ارائه و از آن دفاع نمایند. این جلسه می‌تواند با حضور معلمان راهنما تشکیل می‌شود.

ارزشیابی فرآیند:

ارزشیابی فرآیند بر اساس بازخوردهای داده شده به گزارش‌های ارائه شده در طول ترم و سمینارهای سطح مدرسه و واحد آموزشی صورت می‌گیرد. میزان مشارکت در بحث‌ها، ارائه یافته‌های جدید، پاسخ به بازخوردهای داده شده و...

ارزیابی پوشه کار:

کلیه گزارش‌ها در مراحل مختلف کنش پژوهی فردی به همراه بازخوردهای داده شده در پوشه توسعه حرفه‌ای دانشجو ضبط و مبنای برنامه‌ریزی برای آموزش‌های بعدی و نیز دفاع از توانایی‌های حرفه‌ای در پایان دوره قرار می‌گیرد. یک نسخه از پوشه در اختیار دانشجو و یک نسخه در واحد آموزشی ثبت و ضبط می‌گردد.

ملاک‌های های ارزیابی طرح یادگیری:

- انعطاف فرصت‌های یادگیری
- انعطاف در فرایند اجرا
- به کارگیری مهارت‌های یادگیری
- فراخواندن سطوح بالای تفکر
- تنوع محصول یادگیری / تولیدات دانش‌آموزان

ارزشیابی عوامل مدرسه (مدیر و معلم راهنما):

بخشی از ارزیابی دانشجو در پایان ترم مربوط به گزارش عملکردی است که از سوی معلم راهنما و مدیر مدرسه ارائه می‌گردد^{۳۹}.

امتیاز درس «کارورزی» بر مبنای ۱۰۰ و به شرح زیر محاسبه می‌شود:

- شرکت فعال در جلسات کلاسی، سمینارها و مدرسه: ۲۰ امتیاز

^{۳۹} - در فرم ارزشیابی ارائه خواهد شد.

- گزارش‌های عملکردی مرحله‌ای: ۳۰ امتیاز
- گزارش کنش پژوهی فردی: ۳۰ امتیاز
- دفاع در جلسه پایانی ۲۰ امتیاز
- حد نصاب قبولی در درس «کارورزی ۳» ۷۰٪ امتیاز یا نمره ۱۴ می‌باشد.

نکات اساسی در تنظیم گزارش پایانی:

۱. تنظیم فهرست و فصل‌بندی
۲. ارائه مقدمه، هدف و تعاریف و مفاهیم کلیدی
۳. نگارش ادبی و فنی
۴. اعتبار داشتن گزاره‌ها
۵. ظرافت و زیبایی ظاهری
۶. صحت نحوه تحلیل، تفسیر و نقد گزاره‌ها
۷. رایه نمودارها و عوامل دیداری و هنری مکمل
۸. ارائه راه‌حل‌ها و پیشنهادهای برخاسته از یافته‌ها
۹. ارجاعات روشن، استفاده از منابع معتبر و ارائه پیوست‌ها
۱۰. رعایت ساختار علمی و کلی گزارش بر اساس اصول حاکم بر رشته تحصیلی

سرفصل درس «کارورزی ۴»

۱. معرفی درس و منطق آن

در ترم چهارم کارورزی انتظار می‌رود دانشجو با تجربیات کسب شده، بتواند در نقش معلم به عنوان برنامه‌ریز درسی^{۴۰} (مجری فعال) حاضر شده و ضمن تحلیل برنامه درسی تجویزی، واحد یادگیری را برای پاسخ به نیازها/حل مسایل یادگیری دانش آموزان طراحی، تولید، اجرا و نتایج آن را در کسب شایستگی های پیش بینی شده در برنامه درسی، مورد ارزیابی قرار دهد. با توجه به ویژگی نظام برنامه ریزی درسی در ایران، تطبیق آن با موقعیت های تربیتی / آموزشی و به منظور حفظ استانداردهای برنامه درسی این فرآیند با استفاده از رویکرد طراحی معکوس^{۴۱} تدوین می شود. طراحی معکوس مبتنی بر درک اصیل^{۴۲} و استفاده عقلانی و مؤثر از آموخته‌های نظری و نحوه بکارگیری آن در عرصه عمل است، به گونه‌ای که دانشجو را به آن‌سوی آنچه می‌بینند و استفاده از آموخته‌ها برای ساخت معنا هدایت کند. این فرآیند با تحلیل برنامه درسی (تحلیل کتاب درسی^{۴۳}) آغاز شده و با تعیین شایستگی های مورد انتظار، ملاک‌ها و سطوح عملکرد، طراحی تکالیف یادگیری و عملکردی برای هدایت فرآیند یادگیری و کمک به یادگیرندگان در بسط قابلیت ها و ظرفیت های وجودی^{۴۴} ادامه می‌یابد. تعیین شایستگی ها در آغاز برای روشن شدن تصمیمات معلم برای تعیین مسیری است که یادگیرنده باید طی کند و موجب می‌شود تا نگاه معلم را همواره بر شایستگی های مورد انتظار برنامه درسی متمرکز نگاه دارد. محتوا در چارچوب "ایده کلیدی"^{۴۵} / مفاهیم و مهارت های اساسی^{۴۶} مطرح می‌شود و باعث می‌گردد تا در طراحی واحد یادگیری امکان تلفیق در درون و بیرون از حوزه یادگیری فراهم شود. در چنین شرایطی فرآیند یاددهی- یادگیری از محدوده‌ی توجه به حافظه و به عبارتی "آموزش برای به خاطر سپردن" کاملاً خارج شده و همواره آموزش بر دستیابی به شایستگی ها متمرکز میماند. در طی این مسیر، یادگیرندگان قادر خواهند بود، بین اطلاعات جدید و دانش و آموخته های پیشین خود ارتباط برقرار کنند، واقعیت‌ها و حقایق را به «مسائل کلی» و روزمره ای که با آن برخورد می‌کنند پیوند دهند و آن را در زمینه های جدید به کار گیرند. از آنجایی که این شیوه از طراحی نیازمند درهم نوردیدن مرزهای دانش و تلفیق موضوعات در برنامه درسی در سطح پایه یا دوره تحصیلی است، لذا اتخاذ تصمیمات باید با مشارکت معلمان در سطح مدرسه صورت بگیرد و در طراحی فرصت های

^{۴۰} - هدف عملیاتی ۱۱ سند تحول بنیادین- نقش معلم در برنامه درسی ملی (صفحه ۱۲ « برای خلق فرصت های تربیتی و آموزش [معلم] مسئولیت تطبیق، تدوین، اجرا و ارزشیابی برنامه های درسی و تربیتی در سطح کلاس درس را بر عهده دارد»).

^{۴۱} - *backward design*

^{۴۲} - *Genuine understanding*

^{۴۳} - در صورتی که سند برنامه درسی در اختیار دانشجویان قرار نداشته باشد.

^{۴۴} - برنامه درسی ملی نقش دانش آموز صفحه ۱۲ «در فرآیند یاددهی- یادگیری و تربیت پذیری و توسعه شایستگی های خویش به لحاظ ذاتی نقش فعال دارد». نقش معلم « با شناخت و بسط ظرفیت های وجودی دانش آموزان و خلق فرصت های تربیتی و آموزشی زمینه درک و انگیزه اصلاح مداوم موقعیت آنان را فراهم سازد».

^{۴۵} - *Key idea*

^{۴۶} - برنامه درسی ملی صفحه ۱۳ بند دو محتوا دربرگیرنده مفاهیم و مهارت های اساسی و ایده های کلیدی مبتنی بر شایستگی های مورد انتظار از دانش آموزان است».

یادگیری از راهبردهای مختلف (راهبردهای مستقیم، غیر مستقیم، تعاملی، رشد فردی) برای طراحی تکالیف یادگیری و عملکردی استفاده شود. عمل فکورانه در این مرحله ناظر به کاویدن منظم رخدادهای در فرآیند طراحی، تدوین، اجرا و ارزیابی واحد یادگیری، یافتن روابط علت و معلولی میان شیوه کار و کارکرد ها، نتایج و علل آن در سطح مدرسه به شیوه مشارکتی و در قالب درس پژوهی است.

نام درس به فارسی: کارورزی ۴ نام درس به انگلیسی: ۴ Internship	مشخصات درس نوع درس: کارورزی ۴ تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۱۲۸ ساعت شایستگی کلیدی: موضوعی- تربیتی دروس پیش نیاز: کارورزی ۳ استاد متخصص برای تدریس: متخصص رشته ای
پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	
<p>با تحلیل محتوای برنامه درسی / کتاب درسی واحد یادگیری برای کسب شایستگی های مورد انتظار در برنامه درسی را با مشارکت معلمان در سطح مدرسه طراحی، اجرا و تأثیر آن را در بهبود عملکرد دانش آموزان مورد ارزیابی قرار دهد.</p> <p>با ثبت و واکاوی تجربیات در فرایند درس پژوهی، یافته های حاصل از عملکرد حرفه ای خود در سطح مدرسه را گزارش نماید.</p>	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

جلسه اول:

در این ترم دانشجویان با توجه به تجربیات کسب شده در طول اجرای برنامه، درک عمیق تری نسبت به توانایی های خود، نحوه برخورد با موقعیت های واقعی کلاس درس، نحوه کنار آمدن با چالش ها و... بدست آورده اند و می توانند تصمیمات خود را در فرایند طراحی، تولید و اجرای واحد های یادگیری با مشارکت سایر معلمان/ همقطاران به مرحله اجرا بگذارند. لذا ضروری است اساتید در آغاز کار فرآیند درس پژوهی، فرآیند تهیه طرح واحد یادگیری، اجرا و ارزیابی از نتایج آن را با تمرکز بر: شیوه ثبت تجربیات و واکاوی آن در هر یک از مراحل درس پژوهی، نحوه تعامل با معلمان/ همقطاران در سطح مدرسه در فرآیند طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی از نتایج واحد یادگیری، ساختار گزارش درس پژوهی، برنامه زمان بندی سمینارها در سطح مدرسه و واحد آموزشی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس ملاک ها و سطوح موفقیت بر اساس پیامدهای یادگیری را در یک نشست جمعی به بحث بگذارند. توصیه می شود در این نشست نسبت به نحوه گروه بندی دانشجویان به عنوان تیم درس پژوهی برای طراحی، تولید، اجرا و ارزیابی واحد های یادگیری اقدام شود.

می توان دانشجویان را در گروه های دو تا ۴ نفر (حد اکثر) برای تشکیل تیم درس پژوهی سازمان داد. روش مشارکت دانشجویان در فرآیند طراحی، تولید، اجرا و ارزیابی به شرح زیر است:

۱. مطالعه برنامه درسی (کتاب درسی) استخراج مفاهیم و مهارت های اساسی و سازمان دادن آن ذیل ایده کلیدی، تولید واحد یادگیری. این فعالیت توسط تیم دانشجویان زیر نظر استاد تربیتی و تخصصی انجام می شود.

۲. اجرای واحد یادگیری در کلاس درس توسط یکی از اعضا و مشاهده و ثبت عملکرد توسط سایر اعضای تیم به طور همزمان و به تفکیک هر عضو گروه (معلمان/ همقطاران)

۳. جمع آوری اطلاعات از فرآیند تدریس توسط کلیه اعضا برای ارائه در جلسه گروهی (دیدن فرآیند آموزش از زوایای مختلف) به همراه نتایج ارزشیابی از یادگیری دانش آموزان با استفاده از روش های رسمی/ غیر رسمی. این جلسات به طور مستمر در طول اجرا و بعد از هر جلسه تشکیل و بر روی نتایج بازخورد های ارائه شده از سوی همکاران/ هم قطاران برای بهبود عملکرد در جلسه بعد تصمیم گیری می شود. کل مذاکرات در این جلسات ثبت و ضبط شده و در نشست پایانی به منظور شناسایی نقاط قوت و ضعف و تأثیر گروه در عملکرد هر یک از اعضا و نتایج حاصله مورد بررسی مجدد قرار می گیرد (بند ۴ و ۵، ۶).

۴. بررسی گزارش مشاهدات و اطلاعات جمع اوری شده در گروه و نقد و ارزیابی نتایج یادگیری دانش آموزان و تنظیم آن در قالب گزارش پایانی کل گروه (دانشجویان)

۵. تعیین نقاط کور/ محدودیت ها در طراحی/ اجرا و ارائه پیشنهادات برای اصلاح/ بهبود آن برای دستیابی دانش آموزان به سطح بالاتر یادگیری

۶. تحلیل عملکرد گروه، شناسایی یافته ها و تأثیر گفتگوها در درک و پذیرش مسئولیت حرفه ای و صورت بندی مجدد هویت حرفه ای توسط هر یک از اعضا (میزان تأثیر گذاری بر عملکرد گروه، یادگیری های حرفه ای و...)

• تشکیل نظام مند این نشست ها برای بررسی نتایج یادگیری دانش آموزان و تصمیم گیری در خصوص روش هایی که منجر به بهبود یادگیری همه دانش آموزان می شود، دارای اهمیت است. تأمل فردی و تأمل گروهی، انعکاس یادگیری روش ها، اصولی که در کار از آن تبعیت شده است و...، چگونه تفکر آن ها تحت تأثیر فرایند عمل مشارکتی قرار گرفته است، ایده هایی که آن ها از این بحث ها به کلاس های درس خود خواهند برد.

• روایت نویسی از مجموعه ایده پردازی ها برای طراحی، تولید، و اجرا، یادداشت های شخصی قبل، حین و پس از اجرا، نشست ها گروهی، فرایند اجرا....

• هماهنگی با معلم راهنما و مدیر مدرسه به منظور تشکیل جلسات درس پژوهی در سطح مدرسه بر عهده استاد راهنما است. در صورتی که امکان شکل گیری تیم درس پژوهی در سطح مدرسه وجود نداشته باشد می توان تیم را در سطح پردیس/ مرکز تشکیل داد. مسئولیت انجام کلیه فعالیت های فوق بر عهده این تیم در سطح مدرسه خواهد بود.

جلسه دوم تا شانزدهم:

در این ترم دانشجو مسئولیت تدریس در سطح کلاس درس را بر اساس تهیه طرح واحد یادگیری (حد اقل یک فصل/بخش کتاب درسی) را بر عهده دارد و باید واحد یادگیری خود را حول یک ایده کلیدی که پوشش دهنده محتوای برنامه درسی (مفاهیم و مهارت های اساسی و... در کتاب درسی) است طراحی نماید. طرح تهیه شده پس از بررسی در گروه ۲ تا ۴ نفره در سطح پردیس/مرکز به همراه دفاعیه آن در شورای معلمان دوره/ پایه تهیه و در سطح مدرسه با حضور استاد راهنما از آن دفاع می شود. نظرات معلمان بر روی طرح اعمال و طرح با مشارکت معلمان دوره/ پایه اجرا و نتایج اجرای آن به شیوه درس پژوهی مورد تحلیل و تفسیر قرار می گیرد. در گفتگو استاد راهنما و دانشجو پاسخ به این پرسش ها مسیری که دانشجو قصد طی نمودن آن را دارد روشن شده و به دفاع از طرح در جلسه معلمان کمک می کند: ایده های کلیدی، مفاهیم اساسی، مهارت های اساسی که یادگیرندگان باید به آن دست یابند، کدام اند؟ چه مدارک و شواهدی بیانگر آن است که شایستگی های مورد انتظار تحقق یافته و دانش آموزان به راستی مطالب را فرا گرفته اند و می توانند آموخته های خود را به نحوی معنادار و موثر در موقعیت های جدید به کار گیرند؟ ملاک ها و سطوح ارزیابی شایستگی ها چیست؟ چه راهبردها و راهکارهایی (فعالیت های یادگیری، تکالیف عملکردی) به یادگیرندگان کمک خواهد کرد تا خود، مفاهیم را بسازند و به افرادی صاحب دانش و توانمندی در زمینه ای خاص تبدیل شوند؟

استاد راهنما (برای دوره متوسطه مشارکت استاد راهنمای تربیتی و تخصصی - برای دوره ابتدایی استاد تربیتی و مشاوره تخصصی بر حسب نیاز موضوعات درسی) باید بر فرآیند تهیه طرح واحد یادگیری و فرآیند درس پژوهی و اجرای آن تا مرحله تهیه گزارش نهایی نظارت داشته باشد و بازخورد های ارائه شده به منظور ارزیابی عملکرد دانشجو در پوشه حرفه ای او ثبت و ضبط گردد. فرآیند تحلیل محتوای برنامه درسی و تعیین ایده کلیدی برای تهیه واحد یادگیری و تولید مواد و منابع آموزشی مورد نیاز نیز زیر نظر استاد راهنما و با مشارکت معلم راهنما صورت می گیرد. از نظر زمانی تنظیم جلسات برای بررسی طرح و تولیدات دانشجو باید به گونه ای صورت گیرد که دانشجو بتواند طرح درس پژوهی پیش بینی شده را با مشارکت معلمان در سطح مدرسه اجرا و نتایج آن را گزارش نماید. در طول ترم حضور دانشجو در مدرسه برای تعامل با معلمان/ کادر مدرسه ضروری است و جلسات گفتگو برای بررسی عملکرد دانشجو در مدرسه و رفع محدودیت ها یا تدارک شرایط برای اجرای واحد یادگیری، بازخورد دادن، انتقال تجربیات و... در قالب سمینار ها بر حسب مورد می تواند در سطح مدرسه یا واحد آموزشی تشکیل شود.

توصیه: با توجه به این که سؤال/ مسئله ها/ نیاز های شناسایی شده برای شروع فرآیند درس پژوهی از اهمیت زیادی برخوردار است و این سؤال/ مسئله ها/ نیاز ها باید از بستر مدرسه و کلاس درس برخاسته باشد لذا، مشارکت کادر مدرسه در طول اجرای این برنامه ضروری است. توصیه می شود استاد راهنما با مطالعه پیشینه دانشجو در کارورزی ۱، ۲ و ۳ برنامه ریزی لازم را برای کمک به دانشجو برای تهیه طرح درس پژوهی و اجرای موفقیت آمیز آن از سوی دانشجویان بنمایند. تعداد واحد های یادگیری تهیه شده و اجرای آن وابسته به طرح درس پژوهی است اما حد اقل یک واحد یادگیری (یک فصل/ بخش در کتاب درسی) است. همکاری پردیس ها و واحد های تابعه با دانشجو و مدرسه برای تأمین منابع/ امکانات به شرط تأیید استاد راهنما الزامی است.

۱) تکالیف عملکردی:

تهیه طرح درس پژوهی و تأیید آن توسط استاد راهنما بر مبنای چرخه درس پژوهی

- تعیین هدف (تعریف روشن سؤال / مسئله / نیاز) با مشارکت معلمان
 - طراحی واحد یادگیری
 - ارزیابی میزان اثر بخشی واحد یادگیری بر اساس مسئله / نیاز تعریف شده با مشارکت معلمان
 - اجرای واحد یادگیری با مشارکت معلمان و ثبت آن در فرآیند اجرا
 - تبیین و جلب مشارکت معلمان در فرآیند اجرا، تأمل و گفتگوی حرفه‌ای با آنان
 - بازبینی و بازاندیشی در مورد تصمیمات اتخاذ شده بر اساس گفتگوهای حرفه‌ای در فرآیند طراحی، تولید و اجرا
- ثبت و واکاوی تجربیات در طول ترم توسط دانشجو

۲) تکالیف عملکردی

- مطالعه موقعیت یادگیری و شناسایی ظرفیت‌های آن برای تهیه طرح واحد یادگیری
- تهیه طرح واحد یادگیری بر اساس تحلیل برنامه درسی (کتاب درسی)، شناسایی ایده کلیدی / مفاهیم و مهارت‌های اساسی....
- تدوین شایستگی
- طراحی تکالیف یادگیری و عملکردی
- تولید مواد آموزشی مورد نیاز برای اجرای طرح واحد یادگیری
- هدایت فرآیند یادگیری در سطح کلاس درس / مدرسه
- ارزیابی از شایستگی‌های کسب شده توسط دانش آموزان بر اساس ملاک‌ها و سطوح عملکرد.

ساختار طراحی واحد یادگیری:

- ۱) منطق واحد یادگیری
- ۲) شایستگی‌های مورد انتظار
- ۳) ایده کلیدی که واحد یادگیری حول آن سازماندهی می‌شود
- ۴) مفاهیم و مهارت‌های اساسی (قوانین / اصول / خرده مفاهیم / خرده مهارت‌ها / و....)
- ۵) طرح پرسش‌های اساسی
- ۶) ملاک‌های سنجش و سطوح عملکرد دانش آموزان (تکالیف عملکردی)
- ۷) تعیین شواهدی برای ارزیابی عملکردی و معیارهای ارزیابی تولیدات یادگیرندگان
- ۸) فرصت‌های یادگیری (سازماندهی فعالیت‌های یادگیری - براساس مراحل یادگیری در کارورزی ۳)

۹) تعیین اطلاعات و مهارت های مستقیم (پایه) و مورد نیاز یادگیرندگان برای انجام فعالیت های یادگیری و تکالیف عملکردی

۱۰) تعیین محدوده ی تجربیات خارج از کلاس درس برای انتقال آموخته ها به موقعیت واقعی

۱۱) تعیین تولیدات یادگیرندگان در جریان فعالیت های یادگیری و تکالیف عملکردی و نحوه ارزیابی آن

۱۲) روش تفسیر، سطح دستیابی یادگیرندگان به شایستگی ها و راهبرد بازخورد دادن به دانش آموزان (تکالیف یادگیری، جبرانی، تکمیلی، توسعه ای)

۱۳) انواع راهکار های سنجش

۱۴) راهکار هایی برای بررسی بدفهی های یادگیرندگان

تأمل و واکاوی تجربیات حرفه ای

- تعیین هدف
- بررسی پیش بینی ها
- روشن نمودن موانع و محدودیت ها و راه حل ها
- طراحی و تولید واحد یادگیری
- تأملات و تعدیل ها در فرآیند اجرا
- تحلیل و تفسیر نتایج یادگیری دانش آموزان
- تحلیل و تفسیر نتایج کسب شده در گروه معلمان
- واکاوی یادداشت های تأملی و تجربیات حاصل از نشست ها و فرآیند گفتگوی حرفه ای با معلمان / همقطاران
- اتخاذ تصمیمات برای آینده حرفه ای

سمینارها

سمینارها در دو شکل اجرا می شود:

الف: در سطح مدرسه و پس از مشاهده عملکرد دانشجو در اجرای برنامه پیش بینی شده با هماهنگی معلم راهنما و ارائه بازخورد برای ادامه کار

ب: در سطح واحد آموزشی به صورت مشارکتی برای به مشارکت گذاشتن تجربیات و یافته ها و دستیابی به درک عمیق تر از تجربیات کسب شده. با توجه به این که در این ترم فعالیت های دانشجویان در قالب درس پژوهی دنبال می شود برگزاری سمینارها در هر یک از مراحل قبل و پس از اجرای هر مرحله به شیوه مشارکتی در گروه های پیش بینی شده به دانشجویان در درک انتظارات و انتقال تجربیات به یکدیگر بسیار کمک می کند.

انواع سمینارها

سمینار با حضور استاد راهنما/ دانشجویان و معلمان راهنما

سمینار های گروهی برای انتقال یافته ها و تجربیات و تبادل نظر به صورت ماهیانه و الزامی (با برنامه ریزی و اعلام قبلی از سوی مدرس)

سمینار گروهی دانشجویان بر حسب موضوعات مشترک (اختیاری و با درخواست دانشجویان)

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

راهبردهای مستقیم، غیر مستقیم، در قالب ارائه شیوه مشاهده تأملی، بکارگیری راهبرد های شناختی در تحلیل موقعیت های واقعی، تحلیل نقادانه برای شناسایی و تبیین مسئله، راهبرد های مشارکتی، پژوهش روایتی، سمینار های گروهی و فردی ارائه می گردد.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- احمدی، آمنه (۱۳۹۴). راهنمای عملی برنامه کارورزی دانشگاه فرهنگیان با رویکرد تربیت معلم فکور (۱). تهران: دانشگاه فرهنگیان.

منبع فرعی:

- کرمی، علی و زائری، معصومه (۱۳۹۷). تمرین معلمی (کارورزی). نشر: فارس - مهر.

- نوروزی، رضاعلی و مقامی، حمید (۱۳۸۴). تمرین معلمی (کارورزی و مدیریت کلاس درس). قم: سماء قلم.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی:

ارزشیابی پایانی در درس کارورزی ۴ بر اساس واحد یادگیری طراحی شده و گزارش پایانی تهیه شده صورت می گیرد، که در آن دانشجویان باید یافته های خود از نتایج عملکرد خود و تجربیات کسب شده در تعامل با معلمان/ همقطاران را به منظور تعیین میزان اثر بخشی عملکرد خود و تأثیر آن بر یادگیری دانش آموزان ارائه و از آن دفاع نمایند. این جلسه با حضور معلمان راهنما/ اساتید گروه کارورزی تشکیل می شود.

ارزشیابی فرآیند:

ارزشیابی فرآیند بر اساس بازخورد های داده شده به نشست های گروهی در مرحله طراحی و تولید واحد یادگیری، گزارش نشست ها در سطح مدرسه و واحد آموزشی با مشارکت معلمان/ همقطاران و نیز سمینار های درس پژوهی در سطح مدرسه که در آن دانشجویان باید از طرح تهیه شده در جمع معلمان دفاع و یافته های خود از نتایج درس پژوهی و نتایج مشارکت معلمان/ همقطاران در نتایج کسب شده را گزارش نمایند. این جلسه می تواند با حضور معلمان راهنما/ کادر مدرسه تشکیل می شود.

ارزیابی پوشه کار:

کلیه روایت های نوشته شده در مراحل مختلف درس پژوهی به همراه بازخورد های داده شده در پوشه توسعه حرفه ای دانشجو ضبط و مبنای برنامه ریزی برای آموزش های بعدی و نیز دفاع از توانایی های حرفه ای در پایان دوره قرار می گیرد. یک نسخه از پوشه در

اختیار دانشجو و یک نسخه در واحد آموزشی ثبت و ضبط می گردد. پوشه کار می تواند شامل ضبط جلسات دانشجو با معلمان در سطح مدرسه و نیز سایر مستنداتی که برای دفاع از عملکرد حرفه ای تدارک دیده شده باشد.

ارزشیابی عوامل مدرسه (مدیر و معلم راهنما):

بخشی از ارزیابی دانشجو در پایان ترم مربوط به گزارش عملکردی است که از سوی معلم راهنما و مدیر مدرسه ارائه می گردد.

امتیاز درس کارورزی بر مبنای ۱۰۰ و به شرح زیر محاسبه می شود:

- شرکت فعال در جلسات کلاسی، سمینارها و مدرسه: ۲۰ امتیاز

- گزارش های عملکردی تعاملات در سطح مدرسه: ۲۰ امتیاز

- طراحی، تولید و اجرای واحد یادگیری: ۲۰ امتیاز

- گزارش درس پژوهی: ۲۰ امتیاز

- دفاع در جلسه پایانی: ۲۰ امتیاز

- حد نصاب قبولی در درس «کارورزی ۴» ۷۰٪ امتیاز یا نمره ۱۴ می باشد.

نکات اساسی در تنظیم گزارش پایانی:

- تنظیم فهرست و فصل بندی
- ارائه مقدمه، هدف/پرسش و تعاریف و مفاهیم کلیدی
- روش جمع آوری و اعتبار اطلاعات
- روش تحلیل، تفسیر اطلاعات
- ارائه یافته ها بر اساس پرسش های پژوهش روایی
- ارجاعات روشن، استفاده از منابع معتبر و ارائه پیوست ها
- ظرافت و زیبایی ظاهری
- نگارش ادبی و فنی
- رعایت ساختار علمی و کلی گزارش بر اساس اصول حاکم بر پژوهش های کیفی

سرفصل درس « پروژه »

۱. **معرفی درس و منطق آن:** انجام پروژه در برنامه تربیت معلم به منظور درونی نمودن دانش کسب شده توسط یادگیرنده برای شناسایی، صورت بندی و حل مسائل مرتبط در حوزه رشته امور تربیتی است. دانش و یافته های حاصل از این پژوهش برای ورود به عرصه خدمت حرفه ای ره آوردی قابل اتکا است که به پشتوانه آن برنامه ریزی برای امور تربیتی برای نیل به آینده ممکن می شود.

مشخصات درس نوع درس: پروژه تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: بر اساس تشخیص استاد راهنما	نام درس به فارسی: پروژه نام درس به انگلیسی: Project
شایستگی کلیدی: تربیتی موضوعی پیش نیاز: پژوهش و توسعه حرفه ای استاد متخصص برای تدریس: به تایید گروه	پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود: ۱- یک پروژه در حوزه امور تربیتی انتخاب و پروپوزال آنرا بنویسد. ۲- پس از تایید پروپوزال با راهنمایی استاد راهنما مراحل تحقیق را طراحی و انجام دهد. ۳- گزارش تحقیق خود را تنظیم و ارائه کند.

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: طراحی پروژه

- انتخاب موضوع مرتبط با امور تربیتی
- بیان مساله
- اهداف پژوهش
- اهمیت و ضرورت پژوهش
- فرضیه و سوال های پژوهشی
- متغیرها و تعاریف نظری و عملیاتی
- تنظیم پروپوزال

تکالیف یادگیری و عملکردی

در رابطه با یکی از موضوعات رشته امور تربیتی پروپوزال نوشته و تحویل استاد نماید.

فصل دوم: اجرای پروژه

- تحقیق در مورد ادبیات پژوهش
- تعیین جامعه و نمونه آماری
- انتخاب روش پژوهش

- تعیین ابزارهای گردآوری داده ها

- روایی و اعتبار ابزار پژوهش

- گردآوری داده ها

- تجزیه و تحلیل داده ها

- بحث و نتیجه گیری

- محدودیت های پژوهش

تکالیف یادگیری و عملکردی

مراحل اجرایی پروپوزال را برنامه ریزی و در زمان مقرر به انجام رساند.

فصل سوم: تدوین گزارش تحقیق

- بخش اول- مقدمه و بیان مساله

- بخش دوم - روش اجرای تحقیق

- بخش سوم - بحث و نتایج

بخش چهارم - خلاصه و نتیجه گیری

تکالیف یادگیری و عملکردی

گزارش تحقیق فعالیت های انجام شده را تدوین کند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

ماهیت درس پروژه متکی بر مجموعه تجربیات کسب شده در طول دوره آموزشی در زمینه حل مشکلات آموزشی است دانشجو در این درس باید با تنظیم طرح پژوهشی، شناسایی منابع اطلاعاتی، جمع آوری اطلاعات و تحلیل و تفسیر اطلاعات نسبت به ارائه ی گزارش تحقیق خود اقدام کند.

۴. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

این درس به صورت فردی برای هر دانشجو ارائه می شود و هر دانشجو دارای یک استاد راهنما خواهد بود. دانشجو در این درس زیر نظر استاد راهنما، طرح پروژه خود را طراحی و تنظیم می نماید تمامی مراحل انجام پروژه باید با تعامل و اطلاع استاد راهنما انجام پذیرد. **حد نصاب قبولی در درس «پروژه» نمره ۱۴ می باشد.**

فصل چهارم: توزیع کلان دروس در هشت نیمسال تحصیلی رشته امور تربیتی (پیشنهادی)

نیمسال تحصیلی															نوع درس	
واحد	هشتم	واحد	هفتم	واحد	ششم	واحد	پنجم	واحد	چهارم	واحد	سوم	واحد	دوم	واحد		اول
۲	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران	۲	از دروس گرایش آشنایی با منابع اسلامی	۲	از دروس گرایش تاریخ و تمدن اسلامی	۲	از دروس گرایش انقلاب اسلامی	۲	دانش خانواده و جمعیت	۲	از دروس گرایش مبانی نظری اسلام	۲	از دروس گرایش مبانی نظری اسلام	۲	از دروس گرایش اخلاق اسلامی	معارف اسلامی (۱۶ واحد)
						۲	سلامت/بهداشت و صیانت از محیط زیست	۳	زبان انگلیسی	۳	زبان فارسی	ع	ورزش ۱	+۰.۵ ع ۰.۵	تربیت بدنی	عمومی (۱۰ واحد)
۲	آشنایی با ارزشهای تربیتی دفاع مقدس					۲	اخلاق معلمی از دیدگاه اسلام	۲	تربیت دینی کودک و نوجوان در اسلام	۲	اسناد، قوانین و سازمان در آ و پ ج.ا.	۳	فلسفه تربیتی اسلام	۲	سیره تربیتی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)	تربیت اسلامی (۱۳ واحد)
۲	جامعه شناسی آموزش و پرورش							۲	اصول برنامه ریزی درسی	+۱ ع	اصول و روش های تدریس	۲	نظریه های یادگیری و آموزش	۲	روانشناسی تربیتی	تربیتی (۱۴ واحد)
												۲	کاربست فناوری در یادگیری	+۱ ع	اصول و روش های راهنمایی و مشاوره	
۲	کارورزی ۴	۲	کارورزی ۳	۲	کارورزی ۲	۲	کارورزی ۱	+۱ ع	پژوهش و توسعه حرفه ای	+۱ ع	روش های پژوهش در علوم تربیتی					تخصصی تربیتی (۱۴ واحد)
۲	پروژه															
		۲	آموزش والدین و شیوه های فرزند پروری	+۱ ع	روش های اصلاح و تغییر رفتار	+۱ ع	راهنمایی و مشاوره تحصیلی	۲	روانشناسی شخصیت	۲	روانشناسی اجتماعی	۳	روانشناسی تحولی کودک و نوجوان	۳	روانشناسی عمومی	تخصصی (۷۹ واحد)
۱	کارگاه روزنامه نگاری	۱	کارگاه نمایشنامه نویسی	۱	کارگاه داستان نویسی	۱	کارگاه شعر	+۱ ع	آموزش کاربردی ادبیات کودک و نوجوان	۲	متون نظم معاصر	۲	متون نثر داستانی معاصر	+۱ ع	سخنوری و فن بیان	

		ان ۱+ ع	نمایش ۲ (تئاتر صحنه‌ای و نمایش عروسکی)	ان+۱ ع	نمایش ۱ (قصه گویی- نمایش خلاق)	ع۲	سرود و نواهای انقلابی	ن۲	جامعه شناسی ارتباطات و شبکه های اجتماعی	اک۱	کارگاه نقاشی و کاردستی	ک۱	کارگاه خوشنویسی	ن۲	پرورش خلاقیت
ن۲	پویایی گروه	ن۲	آسیب شناسی اجتماعی	ن۲	نقد و بررسی اندیشه‌های اجتماعی و سیاسی	ن۲	مخاطب شناسی	ن۲	سواد رسانه‌ای	ن۲	شیوه‌های تربیتی اثربخش با رویکرد فرهنگی	ن۲	مقدمه‌ای بر مبانی نظری فرهنگ	ن۲	اصول کتابداری و روش‌های مطالعه
		ن۲	زیبایی شناسی و حکمت هنر اسلامی	ن۲	آشنایی با روش فهم حدیث	ن۲	احکام عمومی			ن۲	مدیریت روابط انسانی در مدرسه	ن۲	سبک زندگی اسلامی-ایرانی	ان+۱ ع	آموزش تخصصی قرآن (تجوید- ترتیل- قرائت)
ن۲	فعالیت‌های فوق برنامه تربیت بدنی و ورزش	ان ۱+ ع	مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و تربیتی	اک۱	گرافیک	ع۲	تولید محتوای الکترونیکی								
ن۲	نقش تربیتی کارکنان مدرسه	ان ۱+ ع	آشنایی با فضاهای تربیتی دانش آموزان	ن۲	فرصت‌های محلی و منطقه‌ای کارآفرینی										
				ن۲	زبان تخصصی در امور تربیتی										
		۱۷	۱۷	۱۸	۱۹	۱۹	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	جمع واحد
		۱۲	۱۱	۱۲	۱۱	۱۷	۱۷	۱۸	۱۶٫۵	۱۷	۱۸	۱۶٫۵	۱۷	۱۶٫۵	نظری
		-	۳	۲	۵	۲	۲	۱	۳٫۵	۲	۱	۳٫۵	۲	۳٫۵	عملی
		۱	۱	۲	۱		۱	۱		۱	۱		۱	۱	کارگاهی
		۲	۲	۲	۲		۲								کارورزی
		۲													پروژه

پیوست ۱- مشخصات تدوین کنندگان برنامه درسی رشته امور تربیتی دوره کارشناسی پیوسته

موضوع: تولید و تدوین برنامه درسی دوره کارشناسی پیوسته رشته امور تربیتی

مجری: معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه فرهنگیان (جناب آقای دکتر طاهر روشن دل اربطانی)

ناظر کارگروه تخصصی: جناب آقای دکتر خسرو باقری

دبیر و عضو کارگروه تخصصی: سرکار خانم دکتر مریم قاسمی

اعضای کارگروه تخصصی تدوین برنامه درسی امور تربیتی (به ترتیب الفبا):

جناب آقای دکتر مهدی نامداری پژمان (رییس کارگروه)، جناب آقای دکتر خسرو باقری، سرکار خانم دکتر مریم قاسمی، جناب آقای دکتر علیرضا کاظمی، جناب آقای دکتر مسعود شکوهی، جناب آقای دکتر اکبر سرداری، جناب آقای مجتبی جعفریان، جناب آقای دکتر رضا رحیمی و جناب آقای جعفر درونه

اعضای کارگروه بازنگری دروس تعلیم و تربیت اسلامی (به ترتیب الفبا):

جناب آقای دکتر سید نقی موسوی (رییس کارگروه)، جناب آقای سردار هادی مراد پیری، جناب آقای سردار محمدنبی رودکی، جناب آقای دکتر علی لطیفی، جناب آقای دکتر محمود نوذری، جناب آقای دکتر علی همت بناری.

تاریخ تصویب برنامه در شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه: ۱۳۹۹/۰۷/۲۰

تاریخ تصویب برنامه در گروه هماهنگی برنامه ریزی تربیت معلم: ۱۴۰۰/۰۳/۱۱

